

ТОМ МАРТИН ЦАРСТВОТО

Превод от английски: Асен Георгиев, 2011

chitanka.info

*На Кун Сучаритакул
И на Дж. К., il miglior fabbro (най-добрия ковач)*

*„Когато всички си мислят, че нещо е
добро, то се превръща в зло.“*

*Лао Дзъ, китайски
мъдрец, IV век пр.Хр.*

1.

Манастирът Литанг

Джунглата Пемако, Тибет

Никой не знаеше името на мъжа. Беше стигнал пред манастирските порти, провесен върху гърба на мулето, а краката и ръцете му бяха завързани под корема. С него нямаше никого.

В продължение на три дни дъждовете бяха заливали джунглата, преобразявайки я в блестящ жив океан, който отколе се опитваше да се плисне над манастирските стени. Великанска гъсеница се къдреше по клона на едно дърво, а дългите ѝ два и половина сантиметра бодили се вдигаха и спускаха, сякаш гребеше напред. Нещо се движеше в дълбините на джунглата. Но леките шумове, звуците на твар, която пълзи, влачи се през храсталаците, бяха заглушавани от упоритото барабанене на дъжда. Дори виковете на паяковите маймуни се носеха призрочни и далечни, задушавани от силата на водата.

В централния двор на манастира Дорген Трунгпа, млад послушник, разплискваше водата. Игуменът го беше помолил да иде до селото. Подгизналата роба се лепеше по крайниците му, докато тичаше. Дъждът не му пречеше дори когато босите му крака потъваха дълбоко в калта.

Въпреки че беше млад и силен, този ден Дорген Трунгпа стигна с тичане само до манастирските порти. Там видя човека върху мулето и ужасът го прикова на място. Никога преди това не беше виждал бял човек. За младия монах бледнината на неговата кожа беше достатъчно странна, но тази алабастрова обвивка беше покрита с огромни пиявици. Няколко мига Дорген Трунгпа остана застинал в неразбиране, без да знае какво да прави. След това, с блъскащо сърце и изпълнен с лоши предчувствия, бавно се приближи към чужденеца.

Първата му мисъл беше, че човекът трябва да е мъртъв, толкова въсъчна бе кожата му, а и кръв покриваше ръцете и парцаливите му дрехи. Въжето се беше впило дълбоко в китките и глезените. Лицето му гледаше към корема на мулето, но Дорген Трунгпа не посмя да

повдигне главата на мъжа. Представи си очите му, как са се вторачили неவிждащи, а пиявиците продължават да смучат от мъртвата му кожа.

Дорген Трунгпа започна бавно да отстъпва от белия, сякаш някое рязко движение би могло да го обезпокои, а когато се отдалечи на известно разстояние, се обърна. После хукна, зяпнал с уста от страх, и не погледна настрани, докато не стигна обратно в наводнения двор.

Един мъж, каза той на своите другари монаси. Мъж с кожа като алабастр. Един страшен човек, пиявици смучат от него, а той е завързан за муле, елате бързо. И двама монаси го последваха, клатейки глави, като мърмореха, че това ще донесе само... злини.

В изплашено мълчание, докато дъждът плискаше по тънките им роби, мъжете се мъчеха с тялото, след като срязаха въжетата, за да го свалят от мулето. Малка подгизнала платнена торба беше праметната през дясното рамо на чужденеца, закачена здраво под дясната му мишница. Изглежда това беше единственото негово притежание.

Дори сега Дорген Трунгпа продължаваше да смята, че носят труп, защото никой човек не можеше да бъде толкова въсьчно блед и ужасяващ, но въпреки това жив. Монасите се мъчеха нагоре по коларския път с тежкия си товар, пързалиха се в калта, а потта им се смесваше с дъждовните капки.

В двора го сложиха да легне върху камъните. Някъде над покривите из древния манастирски комплекс започна да бие камбана с неясен атонален звук, сякаш звънеше под водата. В този момент далечна гръмотевица се затъркала над планините.

Тримата монаси внимателно се заеха да късат пиявиците от бузите на мъжа, оставяйки петна по пепелявата му кожа. Дорген Трунгпа опипа вътрешността на устата му и извади ръката си, стиснала едно подуто чудовище. С нарастващо възмущение той го запрати в локвата, където то започна бясно да се гърчи.

В този момент от вратата към залата за молитви се показа игуменът. Старшият лама на Пемако беше почитан от монасите човек. На седемдесет години, той беше слаб като от недохранване, но въпреки това пламтеше от енергия. Когато чуха стъпките му да се приближават през двора, младите монаси прекъснаха работата си и оставиха отпуснатото тяло да се плъзне върху каменните плочи на двора.

В лявата си ръка игуменът държеше броеница. Трак-трак, туп-туп, шумът от зърната ѝ беше постоянен, макар и приглушен от дъжда. Зад него крачеше тревожен човек с къса черна коса — заместник-игуменът. Двамата ламии се спряха до съсипаното тяло, после клекнаха до него. С върховете на пръстите заместникът попипа шията за някакви признаци на пулс. Секунда по-късно вдигна поглед към монасите и промълви една-едничка дума:

— Лекар.

Щом го чу, един от монасите на секундата хукна и бързо изчезна през ниската врата в далечната стена. Трак-трак, туп-туп, не млъкваха зърната от броеницата на игумена, докато се беше надвесил над мъжа, търсейки по лицето му някакви белези. С мазолестите си пръсти заместникът вдигна капака на торбичката и издърпа съдържанието: лула, малко опиум, една охлузена книга с черна подвързия, написана на непознат език. Двамата ламии огледаха предметите озадачено, след това ги върнаха в торбата и наместиха подгизналия капак отново на мястото му. За миг игуменът задържа ръката си над сърцето на мъжа, сякаш се опитваше така да измъкне неговата тайна.

Първи заговори заместникът. Той доближи устата си до ухото на игумена, така че никой от младите монаси да не може да чува. Гласът му потреперваше, докато шепнеше:

— Неговите шерпи трябва да са го изоставили пред портата, когато е хванал треска... Той е пред прага на смъртта...

Погледна надолу към белия човек и каза сякаш на себе си:

— Най-важното, как бял човек е пътувал из Пемако? И защо?

Когато игуменът заговори, неговият глас беше тънък и примирен:

— Този човек носи мрачна поличба. Неговото идване предвещава края на нашия манастир. Когато настъпи нощта, аз ще съм мъртъв, а нашите порти разбити.

Дъждът блъскаше по каменните плочи на двора и се изливаше от покритите с керемиди покриви на древните каменни постройки. В този миг се показа младият монах с лекаря, който коленичи пред чужденеца и започна да преглежда отпуснатото му тяло. По лицето на игумена се стичаше вода, но неговите непремигващи очи не показваха ни най-малък признак на страх или тревога.

— Ужасно зло идва откъм гората...

— Но какво можем да направим ние? — попита заместникът с дрезгав изплашен шепот. Той гледаше с ужас чужденеца.

Игуменът се протегна и докосна рамото му.

— Не се страхувай. Дяволите, които идват, са само сенки, изпратени, за да те объркат. Тръгни веднага за Пещерата на магьосниците. Ако те преследват, влез в мрежата от тунели и върви в Агарти. Седем дена не се връщай тук. Вземи всички с теб, включително чужденеца. Трябва да се грижим за този човек, който е намерил пътя до нашата врата, и да го предпазваме от опасност.

По лицето на заместник-игумена се изписа дълбока загриженост:

— Но щом той е предвестник на злото, ние сигурно не бива да си имаме работа с него?

— Не, това е в противоречие с обетите на нашия орден. За него трябва да се полагат грижи. Той трябва да дойде с вас. Аз ще остана тук. Силите на мрака трябва да бъдат посрещнати със състрадание. Докато чужденецът е жив, той е наша отговорност. Накарай лекаря да направи всичко възможно. Тръгни веднага през задния вход към джунглата. Трябва да тръгнеш веднага.

Игуменът погледна за последен път чужденеца. Облечен в дрипи и хлъзгав от дъжда, той приличаше на претърпял корабкрушение моряк, запратен върху самотен камък. Игуменът изпита дълбоко съчувствие към този човек, прекършен от джунглата и мрака, който е открил там. Той кимна леко на своя заместник, който продължаваше да е пепеляво блед и да се колебае. След това игуменът се обърна и бавно се отдалечи, прегърбен заради силата на бурята.

В сумрака на молитвената зала зърната на игуменовата броеница се премятаха, трак-трак, туп-туп. Той бавно влезе в древното помещение. Пред каменната статуя на светия Миларепа, основателя на този орден, той седна в позата на лотоса и започна да пее за съчувствие към душите на онези, които сигурно, както нощта следва деня, идваха да го унищожат.

„Ом мани падме хум.

Скъпоценният камък е цветът на лотоса^[1].“

Игуменът не знаеше колко часове или минути минаха. Той нареждаше своите молитви за състрадание и прошка и чувстваше как на сърцето му олеква. Беше потънал в дълбок унес, когато почувства ръка на рамото си. Дорген Трунгпа прошепна в ухото му:

— Прости ми, че прекъсвам твоята медитация...

Старият лама отвори очите си в полумрака и басовото му гърлено пеене секна. Дорген Трунгпа трепереше от страх. Трудно му беше да говори и едва успя да обясни:

— На пътя отвън има китайски войници. Те ще разбият портата.

Игуменът праметна свободния край на влажната си роба през рамото. С поглед, изпълнен с дълбоко съжаление, той сложи ръка върху треперещото рамо на младежа.

— Защо остана тук? Казах всички да вървят.

Послушникът отговори с дрезгав глас:

— Аз съм виновен. Това е моята карма. Аз го намерих и го доведох тук.

Игуменът поклати глава и въздъхна.

— Момчето ми, не трябва да изпитваш срам или вина. Може би това е пътят, който трябва да следваш. Не забравяй, че каквото и да ти причинят, това е само илюзия. Не забравяй мисълта, че онова, което ние взимаме за действителност, не е нищо повече от сън. Всички дяволи на света са в нашето въображение, както и всички болки и страдания. Помни това!

Внезапно се чу звук, ужасен трясък, който проехтя из сградата и накара стените да потреперят. Въпреки всички поучения на ламата Дорген Трунгпа не можа да потисне вика на изненада и пристъп на ужас скова тялото му.

— Помни думите ми и всичко ще бъде наред — каза игуменът, докато послушникът полагаше усилия да се съвземе. — Сега трябва да излезем, момчето ми.

Навън видяха древната дървена порта, увиснала на пантите си. В продължение на четиристотин години беше осигурявала безопасност на манастира, но сега китайски войници започваха да изпълват двора. В центъра му беше спрял военен джип, а в него стоеше нисък, тлъст

китайски офицер. Неговата мръсна, зле прилягаща маслинозелена униформа беше подгизнала и вода се стичаше от козирката на фуражката по лицето му.

Войници бяха плъзнали по молитвените зали, килиите на монасите, кухнята и трапезарията. Те обикаляха на рояци тихите изоставени помещения, сякаш търсеха нещо. Игуменът стоеше на прага и оглеждаше хаоса пред себе си, войниците, които преобръщаха манастира. Въпреки това лицето му беше ведро, почти усмихнато.

Когато армейският офицер го видя, изрева някаква къса команда и напред излезе група войници с насочени оръжия. Докато се приближаваха, Дорген Трунгпа потрепери и поиска да се върне обратно в убежището на молитвената зала. Игуменът не направи никакъв опит за съпротива и послушникът остана до него, замаян от страх. Един от войниците стовари приклада си в лицето на игумена и възрастният човек рухна на земята. Те го заблъскаха и заритаха, повлякоха го през локвите към джипа. Той падаше отново и отново под градушката от удари, но пак го вдигаха, за да могат за пореден път да го повалят.

Дорген Трунгпа бе забравил поученията на ламата и отстъпваше бързо през залата, опитвайки се да избяга, въпреки че китайците настъпваха срещу него. Когато зави зад един ъгъл, беше пресрещнат от група войници, които идваха от другата страна. Те се нахвърлиха върху него като глутница песове, блъскайки и ритайки тялото му, докато не се отпусна от болка и объркване и спря да се съпротивлява. Завлякоха го в средата на двора и го запратиха на земята до игумена.

Моята карма, помисли си Дорген Трунгпа. Аз предизвиках случващото се тук. Моите действия убиха и двама ни, разрушиха манастира. И той се опита да разсъждава за своята собствена смърт с хладнокръвие, докато китайският офицер лаеше заповеди към войниците си. След това офицерът слезе от джипа с изкривено в грозна гримаса от ярост лице и се обърна към игумена:

— Ей, паразит, говориш ли китайски?

Игуменът, който сега стоеше на четири крака, вдигна наранената си и изтощена глава и отговори на мандарин:

— Да.

Офицерът разкопча копчето на нагръдното джобче на куртката си и измъкна лист хартия.

— В името на селяните от Пемако и председателя на Областния съвет на Тибетската автономна област на Китайската народна република^[2] с настоящото сте обвинени във феодални действия.

Офицерът вдигна очи от листа и се изплю пред ламата.

— Виновни сте в систематична експлоатация на селяните, заробването им на вашите земи, в налагането на десятък в масло и месо от як, в използването им като неплатени слуги в кухните на манастира, докато ти самият седиш бездеен и не работиш. Продължавали сте с тези феодални практики в течение на цели поколения и сте налагали и оправдавали тази порочна система, плашейки хората с истории за вечен ад, който не съществува, и заплахи, че когато умрат, ще се преродят като насекоми, ако не ви се подчиняват. С една дума, сте се възползвали от невежеството на обикновените хора и сте използвали суеверията и религията като инструменти за потисничество. Освен това сте виновни в това, че притежавате изображения на Големия паразит, злостния диктатор и водач на вашата феодална империя, Далай Лама, който се опита да разкъса родината и да пречи на отношенията на Китай с чуждестранните народи и не признава върховенството на Китайската комунистическа партия. Също така сте обвинени в това, че давате подслон на чуждестранен шпионин. Настоявам да предадете незабавно този човек.

Сега офицерът изръмжа към игумена:

— Какво каза бе, паразит?

Игуменът продължи да мълчи.

В пристъп на ярост офицерът запрати обвинителния акт на земята и пристъпи към стареца. Замахна с десния си крак и стовари армейския си ботуш, с колкото сили успя да събере, под брадичката му. Чу се противно хрущене, игуменът отхвъркна и се просна по гръб.

Дорген Трунгпа изрева от ужас и се опита да се освободи от хватката на двамата китайски войници, но върху му се посипаха удари, които го накараха да замре.

Офицерът се извиси над пребитото тяло на ламата.

— Ставай, паразит, защо лежиш в мокрото? Защо не левитираш? Нали разправяш на селяните, че си можел да го правиш?

Очите на игумена бавно се отвориха. Офицерът сложи крака си на шията на възрастния мъж и изкрещя надолу към пленника си:

— Къде е избягалият шпионин?

Сега игуменът сякаш се опитваше да каже нещо, опитвайки се да си поеме въздух. Вероятно очаквайки да чуе отговор на своя въпрос, офицерът вдигна крака си. Постепенно думите на игумена станаха разбираеми.

— Ом мани падме хум. Ом мани падме...

При звука на молитвата, офицерът се завъртя на пети и изрева някаква команда на събралите се войници. Двама души излязоха напред. Бяха тибетци, отхвърлени от селото. Някога бяха извършили сериозни престъпления и трябваше да просят и да живеят на границата с джунглата. Тяхната работа беше да почистват манастирските нужници и да погребват селските мъртъвци. Униформите, които не им стояха добре, изглеждаха нови. Сигурно ги бяха взели в армията само преди часове.

Армейският офицер се ухили и каза:

— Мисля, че паразитът има главоболие. Излекувайте го.

Един от новоизпечените войници носеше чук и осем сантиметров меден пирон в ръцете си. На лицето му грееше злорада усмивка. Другият ренегат се тръшна на гърдите на игумена и стисна главата му. Възрастният човек, който сякаш не осъзнаваше случващото се с него, продължаваше своята тъжна тиха молитва.

Войникът с чука клекна до игумена и грижливо постави върха на бронзовия пирон в центъра на челото му. След това спря и погледна към офицера. Той кимна рязко и чукут се стовари с предизвикващ гадене звук. Пиронът потъна в черепа. Последваха още два удара, докато не потъна и главата на пирона. За малко ръцете на игумена помахаха слабо, после се отпуснаха. Дорген Трунгпа изплака от мъка и падна на земята. Над двора се спусна мълчание.

После офицерът заговори и послушникът с някакъв тъп ужас осъзна, че се обръща към него.

— Е, момче, сега, когато видя, че справедливостта възтържествува дори по такива отдалечени от Пекин места като Пемако, може би все още можеш да бъдеш спасен от хватката на тези зли и луди старци. Ти си още млад. Я да видим...

Той се обърна към разбитата порта и изкрещя заповедта си. Дорген Трунгпа стисна зъби и изрева от ярост и мъка. Двама войници влачеха младо селско момиче. Тя беше дъщерята на селянина с най-

много земя в селото. Беше в края на моминството си, красиво момиче, което сега простенваше тихо от ужас и се бореше немощно със своите мъчителни. Те я завлякоха пред младия монах. Офицерът излая друга заповед. Двамата войници, които я държаха, разкъсаха дрехите ѝ. Дорген Трунгпа отмести очи от голите ѝ форми, а войниците я държаха изправена пред него.

— Хайде, монахо, нека те видим да действаш като истински мъж. Нарещам ти да изчукаш селянката.

Светлината беше угаснала в очите на Дорген Трунгпа. Нищо в неговите осемнадесет години живот не го беше подготвило за това. Всичко, което знаеше, бяха поредицата манастирски церемонии, седмиците, пълни с молитви, пости и медитация, празниците в селото и порядъка на живот, воден в съзвучие с планетарните сили. Дъхът му излизаше на къси тласъци, когато войниците го вдигнаха и блъснаха към също толкова уплашеното момиче. Той не гледаше към нейната голота, но чуваше тихите ѝ стенания на умиращо животно. Офицерът започна да сипе насърчения с подигравателен тон:

— Хайде, момче, забрави лъжите на тия зли старчоци. Обетът за безбрачие е глупост. Промили са ти мозъка и нищо повече... Хайде, че търпението ми започва да се изчерпва... Заповядвам ти да изчукаш момичето и когато свършиш, ще запалиш манастирската библиотека.

Пред очите на монаха започнаха да оживяват всички ужаси, описани с големи подробности в Тибетската книга на мъртвите: душата, измъчвана от ужасяващи демони и неизразимата болка в момента на смъртта. Обаче това беше животът, живот, който Дорген Трунгпа нямаше сили да разбере. Затова затвори очи, успокои дишането си и се опита въпреки всички пречки да освободи своето съзнание.

[1] Това е мантрата на състраданието на Авалокитешвара, най-близкия ученик на Буда Шакиямуни. — Б.пр. ↑

[2] Така наречената ТАО е окупирана от КНР през 1950 г. и се управлява от местния партийен секретар, а не от „председателя на областния съвет“. — Б.пр. ↑

2.

Беше през деня. Нанси Кели знаеше единствено това. Не си спомняше къде се намира, нямаше представа и колко е часът. Чуването започна отново. Над главата ѝ висеше закачен за тавана вентилатор, големите му перки се въртяха мрачно, но не успяваха да предизвикат и най-малкото раздвижване на въздуха. За секунда се загледа объркано във вентилатора и тогава всичко си дойде на място. Намираше се в Индия, в Делхи, във фирмения апартамент. И някой чукаше на вратата.

Проклинайки напосоки, Нанси изстена от изтощение и се претърколи в леглото. Пердетата не бяха по-полезни от прозрачни бели чаршафи и стаята беше окъпана в светлина. Чувстваше се объркана и болна, а се намираше в Индия едва от няколко часа.

Не мога да се разболея толкова бързо, помисли си тя. Това би било много нечестно. Потършува по нощното шкафче, взе телефона си и се вторачи объркано в часовника, защото не беше сигурна дали беше сменила нюйоркското време с делхийско. Спомни си, че самолетът ѝ беше кацнал посред нощ. Шофьорът я беше превел през тълпите просяци и чейнджаджии, които предлагаха настоятелно да ѝ обменят доларите или да намерят евтина хотелска стая, до сигурността на очакващия ги „Мерцедес“. Беше се отпуснала на почти неудобно голямата кожена седалка и се вторачи през прозореца, докато зад него прелитаха цветовете и хаосът на делхийската нощ, сякаш беше телевизионен екран. Накрая колата се вмъкна в една пуста улица и я остави пред жилищната кооперация.

Нанси Кели беше дошла в Делхи, за да стане новата шефка на южноазиатското кореспондентско бюро на „Интернешънъл Хералд Трибюн“. Беше на тридесет години, твърде млада за този пост, но извади голям късмет с момента. Това беше нов етап в нейната кариера, както и в нейния живот. Надяваше се, че ще ѝ помогне да остави зад себе си близкото минало и че екзотиката и силните усещания в Индия ще я улеснят да забрави последните няколко месеца в Ню Йорк. Месеци, които от време на време сякаш минаваха бавно като години.

Чукането продължаваше, но Нанси беше още твърде объркана и уморена, за да стане от леглото. Иконката за ново съобщение на телефония дисплей замига.

— Идвам, само минутка — извика тя тихо сред шума от чукането и отвори съобщението. Беше имейл от бившето ѝ гадже Джеймс Лонг, кореспондент на „Трибюн“ в Буенос Айрес. Сърцето ѝ се сви. Не можа да не си помисли, че е лош знак да получи първото си съобщение в Индия точно от него. Беше се запознала с Джеймс преди пет години, докато работеха заедно в нюйоркската редакция. Ходеха от три. Тя го обичаше, в това нямаше съмнение, но желанията им бяха твърде различни. Той искаше да има съпруга, която си стои у дома и гледа децата: това никога нямаше да бъде тя. Най-накрая обяви, че е намерил друга, от майчинския тип, които обичат да си стоят къщи. Беше я срещнал по време на едно от нейните чести пътувания в чужбина. Жена му беше аржентинка и Джеймс изглеждаше много щастлив. Скоро се освободи мястото в Буенос Айрес, той се кандидатира и го получи. Може би всичко това беше вярно, а може би се беше срещал с жена си от много повече време, отколкото той или Нанси бяха готови да признаят. Това се случи преди три месеца. Нанси би трябвало да предположи нещо подобно, но го прие твърде зле. Знаеше, че не си подходат, но това не пречеше още да го обича.

„Скъпа Нанси, съжалявам, че не вдигах телефона, но както ти обясних последния път, когато разговаряхме, смятам, че е по-добре...“

Тя престана да чете и претегли телефона в дланта си, преди да натисне бутона „изтривам“.

Въздъхна облекчено, сякаш беше взела правилното решение кой кабел да среже и току-що е успяла да обезвреди бомба. Преди няколко месеца, отбеляза с чувствителността и празнотата, които идват след скръбта, отчаяно искаше да го чуе. Но сега почти беше успяла да си възвърне равновесието и последното, което би искала, бе да възобновят контактите си.

— Скъпи Джеймс — каза тя на глас, докато прозрачните бели пердета помръдваха леко от знойния делхийски ветреца, — сега разбрах, че ще настъпи денят, може би доста скоро, когато ще те преживея...

Успя да се усмихне насила и се огледа наоколо, сякаш наистина се надяваше да получи подкрепа от новата обстановка. По дяволите

това чукане.

— Добре де, добре — каза Нанси и наистина се опита да се размърда. Свали краката си на пода и разтърка очи. Намираше се в една от най-омайните страни в света, пред себе си имаше интересна и трудна кариера, а миналото беше останало зад гърба ѝ.

Нещата се бяха наместили почти свръхестествено. Свободното място в Индия беше обявено точно същата сутрин, когато тя реши да отиде някъде в чужбина. По-точно Дан Фишър, главният редактор, който беше прескочил от Париж, я беше потупал по рамото и я бе поканил в своя кабинет. Антон Херцог, нейният герой, идолът на всички от „Хералд“ и най-дълго задържаният се кореспондент в Делхи, се беше изгубил три месеца по-рано. След двадесет години на своя пост, се беше изгубил без никаква следа в тибетските планини. Дан Фишър беше чакал дълго, но накрая управителният съвет го натисна: трябва да се намери човек, който да заеме мястото. Индия беше най-важната страна в Азия и вестникът не можеше да чака до безкрайност Херцог да се върне. Затова предложиха работата на Нанси. Дан дори не си направи труда да го обяви на таблото за свободни места във вестника — факт, който тя би сметнала за много по-озадачаващ, ако не се радваше толкова много на възможността да се махне от Ню Йорк. Постът беше висок, а тя никога не беше стъпвала в Индия, но Дан я успокои, че има силни поддръжници във вестника, хора, които се възхищават на нейното перо и на уменията ѝ да разследва. Разбира се, това, че няма партньор, било в нейна полза — обвързаните хора винаги срещат големи трудности с преместването. Обаче тя щеше да седне на голям стол, пошегува се Дан, докато топло ѝ стискаше ръката. Антон беше легенда и Нанси трябваше да даде най-доброто от себе си. Беше се усмихнала благодарно, смаяна от странния и щастлив развой на събитията. Това бе огромна възможност и тя със сигурност нямаше да възразява срещу непривичната процедура по назначението.

Що се отнася до горкия стар Антон, суровия шестдесетгодишен мелез между аржентинка и американец, всички се надяваха да е поел на някоя от периодичните си екскурзии и рано или късно да се появи отново. Той беше човекът, който вдъхнови Нанси да стане журналистка, но въпреки възхищението, което изпитваше към него, тя не го познаваше добре. Винаги беше обичала неговите истории и винаги щом вземеше вестника, първо търсеше неговите статии.

Истината беше, че има възможност да го срещне само няколко пъти. Антон се появяваше рядко в редакцията и когато това се случваше, Дан Фишър го посрещаше като кралска особа и рядко допускаше някого другичко до него. Няколкото пъти, когато Нанси бе имала възможност да разговаря с Херцог, той беше толкова любезен и окуражаващ, толкова скромнен. Но по време на тези срещи тя беше по-скоро омаяна, отколкото доволна. Надяваше се, че няма да мине много време и той ще се появи в делхийското бюро. Без съмнение, с още няколко истории в джоба, които ще му спечелят поредните награди. Този път тя щеше да е първата, която ще ги чуе.

Обаче имаше и обезпокоени гласове. Някои от близките приятели на Антон, останалата част от старата гвардия в нюйоркската редакция, започваха все повече да се тревожат, че може да се е случило нещо друго. Обичайно бе да се обади на някого от тях, да изпрати пощенска картичка или нещо подобно. Този път обаче не получиха никакъв знак от него. Разказваха, че на млади години Антон бил отличен планинар, а освен това инат. Не беше твърде трудно човек да си представи, че се е изсилил при катерене някъде, без съмнение с недостатъчно екипировка, като разчита единствено на своя ум и сили. Той беше кореспондент от старата школа — говореше няколко азиатски езика и притежаваше обширни познания за Индия, Китай и Тибет. Безброй пъти беше отказвал повишения и вдигане на заплатата, за да може да продължи да върши онова, което обича. Да работи на терена сам, да гони истории и да поема рискове, които биха уплашили репортери, наполовина по-млади от него. Антон със сигурност беше легенда и може би това беше причината никой да не иска да предположи най-лошото.

Нанси едва не подскочи. Чуването беше станало по-силно и един глас с индийски акцент викаше нейното име през отвора за пощенската кутия. Тя хвърли телефона на леглото и стана. Порови в куфара си, намери чифт камуфлажни панталони и чиста риза и ги облече. Грабна един ластик и върза гъстата си кестенява, дълга до раменете коса на хлабава конска опашка. Погледна се в огледалото и видя, че изглежда уморена, но това не я изненада кой знае колко.

Излезе в коридора и изведнъж пред нея се откри зрително поле към основния хол. Когато пристигна, беше твърде уморена, за да огледа. Но сега гледката я удиви. Помещението преливаше от древни каменни статуи и фигурки. Буквално всяка повърхност и всяка маса, а имаше доста антикварни маси, бяха претъпкани със статуи. Някои скулптури представляваха глави на Буда в естествен ръст, други — грижливо изсечени търговци от Пътя на коприната, яхнали камили. Общото впечатление беше удивително: сякаш си надникнал в склад на „Сотбис“. Очевидно Антон Херцог е бил познавач...

— Госпожице Кели, ако сте вътре, моля, бихте ли отворили вратата?

Гласът беше силен и нетърпелив. Тя клекна пред отвора на пощенската кутия и видя чифт кафяви очи.

— Да?

— Полиция. Аз съм капитан Хундалани. Моля, отворете вратата.

Очите изчезнаха и капитан Хундалани се изправи.

— Тъъ... Добре.

Нанси освободи трите брави и отвори малко вратата. Когато видя, че двамина от тримата индийци носеха полицейски униформи, отвори широко, за да ги пусне да влязат. Третият мъж носеше безупречен черен костюм. Капитан Хундалани беше около тридесетте и гладко избръснат, като се изключи един малък, грижливо подрязан мустак. Нито той, нито полицаят се усмихваха. Капитанът започна:

— Госпожице Кели, съжаляваме, че трябва да ви обезпокоим, но работата не търпи отлагане.

— Ами... Добре — отговори Нанси, — влезте. Може би тук — и тя посочи към всекидневната. — Заповядайте, седнете, където искате. Апартаментът не е мой... Той принадлежи на господин Херцог, колегата ми от „Хералд Трибюн“. Или по-точно той живее тук... Всъщност жилището е на вестника. Обаче господин Херцог го няма...

Капитан Хундалани я прекъсна. Гласът му беше хладен и равен:

— Да, ние знаем това, госпожице Кели. Точно то е причината да сме тук... Моля, ще разберете, че най-добре е да изчакате, докато обясним.

Нанси си помисли, че в гласа му има отсянка на заплаха, която нямаше как да се сбърка. Не можеше да си представи каква е причината. Едва ли трябваше да очаква неприятности, защото не се е

регистрирала в полицията. Намираще се в града едва от няколко часа. С усещането за паника, която се заражда някъде в стомаха ѝ, тя намери един тапициран с коприна стол, дъвен и много красив, но нямаше време да мисли за това сега, и се отпусна на него. Господин Хундалани и другите полицаи все още стояха и я гледаха намръщено.

— Госпожице Кели, бихме искали да дойдете с нас... За да отговорите на няколко въпроса.

По лицето на капитан Хундалани не се забелязваше и следа от дружелюбност. Тя усети как вълна от адреналин се надига у нея.

— Какво? Защо? Аз съм в Индия едва от няколко часа. Сигурно ще ми позволите да взема душ и да се преоблека, преди да се регистрирам.

Гласът ѝ беше тънък и слаб — чуваше се как говори и имаше усещането, че не тя произнася думите. И тогава, за неин пълен ужас и удивление, ѝ просветна какво в действителност се случва.

— Арестувана ли съм?

Капитан Хундалани замълча за миг, подбирайки внимателно своите думи.

— Не, госпожице Кели, не и ако дойдете с нас.

Гърлото ѝ беше пресъхнало.

— Какви ги говорите? Аз съм само от няколко часа тук и през повечето от тях спях. Как е възможно да съм извършила нещо незаконно?

— Нашето разследване засяга вашия колега господин Антон Херцог. Отнася се за действителната причина за неговото пребиваване в Индия и Тибет.

— Сигурна съм, че това е много завладяваща тема. Антон е обаятелен човек, но не виждам как мога да ви помогна. Никога не съм била в Индия, а него не съм виждала от месеци. Аз съм тук, за да го заместя, а не да отговарям за неговите простъпки, каквито и да са те.

— Тя огледа нервно помещението и струпаните статуи и антикварни мебели, всички свидетелстващи за личността на отсъстващия Херцог.

— Каквато и да е причината, не може да нахлувате тук и да ме отвеждате... Оставете ме да се обадя в бюрото, имам нужда от адвокат.

С угълчето на очите си забеляза, че полицаят е сложил ръка на белезниците, които висяха от колана му. Нанси не можеше да повярва,

че това се случва, а най-плашещото беше, че изглежда нищо не можеше да направи.

Парализирана от развитието на нещата, тя остана неподвижна, когато полицаят свали белезниците от колана си и ги заключи около нейните китки.

— Но аз нищо не съм направила. Имам нужда от адвокат — повтори тя вяло и осъзна, че звучи като малко дете, неспособно да осъзнае логиката, по която го е застигнала вината, и твърде наивно да разбере нарушението, което е извършило.

В този миг капитан Хундалани се усмихна: усмивката беше студена, неискрена и високомерна.

Той дори не си направи труда да спори.

— Опасявам се, че това няма да е възможно, госпожице Кели. Сега, когато решихте да ни сътрудничите, можем ли вече да тръгваме? Нещата ще бъдат много по-лесни, ако бъдем приятели.

3.

— Веднага прекратете това!

Висок глас с пекински акцент звънна над двора. Очите на Дорген Трунгпа се отвориха от учудване, сякаш беше чул глас от висините.

Всички глави се обърнаха от голото момиче към манастирската порта. Между разбитите ѝ крила стоеше висок красив мъж от Северен Китай, облечен в стандартна военна мушама, с извитата нагоре фуражка на офицер. Зад него по коларския път се забелязваха очертанятия на още хора, които крачеха в дъжда. Сега, когато беше привлякъл вниманието на всички, севернякът заговори отново, но този път на армейския офицер:

— Веднага заповядай на хората си да престанат да разрушават манастира и да върнат дрехите на момичето. Какво си мислиш, че правиш? Културната революция приключи преди десетилетия. Пуснете момчето да си върви.

Дорген Трунгпа направо не можеше да повярва на ушите си. Сякаш от джунглата се беше въплътил ангел пазител. Яростна сянка пропълзя по лицето на армейския офицер.

— Как смееш да влизаш тук и да крещиш команди? Аз съм старшият офицер в областта Пемако. По дяволите, за кого се смяташ ти? Обясни се или ще заповядам да те разстрелят на място.

Севернякът продължи да крачи през двора и когато наближи, по околожката на фуражката и високите до коляното лъснати кожени ботуши, проблясващи изпод мушамата, докато крачеше, стана ясно кой е той. Полковник от прословутото Бюро за обществена сигурност, или БОС, както беше известно — китайския еквивалент на ЦРУ и ФБР в едно, идеологическата полиция на китайското правителство, кучетата пазачи на революцията.

Войниците видимо се сковаха, когато разпознаха чина и принадлежността на северняка. Когато стигна до средата на двора, той измъкна писмо от джоба си и го подаде с изпъната ръка на армейския

офицер. Пликът беше запечатан с червен восъчен печат с формата на звезда.

— Аз съм полковник Уей Дзиен от БОС. Заповеди от генерал Те от Южното командване в Чунцин. Отсега аз съм старшият офицер в Пемако, следователно всички военни части южно от прохода Су Ла са под мое командване. Включително ти.

Армейският офицер се беше вторачил невярващо в полковник Дзиен, след това, подобно на капризно дете, грабна плика от ръката му и го разкъса. Около минута проучва съдържанието, след това се обърна към своите хора с израз на гняв и унижение на лицето.

— Върнете дрехите на жената и се стройте при портата... Пуснете монаха да си върви.

Дорген Трунгпа беше блъснат грубо напред. Свободен, той изтича до трупа на игумена и го прегърна, ридаейки. Полковник Дзиен се усмихна на армейския офицер и кимна одобрително.

— Добре. Тези стари суеверни монаси не са нещо повече от туристическа атракция. Старият Тибет е мъртъв и няма да се върне. Можем да си позволим търпимост към последните останали диваци.

Полковник Дзиен потупа армейския офицер по гърба и продължи, за да не накърнява самочувствието му:

— Сега в столицата Лхаса има два пъти повече китайци, отколкото тибетци. Вече няма нужда да преследваме техните абсурдни вярвания. Младите хора се интересуват повече от мобилни телефони, отколкото от молитвени мелници. Здравият разум на комунизма измести глупавата религия на монасите.

След това се обърна, за да огледа сбирщината изкаляни войници:

— Къде са останалите хора? Трябва да бъдат тук в двора до свечеряване. Искам да организирам издирване. Наредете да донесат провизии за десет дена. Но първо се погрижете за раните на този монах. И се отървете от трупа. Когато свършите това, искам да разпитам момчето. Нека се почисти и след това го доведете при мен. Ще установя главната си квартира тук, в манастирската библиотека...

След това полковникът закрачи отривисто към вратата на молитвената зала и изчезна в полумрака.

4.

Стоманената врата се затръшна зад Нанси Кели и я поведоха надолу по дълъг, слабо осветен коридор с тухлен под. Докато стъпките ѝ отекваха в стените, почувства как започва да я обхваща ужас. Изглежда щяха да я разпитват за Антон Херцог. Бяха подозрителни. Може би вече го бяха осъдили и сега просто трябваше да бъде намерен. И в двата случая бяха хванали погрешната жена за своя разпит. Тя нямаше да хвърли допълнителна светлина по техния случай. Въпреки че обожаваше Херцог като журналист, всъщност не знаеше нищо за човека. Представи си го заобиколен от почитатели в редакторската стая при една от редките си появи, омагьосвайки всички наоколо с необикновените си разкази. Що се отнася до личния му живот обаче, за действителния човек зад бляскавата фасада, за неговите подбуди и политическите му убеждения — тя не знаеше съвсем нищичко и това усещане за пълно невежество само засили нейния страх. Започна да ѝ се струва, че пропада в някакъв кошмарен свят, че като Алиса в страната на чудесата навлиза в царство, в което точно защото не знаеше в какво е обвинена, никога няма да може да изчисти своето име.

Какъв избор имаше? От откровено враждебното отношение на капитан Хундалани личеше ясно, че вече е здраво затънала, макар точното ѝ юридическо положение в момента да беше съвсем академичен въпрос. Истината беше, че я отведеха против нейната воля, без никаква възможност да поговори с адвокат, и само това имаше значение. По всичко личеше, че щеше да изчезне в адската дупка, наречена затвор, и никой нямаше да узнае... Може би точно това се беше случило и с Антон Херцог... Може би през изминалите три месеца гниеше в някоя препълнена килия на Делхийския централен затвор, измъчван от болести, и се чуди защо ли никой не си е направил труда да го намери.

Коридорът я отведе до друг коридор и после надолу по няколко стъпала, през няколко врати и накрая в част от полицейското

управление, която приличаше повече на офис сграда, отколкото на затвор. Полицаят сикх почука на една безлична врата, отвори я и ѝ махна да влезе.

Зад писалището седеше индиец на средна възраст с невъзмутим вид. Безличното му лице беше безизразно до степен на невъзможност да бъде запомнено. Нанси изведнъж си спомни нещо, което преди време ѝ беше казал един от контактите ѝ в ЦРУ, докато пиеха кафе на Таймс Скуеър: че всички действащи агенти приличат на нищожества, на банкови чиновници или на хората, които виждаш в чакалнята на лекаря. „Те са толкова обикновени, че никога не изпъкват сред тълпата. Всъщност дори когато са сами, човек не ги забелязва. Те са нашите най-ценни активи. Виждаш ги, но след миг съзнанието ти изтрива спомена.“

Само очите на мъжа бяха необикновени. Студенината в тях беше в пълна противоположност с иначе обикновения му външен вид. Гласът му я изненада. Той рязко издаде някаква заповед с раздражение и нетърпение, каквито не беше очаквала.

— Свали ѝ белезниците, няма нужда от тях!

Докато полицаят отключваше белезниците, мъжът стана, заобиколи бюрото и съвсем неочаквано издърпа стол за нея.

— Моля, госпожице Кели, седнете.

Нанси седна, още по-объркана от преди.

— Съжалявам, че трябваше да ви помоля да дойдете...

От думите тя настръхна.

— Не бях помолена, а ми беше заповядано — разтри китки тя. — А белезниците бяха напълно ненужни...

За миг мъжът сякаш изпита искрено съчувствие.

— Съжалявам. Тези млади офицери... понякога нямат и най-малката представа. Ще си поговоря с капитан Хундалани...

Нотката на съчувствие даде основание на Нанси да си помисли, че известна доза основателно възмущение е напълно оправдана.

— И какво си позволявате, да идвате посред нощ, да блъскате по вратата ми и да ме будите, за да ме арестувате? Нима се опитвате да ме сплашите?

Съвсем неочаквано черните очи на мъжа проблеснаха гневно към нея. Инстинктивно тя осъзна, че занапред ще трябва да бъде по-

внимателна. Когато мъжът заговори отново, гласът му беше рязък и неотстъпчив:

— Госпожице Кели, тук не е Северна Америка. Индия все още не е богата страна. В Делхи нашата полиция е претоварена. Затова не разполагаме с много време. Мога да ви уверя, че сериозността на вашето положение напълно оправдава нашите действия.

Той бутна стола си назад, изправи се и се вторачи в нея със студенина, която граничеше с презрение.

— И между другото, не бих позволил на северноамериканка да критикува нашите методи. Смятам, че един на всеки трима чернокожи в Америка е прекарал време в затвора. На мен това не ми звучи като справедлива и добре работеща система.

Макар да беше уплашена, Нанси бе решена да не го показва.

— Съветвам ви да предадете оплакванията си в американската легация. Колкото и да съм съгласна с вашата загриженост за американското правосъдие, аз съм журналист, а не съдия.

Който и да беше този мъж, той определено не беше в настроение да продължат обсъждането на ареста ѝ. Когато отмести поглед от нея, тя разполагаше с няколко секунди, за да си събере мислите. Споровете с него нямаше да ѝ помогнат. Очевидно беше с висок чин и тя подозираше, че би могъл да направи каквото иска с нея. Преди да може да каже нещо, той заговори:

— Аз съм инспектор Лал. Тук сте заради аферата „Херцог“.

Сърцето ѝ се сви. Аферата „Херцог“ — звучеше сериозно. Полошото беше, че всеки път, когато някой споменеше Антон Херцог, изпитваше усещането, че индийците вярват в близостта между нея и предшественика ѝ и че тя вече е запозната с подробностите на онова, което те разследваха.

Заекна в отговор:

— Чуйте, вече казах на капитан Хундалани, че нямам ни най-малка представа за какво говорите. Бегло познавам Антон Херцог. Изпратиха ме да го заместя. „Триб“ — „Интернешънъл Хералд Трибюн“, е голямо международно издание. Трябва да ми позволите да говоря с адвокат или с представител на нашето посолство.

Мъжът я огледа със студени втренчени очи, преди да се обърне към полицията, който стоеше на пост до вратата.

— Моля, повикай господин Арумагум.

Полицаят излезе и мъжът се върна на мястото си. В гласа му имаше студенина, която я изплаши до дъното на душата.

— Госпожице Кели, адвокатът вече е на път. Мога ли да ви помоля да се опитате да отговорите на моите въпроси, когато дойде? Не ми се иска кой знае колко да ги задавам, но това е важно. Повярвайте ми, работата е много сериозна. Ако предпочитате да слезете долу в килиите и да премислите — това е ваше право. Ще се опитаме да не забравим за вас. Съветвам ви да не докосвате никого долу, за да не хванете проказа.

Студени мравки запълзяха по гръбнака ѝ. Вратата се отвори и полицаят влезе, следван от нисък плешив мъж с уморен вид на около петдесетина години. Кожата му беше много мургава, а на носа му се крепяха очила със силен диоптър. Инспектор Лал го представи с махване на ръката — жест, който сякаш разкриваше, че за него всичко това е маскарад и напразно губене на време.

— Госпожице Кели, това е вашият юридически представител, господин Арумагум. Моля, задайте му какъвто въпрос искате.

Нанси погледна отчаяно уморения възрастен човек, който седеше до нея. Не вдъхваше и капка надежда, но той беше всичко, което щяха да ѝ позволят. Едва успявайки да прикрие своето отчаяние, тя попита:

— Какво става? Имат ли право да ми причиняват подобно нещо? Трябва да ми помогнете...

— Госпожице Кели, заповядайте моята визитка.

Тя едва не му се развика от безсилие.

— Не ви искам визитката. Искам да изляза от тук. Просто ми кажете какво става...

Объркан, адвокатът прочисти гърлото си. Инспектор Лал беше скръстил ръцете си на гърдите и наблюдаваше размяната на реплики със смесица от отегчение и нетърпение. Господин Арумагум обясни:

— Задържана сте по подозрение в шпионаж. Съответно всичките ви обичайни права са суспендирани в съответствие с член 3, параграф 7 от Закона срещу тероризма и шпионажа от 2005 г. Може да бъдете задържана без съд в продължение на сто и тридесет дена. След това съдия ще прецени дали все още представлявате значима опасност за държавата, за да разреши задържането ви за още сто и тридесет дни. Нямате право на посещения, нито да бъдете пусната под гаранция. Максималното наказание за шпионаж е смъртна присъда, а за

съучастие в шпионаж — двадесет и пет години. Мисля, че са ви задържали по подозрение в съучастие в шпионаж.

На Нанси се стори, че лицето на господин Арумагум се е сляло със сивите стени, а гласът му се носеше някъде отдалече. В продължение на минута лактите ѝ останаха подпрени тежко на плота на масата пред нея и тя реши, че може единствено да захлупи лице в дланите си. После вдигна глава и погледна инспектор Лал. Гласът ѝ се пречупи.

— Съучастник в шпионаж? Това е лудост...

Настъпи поредното пълно, плашещо мълчание и тя го наруши, опитвайки се да не позволи на отчаянието ѝ да пропълзи в гласа:

— А посолството? А моят вестник? Настоявам веднага да се свържете с тях!

— Ще бъде направено — отговори господин Арумагум с равен глас, което подсказваше, че знае колко безполезни ще бъдат предприетите стъпки.

Инспектор Лал кимна в отговор, след това каза с дразнещ сух глас:

— А сега, госпожице Кели, можем ли да започваме? Той отвори дебелото досие, което лежеше на бюрото пред него, и надникна вътре през очилата си.

— Следвали сте в Париж, в Сорбоната. Вярно ли е?

Полагайки усилия да запази непокорството си, тя отговори.

— Да.

— Били сте там от 1997 до 2000 година, нали?

— Да.

— И твърдите, че не познавате господин Антон Херцог?

Тя отново каза умолително:

— Да. Срещата съм го няколко пъти. В редакцията. Той не ми е приятел, дори не е човек, с когото работя.

Нотка на нетърпение се промъкна в гласа на индицеца:

— Госпожице Кели, наистина е важно да бъдете напълно честна в своите отговори. Ще задам само още веднъж този въпрос. Но първо, нека ви кажа, че ние знаем, че Антон Херцог една година е преподавал в Сорбоната: от 1998 до 1999; получил е година отпуска от „Интернешънъл Хералд Трибюн“ и уж е водил курс по писане. Второ, знаем, че е бил председател на комитета, който ви е дал стипендията за

стажант-репортер, когато сте започнали във вестника. А сега вие идвате тук, за да поемете неговата работа. На мен ми приличате по-скоро на протеже, отколкото на човек, който изобщо не го познава.

Нанси Кели поклати глава удивена. Обвинението им беше мършаво, предположенията всеобхватни. Това беше нелепо, но инспектор Лал се беше вторачил в нея, сякаш сега трябва да направи пълни самопризнания. Опитвайки се да запази спокойствие, тя отговори:

— Не съм срещала Херцог, докато бях в Сорбоната. По онова време не ме интересуваха особено водещите журналисти. Бях просто средностатистически студент, който си предава курсовите работи със закъснение и виси по баровете. Както и да е, дори да го бях познавала в Париж, какво толкова? Това не би ме превърнало в протеже. Много хора познават Херцог. Той е журналист с международно признание, и то заслужено. А това, че съм получила работата му, отново нищо не доказва. Освен това я получих по заслуги. Не мога да си представя какво се опитвате да кажете.

Мъжът я изгледа почти съжалително, след това прелисти страница в дебело досие.

— Госпожице Кели, знаете ли, какво е правил господин Херцог в Индия и Тибет?

— Да, разбира се, че зная. Писал е репортажи за „Трибюн“. Напоследък проучваше въпроса с топенето на глетчерите на Тибетското плато... Това вършеше, когато вестникът изгуби връзка с него...

Тя замлъкна под гневния вторачен поглед на инспектор Лал.

— Продължавайте — подкани я той презрително.

— Тибетските глетчери се топят, а те снабдяват с вода седемте свещени реки в Азия: Жълтата река, Ганг, Брахмапутра... Това същевременно означава, че осигуряват питейна вода на 50 процента от световното население. Ако глетчерите изчезнат, реките ще пресъхнат и няма да има питейна вода за хората. Ще настъпят суша, глад и войни. Важна статия...

— Значи това е прикритието на Херцог?

— Неговото прикритие? За какво му е? По това работеше, поне доколкото аз знам. И това наистина е всичко, което знам. Главният редактор на „Трибюн“, Дан Фишър, ми го разказа. Защо да ме лъже?

Това е вършил Херцог, когато вестникът изгуби връзка с него. Не е известно неговото местонахождение, поне доколкото аз знам. Ако вие имате представа къде може да бъде, ние от „Трибюн“ ще се радваме да го чуем.

Господин Лал отново прелисти страницата и каза с нисък глас:

— Госпожице Кели, повярвайте, че много бихме искали да знаем къде е той. Наистина много.

В продължение на около минута те седяха в мълчание. Господин Лал бавно прелистваше страниците в досието, докато не стигна до края на папката, след това рязко я затвори и вдигна поглед.

— Това е безсмислено.

После се обърна към полицая сикх и нареди:

— Моля, вземете пакета за госпожица Кели.

5.

Вестовоят постави чантите на полковник Дзиен върху старо дървено писалище в манастирската библиотека. Полковникът дори не забеляза. Той крачеше бавно надолу из каменната зала с книжни стелажи по стените, придружаван от един капитан от БОС. Докато вървяха, токовете на ботушите му потракваха отривисто по плочите на пода. Той насочи фенерчето към гърбовете на древните книги, подвързани с кожа от як. Купчини книги бяха подредени и на пода, вече прегледани и отделени от него. Без да откъсва погледа си от стелажите, Дзиен каза на капитана:

— Ако някога е била тук, вече я няма.

В същия миг се обърна внезапно към него и попита:

— Сигурен ли си, че си проверил навсякъде другаде?

— Тъй вярно. Всеки сантиметър. Проверихме всяка подова плоча и тухла. Да, напълно съм сигурен.

Капитанът измъкна един дебел том от лавицата и го отвори напосоки. След като прелисти няколко страници, вторачен в текста, той го затвори и върна на мястото.

Полковникът надникна през рамото му.

— Не си губи времето. Не е тук. Този тлъст армейски тъпак е подплашил монасите да избягат. Ако действително са я притежавали, са я взели със себе си. Или сме попаднали в погрешния манастир.

— Но нали това е единствената гомпа^[1] в Пемако.

— По-точно единствената гомпа, за която ние знаем. Но се носят истории, които описват друга. — Полковник Дзиен изглежда странно своя колега. — Капитане, знаеш ли за къде говоря?

— Да, другарю полковник, естествено. Но съм сигурен, че това е мит. Целият район беше проучван от самолет много пъти.

— Капитане, твоето доверие в нашата авиация е трогателно. Но аз не бих бил толкова сигурен. Летенето в тази част на света е изключително опасно и най-добрите топографи понякога се изкушават да чертаят своите карти сред удобствата на казармите си. Кой ще вземе

да ги проверява? Между другото, древните разкази за другата гомпа са прекалено много и твърде упорити, за да бъдат пренебрегнати.

Полковник Дзиен угаси фенерчето и въздъхна от безсилие.

— Капитане, извини ме за момент. Искам да пазиш на вратата. Трябва да се консултирам с Оракула и не мога да позволя на този глупав войник да ме прекъсва. Досега Оракулът ни съветваше успешно. Да се надяваме, че ще ни помогне за последен път.

— Слушам.

Полковникът вдигна малката раница, която беше внесена от вестовоя, и я сложи на писалището.

— Жалко, че убиха игумена — отбеляза той, докато разкопчаваше капака. — Той беше бодхисатва, просветлен човек. Беше постигнал положението на Буда, но е останал в греховния свят, за да помага на другите. Бих могъл да си говоря с него в продължение на часове за света. Кой знае, може би дори щяхме да го убедим да ни помогне... Можеше да ни покаже пътя.

Полковникът вдигна очи към капитана и завърши с делови тон:

— Това е всичко. Оракулът ще ни даде съвет.

Капитанът тракна с токове, козирува, излезе и затвори вратата зад гърба си.

Останал сам, полковник Дзиен огледа лавиците с книги, издигащи се до тавана, и позволи на една бръчка да загрози за малко лицето му. След това бръкна в раницата и извади малка, подвързана с кожа тръба и много овехтяла книга. След като се настани на писалището, отвори тръбата и изсипа от нея четиридесет и девет тънки дървени пръчици в дланта на дясната си ръка. Затвори очи и устните му беззвучно се раздвижиха, сякаш казваше молитва.

След това стисна пръчиците в сноп, изправи ги в края на писалището и отваряйки ръка, ги остави да паднат свободно на плота.

После въздъхна дълбоко и започна процеса на щателно сортиране и разгадаване на смисъла на уникалното им разположение. Докато вдигаше пръчиците една по една, той започна да нанася малки точки и чертички на лист хартия. Същността на мига беше уловена и сега Оракулът щеше да проговори.

[1] Храмови крепости в Непал, Ладак и Тибет. — Б.пр. ↑

6.

Инспектор Лал гледаше настойчиво Нанси, докато говореше. Между тях на писалището лежеше навит платнен вързоп. Той беше завързан с мръсна връв.

— Това — казваше Лал — беше открито преди седмица върху тялото на тибетски монах от сектата на жълтите шапки^[1]. Монахът беше умрял от замръзване в снежна буря на север от Маклеод Гандж^[2] в Дарамсала, на границата с Непал. Аутопсията установи, че е умрял преди осем или девет дни. Както може би знаете, Маклеод Гандж е родното място на главата на тибетското правителство в изгнание, Далай Лама.

Нанси протегна ръце и прие вързоп. Той не беше тежък. Определено очакваше да е по-тежък. Очевидно вътре имаше нещо завито.

Господин Лал продължи:

— Можем да предположим, че монахът се е опитвал да избяга в Индия през високопланинските проходи. Подобно на мнозина други, той е загинал при този опит. Ние сме почти сигурни кой е бил първият собственик. Вашият предшественик в „Трибюн“ Антон Херцог. — Той направи пауза и после добави злобно: — Адресиран е до вас. Защо не го отворите?

Нанси се беше вторачила в Лал. Съдейки по изражението му, не ѝ оставаше друга възможност. Обаче какво искаше да каже с това, че е адресиран до нея? Нервно тя започна да се бори с краищата на връвта. Усещаше как пронизващият поглед на Лал следи всяко нейно движение. Той отново ѝ се подигра:

— Вие вече знаете какво има вътре, нали, госпожице Кели?

Тя се бореше с краищата на връвта, без да обръща внимание на неговите обвинения. Може би просто се опитваха да ѝ скалъпят лъжливо обвинение или да я очернят, за да могат после да я манипулират. Полицаят сикх пристъпи напред и извади ножче от

джоба си. Той внимателно срязва връвта, оставяйки я да падне немощно на плота.

Нанси сложи платнения вързоп на бюрото и след това го разгърна. Първото нещо, което видя, беше тънка ивица пластмаса, малко по-голяма от кредитна карта. Нанси веднага я разпозна — това беше журналистическа карта от „Интернешънъл Хералд Трибюн“, и под зърнестата снимка беше изписано с черно мастило името Антон Херцог. Нанси вдигна очи. Лал и неговият колега се бяха вторачили в нея, без да отместват очи, сякаш очакваха да се издаде по някакъв начин. Тя продължи много внимателно да развива платнения вързоп. Докато го правеше, усети, че всички се наведоха, включително полицаят сикх, който все още стоеше зад нейния гръб. Платът се разви и пред очите ѝ, за нейно най-голямо учудване, се показа животинска кост. Прецени, че е дълга около петдесет сантиметра. Вероятно е била бедрена кост. Изглеждаше много стара. Беше избеляла, осеяна с дупчици и кафеникава на цвят. В единия край, където се разширяваше в топка, която би паснала в тазовата ямка или в коляно, тя имаше нещо, което можеше да се опише единствено като мундщук, направен от обезцветен метал. Мундщукът беше дълъг малко повече от два сантиметра и половина. Върху него беше гравирана съвършена релефна фигура: кама над свастика. Тя се замисли какво ли може да означава този глиф^[3]. Свастиката е символ, който се среща из цяла Азия, поне това знаеше. Обаче нямаше представа какво е значението на камата в съчетание със свастиката. Може би символът принадлежеше на древна тибетска будистка секта или на някоя индуска кралска фамилия.

Под глифа имаше шест странни символа, очевидно букви от отдавна мъртва азбука. Твърде са примитивни за тибетски букви, помисли си Нанси. Може би са клинообразно писмо или шумерски? Не, в това нямаше смисъл. Трябваше да бъдат от някой азиатски език, в края на краищата костта беше от Тибет.

Мундщукът напомняше на Нанси за лулите, които възрастните мъже пушеха, когато тя беше дете. Поклати глава в объркване, като нито за секунда не забравяше за силата на неприязнените очи на тъмничарите, вторачени в нея. Не знаейки какво да прави, тя взе костта в ръце и започна да я оглежда отблизо. Това беше отвратителен предмет, но излъчваше странна енергия. Образи се замяркаха в

съзнанието ѝ. Видя как се лее разтопено злато в пещера кой знае къде, как изригва вулкан, една безлюдна равнина, гладуващо дете, което тича по пуст път. Яснотата и непосредствеността на образите я шокираха. Тя започна да премигва, за да ги разпръсне, след това предпазливо сложи костта на масата и насочи вниманието си към плата. След като внимателно изглади последните гънки, погледът ѝ попадна върху портрет на Далай Лама с големината на карта за игра. На гърба беше написано с разкривен почерк на английски: „За Нанси Кели. Тръба от кост. Намерена от Антон Херцог в Пемако, Тибет, 17 юни“.

Нанси престана да диша. Кожата ѝ настръхна от страх. Само с усилие на волята успя да вдиша отново. Зяпна, за да си поеме дъх. Трябваше да се махне от полицейското управление, да си замине от Делхи. Да се отдалечи от нарастващата клаустрофобия на аферата „Херцог“. Не го ли направеше, никога повече нямаше да види дневна светлина. Това беше някакво зло, зло, надхвърлящо всичко, което беше преживявала, но сега го почувства близо до себе си и че идва за нея.

Заклучението беше неизбежно. Костта и платненият вързоп бяха адресирани до нея още преди мястото да ѝ бъде предложено. Но това беше смешно, просто не можеше да бъде истина. Чувстваше как Лал я наблюдава, все още търсейки някакъв признак за нейната вина. Обаче Нанси просто поклати объркано глава. Преди двадесет и четири часа махаше за довиждане на своите приятели в Ню Йорк, а сега беше задържана в някакъв полицейски участък в Делхи, заплашена със затвор, и искаха от нея да обясни някаква си древна кост.

— Госпожице Кели — Лал продължаваше да рови, — защо господин Херцог е изпратил това на вас? Почеркът е негов. Проверихме го. И защо бихте проявили интерес към една стара кост? Вие не сте колекционер на антики. В това съм напълно сигурен. Затова, госпожице Кели, ще ме извините, ако си мисля, че тя има някаква друга стойност за вас, някакво друго значение?

Нанси само поклати отчаяно глава. Просто не знаеше какво да каже. Сигурно така разпитващите изтощават хората, помисли си тя. Затова разпитваните рухват и признават престъпления, които не са извършили. Чувстваше се изтощена и безсилна. И преди беше участвала в неприятни сблъсъци с полицията, но това беше у дома в Америка. Там тя знаеше своите права и че като журналистка във влиятелен вестник ще ѝ бъде осигурена най-добрата правна защита.

Но тук в Индия, замесена в разследване на обвинение в шпионаж, тя беше почти сигурна, че няма никакви права и че ако нещата се развият зле за нея или ако инспектор Лал сметне за нужно, нямаше да види божия свят много дълго време.

Господин Лал бутна стола си назад, стана и започна бавно да крачи из стаята. Вторият полицаи я наблюдаваше изпод тежки клепачи. Настъпи дълга, ужасяваща пауза, през която Нанси се въртеше на стола и не знаеше какво да прави.

— Госпожице Кели, това някакъв вид съобщение ли е? Някакъв сигнал? Животът на всички ни ще бъде много по-лесен, ако просто ни сътрудничите. Може би дори ще успеем да помогнем на вашия приятел господин Херцог. Това ще ви хареса, нали? Ако ни кажете как да се свържем с него или къде се намира, ние не само ще го спасим, но ще ви освободим от по-нататъшно криминално разследване. Как ви се струва това?

Той отново я проучваше с поглед. Всичко, което можа да направи, беше да наведе глава.

— Госпожице Кели, ще бъда откровен с вас. Ние смятаме, че вашият колега е в Тибет и все още е жив. Разполагаме с добра разузнавателна организация, според която господин Херцог е влязъл в района на долината Пемако преди повече от два месеца и все още не е излязъл и докато ние седим тук и пилеем време, китайците го преследват. Мога само да се надявам, за негово добро, да не го хванат жив. Женевската конвенция не важи от другата страна на Хималаите. Сигурен съм, че господин Херцог ще ви благодари от все сърце, ако му бъде позволено да се изправи пред съда в Индия, а не в Китай. Ако вие не ни помогнете, ние също няма да можем да му помогнем. Ще ви попитам за последен път: какво означава тази костена тръба и как да се свържем с Антон Херцог?

Натискът беше станал непоносим, но инстинктите на Нанси продължаваха да ѝ нашепват, че въпреки своите страхове и опасното си положение, тя трябва на всяка цена да запази чувството си за несправедливост и грубо нарушение на закона.

Това беше нейната единствена защита. Много бавно, сякаш показваше на дете правилното произношение, тя каза:

— Вижте, инспектор Лал, ще ви улесня изцяло. Не зная какво означава, което и да е от тези неща. Буквално нямам никаква

представа. Не сте хванали, когото трябва, и дори цял ден да ме държите тук, това нищо няма да промени. Затова ви предлагам да ме обвините още сега, в каквото си искате скалъпено деяние или да ме освободите незабавно. Ако не го направите, когато изляза, а аз съм сигурна, че ще бъде освободена, ще се погрижа вие и заплахите ви, които представяте за полицейска работа, да попаднат във всички големи световни вестници и повярвайте ми, ще се погрижа да останете дълго по страниците им.

Изглежда този път заплахата подейства. Инспектор Лал спря да се разхожда, пое си дълбоко въздух и с отвратено изражение на лицето каза:

— Много добре. Свободна сте да си вървите. Засега. Обаче запомнете, правя ви услуга. Бих могъл да ви задържа за сто и тридесет дни по силата на Закона срещу тероризма. Вие сте пусната под безсрочна гаранция, но сте задължена да останете в Делхи. Разбрахте ли?

Тя кимна, без да срещне погледа му, но отвътре крещеше от радост. Погледна към адвоката. Съдейки по лицето му, той беше дори по-изненадан от нея от тази промяна в хода на събитията.

Господин Лал се обърна към полица сикх.

— Качи я горе в приемната. Върнете ѝ телефона и портфейла и попълнете документите за освобождаването под гаранция. И ѝ дайте костта. Тя принадлежи на кореспондентското бюро.

Без да посмее да проговори, защото се страхуваше, че Лал може да промени решението си, тя взе платнения вързоп с костта и тръгна след полица.

Капитан Хундалани влезе в стаята за разпити, като тихо затвори вратата след себе си. Преди да успее да каже нещо, Лал му нареди:

— Хундалани, погрижи се да не я изпуснем от очи — раздразнено разтърка очи. — Това е рискована стратегия. Сега единственото ни доказателство е у нея.

— Да, инспекторе.

— Тази кост трябва да е важна. Сигурен съм, че накрая тя ще ни отведе при него.

Лал изведнъж скочи на крака. Беше уморен и искаше да излезе от задушната стая за разпити.

— Инспекторе, наистина ли смяташ, че тя е съучастник? — попита нервно капитан Хундалани.

— Може би да, може би не. Обаче костта значи нещо за някого. В това съм напълно сигурен.

Внезапно за пръв път, откакто се помнеше капитан Хундалани, инспектор Лал го погледна право в очите и се усмихна. Усмивката беше толкова неочаквана и не на място, че младия капитан го побиха тръпки.

— Сега, капитане, нашите следи пресъхнаха. Да видим каква ще бъде следващата стъпка на нашата журналистическа звезда. Може би *тя* ще успее да ни помогне в детективската ни работа.

[1] Сектата на жълтите шапки, или Гелуг, е школа в будизма, основана от Цонгхапа, философ и религиозен водач. — Б.пр. ↑

[2] Предградие на Дарамсала, където се намира резиденцията на Далай Лама и живеят много тибетци. — Б.пр. ↑

[3] Всяко конкретно изображение от дадена писмена система. — Б.пр. ↑

7.

— Как смееш да ме изпращаш тук?

Нанси почти крещеше в слушалката.

Пазачите на стъпалата пред полицейското управление загледаха унесено след нея, когато тя започна да се отдалечава по тротоара. Делхийската тълпа се разделяше пред нея; клиентите и търговците я съпровождаха с поглед, докато крачеше надолу по улицата. От другата страна на линията в Ню Йорк Дан Фишър, главният редактор на „Трибюн“, се опитваше да я успокои.

— Нанси, нямах представа. Слушай, тази сутрин имах посещение от ЦРУ. Нека ти обясня...

— Прекрасно, обаче се обзалагам, че не са те арестували, отвели в най-близкия участък и не са те заплашвали, че ще те напъхат за двадесет и пет години в някоя черна дупка в Калкута. Проказа? Да са те заплашвали, че можеш да се заразиш?

— Не, но, Нанси, изслушай ме...

— Как можа да ме изпратиш тук? Може би другия път ще ме пратиш в Северна Корея? Сигурно ще решиш, че за мен това не е било достатъчно голямо предизвикателство?

— Нанси, моля те. Позволи ми да обясня.

Тя се насили да млъкне и да го остави да поднесе извиненията си.

— До тази сутрин нямах представа, че нещата са се стовнили. Колкото ти си знаела, толкова и аз. Никога нямаше да те изпратя, ако знаех, че вестникът ще бъде забъркан в шпионски скандал между Китай и Индия. А що се отнася до Антон, това са пълни глупости.

— Ела да обясниш това на местното Гестапо.

— Трябва да знаеш, че индийците и китайците са пълни параноици. Непрекъснато се плашат едни други и търсят извинения да се хванат за гушите.

Нанси се умълча.

Дан Фишър продължи с обясненията:

— Тази сутрин ме събудиха двама офицери от ЦРУ, които обясниха, че са били задължени да ме посетят, защото били помолени от колегите си от индийското разузнаване да разследват Херцог. Казаха, че не вярват в обвиненията и че доколкото те знаят, Херцог никога не е бил свързан с някакви разузнавателни служби. Отговорих, че и аз съм сигурен в това. Антон ми е приятел. Познавам го от години. Това е най-смешното нещо, което съм чувал.

— Добре де, щом ти е приятел, защо не се опитваш да го намериш?

Нанси яростно замаха на едно приближаващо такси, което спря на улицата пред нея. Тя отвори вратата и се качи.

— Дан, почакай за секунда. Моля, можете ли да ме закарате до бюрото на „Интернешънъл Хералд Трибюн“ на улица „Акбар“...

— Нанси, това не е първият път, когато се самоотлъчва. Такъв е неговият стил...

— Дан, не и за три месеца.

— Виж, от ЦРУ бяха пределно ясни. Най-добре е нищо да не се предприема.

— Тази теза е доста удобна за теб.

— Хайде, Нанси, това не е честно.

Изведнъж тя осъзна, че все още стиска платнения вързоп, в който лежи призрачната кост. Това я накара да се почувства много объркана. Усети, че поради бог знае каква причина не иска да каже на Дан Фишър за костната тръба. В този момент изпита подтик да нареди на шофьора да я откара някъде другаде, далеч от бюрото и далеч от аферата „Херцог“.

— Дан, чуй ме. Аз отивам в бюрото или някъде другаде, където няма да ме тормозят или арестуват. Ще ти се обадя след малко.

— Добре, скъпа, но ти добре ли си?

— Виж, добре съм колкото човек, когато са измъкнали от леглото, докато се е опитвал да се съвземе от часовата разлика, разпитвали са го и са го заплашили с доживотен затвор...

— Съжалявам... наистина съжалявам. Моля те, не се притеснявай. Ще използваме всички възможности, за да оправим нещата. Председателят на Комитета за външни отношения ще се свърже с индийския посланик. Успокой се и напиши някаква история с местен колорит и цветни снимки, за да се разсееш... Нещо за

слоновете или земеделието... Ние ще оправим всичко. Обещавам ти това. Важно е да останеш там. Антон винаги е искал ти да го заместиш, ако някой ден изчезне. Така че направи го за него.

За секунда Нанси се почувства много зле.

— Какво искаш да кажеш? Че той е предложил да ме пратиш тук?

— Да. Аз винаги питам старшите журналисти кого да назнача, ако се появят свободни кореспондентски места. Винаги е твърдял, че ти си чудесен избор за работата в Южна Азия.

— Но той дори не ме познаваше. Срещала съм го съвсем рядко... Почти не сме разговаряли...

— Е, нали се сещаш, че Херцог четеше вестника. Четеше статиите ти.

— Значи е знаел, че ще дойде в Делхи?

— Не, как би могъл? Никой не е бил във връзка с него, откакто изчезна. Имах предвид, че пред мен винаги те е препоръчвал. Настоятелно и страстно. Като че ти си единствената, която според него може да свърши работата. Затова толкова се зарадвах, че ти също поиска мястото, когато се появи тази възможност.

Нанси поклати объркано глава. Дан Фишър не знаеше, че костената тръба бе адресирана до нея, и не беше осведомен за инсинуациите на инспектор Лал. Тя започна да приема, че Херцог по някакъв начин е знаел, неизвестно как точно, че тя ще дойде в Делхи. Може би беше толкова уверен в своето влияние върху главния редактор, та просто е предположил, че точно тя ще дойде да го замести. Може и да беше преднамерен риск от негова страна, просто за всеки случай. Да я изненада, да я обърка. Но защо, защо му е да прави подобно нещо? Нямаше смисъл в това. За миг Нанси си помисли, че ще повърне; след това се усети странно пасивна, сякаш беше манипулирана от неразбираеми за нея сили. Тя си спомни своя подтик да отиде в Индия, живите повтарящи се сънища за високопланинските зелени долини на Тибет, за факта, че Херцог наистина я беше избрал за стипендията в Сорбоната, а сега очевидно и за това. Но тогава си спомни защо беше току-що освободена от полицейско управление и гневът ѝ се събуди наново.

— Дан, това разбира се, е много ласкателно. Не знам как, по дяволите, да го разбирам, но със сигурност съм изумена и възхитена.

Но каквато съм си припряна, започва да ме човърка мисълта защо просто не пуснем материал за изчезването на Антон? Да разкажем на света, че е изчезнал, че индийската полиция е напълно безконтролна? Да разбъркаме малко нещата и да видим какво ще изскочи?

— Нанси, моля те, имай още малко търпение. Да, може и това да бъде нашата тактика. Но в момента се нуждаем от помощта на тези правителства. Сега не е моментът да ги дразним.

— Повярвай ми, на мен инспектор Лал и неговите приятели ми се струват доста разсърдени. Дан, не те разбирам. Той ти е приятел, част от нашия екип, а ти го оставяш сам.

— Нанси, трябва да ми позволиш аз да взема решението. Разбирам мисълта ти, но аз взимам решенията и зная какво правя. Просто се опитай да се успокоиш. Обещай ми, че поне ще се опиташ.

— Разбира се, ще се успокоя. Веднага ще се оттегля в някоя йогистка школа в Керала и ще се заема да сравнявам ащанга с хата^[1], ако това е, което искаш. Моля те, дръж ме в течение дали има напредък в тази история. А ако изчезна, знаеш къде да ме търсиш: в проклетата черна дупка в Калкута.

Вероятно Дан Фишър се тревожеше най-много за възможните заглавия: „Журналист изменник от «Хералд Трибюн» арестуван за шпионаж“ — това едва ли би се харесало на акционерите.

Херцог винаги е бил труден за оседлаване кон. Тя имаше чувството, че Фишър от години гаси пожарите след него. Нанси харесваше Дан Фишър. Някой ден щеше да го сметне за приятел. Той беше отличен журналист, кипеше от амбиции и кураж. Беше едва на четиридесет и две, не много по-стар от нея, и имаха много общи приятели. Весел, бърз като светкавица и необикновено способен. Вдигаше огромни купони и омайваше всички. Избираше каузите си много внимателно и знаеше, че всеки е заменим — вестникът беше на първо място и акционерите със сигурност не биха искали шумна и явна кавга с китайското и индийското правителство, мислеше си тя с все по-силно гадене. Тя би могла да предизвика ефекта на доминото и други правителства да оттеглят подкрепата си за „Трибюн“. А това вече би могло да навреди на продажбите.

Нанси въздъхна дълбоко и затвори очи. Денят беше зноен и усещаше как потта се стича по врата ѝ. Някъде в подсъзнанието ѝ се въртеше мисълта сама да напише статията за Херцог, но какъв беше

смисълът? Дан щеше просто да я свали. С всичките си способности и политически нюх той беше разбрал, че Херцог се е превърнал в лоша новина. Имаше план, но той не включваше международно оповестяване. Поне това беше сигурно. Когато Нанси отпусна глава на мазната облегалка, се почувства уморена и уплашена, но най-много се радваше, че в момента не беше на мястото на Херцог. Той се превръщаше все повече в изоставен самотник, който ужасно се нуждае от приятели. И каквото и да разправяше Дан Фишър за дразненето на властите, нейната съвест нямаше да ѝ позволи просто да загърби съдбата на Антон Херцог.

[1] Различни йогистки системи. — Б.пр. ↑

8.

В сумрака млада тибетчанка пресече набързо полянката в джунглата, навела глава под несекващия дъжд, притиснала с ръка шала към гърдите. Тя беше учителка в селското училище, преди това завършила курсовете за медицинска сестра в Лхаса. Зад нея на земята в джунглата върху импровизирана носилка лежеше тялото на чужденеца. От брадичката до петите беше покрит със син найлон. Главата му беше завита с мокра хавлиена кърпа, която предпазваше очите и носа му. Белите му ръце бяха скръстени на гърдите, сякаш беше загинал викингски воин, който очаква ритуалите преди погребалната клада. Из цялата полянка малки групички монаси се трупяха около стъкмените набързо огнища, на които топлеха вода за чай с масло от як.

Младата жена се наведе под мушамата, опъната, за да осигури донякъде защита от безкрайния дъжд. Тя се поклони на заместник-игумена и се отпусна на колене върху килима от якова вълна. Монахът махна с ръка на другите двама, които седяха близо до него, да си вървят. Те забързано се надигнаха и хукнаха през полянката, за да се присъединят към пиещите чай. Ламата се наведе към нея, а гласът му беше настойчив, почти отчаян.

— Е, каза ли нещо?

Лицето на момичето беше притеснено.

— Той е трескав, лекарят е много загрижен.

— Да, но каза ли нещо?

Момичето се поколеба. Страхуваше се да не обърка нещо.

— Да, но не съм сигурна. Не можах да разбера точно. Не е на себе си. Вижда неща, които ги няма...

— Добре, кажи ми всичко. Какви думи произнесе? Каза ли си името?

— Не, лама. Понякога казва нещо на тибетски. Думи като онези, които монасите използват в обществените молитви. После заговаря на други езици, такива, каквито не съм и чувала, а понякога говори на

английски. Не е на себе си. Мисля, че вика някакви хора. Толкова го боли. Но когато спряхме при водопада, той се усмихна и ме погледна, сякаш наистина ме виждаше. Беше щастлив. Държеше ръката ми и повтаряше едно и също нещо отново и отново: „Шангри Ла. Шангри Ла. Шангри Ла...“.

Монахът почувства как сърцето му прескача и после започва отново да бие с тежко блъскане и остра болка, сякаш някой току-що беше забил игла в него. Опитвайки се да се съвземе, той кимна, а след това с измъчено изражение нареди:

— Слушай какво говори, грижи се за него. Опитвай се да го разприказваш.

— Да, лама. Ще бъда неотклонно до него.

Тя се изправи, но след това се спря.

— Лама, какво значи това... Шангри Ла?

— Не се тревожи, момиче — отговори старият лама. — Просто стой край него и ми казвай всичко, което говори.

Тя се поклони и си тръгна. Дъждът барабанеше върху мушамата. Шангри Ла. Ламата знаеше много добре какво означава тази дума. Това беше името, с което западниците нарекоха Шамбала, тайното царство на Хималаите, което беше скрито в долините на запад. Само малцина ламы бяха запазили древното познание за отвесния път. Дори на игумена му беше забранено да го приближава.

Той се вторачи в чужденеца, който лежеше като труп върху носилката в другия край на полянката. След това затвори очи и се подготви да медитира.

Пред затворените му очи се появиха призраци. Образите на отдавна умрели ламы се появиха пред вътрешния му взор — велики ламы, които го бяха учили като малък. В главата си чуваше отдавна водени разговори, сякаш се беше върнал много години назад, когато седеше в краката им. Веднъж в манастира Кайлаш един почитан лама му беше казал, че някога в западните земи се е водила ужасна война, далеч отвъд Хималаите. По това време сякаш целият свят бил на прага да премине на тъмната страна и слънцето да залезе завинаги за планетата. Неколцина бели бяха дошли, за да търсят царството Шамбала. Възнамеряваха да идат там и да помолят царя за помощ. Ламите се бяха опитали да им помогнат. Това беше ужасна грешка. Не бяха схванали, че белите мъже идваха от различен свят, потопен в

кръв. Не биваше да имат вземане-даване с тях. Изобщо не биваше да им помагат. Подобни хора носеха само разрушения.

Заместник-игуменът си мислеше за тези неща, докато се опитваше да регулира дишането си. Но всеки път, когато правеше опит да започне да медитира, думата в устата на чужденеца идваше да го измъчва: Шангри Ла.

Изпита отчаян подтик да изтича през поляната, да грабне чужденеца и да го завлече надолу към реката. Да стигне в средата на течението, влачейки зад себе си носилката и нейния товар. Леденостудените хималайски води щяха да отнесат кошмара надолу до големия водопад и после нататък, чак до Индия и дори по-нататък.

Обаче игуменът им беше наредил специално да се грижат за този човек. В противоречие с всичко, което беше научил, той трябваше да защитава този бял, да го спаси, ако може. Ламата потрепери и си помисли колко много би искал игуменът да е с тях сега. Да беше чул сам тези думи...

9.

По времето, когато Нанси Кели стигна в кореспондентското бюро на „Интернешънъл Хералд Трибюн“ на Акбар Стрийт, слънцето отдавна бе преваляло своя зенит. На таксито беше отнело почти един час да изпълзи покрай рикшите, кравите, просяците и отделни повредени превозни средства, които задръстваха и най-важните улици в Делхи. Първото нещо, което беше направила, след като завърши разговора с Дан, бе да звъне в бюрото.

Докато чакаше да се свърже, тя гледаше вторачено през стъклото, обезсърчена от бавното пътуване, и се питаше какво трябва да направи сега. Отвъд стъклото опърпаните обитатели на Делхи се бореха да оцелеят. Покрай колата мина, тътрейки крака, един старец, който влачеше на гръб безброй смачкани пластмасови шишета, измъченото му от грижи лице беше като карта на съсипания му живот. Една крава стоеше на кръстовището към съседната улица, принуждавайки колите да я заобикалят, като някои от тях едва не се блъскаха в сергията на разгневен зарзаватчия. Нанси наблюдаваше всичко това, но съзнанието ѝ не го възприемаше. Всичко, на което беше способна, бе да превърта отново и отново разпита в главата си и нервно да опипва вързопа в скута си. Какво толкова може да е направил Херцог, питаше се тя, че да заплаши сигурността на две могъщи нации? Нима е разговарял с хора, с които не е трябвало? Да не би да е носил някакви политически послания на тибетските радикали? Не можеше да си представи подобно нещо. Днес трябва да си много зелен, за да позволиш да те заловят, докато вършиш подобни неща. А кой по-добре от него познаваше подобни капани?

Друга мисъл я измъчваше, истина, която инспектор Лал беше насадил в съзнанието ѝ: за Херцог щеше да бъде много по-добре да дава обяснение в Индия, отколкото в Китай. Ужасяваше се да помисли какво може да му се случи, ако го хванат оттатък границата, независимо дали беше виновен или невинен. Спомни си за статия, която неин колега беше написал за използваните по време на

китайската културна революция методи за разпит — съдържанието ѝ беше достатъчно да те накара да изгубиш цялата си вяра в човечеството.

Най-накрая Нанси успя да се свърже. С отсечено „ало“ слушалката вдигна Кришна Мурти, тридесетгодишен индиец, прочут сред азиатските кореспонденти на „Трибюн“, защото беше най-добре осведоменият и най-четеният от всички тях. Преди да поеме за Делхи, Нанси беше обядвала в Ню Йорк с колеги, които бяха минавали през бюро в Делхи. Когато попита с кого не бива да се кара, всички се съгласиха, че Кришна Мурти е ключът към успешния престой. Бил създател на чудеса от най-висш порядък, обясниха ѝ те. Човек, който урежда нещата в стария смисъл на думата. Докато стискаше телефона в потната си ръка, а с другата крепеше вързопа.

Нанси обясни на Кришна коя е и се извини, че не се е обадила по-рано.

— Ще обясня с подробности, когато стигна в бюро в Делхи — каза и затвори, преди връзката да беше прекъсната. Сигурно, помисли си тя, Кришна Мурти ще бъде в състояние да хвърли известна светлина върху тайнствената дейност на Антон Херцог.

Индиецът я очакваше, когато бутна вратата на офиса със затъмнени стъкла. Слабичък, модно облечен, той протегна ръка и я поздрави:

— Госпожице Кели, радвам се да се запознаем. Малко след като говорихме, ми се обади Дан Фишър.

Без съмнение, да те инструктира да си седя на задника и да не предприемам нищо, което може да разклати лодката, каза си тя.

Кришна продължи:

— Той ми обясни всичко. Съжалявам, че посрещането ви в Индия е било такова.

Кришна я въведе в стаята. Индиецът имаше умни очи и мило лице, а присъствието му действаше успокоително в офис, който имаше вид, сякаш скоро е бил плячкосан. Освен стотиците фигурки и каменни статуи, на които Нанси вече се беше насладила във всекидневната на апартамента на вестника, имаше и две бюра, покрити с бумажни, няколко телефона и компютри. Пред бюрата беше разположен голям, доста изтърган кожен диван, върху който имаше купчини списания. Кришна се втурна напред, за да разчисти място за нея. Нанси се

тръшна на износената кожена седалка, съкрушена от умора и нерви. Докато тя се съвземаше, Кришна се запровира през безредието и отиде до една отворена врата. Зад нея имаше второ помещение. Той бързо нареди нещо на хинди и после се върна при Нанси.

— Поръчах ви чай. Преди малко се обадох на председателя на Клуба на чуждестранните журналисти, за да помоля да подадат официално оплакване до правителството. Освен това от името на вестника подадох допълнително оплакване до кабинета на вътрешния министър.

— Благодаря. Радвам се, че се измъкнах оттам.

— Можем ли да ви вземем нещо за ядене? Сигурно сте гладна. Съмнявам се, че са ви дали нещо за хапване в полицейското управление...

— Да, благодаря, наистина бих хапнала нещо... Каквото и да е...

Няколко минути по-късно от другата стая излезе жена с поднос, на който имаше голяма чаша вода, купичка с подправен чай и триъгълни хапки самоса с пълнеж. Нанси започна настървено да се храни. Кришна си беше придърпал стол и я гледаше как яде с тревожно изражение на лицето, а от време на време отпиваше глътка чай. Чакаше я да започне да разказва. Тя си избърса устата със салфетката и се опита да си събере мислите.

— Кришна, много ти благодаря. Съжалявам, ако имам малко странен вид...

— Моля те, не ставай смешна. Искаш ли още нещо?

— Не, това беше напълно достатъчно. Онова, което всъщност искам, е да науча нещо повече за Антон Херцог.

Кришна кимна предпазливо. Нанси продължи:

— Можеш ли да ми помогнеш?

Той изглеждаше притеснен, сякаш би предпочел тя да поиска обиколка на Делхи и съвет в кои бакалии да пазарува, къде да се отбива да хапва или нещо друго, все тъй несъществено.

— Какво точно искаш да научиш?

— Ти си работил в близко сътрудничество с него. Ти си човекът, който най-добре трябва да познава неговите навици, предпочитания, какво е имал намерение да направи.

— Не толкова добре, колкото може би си мислиш. Да, аз наистина работя с него от години...

Той замълча, защото се надява, че ще сменя темата, помисли си Нанси. Но тя не го направи и зачака търпеливо да ѝ каже нещо повече.

Кришна се размърда неспокойно на стола.

— Виж, Антон е странен характер.

— Какво искаш да кажеш?

— Той обича Индия, в това няма съмнение. Вярва в нея и отчаяно иска да разкаже на света за страната и да осигури справедливо отношение към нея... Но трябва да знаеш, че е труден човек. Може да бъде малко хладен...

— Хладен?

— Не, не хладен. Не това е точната дума. Съжалявам, не се изразявам достатъчно разбираемо. Нямам предвид, че не е дружелюбен, напротив. Безброй пъти съм се радвал на неговото гостоприемство. Освен това той ме обучи. Не мога да кажа нищо друго, освен хубаво за човека. Той е и отличен началник. Но има нещо, може да се нарече, непознаваемо у него. Това е единственият начин, по който смятам, че мога да го изразя.

— Защо според теб е изчезнал?

— Не знам. Нали това се опитвам да ти кажа. Не го познавам толкова добре, въпреки всичкото му дружелюбие и факта, че съм седял на няколко метра от него през всичките тези години.

— Не е ли споделял нищо за личния си живот?

— Не, нито за чувствата си, за семейството или за миналото си. Мога да ти разкажа какви са любимите му занимания, къде сядаше да пийне и от коя страница започваше сутрин да чете „Трибюн“. Как се отказваше от кафето за три месеца и после отново започваше да го пие в продължение на следващите три. За неговите слабости и ритуали, но неговото вътрешно аз беше затворено за мен.

Единственото време, когато е споменавал за семейството си пред мен, беше в началото на неговия престой тук, когато бях току-що дошъл в кореспондентското бюро. Разказа, че баща му е умрял, преди той да се роди. Бил убит в битката за Сталинград в средата на Втората световна война. След войната майка му емигрирала от техния роден Мюнхен в Аржентина. След това не е споменавал нищо повече и аз усещах, че не мога да настоявам.

Кришна започна да подрежда някои от струпаните на бюрото листове и изпод тях се показа потъмняла сребърна рамка около

избледняла черно-бяла снимка на жена.

— Това е майка му, Ана Херцог.

Нанси се наведе и започна с интерес да разглежда снимката. Русите коси на жената бяха вдигнати на кок. Носеше бяла блуза, закопчана до шията. На снимката изглеждаше на средна възраст: красива, с черни очи, високи скули и много бледа прозрачна кожа. Взе снимката от Кришна.

Много лош късмет да изгубиш съпруга си, преди още да си родила детето си, помисли си тя. Какво ли е било да се грижиш за бебе, когато мъжа ти вече го няма, а цяла Европа е обхваната от пламъци? Трябва да е била корава, в това нямаше съмнение. Виждаше го през нежната ѝ красота и прозрачна кожа. Но от друга страна, толкова хора са изпадали в същото положение. Просто хорските очаквания е трябвало да бъдат по-скромни: да се измъкнат и да оцелеят сред ужасите на войната. Ден за ден. Най-голямата победа била да продължаваш да живееш. Нанси остави рамкираната снимка на масата.

Кришна продължи:

— Смешното е, че макар да няма спомени от Германия, защото е прекарал много малко време там, той е истински германец...

Кришна стана и отиде при бюрото на Херцог, което беше нелепо затрупано с листове, сякаш беше изсипал папките си навсякъде преди последното си заминаване.

— Ето Гьоте: „Събрани съчинения“, Шилер: „Събрани съчинения“, Ницше: „Тъй рече Заратустра“.

Нанси стана, за да погледне отблизо. Истина беше: поизносени томчета на немските класици бяха разхвърляни по плота. Приличаше на писалището на човек, който страда от носталгия. Можеше да си представи как късно през нощта Антон седи на бюрото си и слуша Баховите сюити за виолончело, четейки Гьотевия „Фауст“, докато си представя, че е далеч от горещината и прахоляка на Индия.

Кришна продължи, като взе да се въодушевява от задачата си, сякаш беше забравил напълно казаното от Дан Фишър.

— Не са само книгите. Подозирам, че и душата му беше немска, и имаше темперамента на германец. Всъщност смятам, че Антон притежаваше всички добри качества, приписвани на германците: страст, точност и такова въодушевление — беше като природна стихия,

когато спореше за нещо, в което вярваше. А когато говореше за вселената и мястото на човека в нея, звучеше като някой индийски гуру.

Кришна вдигна очи към нея и се усмихна.

— Това го могат само германците! Беше музикален, и то много. Толкова добър пианист, че би могъл спокойно да концертира.

Нанси кимна сякаш на себе си. Животът можеше да бъде толкова суров към хората, като постоянно прогонва тях и техните семейства, изтръгвайки ги от корените им. Херцог беше герой за толкова много хора, не само за нея, но сега, когато гледаше разхвърляните по бюрото листове, тъжната снимка на неговата майка и томчетата със съчиненията на немските класици, можеше да види човешката страна на мита. Тогава започна да изпитва засилващото се усещане, че той вероятно е бил силно объркан човек.

— Има ли си приятелка?

Странно беше да задава тези въпроси за човек, пред когото винаги се е прекланяла.

— Не. Всъщност не знам. Вероятно нищо сериозно.

Тя почака малко, но изглежда Кришна не искаше да навлиза в тази тема.

— Никога?

— Не беше гей, ако това имаш предвид. Понякога имаше приятелки, но нищо специално. Не бих казал, че му бяха интелектуални партньорки. Освен това имаше и други жени.

Тя въздъхна дълбоко. Всичко беше толкова объркващо. Както и да е. Какво общо може да има германското у Антон с факта, че тя беше завлечена в полицията и обвинена в комбина с него и в шпионаж? Тъжен възрастен мъж със страст към Тибет. Какво повече можеше да научи? Може би нищо. Точно в този миг погледът ѝ се спря върху една особено захабена книга, която гордо се мъдреше в средата на бюрото. Имаше такъв вид, сякаш е била разгръщана с религиозна отдаденост.

— Коя е тази книга?

— Това е И Дзин — „Книга на промените“, както се нарича на английски. Четеше я всеки ден, без да пропусне нито веднъж.

— Аха, чувала съм за нея. Това е книга със загадки, нали?

— Не. Със сигурност не е просто книга със загадки. По-скоро може да се каже, че това е азиатската библия.

Нанси се почувства неловко. Тя болезнено осъзнаваше относителното си невежество в областта на индийската и азиатска култура.

— Наистина?

— Да, това е изключително влиятелно съчинение. Кришна замълча, сякаш събираше мислите си.

— Това не е книга „за“ каквото и да било. Тя е Оракулът.

Нанси трудно успяваше да скрие своето неверие.

— Оракулът? Значи ти помага да видиш бъдещето? Нещо подобно на хороскоп?

Кришна поклати глава и млясна неодобрително с уста и Нанси разбра, че книгата се ползва с много по-голяма почит от хороскопите на Запад.

— Съжалявам — побърза да каже тя. — Извинявай за неуместните ми въпроси.

Кришна се усмихна.

— Онези, които я използват, се кълнат в нея. Тя е много голяма сила в съвременния източен живот. В трудни моменти японското правителство често се съветва с нея. Всички водещи бизнесмени в Хонконг и Сингапур я ползват непрекъснато. Дори съм на мнение, че добива все по-голяма популярност и на Запад.

— Това е много необичайно.

Беше нелепо да си представи успели, облечени в костюми бизнесмени и политици да използват гадателска книга. От друга страна, имаше достатъчно западни политици, които правеха същото, но обикновено не го обявяваха на всеослушание.

— Може ли да хвърля едно око?

Кришна взе книгата и ѝ я подаде. Докато се опитваше да потисне своя скептицизъм, Нанси отгърна напосоки една страница. В горния край имаше странна диаграма, състояща се от шест прави линии, подредени една над друга. Всяка беше дълга около пет сантиметра. Някои от линиите бяха непрекъснати, други имаха малък процеп по средата. Под диаграмата имаше име, а под него — загадъчен текст, който ѝ напомни за гатанките, които учеше като дете. Кришна се наведе към нея и посочи диаграмата.

— Това се нарича хексаграма. Съществуват шестдесет и четири възможни съчетания от непрекъснати и прекъснати линии, което

означава, че във вселената могат да съществуват само шестдесет и четири хексаграми. Всяка си има име. Всяка от тези шестдесет и четири хексаграми представлява един етап от безкрайния цикъл на промени, които засягат всички неща във вселената. Във всеки миг от времето можем да определим в коя точка от цикъла на промените се намираме, като начертаем хексаграма и се посъветваме с Оракула за нейното определение. Ето, виж, този текст под хексаграмата я обяснява. Ако искаш да се посъветваш с Оракула, първо му задаваш въпрос, а след това създаваш хексаграма. Някога са го правили, като са хвърляли нагоре четиридесет и девет клечки от бял равнец. В зависимост от това как падат, те представят една от възможните шестдесет и четири хексаграми. Днес обаче хората просто хвърлят шест пъти монета. Антон го правеше всяка сутрин. Ези означава непрекъснатата линия, а тура прекъснатата. Това е много по-лесно.

— Питам се защо го е правил? Странно е да вършиш подобно нещо, щом не е част от родната ти култура. Къде се е запознал с тази практика?

— Нямам представа, но не правеше нищо, без първо да се допита до Оракула. Хората смятат неговите напътствия за много успокояващи.

— Те обаче се основават на случайна подредба, нали така?

— Да, но това не е съвсем вярно. Нищо в природата не е напълно случайно. Ако погледнеш течението на водата или формата на линиите в дънера на дърво, на пръв поглед изглеждат случайни, но фактически са подредени по начин, който надхвърля нашите възприятия. Това е „подреден хаос“ — неговите правила ни се изплъзват, но не могат да се изплъзнат на Оракула.

Китайците наричат този порядък в безпорядъка Ли. Според някои хора Оракулът просто превежда в думи Ли, така че човек може да разбере къде се намира в постоянния процес на космически промени и да действа по съответния начин. Затова ако слушаш Оракула, ти един вид се вслушваш в гласа на вселената. Или поне това твърдят мъдреците...

Кришна затвори книгата и вдигна очи към нея.

— Антон познава много добре азиатската култура, особено тибетската и китайската. Той сигурно знае за Ли, така че намира смисъл в Оракула. Вероятно по време на пътуванията му някой го е научил как да го използва.

Да, доста странен човек, каза си Нанси. Странен, но много интересен. Нейната собствена самоличност беше толкова ясно изразена: тя нямаше съмнение откъде идва и накъде върви, коя е родната ѝ култура, но с Херцог изглежда не беше така. Човек можеше да отдаде тази склонност към гадаене на несигурност или слабост в характера, макар че вярно беше точно обратното. Антон Херцог беше много обаятелен, имаше силна, властна и доминираща личност, която впечатляваше всички, с които се срещаше. Обаче имаше ли човек в „Трибюн“, който го познаваше истински? Тя огледа хексаграмата пред себе си. Дали можеше да ѝ каже какво крие бъдещето? Има ли истина в нейните думи?

Нанси се намръщи.

— Антон наистина ли я е използвал всеки ден?

Кришна кимна.

Тя сведе очи и се вторачи в износената кожена подвързия на странната книга. Мълчаливо върна Оракула на мястото му в средата на бюрото на Херцог, внимателно, сякаш полага спящо животно и се страхува да не се събуди. Когато остави книгата, Кришна се изправи.

— Има нещо, което мога да ти покажа, за да разбереш Антон по-добре. Видеофилмче, което засне преди време... Имам го отгатък на дивиди. Ще ида да го взема...

Щом Кришна излезе от стаята, книгата отново привлече погледа на Нанси.

Някак си беше завладяла нейното въображение. А тя имаше отчаяна нужда от помощ какво да предприеме нататък. Мисълта, че Оракулът ще ѝ осигури достъп до някакъв присъщ на вселената глас, ѝ се струваше невероятна, но доста съблазнителна. В този миг беше забравила мъките, преживени в полицията, и дори съдбата на Антон Херцог. Единствено искаше да разбере дали Оракулът наистина работи. Нали не би могъл да навреди, каза си тя, докато се настаняваше на стола на Херцог и наместваше Книгата на промените в средата на плота. Сложи лявата си ръка върху корицата, сякаш щеше да се къдне на свидетелската скамейка в Библията. После много бавно си намисли въпрос.

Оракуле, наистина ли работиш? Наистина ли имаш достъп до истината на този свят?

После се зае да извърши казаното от Кришна: подхвърли шест пъти монетата и си отбеляза резултатите на лист хартия. Така успя да направи своята първа хексаграма. Известно време я оглежда. Нищо не ѝ говореше — беше просто сбор от прекъснати и непрекъснати линии. Тя отвори книгата и внимателно затърси в нея, докато не я откри.

Това беше хексаграма 50: Тинг — „Котелът“.

Нанси зачете тайнственото послание, изписано под нея.

*„В котела има още храна,
другарите ми са изпълнени със завист,
но те не могат да ми навредят.
Добра сполука.
Но с дръжката на котела се злоупотребява,
пречи му се да работи както трябва.
Мазнината от фазана не е изядена,
щом завали, съжалението ще свърши.
Добрата сполука ще се върне отново.“*

Нанси прочете няколко пъти текста, а бръчките на челото ѝ ставаха все по-дълбоки.

10.

— Ето намерих го — каза Кришна, докато се промъкваше покрай масите и бюрата, отрупани със списания и книги.

Нанси продължаваше да оглежда тайнственото тълкувание на хексаграмата. Без да отмества очи, тя попита:

— Кришна, можеш ли да хвърлиш едно око на това?

— Какво?

— Ето, хексаграма номер петдесет.

Кришна дойде при нея, за да види какво има предвид.

— Значи си задала въпрос на Оракула?

Огледа я подозрително, а после обърна книгата към себе си, за да може да чете.

— Да видим.

Първо прелисти страниците до втората част, където провери грижливо дали правилно е определила номера на хексаграмата.

— Да, правилно, това е хексаграма номер 50. Тинг. Котелът.

След това намери тълкуванието и го прочете. Докато го правеше, повдигна вежди от учудване и после я погледна обвинително.

— Нанси, какво попита Оракула?

Тя се изчерви.

— Попитах го дали наистина работи.

Кришна я изгледа с весели пламъчета в очите.

— Добре, тогава нека ти кажа какво ти е отговорил. Оракулът се описва като котел.

— Да, толкова можах и сама да разбера. Но само толкова.

— Чакай, не бързай и помисли малко. В Древен Китай котелът е общинска собственост и са го използвали, за да варят храна за цялото село. Днес вече никой не използва котли. Оракулът ти казва, че някога всички са го употребявали и са имали полза, но днес вече не го правят.

Нанси слушаше заинтригувана.

Кришна продължи:

— А сега слушай внимателно, това е най-важната част. Той прочете тълкуванието на глас:

*„В котела има още храна,
другарите ми са изпълнени със завист,
но те не могат да ми навредят.
Добра сполука.“*

Нанси вдигна рамене, за да покаже, че не разбира, но Кришна продължи:

— Оракулът казва, че в него още има храна, че съдържа мъдрост и прехрана, още съдържа истината. После казва, че другарите му завиждат. Под „другари“ има предвид хората, които днес се държат като оракули: лекарите, политиците, свещениците. Казва, че тези модерни оракули завиждат за силата в Книгата на промените, но завистта им е напразна, защото тя има достъп до истината.

После казва следното:

*„Но с дръжката на котела се злоупотребява,
пречи му се да работи както трябва.
Мазнината от фазана не е изядена,
щом завали, съжалението ще свърши.
Добрата сполука ще се върне отново.“*

Кришна се изсмя високо.

— Какво? Какво смешно има? — попита Нанси.

— Оракулът се оплаква, че днес никой не знае да го използва както трябва и че истинската му мъдрост, „мазнината на фазана“, не е докосната. Накрая завършва, като казва, че щом отминат тези черни времена, когато спре да вали, хората ще разберат, че казва истината, и доброто време отново ще се върне.

— Това е много необикновено. В него има смисъл. Направо да се чудиш как работи.

Кришна се усмихна тайнствено.

— Е, сега разбираш защо японското правителство се допитва до него в моменти на криза. Човек трябва да внимава, когато осъжда така наречените „суеверия“ в Азия. Освен това в бъдеще гледай да не задаваш такива нахални въпроси на Оракула. Знае се, че може да ти изиграе лоша шега.

Той затвори книгата решително, но уважително и я плъзна настрана. Изражението му отново беше станало сериозно.

— Стига толкова. Нека ти покажа този филм. Той ще ти помогне да разбереш Херцог и Тибет.

11.

Телевизионният екран запремигва и Кришна се зае с кабела, който свързваше възпроизвеждащото устройство с телевизора. Образът се стабилизира.

Кадрите бяха от улична сцена, разкриваща пълен хаос. Вероятно действието се развиваше някъде из Делхи. Качеството на кадрите беше ниско. От опита си със стари новинарски филми Нанси прецени, че материалът вероятно е заснет преди десетина години. Операторът снимаше сред тълпите. Основно монаси и тук-там обикновени тибетци. Те протестираха по някакви улици. На заден план се виждаше голяма правителствена сграда. Приличаше на викторианските постройки, толкова характерни за правителствените квартали на Делхи. Въоръжени индийски полицаи бяха заели позиция около входната врата, която беше затворена. Вторачените им в тълпата лица бяха напрегнати.

Демонстрантите от своя страна бяха много възбудени. Те размахваха срещу затворената врата стиснати юмруци и плакати. Някои бяха на тибетски, други на хинди, но имаше и на английски. „Освободете Тибет“. „Светът трябва да помогне“. Изглежда операторът беше включил на звукозапис, защото изведнъж от телевизора плисна вълна от шум. Хората викаха и скандираха, отнякъде се чуваше вой на сирени, гласове крещяха команди на хинди.

После Нанси чу друг глас, задъхан и близък, много висок в сравнение с останалите шумове. Неяснотата около мястото я обърка за миг, но реши, че гласът трябва да е на Херцог. Акцентът му беше ясно доловим: американски, но се долавяха отсенки на испански и немски, затова почти винаги звучеше като европейски аристократ, който говори английски.

— ... Сега ще отида при вратата... и ще заснема тълпата оттам... полицаите бият хората, обявили гладна стачка...

Нанси гледаше, докато камерата се клатушкаше насам-натам. Явно протестиращите блъскаха Херцог и течението на тълпата го беше

понесло. Очевидно беше стигнал вратата, защото спря и обърна камерата. Образът се успокои и тя можеше по-добре да изучава лицата на някои от демонстрантите. Те бяха толкова тъжни, изпълнени с голяма мъка, болка и отчаяние. Беше ѝ трудно да гледа. Почувства как очите ѝ се пълнят със сълзи. Кришна се наклони и с десния показалец настоятелно посочи екрана:

— Наблюдавай този човек.

Нанси приближи глава. Пръстът на Кришна се беше спрял върху лицето на един мъж. Чертите на лицето му бяха определено тибетски, бузите му бяха характерно розови, а лицето кръгло. Носеше джинси и тениска. Вероятно е на около четиридесет и пет, помисли си тя. Лицето му беше застинало в маска от мъка. Наблюдаваше го как се разхожда безцелно сред тълпата. Той стисна с две ръце главата си от отчаяние, а после започна да се удря по гърдите. Очите му бяха плувнали в сълзи. Подобно на безмълвен дух, човекът се рееше из кадрите, после изведнъж изчезна. Нанси се обърна тревожно към Кришна, готвеше се да го попита къде е изчезнал, но индиецът я спря с вдигане на ръката, без да откъсва впития си в телевизионния екран поглед. Секунда по-късно мъжът се появи отново. Беше напълно подгизнал. Как бе успял да се намокри толкова? Може би полицията използваше водни струи, за да контролира тълпата?

Мъжът сякаш си говореше сам, вероятно се молеше. Тълпата около него взе да се отдръпва, а след това хората хукнаха, поглеждайки през рамо. Съкрушеният мъж седна на улицата и зае поза лотос. Операторът пое към него. Въпреки че всички останали бягаха в противоположната посока, той продължаваше да крачи към мъжа.

Тогава се случи. Бедният човек извади кутия кибрит, притисна я към гърдите си и драсна клечка. В експлозия от бяла светлина, която за секунда накара телевизионния екран да побелее, човекът беше погълнат от огнено кълбо. Беше се запалил. Онова, което Нанси бе взела за вода, се оказа бензин.

Мъжът пламна като сламена кукла, погълнат от огнената фурия. Херцог явно бе изпуснал камерата на земята. Чуваше се как вика:

— О, боже мили... о, не... не... Помощ! Помогнете му, спрете го...

След тези думи екранът почерня. Кришна изгаси телевизора, изправи се и избърса сълзите в ъгълчетата на очите си.

— Съжалявам, много е разстройващо. Обаче трябваше да го видиш. Това е единственият начин да разбереш Херцог и Тибет. Хората трябва да преживеят шок, за да разберат истината.

Нанси все още седеше потресена пред тъмния телевизионен екран.

— Умрял ли е?

Почувства се много глупаво, че задава подобен въпрос.

— Гюрме Дордже? Мъжът от лентата? Да, умря. Заляха го с вода, но беше прекалено късно. Живя още няколко дни в болницата. Далай Лама го посети и настоя той да прояви съчувствие към китайците. Дордже беше щастлив. Умря с висок дух.

За известно време и двамата потънаха в мълчание, после Кришна бавно заговори наново:

— Беше овчар от Западен Тибет. Преди години беше минал по проходите в Индия, за да може да живее като тибетец близо до своя обичан Далай Лама. По думите на всички беше кротък и весел човек.

— Монах ли е бил?

— Не, мирянин. Започнал живота си като овчар, служил известно време в армията. След това избягал в Индия. Живееше в ламаринена колиба в подножието на хълма, където се намира къщата на Далай Лама. Единственото му желание беше да е близо до Далай Лама и сред други тибетци, които водят религиозен живот. Работеше като келнер и готвач в едно кафене, когато не постеше или не изкачваше хълмовете.

— Тогава как е попаднал тук, в Делхи?

— През 1989 г. През тази година станахме свидетели на брутално насилие в Лхаса. Толкова много хора бяха подложени на мъчения и убити. Много от последните оцелели манастири и светилища бяха разрушени. Не можеш да си представиш болката на тибетците. Сякаш китайците унищожаваша тяхната душа. Гюрме дойде в Ню Делхи, за да протестира. Беше толкова разстроен, искаше да направи нещо. Стотици тибетци обявиха гладна стачка, други затваряха пътища. Повикаха армията, за да ги отстрани. Индийското правителство се огъна пред китайските оплаквания. Другите страни по света също не си мръднаха пръста. Никой не си мръдна пръста и през 1959 година, когато китайците разрушиха четири хиляди манастира, смазаха ламите и принудиха Далай Лама да избяга в Индия. Американците,

британците и французите стояха и гледаха. Това е срамен момент от историята...

Нанси въздъхна дълбоко. Беше чела за тези събития, да, това е бил много, много тъжен ден за света. Но какво биха могли да направят западните демокрации? Китайците смятат Тибет за своя територия. Китайското правителство дало ясно да се разбере: ако го оставят да прави каквото иска в Тибет, то никога няма да се възползва от правото си на вето в Обединените нации. Циничен пазарлък. Затова западните демокрации останали безучастни и не си мръднали пръста за Тибет. Имали са други приоритети и са се нуждаели от сътрудничеството на Китай. Тибет бил и си остава в края на техния списък.

Нанси вдигна очи към Кришна и попита:

— Защо го е снимал Антон?

По навик Кришна погледна към стола на Херцог зад бюрото му.

— О, той винаги се е интересувал от Тибет, но след този ден се промени. Преди това живееше малко като плейбой. Естествено, винаги си е бил голям журналист и дори по онова време ненаситен читател. Но след като видя това, стана друг човек.

— В какъв смисъл?

— Ами отиде в Маклеод Гандж за кремацията на Гюрме Дордже. Само веднъж сме разговаряли за случилото се. През останалото време избягваше въпросите ми, просто не искаше да отговаря. Онзи път, когато разговаряхме, ми каза, че след церемонията, посетена от много тибетски изгнаници, той решил да се разходи. Не знаел къде отива, просто крачел напосоки, докато не се озовал пред малка колиба с ламаринен покрив на някаква тиха задна уличка. Възрастен човек, който седял наблизко, му казал, че това е домът на Гюрме Дордже. Антон ми довери, че вече знаел това и че е стигнал право там. Не знаел как е успял, но го направил. Колибата била малка, не по-голяма от пет на четири метра. Когато влязъл, трябвало да се наведе, за да не опре глава в ламаринения покрив. Градинката пред къщата била грижливо поддържана. В малките цветни лехи растели красиви яркочервени кученца, теменужки, дори имало малък жив плет, който Гюрме Дордже очевидно се бил опитал да изреже във формата на птица — популярния символ на свободата.

В колибата имало няколко лавици, които служели за олтар — на тях се виждали три тибетски знамена и снимката на Далай Лама. На

легло лежали две спретнато сгънати и отлично изгладени ризи. Освен тях нямало нищо друго. Антон обясни, че когато видял колибата и разбрал как е живял този човек, това му оказало дълбоко влияние. Антон беше голям учен и беше чел творбите на древните майстори на чайни церемонии и поети, развивали „изискана поезия“, но до този миг не я разбирал. Гюрме Дордже в крайна сметка не беше лама, действащ монах или нещо подобно.

Както и да е, Антон се промени, след като се върна от Дарамсала. Тибет се превърна в негова лична кауза. Това не беше само политическо вманиачаване, не, той бе засегнат на много по-дълбоко равнище. Вечер престана да излиза толкова често, стана по-сериозен. Имам предвид, винаги си е бил доста сериозен, но дори иронията и сухият му хумор се изпариха...

— Не съм изненадана.

— Започна да работи без почивка.

— Върху какво? Искам да кажа, че новинарството си има граници — събитията, които се случват.

— Вечер работеше върху някакви свои неща. Изучаваше и колекционираше антикварни вещи и стари книги. Развиваше някакви свои теории. Редовно работеше до един или два през нощта, слушайки Моцарт и Бах, после си лягаше на дивана тук, в офиса. Когато аз и Лакшми идвахме сутрин, намирахме го отново седнал зад бюрото си.

— Върху какво е работил?

— Много неща, свързани с Тибет и Индия. Не знаех със сигурност... Не ги обсъждаше с мен — вдигна рамене Кришна. — Вършеше си работата, освен това ми беше началник. Не ми беше удобно да питам, а той не говореше за това.

Докато Нанси слушаше Кришна, за пръв път, откакто полицията я беше разпитвала, започна да се пита дали Антон Херцог не е замесен в някаква забранена дейност в Тибет. Онова, което чу, потвърди, че е имал съвършен мотив за подобно нещо. Параноята я сграбчи отново: може би и Дан Фишър е замесен?

— Кришна, смяташ ли, че Антон може да е бил шпионин? Възможно ли е да е бил вербуван от някоя служба, която е научила за неговите чувства и способности?

Кришна изсумтя подигравателно.

— Това е напълно невъзможно. Той мразеше американското правителство заради неговата неспособност да реагира на ставащото в Тибет. Освен това трябваше да го чуеш как говори за политиците въобще. Беше на мнение, че целият свят е виновен, защото е оставил тибетците на тяхната съдба. Всички: американците, британците, французите, германците, италианците и дори индийците... Тибетската култура, унищожена през 1959 година, е може би първото мирно управление в света. Според Антон светът заслужаваше да се гръмне, задето бе позволил тази малка страна да бъде стъпкана от своя агресивен съсед...

Нанси потъна в мисли. Да, това беше вярно, Херцог не би се навил да работи за когото и да било. Вероятно е смятал всички световни правителства за съучастници в трагедията на Тибет. Но от друга страна, какво е вършил през всички тези години? За какво е работил толкова много? И какво правеше в действителност в Тибет?

12.

До Пещерата на магьосниците нямаше пътека през джунглата. Наоколо се простираше безкрайната гора, вряща от живот и звуци.

Заместникът на игумена с тояга в ръката водеше, методично прекрачвайки дънери и навеждайки се под провисналите клони на тропическата растителност. Той знаеше пътя. Шарени птици скачаха от клонка на клонка под прикритието на листата високо над дългата редица подгизнали от дъжда монаси. Редицата крачеше бавно между мокрите увивни растения и дебелите стволоче на древната гора.

От време на време някой монах се спираше, вдигаше ръка и хващаше голямо като гребло листо, обичайно за тази част на Пемако. Извиваше върха на листото към устата си и утоляваше жаждата си с дъждовна вода, преди да избърше мокро чело и да продължи усиленото изкачване по наклона.

На всеки няколко минути заместник-игуменът спираше, за да хвърли поглед назад към проточилата се редица, която лъкатушеше между дърветата зад него. Чужденецът се намираше в средата на процесията, носен от четирима монаси. Всеки път, когато видеше странния товар, душата на ламата се изпълваше с ужас. Винаги се измъчваше от въпроса дали наистина този съсипан човек е бил в Шангри Ла? После си казваше, че това е невъзможно. Шангри Ла беше като страната на мъртвите: никой, който е бил там, не се беше върнал, за да разкаже историята си. Сигурно се беше отклонил от пътя и е бил някъде другаде — в планините имаше много други странни места и съществуваха много начини човек да изгуби живота си. Той се опитваше да убеди сам себе си, но въпросът продължаваше да го измъчва.

С тревожно изражение заместник-игуменът подкани хората да вървят по-бързо. Този чужденец беше лош знак, вестител на гибелта. Страшно му се искаше да има повече време, за да го разпита, но не разполагаше с този лукс.

Войниците щяха да дойдат. Това беше сигурно. Заместник-игуменът си представи, че вече са тръгнали. При нормални обстоятелства предимството щеше да е на страната на неговите монаси. Познаването на джунглата щеше да им осигури по-бързо напредване от тежкоподвижните военни. Обаче пътуването с чужденеца беше убийствено бавно — движеха се само с частица от обичайната си бързина.

В подсъзнанието му се таеше и друг страх — друга опасност, за която дори не искаше да мисли. Той присви очи, докато оглеждаше джунглата. Някъде там, сред виковете на маймуните и неспирното жужене на насекомите, се движеше друг враг. Възрастният човек започна безмълвно да се моли.

13.

Нанси проучваше автобиографията на Херцог, която беше открила във вътрешната мрежа на „Трибюн“.

— Интересно — отбеляза тя, а Кришна се обърна да я погледне. — След като печели наградата „Пулицър“ за статията си за Далай Лама и Дарамсала, той отказва повече от десет предложения за повишение, включително шефските места в Лондон и Токио.

Тя погледна към Кришна.

— Зная, че е обичал работата си, но отказът от тези важни постове е нещо твърде необикновено. Та той дори няма семейство, което би могло да бъде някакво обяснение.

Челото ѝ беше смръщено, когато зададе ключовия въпрос сякаш на себе си.

— Така че каква е била причината?

Кришна се усмихна и вдигна рамене.

— Не съм аз човекът, когото трябва да питаш. Аз също съм отказвал повишения. Предполагам, че е искал да остане в Делхи, за да бъде близо до любимия си Тибет... Всъщност не знам.

Нанси отново започна да се рови в автобиографията. Един човешки живот, кондензиран в професионалните достижения. Въпреки прилежното събиране и отразяване на данните от „Човешки ресурси“ в „Трибюн“, какво всъщност ѝ казваха те за Херцог?

— Тук просто няма нищо, което да обясни каквото и да било... Искам да кажа, че не очаквам да е написал „шпионаж“ в графата за професионален опит, но тази автобиография не ни осигурява каквито и да било следи. Трябва да има някаква причина китайците и индийците да се побъркат напълно. В края на краищата, той все още е в самоотлъчка.

Кришна се облегна по-удобно.

— Вярна или не, моята теория е, че трябва случайно да се е приближил твърде много към някоя военна база. Подобно нещо винаги разпалва китайците...

— Не може да е толкова просто. Зная, че в страни като Китай винаги полудяват, ако вземеш случайно да заснемеш летище или нещо такова, но тази работа ми се струва много по-сериозна. Искам да кажа, че доколкото мога да съдя от своя опит тази сутрин, индийците вярват, че е направил нещо, и също така вярват, че е избягал в тибетската област Пемако и че китайците го преследват. Нещо твърде различно от това да те арестуват, че си заснел военна база, и да те експулсират от страната, което си е направо нещо рутинно.

Индиецът кимна и тихо отговори:

— Да, точно така е.

Нанси замълча за момент, след това се обърна да погледне Кришна, който беше дълбоко замислен.

— Ти ли провеждаш редовните търсения в базите данни?

Кришна кимна, без да я поглежда в очите.

— Да, но не изскочи нищо интересно.

След това я стрелна с поглед, който я накара да почувства, че съвсем не е доволен от онова, което го караше да прави. Той сведе очи към бюрото си.

— Трябва да кажа, че е странно усещане да разследваме нашия собствен колега.

— Кришна, съжалявам, че продължавам да задавам въпроси за Антон. Сигурна съм и че Дан Фишър ти е дал строги указания по никакъв начин да не ме окуражаваш. Зная и какво искаш да кажеш със „странно усещане“. Но съм уверена, че правим, каквото трябва. Опитваме се да му помогнем. Доколкото мога да съдя от преживяното в полицейското управление, той наистина е закъсал и ръководството на вестника сякаш не прави много, за да му помогне. Меко казано. Ако ние не се опитаме да направим нещо, няма кой друг.

Настана мълчание. Нанси не усещаше да е постигнала напредък в загадката Антон Херцог. Тя се изправи и изведнъж се почувства страшно изтощена. Върху ѝ се стовари вълна от невъобразимо неразположение от смяната на времето. Ако беше положила глава на бюрото, щеше на секундата да заспи.

Но не искаше да се връща в апартамента, за да спи. Всъщност изобщо не искаше да се връща там. Какво щеше да стане, ако полицията дойде, за да я отведе отново? Може би този път щяха да я пхнат в някоя килия и съвсем да забравят за нея? Сега разбираше

защо заплахата, че в четири сутринта някой ще почука на вратата ти — Държавна сигурност идва да те измъкне насила от дома ти — беше толкова резултатен начин за контрол на народа. Това беше ужасно бреме, което разнасяш през деня и след това през нощта. Вместо да смяташ леглото си за най-сигурното място на света, ти се страхуваш да заспиш. Искаше ѝ се да звънне на Дан Фишър и да получи уверения, че вестникът ще я защити, обаче реши, че не желае да разкрива мислите си пред него.

И най-лошото, предположи тя, е, че случилото се през деня започва да влияе върху преценката ѝ: умората, неприятното посещение на полицейското управление, потискащата горещина. Питаше се дали ако се беше наспала както трябва и над нея не тегнеше заплахата от осъждане на затвор, щеше изобщо да провежда това проучване?

Запита се дали не е най-добре да се върне в апартамента и да си почине, но очите ѝ попаднаха на вързопа, в който беше завит отворителната костена тръба, захвърлена на дивана. За секунда се замисли дали да не го покаже на Кришна и да го попита значи ли нещо за него и може ли да прочете надписа. Ала щеше да е безсмислено. За това беше нужен експерт, някой като Херцог, напомни си тя, като осъзнаваше иронията.

— Кришна — попита бавно, — има ли някой друг в Делхи, с когото Антон би разговарял за своята работа върху тибетските антики?

Този въпрос, изглежда удиви индица и в началото той не отговори, само се смръщи, сякаш си беше пъхнала носа, където не ѝ е работа. Но Нанси нямаше избор, трябваше да любопитства и Кришна беше най-добрата следа, с която разполагаше в момента. Затова настоя:

— Познаваш ли някого, който е бил в Пемако?

Кришна заговори неохотно:

— Доколкото знам, освен Антон само малцина чужденци са били там.

След това направи пауза и малко по-късно добави мимоходом, сякаш смяташе, че тази информация е безполезна:

— Има такъв човек. Казва се Джек Адамс. Американец. Антон го познаваше много добре, но не смятам, че се разбираха.

Нанси виждаше тревожното му изражение. Разбираше, че той почва да се пита къде ще ги отведе това. Животът му бе претърпял ужасно сътресение. Всъщност две сътресения: първо, изчезването на

Херцог, а сега се появява тя и започва да си пъха носа в работите на неговия колега и приятел. Нанси изпита съжаление към него. Виждаше, че е добър човек, с добри намерения, и смяташе, че причината да не приема повишенията беше фактът, че смята отговорностите на управленските длъжности за малко гадни и че аферата „Херцог“ е от онези неща, в които се надяваше да не бъде въввлечен. Тя беше нарушение на неговия договор с живота. Беше избрал скромен пост, бе отказал всички предложения за временна слава с надеждата, че в замяна не ще му се налага да се меси в политиката на вестника. Гледаше го как се размърда неспокойно на стола си. Чувстваше се неловко и това я разстрои.

— Кришна, съжалявам, ако ти се струвам невъзпитана и прекалено любопитна, но причината е, че наистина искам да направя нещо за нашия колега. Искам Антон да се върне жив и здрав. Ако ти или аз бяхме някъде там навън, ще ми се да мисля, че той или някой друг щеше да се напъне да разбере какво се е случило с нас.

Това прозвуча доста фалшиво. Беше ѝ трудно да обясни колко неустойимо беше желанието ѝ да действа. Как започваше да усеща, че нещо я тласка, някаква сила извън нейния контрол. Затова не знаеше как да постъпи. Беше нахално любопитна и трябваше да продължи да бъде такава, ако искаше да открие нещо. Затова зачака, чувствайки се неловко, докато най-накрая Кришна вдигна рамене и заговори:

— Нанси, всъщност не познавам Джек Адамс. Той е американски търговец на антики и антрополог. Зная, че е бил в Пемако, само защото веднъж остави съобщение за Антон тук в офиса, в което пишеше, че току-що се е върнал оттам.

За първи път, откакто я беше посрещнал в кореспондентското бюро, той имаше напълно отчаян вид. Свлече се на стола си и продължи:

— Не мога да отговоря на всички тези въпроси. Не зная какво да кажа. Съжалявам, че Антон изчезна. Това е толкова ужасно. Искам да помогна да го намерим, но Дан Фишър казва, че най-доброто, което можем да сторим, е да не предприемаме нищо и да оставим всичко в ръцете на полицията. Не зная какво да правя...

— Защо толкова малко чужденци са ходили в Пемако? — полюбопитства Нанси.

Знаеше, че това е въпрос, на който Кришна ще отговори с по-голямо удоволствие. Трябваше да остави въпроса за личния живот на Антон или той щеше напълно да се свие в черупката си. Беше уверена, че няма нищо против да говори абстрактно и така да споделя познанията си за места и хора. Подозираше, че просто се страхува от въвлечане в живота и проблемите на другите.

— Областта беше затворена за чужденци в продължение на десетилетия. Много рядко някои успяваха да се промъкнат: ботаници или планинари. През повечето време СОС отказва разрешения, а ако ти дадат, те важат само за периферните райони, но никога за вътрешността на областта...

— Какво е това СОС?

— Служба за обществена сигурност. Китайското разузнаване или по-точно един негов клон. СОС е много активна в Тибет. Ако е истина, че Антон е още там и че го преследват, тогава СОС са онези, които го издирват. Не може да се каже, че са много мили хора, меко казано.

— Разбирам, изглежда мястото е интересно?

— Така е. Би имало много повече посетители, ако не беше разположението му. Местността е много красива, пълна със странни животни и редки орхидеи, но има оспорвана граница с Индия и областта е отрязана от останалата част на Тибет. Фактически е различна страна. Това е и родината на религията *бон*.

Изглежда се беше разпалил по задачата, помисли си тя. Вече се беше поуспокоил. Тя зададе друг безопасен въпрос:

— Не знаех, че практикуват и други религии в Тибет. Мислех, че представлява древна теокрация.

Кришна кимна замислено.

— Тибет е по-сложен от това. Бон е стара религия, по-стара от будизма. Била е действаща много преди появата на ламите. Те са я преследвали и са се опитали да я изкоренят. Наричат я черна магия, но тя се държи по места като Пемако. Антон знаеше доста за нея. Да го слушаш да разказва за Тибет беше незабравимо преживяване. Той е толкова речовит човек.

— Значи в Пемако няма будисти?

— Не мога да кажа. Със сигурност знам, че Пемако е свещена област за тибетския будизъм. Антон се е присъединявал към поклонението на лами там. Тя е една от най-важните „беюли“, или

скрити райски земи. Беюлите трябва да служат за убежища, когато светът се предаде на мрака. Обаче не зная дали там има манастири.

Ако беше тук, Антон би могъл да разговаря цял ден за тези неща. Щеше да знае всички нужни отговори. Каза, че щом веднъж се спуснеш в тропическите долини на тази област, духовните светове доста се замъгляват. Става по-лесно да преминаваш от единия в другия...

— Разбирам — кимна Нанси, макар да не разбираше нищо. Кришна говореше с напълно сериозен вид. Тя имаше доверие в интелекта на Херцог, но всички тези приказки за духовни светове, определено бяха необичайни. Не беше очаквала да обсъждат такава материя през първия й ден в Делхи.

— Как така Адамс е успял да стане такъв познавач? За нейна изненада Кришна изглеждаше смутен.

— Това ще прозвучи малко странно, но той има фирма, наречена „Йети туризъм“. Води богати американци и европейци в Хималаите да търсят Йети^[1]...

— Какво? Колко нелепо...

Значи е ексцентрик, помисли си тя. Или просто циник. Започна да изпитва леко разочарование. Вероятно е един от безбройните просмукани от джин чуждестранни фантазори, които обитават покрайнините на емигрантските общества в източните градове. Тя си го представи: вероятно ерген или водещ двойствен живот с местни момичета, които сменя често. Чувства се твърде поласкан от висотата на положението си тук, за да се върне на Запад. Тази неласкателна представа за Адамс изникна в съзнанието на Нанси, макар че тя се опита да се отърве от нея.

Кришна се усмихваше леко на нейната реакция.

— Не бива да се отнасяш с такова презрение. Може би в Америка Йети се смята за някаква смешка, но в Индия и Тибет нещата не стоят така. Има достатъчно много убедителни разкази за подобни на човешки същества, видени в Хималаите. Днес съществуват множество доказателства.

Той се поколеба, но след това продължи:

— Виждал съм Адамс само няколко пъти и за да бъда честен, трябва да кажа, че го смятам за малко досаден. Не смятам, че и Антон си е паднал твърде по него. Те имаха общи интереси и това беше всичко.

Срещаха се на всеки няколко месеца. Двамата бяха твърде различни хора.

— Защо е досаден?

Кришна замълча, намръщи се малко и едва тогава отговори:

— Той е нахален, шумен, непрекъснато говори и се фука. Направо олицетворение на свръхсамоуверения американец в чужбина. Извини ме, но е истина.

На Нанси това ѝ се стори забавно, въпреки грубата оценка.

— Не всички американци са такива.

— Не, разбира се. Искам да кажа, че се държи като голям мъжкар. Бих казал в края или средата на тридесетте, в отлична форма и много як от планинарството. Сигурен съм, че си срещала подобни хора. Веднъж Антон ми разказа, че Адамс бил изгонен от Йейл заради някаква ужасна нетактичност на обществено място, нещо твърде смешно. Но не преди да се сдобие с два доктората — единият в генетиката, а другият в палеоантропологията. Той е пълен с теории за това, че човечеството е много по-старо от сегашните ни представи, и преди да изпадне в немилост, все обяснявал на професорите, че са банда стари мошеници...

— Значи Антон го е смятал за откачалка?

— Не, нищо подобно. Нали точно това се опитвам да обясня. Не мисля, че Антон го познава твърде добре, но определено не го мисли за откачалник. Всъщност смята, че Адамс си разбира от работата. Фактически би казал, че американецът е световен авторитет и не е толкова невъзможно съвременният човек да е много по-стар, отколкото смятаме днес. Антон обичаше да посочва колко абсурдни са днешните ни теории, защото се основават на шепа стари кости, изкопани в Източна Африка. Обаче разбира и защо са изхвърлили Адам от Йейл. Аз също. Той е дразнещ и съм сигурен, че може да бъде много груб, когато поиска.

— Тогава защо се занимава с „Йети туризъм“?

— Защото е фалирал. Антон веднъж ми каза, че никога няма да стане добър търговец на антики, защото не може да понесе да се раздели с нещо от сбирката си. Това, както и да е, но половината неща, които купува, нямат сертификат за произход. Не можеш да продадеш нищо на международния пазар, ако липсват данни за неговия произход. Всъщност дори не можеш да го подариш. Прави се, за да спрат хората

да ограбват гробове и манастири. Адамс купува тези неща, защото ги харесва и е уверен, че един ден ще попадне на нещо голямо.

— Какво разбира под „нещо голямо“?

— Нали се сещаш: някой малтийски сокол, диамант на Високата порта или будистка разновидност на ръкописите от Мъртво море. Винаги е ставал лесна жертва на контрабандисти с дарба да разказват увлекателно. Антон казва, че Адамс има диво въображение и че е твърде лековерен. Но онова, което в действителност иска да намери, което е сигурен, че ще намери, са твърди доказателства, че модерният човек по антропологически данни, същият като теб и мен, е кръстосвал земята преди милион години.

— Ами еволюцията?

— Има достатъчно доказателства за животни, които не се развиват в продължение на стотици милиони години, и Адамс твърди, че това се отнася и за хората. Всички изкопаеми от други хуманоиди, открити през годините, като Люси и останалите липсващи звена, за които пишат вестниците, изобщо не са нашите предци. Те са наши съвременници, защото нашите предци са били живи по същото време. Един ден някой ще намери запазен скелет на хомо сапиенс отпреди един милион години пр.Хр., който ще докаже, че всичките ни теории за историята и еволюцията са неверни. Адамс смята, че Хималаите са мястото, където трябва да се търси, защото са толкова високи. Хората по тези височини биха оцелели при всички наводнения и катастрофи, които са се стоварвали върху Земята в течение на хилядолетия.

— Но това е лудост, нали?

— Може би. Не мога да кажа. Антон имаше време за него. Твърдеше, че ако след сто хиляди години археолозите проучат само района около река Конго, където живеят пигмейските племена, ще стигнат до извода, че пигмеите са единствените хора, живели по наше време. Нали разбираш, датирането на човечеството се дължи единствено на оцелелите фосили, с които разполагаме. Те биха се събрали върху някоя по-голяма салонна маса. Не може да се каже, че са добър статистически пример за ранния живот на хуманоидите. Според Адамс сме открили следи от други хуманоиди, които са били съвременници на нашите предци, но не сме открили техни кости. Той смята, че един ден и това ще стане.

— Да, със сигурност човекът е оригинален.

— Всъщност е дошъл в Индия не за да търгува с антики, а за да продължи своите изследвания. В Делхи е от десет години и вече се е превърнал в част от мебелировката, както се казва. Обаче парите му свършили доста скоро, защото непрекъснато купува антики, стари кости и всякакви боклуци. И той като Антон е колекционер ентусиаст. Но не получава заплата, така че трябваше да се залови с „Йети туризъм“.

— Смяташ ли, че мога да си уредя още днес среща с него?

Кришна не се усмихна.

— Той живее тук в Делхи и винаги страда от безпаричие. Ако му кажеш, че би искала да идеш в Пемако на експедиция и че ще платиш добре, сигурен съм, че ще бъде щастлив да се срещнете.

[1] Или Големият снежен човек — хипотетично човекоподобно създание с предполагаемо местообитание във високите части на Хималаите между Индия и Китай. — Б.пр. ↑

14.

— Яж! Не се тревожи, вегетарианска е. Аз също съм вегетарианец. Надявам се, че харесваш китайската кухня.

Полковник Дзиен се беше настанил на стол с висока облегалка край една от дългите библиотечни маси. Усмиваше се топло и говореше свободно тибетски. Срещу него в чиста и суха оранжева роба седеше монахът Дорген Трунгпа. Бяха се погрижили за раните му, кръвта по ушите и носа му бе измита, но той все още беше изпълнен със страх и подозрения.

Полковникът отпи голяма глътка вода, без да отмества очи от монаха. На масата пред тях имаше множество блюда, прясно приготвени в манастирската кухня от личния му готвач. С тих глас полковникът продължи:

— Много, много съжалявам за случилото се днес тук. Искан ми се да бях пристигнал само няколко минути по-рано...

Дорген Трунгпа беше вторачил поглед в храната пред тях. Полковникът му се усмихна и отново го подкани:

— Хайде, вземи си. Трябва да си гладен. Това не е никакъв номер. Моля те, хапни си. Умолявам те. За твое собствено добро.

Без да откъсва очи от полковника, монахът гребна пълна лъжица от едно от блюдата и жадно погълна храната. След това гребна още веднъж и започна да се храни лакомо. Беше много гладен.

Полковникът наблюдаваше всяко негово движение и когато реши, че моментът е подходящ, започна отново да говори:

— Когато бяха малък, моят дядо, висш функционер на комунистическата партия, ме заведе на планината Жонгшан в Южен Китай. Това е мястото, където са живели таоистките поети по времето, когато Китай бил страна на мъдростта, преди да бъде унищожена от комунизма.

Момчето беше престанало да дъвче и слушаше полковника с изненада.

— Мястото е красиво — продължи Дзиен. — Бели облаци се трупат около планинските върхове, а долините са пълни с мъгла и дъждец. Малките къщи на дърварите са единствените човешки обиталища, а далечният екот на брадва някъде из планината е единственият знак за цивилизация...

Полковникът замълча за миг, сякаш потънал в унес, и после продължи отново:

— Пътеките на старите поети се вият през дълги клисури, запълнени от сипеи и скали. Диви реки подскачат около тях, росна трева расте по стените на каньона. Мъх покрива скалите край пътеката, боровете шумят, а шумът на водата не спира. Пътеките водят между увивни растения и скални пещери към скрити високо в планината колиби, където белите облаци докосват снега. Това е съвсем различен свят.

Сега полковникът говореше с настойчив шепот, сякаш се страхуваше, че вестовоят му може да чуе.

— С дни вървахме сред тези красоти и накрая се спряхме пред едно рухнало светилище. Там лагерувахме в продължение на седем дни и дядо ми говори за света и Китай и за нашето минало — неща, за които вече не можем да разговаряме в Пекин. Забранените неща. Той ме учи на таоизъм, на алхимия, учи ме на Пътя^[1].

Дядо ми произхождаше от аристократично семейство. Предците ми са били земевладелци и поети, и са служили в императорския двор. След Културната революция на „великия кормчия“ Мао те бяха лишени от своята собственост и богатства и бяха или убити, или изпратени да работят на полето. Дядо ми оцеля, защото стана член на комунистическата партия и се отказа от предишния си живот. Издигна се до висш пост в Пекин, но в сърцето си никога не се отказа от Пътя. Той ме научи и въведе в древните братства, които все още оцеляват в Китай въпреки чистките. Разбира се, в нелегалност.

Полковникът спря за малко, след това се наведе към уплашения монах и прошепна:

— Ако моите началници чуят и една дума от онова, което ти казах тук на масата, няма да дочакам края на деня. Рискувам своя живот и живота на моето семейство. Зная, че твоят лама беше бодхисатва. Знам, че беше мъдър човек. Ние сме на една и съща страна. Аз работя за СОС, но това е само параван. Всъщност работя за

моето тайно братство. Събрахме се малка групичка. Работим в постоянен страх за живота си. Нашето желание е да отхвърлим комунистическото робство и да върнем Китай на пътя на мъдростта. Мисля, че твоите върховни ламы сигурно знаят къде се намира изгубеното царство Шангри Ла. В древната библиотека на Шангри Ла се надяваме да намерим най-могъщата находка на света — отдавна изгубената Книга Дзян. Със знанието, което се съдържа в Дзян, ще можем да освободим Китай, за да се върне към пътя на Дао. Който притежава Книгата Дзян, той контролира съдбата на човечеството. Чингис хан я е притежавал, Александър Велики, Шарлеман и Наполеон — всички са я притежавали и всеки път, след като е използвана, по тайнствен начин се връща в библиотеката на Шангри Ла. Книгата Дзян е нашата най-последна надежда. Умолявам те да ми помогнеш. Ние трябва да намерим Шангри Ла. Трябва да се свържем с твоите ламы...

В голямата библиотека се възцари тишина. Дъждът продължаваше неспирно да барабани върху покрива. Дорген Трунгпа се беше вторачил ужасено в полковника, вцепенен от всичко чуто, и нямаше представа какво да направи или да каже.

[1] Става дума за Дао (пътя или пътеката) в таоизма и конфуцианството. — Б.пр. ↑

15.

Над Делхи се беше спуснала нощ. Горещият и препълнен пазар бе осветен от огньове и фенери. Просяци и йоги събираха милостиня от минувачите сред най-голямата блъсканица и някак си оставаха настрана от нея. Животните и колите се бутаха с хората за предимство. Камили, коне, магарета и свещените крави, които се скитаха, където поискат, защитени от закона, който им позволяваше да се движат безопасно по индийските улици и пътища. Огромни камиони, натоварени с кутии, покрити с брезентови мушамы, се тътреха през тълпите, бълвайки дизелови пушеци, а товарът им се люшкеше над главите на минувачите.

Кришна вървеше напред, водейки я през хаоса. Оказа се, че е нужно известно убеждаване, за да го накара да я заведе при Адамс. Пък и тя му беше началник, та едва ли щеше да ѝ позволи да се гмурне сама в най-оживения делхийски пазар още на първата вечер от пристигането ѝ в Индия.

С всеки изминал от полицейския разпит час самоувереността и възмуцението на Нанси нарастваха. От една страна, заплашвана от полицията, а от друга, без подкрепа от страна на Дан Фишър, поне тя така виждаше нещата, естественият ѝ журналистически инстинкт щеше да поеме нещата в свои ръце. Пък и нали Дан Фишър ѝ беше казал да напише нещо за местния колорит, мислеше си тя дяволито, а къде може да се намери по-добър материал, отколкото вечер в гъмжация от хора пазар?

Тя гледаше как Кришна крачи напред. В тялото му личеше скованост и напрежение, които не бяха характерни за никой друг от хората в тълпата. Не се чувстваше твърде уютно сред хорското гъмжило. Беше прекалено деликатен, твърде добре образован и вече свикнал да се движи сред кръговете на могъщия индийски елит. Може би не се различаваше твърде много от нея, когато ѝ се налагаше да се движи из лошите квартали на Вашингтон. Там никога не се чувстваше

добре, но ѝ беше приятно да си мисли, че със сигурност щеше да скрие по-добре отвращението си от заобикалящата ги действителност.

Те минаха през старата порта към Кашмирския сарай, главния делхийски пазар, който гъмжеше от хора от цяла Централна Азия: стада камили от Белуджистан, пущуни от Кабул със своите къносани оранжеви бради, сикимци с късите си червени одежди и островърхи шапки с пера. Мъже се пазаряха и сключваха сделки. Момчета ритяха керванските кучета, хвърляха сено пред конете или разтоварваха пластмасови бензинови туби от тях. Пазарът беше разположен на стар викториански площад, построен от британците до железопътната гара. Околовръст имаше стъпала, в чийто горен край се виждаше сенчеста сводеста галерия, където се намираха сергиите на по-преуспелите търговци. Сводовете бяха зазидани с тухли и отпред имаше поставени повече или по-малко здрави врати в зависимост от успехите на съответния търговец. Под сенките на галерията се упражняваха всевъзможни занаяти и търговия: лихварство, обуцарство, ковачество, ключарство.

Нанси никога не си беше представяла, че такова място може да съществува. Тя се възхищаваше на цветовете и гъмжилото наоколо, докато Кришна не я дръпна за ръкава, за да я преведе покрай група таджикски шофьори, които се караха със своя работодател индус колко пари им дължи за последното пътуване.

Усмивайки се на всичко около тях, тя се наведе към своя придружител и изкрещя:

— Какво, за бога, прави американец на място като това?

Той извика в отговор, без да откъсва очи от тълпата около тях:

— Мястото е добро за нелегалната търговия с антики. През прохода Хайбер от Афганистан продължават да пристигат неща, а по каракумската магистрала — и от Китай. Старите търговци могат да прекарат всичко... Но ако се опиташ да го изнесеш по въздуха и те хванат, може да получиш много дълга присъда...

Тя поклати глава, но не си направи труда да отговори в тази шумотевица. Внезапно се запита какво всъщност прави? Заля я вълна от умора и увереността ѝ внезапно се изпари. Може би беше по-разумно да се прибере вкъщи и да поспи. Съветът на Дан Фишър беше напълно разбираем, а тя беше журналистка, не частен детектив. Промените в настроението ѝ я объркваха. За секунди изпита ясното

усещане, че върви към пропаст, а на дъното ѝ няма нищо друго, освен студена, черна празнота. Опита се да пропъди тази мисъл. Беше твърде късно. Кришна вече се изкачваше по стъпалата, тя го наблюдаваше как минава през дървената врата и изчезва в едно от тайнствените сводести дюкянчета. Последва го и в горния край на стъпалата се спря и огледа за миг трескавата търговия, която кипеше на пазара.

Можеше да прекара месеци тук, просто проучвайки пазара, да не говорим за останалата част от Делхи. Това беше точно онова, на което се бе надявала, когато реши да си събере багажа и да остави своя стар живот зад гърба си с неговата прекалено позната рутина. И с ритуалите му, които постепенно бяха станали тъпи и изсмукваха енергията ѝ: на път за работа да си купи чаша кафе от магазинчето на ъгъла, погледът върху разпрострялото се работно помещение в редакцията и бюрата, подредени като тези на търговците в борсите, обядът в стола или на полянката, ако е слънчево. Сега беше тук и един огромен континент очакваше да бъде проучен, един друг свят, пълен с новости и очарование. Само всичко да не беше започвало по този начин, помисли си тя тъжно. Ако можеше Херцог да се върне по прашните улици, работата щеше да бъде истинско забавление. Но това нямаше да се случи, той беше изчезнал и Нанси имаше ужасното предчувствие, че никога няма да се върне.

16.

Вътре дюкянчето приличаше на кръстоска между турски харем и музей по естествена история. От сводестия таван, който се издигаше над пространство от около двадесет и два квадратни метра, висяха два антикварни полилея. Те осветяваха огромна сбирка от антики, древни изкопаеми и кости от всякакви големини, форми и видове. По стените висяха красиви многоцветни персийски килими, подът също беше покрит с тях. Антикварни маси и писалища от Китай и Япония стояха наоколо, а върху всяка възможна повърхност лежаха и стояха предмети, за които Нанси предположи, че представляват тибетската колекция на Джек Адамс.

Гледката беше зашеметяваща. В средата на помещението, където се намираше единственото празно място, Кришна седеше върху купчина възглавници и разговаряше с малко индийче, което ѝ се стори около дванадесетгодишно. Момчето носеше торбести пущунски шалвари и елек, чифт износени кожени мокасина и мърляво бяло кепе. Изражението му беше тревожно и в мига щом Нанси влезе в магазинчето, то стана и се поклони леко.

— Влизай — обърна се Кришна към Нанси. — Това е Ким, помощникът на Джек. Ким, това е Нанси Кели от вестник „Хералд Трибюн“.

Кришна се обърна пак към момчето и продължи да разговаря с него на хинди. Нанси се запромъква през бъркотията и стъпи на килима.

— Ким ще повика господин Адамс — съобщи ѝ Кришна, когато тя се приближи.

Момчето отново се поклони, но сега и на двамата, а след това се запромъква към задната част на помещението и изчезна зад врата, която Нанси не беше забелязала в началото.

Кришна ѝ кимна. Изглеждаше малко нервен.

— Имаме късмет, Адамс е тук. В първия момент си помислих, че е на някоя от неговите екскурзии. Попитай го за ходенето до Пемако, а

след като захапел, го питай за Антон... Сигурен съм, че знаеш какво да правиш при тези журналистически препоръки...

В мрака зад гърба им се чу шум и от него излезе висок, почернял от слънцето бял човек. Косата му беше късо подстригана, а очите небесносини. Движеше се с безгрижно самодоволство и потисната енергия, а под тънката му риза ясно се очертаваше контурът на мускулите. Нанси веднага разбра какво е имал предвид Кришна, когато говореше за неговото мъжкарско високомерие. Макар че всичко, което мъжът направи, беше да избърше ръце в кърпа, която хвърли на пода, докато се приближаваше. Високомерен, нуждае се от внимателен подход, помисли си Нанси, разчитайки на своя журналистически инстинкт за работа с трудни хора. Очарователен, когато му е приятно, но склонен към коварство или избухвания. Определено имаше вид на човек, който играе своя собствена игра и ничия друга.

— Значи искаш да отидеш в Тибет? — попита той, като я приближаваше с протегнатата ръка.

Докато отговаряше на ръкостискането му, Нанси се чудеше как най-добре да постъпи. Този човек беше хитър: подозираше, че много скоро ще я прозре. Нямах ли да бъде по-добре да бъде откровена с него от самото начало? Докато Кришна прибавяше своя предпазлив поздрав, Нанси си помисли, че външността на суров изследовател като че ли е внимателно пресметната. Адамс се беше сдобил с магазинче с прекрасно и живописно разположение, великолепна сбирка от антики, а външният му вид беше подходящо допълнение, от което можеше да печели: коравият планинар и авантюрист. Нямах съмнение, че това беше част от търговската му стратегия, но това не я интересуваше. Трябваше обаче да признае, че е красив, и сигурно беше свикнал жените да му се ваят в краката, бъркайки онова, което сигурно беше твърде тежък и двойствен живот, с поток от бляскави приключения.

Тя се спря. Хората винаги могат да усещат до известна степен какво си мислиш за тях, каза си тя. Особено когато са се вторачили в теб с бляскащи очи, правейки предположения за твоите подбуди, докато ти се опитваш да анализираш техните. Трябваше да бъде по-внимателна. В края на краищата, Адамс може би знаеше нещо за костената тръба. Беше я взела със себе си, праметната през рамото ѝ. Когато той пусна ръката ѝ, тя се опита да влезе в ролята си и заговори оживено и заинтересувано:

— Да. Точно така, трябва да отида в Пемако. Колкото е възможно по-скоро.

— Разбирам — отговори той, докато търкаше брадичката си с ръка.

Дори говорът му беше леко театрален. Вероятно придобит от работата му с туристите, идващи право от самолета, който ги е докарал от Щатите. Разбира се, тя също идваше право от самолета, но беше пътувала много в кариерата си и се надяваше, че е понаучила нещичко за начините, по които туристите могат да бъдат доени. Харизматичен, няма две мнения, но тази поза на изследовател, мислеше си тя, е малко в повече.

Когато седнаха заедно на възглавниците, Ким поднесе чаши с чай, а Адамс продължи разговора:

— Бях в Пемако миналото лято. Минах през прохода Су Ла. Мястото е опасно, няма точни карти, мостовете са разрушени, а сега има стотици китайски войници, които се опитват да измъкнат пари от теб. Към това трябва да добавим магьосниците...

Кришна се размърда нетърпеливо до нея и попита:

— Какви магьосници?

— Отровните магьосници. Пемако е прочута с тях. Това са стари госпожи, които живеят в селищата. Отравят чужденците, за да вземат тяхното „чи“, жизнената им сила.

Нанси вдигна вежди.

— Каж ми колко ще струва? — попита тя.

— Виждам, че сред нас има неустрашим изследовател.

Адамс изглежда й се надсмиваше и Нанси трябваше да си наложи сдържаност, макар да си каза, че това вероятно е част от търговията и няма защо да й пука.

— Не смятам — остро възрази тя, — Пемако едва ли е по-зле от джунглите на Борнео.

Сянка премина по лицето на Адамс. Той обърна глава и когато видя голямата кост, която лежеше на масата до тях, я взе. Щом заговори, поведението му беше различно. Вече не се усмихваше.

— Виждаш ли това? Бедрена кост на як. — Той плесна с нея по лявата си длан. — Якът е роднина на камила, но е космат, мързелив и още по-злонравен. Тибетците разчитат на него точно както бедуините на камила. От него получават млякото си, хранят се с неговото месо,

ядат очните му ябълки, тестикулите му и дори използват маслото му, за да си светят.

Той размаха костта в ръката си, сякаш беше тояга. След това без усмивка на лицето заби корав поглед в нея.

— Може би ти, госпожице Кели, вярваш в цялата тази пропаганда за стария Тибет? Че е бил мирно и щастливо място, когато далай ламите управлявали цялото население, докато не са дошли злите китайци?

Той ѝ подаде костта. Нанси я пое, замаяна от промяната в настроението му. С всяка минута този тип става по-интересен, помисли си тя. Адамс заговори отново:

— Костта, която държиш, е използвана като инструмент. Ако някой селянин извършвал престъпление, дори толкова дребно като кражбата на малко овесена каша, за да нахрани умиращото си от глад семейство, са го поваляли и държали, докато са притискали в слепоочията му две такива бедрени кости. Когато вече е била упражнена достатъчно сила, очите на селянина изскачали от орбитите. И справедливостта възтържествувала във феодалното царство на великите лами.

От отвращение Нанси изпусна костта върху килима. Той я вдигна и я върна внимателно на мястото ѝ. След това обърна глава и вторачи в нея снизходителен поглед.

— Изтърканите идеи, които се обменят около американските маси по време на вечеря, за магическия, духовния Изток са твърде далеч от истината. Тибет винаги е бил опасно и пълно с насилие място за хората, които не го разбират. Дори бих си позволил да кажа, че не е и много будистко, а по-скоро окултно царство, където винаги е властвала черната магия. Не е и никога не е бил будистка страна на мира...

Кришна не можеше да се сдържа повече.

— Добре, Адамс, стига с твоите мнения. Искаш ли работата или не? Не сме дошли тук за лекция, а аз самият много рядко ходя на американски вечери.

Адамс се обърна към него и с делови тон отговори:

— Ще ви струва доста.

— Колко?

— Кога искате да тръгнете, колко хора и каква е целта на пътуването?

Кришна стрелна Нанси с поглед.

— Само аз — отговори тя бързо. — Освен това искам да тръгна, без да вдигна под тревога китайските и индийските власти. Точната цел ще бъде разкрита, когато стигнем в Пемако.

Адамс се усмихна, сякаш нищо от казаното не го изненадва.

— Разбирам. Добре, да речем, петдесет хиляди долара за десетдневно пътуване, включително всички шерпи и екипировката. Имам нужда от парите предварително.

Нанси зяпна.

— Какво? Не разбирам много от експедиции в Тибет, но това звучи направо възмутително. Сигурно можем да наемем цяла армия шерпи за тези пари?

— Разбира се, и освен това да подкупите китайските имиграционни власти. Но ако отидете в Пемако без мен, повече никой няма да ви види...

Намеси се Кришна:

— Не разбирам как въртиш търговия с тези цени. И двамата знаем, че са смешни...

— Естествено, ако смяташ така, желая ви късмет да си намерите някого друго да ви заведе — отговори Адамс със сух, високомерен тон. Той си допи чая и се огледа, сякаш се готвеше да завърши срещата. И наистина Кришна беше започнал да става, когато Нанси се обади:

— Слушай, господин Адамс, може би можем да сключим сделката. Не разполагам с толкова пари. Аз съм журналистка, а не милионерка.

Адамс я загледа вторачено и напрегнато и едва след дълга пауза отговори:

— Ще си помисля. Кога искаш да тръгнем?

Кришна гледаше Нанси напълно объркан. Тя осъзна, че той беше предложил пазарлъка за пътуването като маскировка, за да разприказват Адамс. Тя обаче беше мислила нещата различно — наистина ли? Не беше сигурна дали от самото начало имаше намерение да тръгне. Дори тя самата не беше наясно със своите мотиви. Чувстваше се тласкана от дълбока и властна цел, но не

можеше да разплете обърканите си мисли. Ако може да ме заведе, защо да не отида, помисли си тя. Но не можеше да плати тази цена — това беше сигурно. Трябваше да намери начин да го накара да я свали, но не знаеше точно как.

— Колкото може по-скоро. До известна степен съм закъсняла.

Известно време седяха в мълчание. Кришна изглеждаше смаян и ужасен, а Нанси и Адамс се бяха вторачили един в друг. Тя си призна още веднъж, че мъжът беше тревожно красив, макар и неизтънчен, твърде мускулист и привлекателен — нещо, по което не си падаше особено.

— Чудесно, тогава имаш избор. Един мой съдружник лети тази вечер, може би още е възможно да хванеш неговия самолет. Ако не, ще трябва да чакаш поне две седмици. Търговската авиация е изключена. Ако искаш да пристигнеш там, без да те засекат, трябва да летиш с частен самолет.

— Кога довечера?

— Полунощ. От летище „Индира Ганди“, терминала за леки самолети.

Тя почувства прилив на адреналин и за пръв път след разпита изпита усещането, че отново поема контрол върху своята съдба. Точно това беше искала: приключение и възможност да си спечели име. Възможно беше дори да намери Херцог. Само да имаше повече пари. Всичко, с което разполагаше, бяха пет хиляди долара в пътнически чекове, които донесе в Индия. Имаше и спестявания, но трябваше да поиска да ѝ ги преведат от Щатите, а това можеше да отнеме дни и дори седмици. А и те не бяха кой знае колко — само около петнадесет хиляди долара. Усещаше нарастващата паника на Кришна, но това изобщо не я интересуваше.

— Каква цена можеш да ми дадеш?

— Ще си помисля — отговори Адамс и отново втренчи в нея снизходителен поглед.

Какви ги върша, запита се Нанси с вълнение и нарастваща тревога. Със сигурност беше позволила да се увлече. И защо? Той никога няма да намали цената толкова, че тя да може да си позволи пътуването. И по-важното — това изобщо не беше нужно. Индийската полиция я беше тормозила, факт, но защо ѝ трябваше сега да гони вятъра, и то с мъж, отчасти мачистко клише и отчасти нещо, което не

можеше твърде да разбере? Усети отново неудобството на Кришна, знаеше, че иска да ѝ каже да забрави това. Официално оплакване, строги слова от главния редактор — това беше повече по неговата част. Индиецът беше твърдо на страната на Дан Фишър. Той не можеше да одобри тя да хукне с този крайно ненадежден човек. От друга страна, не искаше да стои в Делхи, да се мотае наоколо и да чака да я арестуват отново или да ѝ наредят да се върне в Ню Йорк — една непривлекателна възможност, но по различни причини. Освен това беше напълно сигурна, че индийската полиция няма да се втурне в Тибет да търси Антон Херцог, нито пък някакви американци.

Какво в действителност обаче ме подтиква да върша това, запита се тя отново. Наистина не можеше да разбере това силно желание да хване този полет, да прехвърли Хималаите и да стигне до магическата страна отвъд. Отпъди тези мисли. Изведнъж действителността се върна и фантазиите ѝ отлетяха. Идеята беше налудничава. Та тя едва беше пристигнала в Ню Делхи. Дан и полицията ѝ бяха наредили да не мърда оттук. По-късно ще имам време да помисля за това, каза си Нанси.

— Ще видя какви средства мога да вложа — каза тя отсечено на Адамс. След това с по-мек тон добави: — Има още нещо, в което би могъл да ми помогнеш, ако нямаш нищо против. Бих искала да науча произхода на една стара кост, която ми даде мой приятел. Ще хвърлиш ли едно око?

Адамс кимна рязко.

— Няма проблем.

Кришна изглеждаше силно облекчен, че разговорът за пътуването беше свършил. Нанси извади платнения вързоп от чантата си и го остави на килима. Преди това беше извадила журналистическата карта на Херцог и я беше прибрала в джобчето на чантата си. Адамс коленичи, поведението му беше на човек, изпълнен с очакване, а може би дори с нетърпение. Тя се забави с връвта, после започна бавно да развива вързоп, докато не се показа странната кост с мундщука.

— Може ли?

Търговската напереност на Адамс беше напълно изчезнала. Нова маска, помисли си Нанси, на професионален археолог. Тя кимна. Той протегна ръце, сякаш пред него имаше безценна ваза или някаква

друга ценна антика. Вдигна я и започна бавно да я оглежда от всички страни, бавно въртейки я из ръцете си. После направи пауза и след нея се зае да оглежда по-внимателно мундщука. Извика нещо на хинди към Ким и момчето се дотътри с малка лупа в ръка. Адамс я закрепил на дясното си око и продължи бавно да оглежда мундщука. Накрая остави лупата да падне от окото в дланта му и с много сериозно изражение върна костта на Нанси.

— Знаеш ли какво е това?

В гласа му се усетиха нотки на силно подозрение.

— Мисля, че го наричат костен тромпет или тръба... — отговори тя неуверено.

— Сложи я на устните си и духни леко в мундщука.

Тя вдигна тръбата, постави много внимателно мундщука на устните си и духна. От костта се понесе призрачен натрапчив писък.

Адамс кимна бавно.

— Използва се в тибетските тантрически церемонии. Обаче костните тромпети, или тръби, са по-стари от тях. Използвани са през Бронзовата епоха, а вероятно и преди нея. Като съдя по състоянието на костта, бих казал, че тази е много, много стара.

— Как стигна до този извод?

— С помощта на тафономията. Науката за датирането и гниенето на старите кости. Това е моята специалност. Естествено, би трябвало да проверя, но само като я гледам, мога да кажа, че е поне на двадесет хиляди години, а вероятно много, много по-стара.

После, сякаш на себе си, добави:

— Направен е от бедрената кост на човек.

Нанси потрепери от отвращение.

— Пфу! Какво ли още има да видя.

Тя набързо остави костта върху плата на вързопа и си избърса ръцете в килима. Адамс изглеждаше искрено изненадан от нейната гнусливост.

— Не се притеснявай. Съмнявам се, че липсва на бившия си собственик. Знаеш ли какво е небесно погребение?

Нанси поклати глава.

— В много части на Хималаите хората не погребват своите мъртъвци, а по голите планински склонове дърветата са недостатъчни, за да ги кремират. Вместо това ги оставят по планинските върхове. В

Тибет монасите нарязват трупове и лешоядите ги поглъщат, така че душата бързо да премине през Бардо — света между живота и смъртта. Когато птиците си свършат работата, монасите се връщат, разтрошават останалите кости и ги разпръсват като прах, но понякога оставят някои.

Той махна с ръка към костта, която лежеше върху килима.

— Древните места за небесни погребения са високо в планините — там се намират най-много кости в Хималаите. Обаче тази може да е дошла от погребалната могила на някой главатар в Централна Азия или отнякъде по запад. Например от Европа.

Той отново я изгледа подозрително.

— Можеш ли да ми кажеш точно откъде я имаш? Не е от тукашния район, нали?

Нанси замълча. Вторачи се за миг в костта, докато вземе решение.

— Защо питаш? Разпознаваш ли символите?

Той се забави с отговора, което ѝ даде основание да реши с пълна увереност, че не ѝ казва цялата истина.

— И да, и не. Предполагам, че камата и свастиката са арийски. Арийците са първите завоеватели на Индия. Спускат се от равнините на Централна Азия преди четири или пет хилядолетия. По същото време мигрират на запад в Европа. Те донасят своята собствена религия на субконтинента, нещо като праиндуизъм. Свастиката, която виждаш навсякъде в тази част на света, е архетипен арийски символ.

Гласът му заглъхна, защото се беше заел отново да изучава мундщука.

— А буквите? — обади се Нанси.

Адамс нарочно пренебрегна въпроса ѝ, вторачи в нея пронизващ поглед и я попита:

— Откъде взе това нещо?

— От Антон Херцог. Той го изпрати в бюрото на мое име.

Нейният отговор предизвика сложна реакция у Джек Адамс. Той видимо се наежи. Кришна беше казал, че Антон не харесва много Адамс, и тя усети по непосредствената му реакция, че чувството е взаимно. Но имаше и нещо друго: сега той загледа по-внимателно костта, сякаш беше натоварена с допълнителна важност. Виждайки ревностните очи, впити в нея, погледа — малко несдържан, почти

лаком, Нанси отново се разтревожи. Тя започна да завива костта във вързопа, без да отмества очи от Адамс. Под изпитателния ѝ взор той се усмихна насила, но очите му останаха впити в костта.

— Виж, познавам Херцог. Мога да ти помогна — каза той. — Мога да я идентифицирам за теб, ако ми я оставиш...

Нанси спря движенията си.

— А буквите? Означават ли нещо? Знаеш ли откъде са?

— Не.

Сигурна беше, че той лъже. Адамс продължи настойчиво в отчаян опита да я убеди:

— Слушай, нека я занеса в Делхийския музей — махна той към предната част на помещението и вратата. — Те разполагат с цялото нужно оборудване. Можем да я датираме, като измерим степента на разпад на радиоактивните изотопи... Методът не е съвършен и костта сигурно е много замърсена, но си заслужава да опитаме... Мога да проверя и буквите и да открия откъде са. Мога да сравня и изработката на мундщука с други подобни в моята сбирка и в тази на музея. Познавам всички там.

— Първо ми кажи защо му е на Антон тази кост?

Тя ясно видя, че Адамс се обърка. Може би се чудеше защо, за бога, му задава подобен въпрос, ако наистина познава Херцог или той действително ѝ я е изпратил.

Американецът отговори внимателно:

— Херцог имаше определени идеи за Тибет и историята на човечеството...

Нанси го изчака да продължи.

— По различни причини и двамата търсим доказателство...

Тя стрелна поглед към Кришна, след това се обърна към Адамс и отбеляза:

— Доказателства, които показват, че Чарлз Дарвин бърка?

Адамс отговори уклончиво:

— В моя случай нещо подобно.

— А Антон? Той не е нито археолог, нито палеонтолог?

Адамс помълча малко, после отговори:

— Не, но нашите интереси съвпадат. Това е всичко. От време на време обсъждаме своите изследвания.

Нанси се намръщи.

— Какви изследвания?

Той отново помълча. Изглежда не му се искаше да навлиза в повече подробности. Тя имаше нужда от нещо повече, от малка следа, по която да поеме, някакво указание какво действително е целял Антон през всички тези години.

— Слушай, господин Адамс — заговори настоятелно, — нуждая се от твоята помощ. Пристигнах току-що, а Антон в момента го няма. Кажете ми какво е изследвал той и може би ще ти дам да изследваш костта.

Очите му я огледаха подозрително, сякаш беше изменница, после той бавно кимна.

— Добре, ще ти кажа какво зная, но то не е много. Замълча, очевидно обмисляйки откъде да започне, как да накара някого, който не познава Тибет, да разбере Антон Херцог.

— Антон има някои странни идеи — сведе поглед към костената тръба Адамс. — Той е донякъде иманяр.

— Нали каза, че не е археолог.

— Така е. Съкровището, което търси, е съвсем различно от всички тези неща. — Ръката му обиколи помещението. — Той търси древни носители на тайни познания. Ламите ги наричат „терма“^[1].

— Какво представляват?

— Виж, нямам представа. Храмове, свещени текстове, красиви долини, входове към други светове — кой знае? Ламите са написали цели книги за терма, но човек никога не може да е сигурен, че ги разбира на нужното ниво и не ги възприема твърде буквално. Съдържанието им е винаги много неопределено. Така е в езотеричните традиции. Аз със сигурност не ги разбирам и честно казано, не ме интересуват. Както изглежда, днес все още има живи ламы, които знаят местоположението на тези неща, знаят как да ги намерят и да ги върнат в този свят.

Тя го гледаше изумена. Сега Херцог заприлича на откачалник, а тайната, която го заобикаляше, с всеки час сякаш ставаше все по-голяма.

Очевидно в опит да се разграничи от странните интереси на Херцог, Адамс продължи:

— Виж, Антон има някои странни идеи, които не споделям. Всъщност не сме ги обсъждали истински... Понякога начинът му на

говорене е по ламаистки, отколкото на самите лами. Донасял ми е кости и ме е молил да ги датирам, носил ми е древни молитвени колела или други свещени предмети. Аз винаги се радвам на доказателства, а той ме молеше да проверявам дали търси на точните места в Хималаите. Искаше да знае дали е на прав път от археологическа гледна точка. За да намери онова, което търсеше, трябваше да е близо до районите с най-древни човешки обиталища. Онези „терма“, които търсеше, датираха отпреди много хиляди години. Те са много стари.

Нанси изказа мислите си на глас:

— Това е крайно необикновено. Звучи направо налудничаво, нищо не разбирам. Всички казват, че е толкова интелигентен човек.

Челото ѝ се беше набръчкало от мисли и неразбиране. Адамс отговори рязко:

— Да, такъв е. Да го слушаш как говори е наслада само по себе си. Никой друг не знае толкова за Тибет, но той е не по-малко вещ и в дузина други области. Антон е възрастен, чел е много и много е мислил, човек с обширни познания, което е наистина необикновено.

— Но вярва истински, че ще намери тези „терма“ в Тибет?

— Да, в Тибет. Той не е първият умен човек, който тръгва на лов за скрития рай или изгубените извори на познанието по онези места. Сигурен съм, че няма да е и последният... Тибет има дълга традиция с изследователи с езотерични интереси: Свен Хедин, Аурел Щайн. Дори нацистите пращат експедиции в Тибет, които търсят един бог знае какво.

— Разбирам. И това е всичко, което знаеш?

Той отговори, без да я поглежда в очите:

— Нали ти казах, рядко се впускахме в подробности. Аз издирвам стари кости, обработени камъни и местоположението на древни селища. Такива неща. Това е твърде различно от заниманията на Антон. Той не се интересува да докаже, че някой е сбъркал, като търси доказателства за съществуването на древния човек. Той приема това за даденост. Исква да намери местоположението на изгубените царства, защото вярва, че те ще го отведат при крайната му цел. Освен това не му пука какво мислят другите. — Адамс неочаквано се изсмя. — На твое място не бих заложил срещу него. Той е най-умният човек, когото някога съм срещал.

Нанси въздъхна уморено.

— Благодаря за помощта.

Тя стана. Адамс също скочи на крака.

— А костта? Мога ли да я взема назаем?

— Ще си помисля.

У Джек Адамс беше настъпила промяна. На лицето му беше започнало да се изписва отчаяние. Не искаше разговорът да свършва. Как се обърнаха картите, помисли си тя, откакто влезе в този странен офис, преливащ от антики и части от човешки и животински скелети.

В явен опит да прикрие напрежението си, той попита небрежно:

— А къде е Антон? Отишъл е с Мая в някой от планинските курорти за няколко дни почивка и възстановяване?

С угълчето на очите си Нанси забеляза как Кришна преbledнява виновно. Тя се опита да запази самообладание и да не покаже, че няма никаква представа коя е Мая. Погледна Адамс в очите и отговори колкото може по-безразлично.

— Не, просто не е в града. Работи върху една статия.

Тя тръгна към вратата.

Адамс я следваше като сянка и дори сложи ръка на рамото ѝ, твърде тежка за нейния вкус, преди да направи един последен опит:

— Слушай, ще те заведа до Пемако за общо 10 000 долара, ако ми позволиш да изследвам костта и ми кажеш къде я е открил Антон.

— Ще помисля и ще ти се обадя по-късно — заекна Нанси, изплъзна се от тежката му ръка, излезе и потъна в горещата делхийска нощ.

[1] Традицията на постоянно разкритие в тибетския будизъм и бон. — Б.пр. ↑

17.

— Пещерата на магьосниците.

С триумфален блясък в очите полковник Дзиен мушна с пръст китайската военна карта. Капитанът протегна врат. Двата бяха сами в старата библиотека. На картата Хималаите се простираха от ляво на дясно. Между величествените планини течеше река Цангпо, изкачваше се близо до свещената планина Кайлаш на запад и след това започваше да се вие на изток през високите долини, пълнейки се с води от топящите се глетчери по пътя. Изминавайки половината от дължината на Хималайската верига, тя завиваше рязко наляво, хвърляше се от високите скали на клисурата Цангпо и се изливаше в долините на Пемако. Реката се спускаше от 5181 на 1524 метра надморска височина в продължение само на седемнадесет километра. В Пемако продължаваше с по-уравновесена бързина през гората, докато не изчезваше отново в непроходима клисура. След тридесет и два километра в южна посока и още 914 метра по-малка надморска височина тя се превъплъщаваше в свещената индийска река Брахмапутра.

Полковник Дзиен призна, че маршрутът ще бъде тежък. Планински вериги, река и една зелена кръпка — това беше пемакската джунгла. В сравнение с нея останалата част от Китай и дори от Тибет беше добре картографирана. Имаше пътища, села, възможни площадки за приземяване на хеликоптери и така нататък. Обаче картата на Пемако беше безнадеждна — сякаш извадена от книга с детски приказки. Полковник Дзиен поклати глава.

— Монахът ми каза, че заедно с чужденеца са се насочили към Пещерата на магьосниците — входът към пещерната система трябва да е някъде тук.

Той мушна с пръст картата близо до мястото, където беше отбелязал местонахождението на гомпата Литанг.

— Ако не стигнем там преди тях, ще пропилеем възможността да ги хванем. Не мога да ти опиша какво разочарование е това.

Изпуснахме ги само за няколко часа!

— Другарю полковник — каза тихо капитанът, — разполагам с тридесет и един човека, готови за тръгване. Както наредихте, заповядах на армейския офицер да остане на пост тук в гомпата, така че да не ни пречи повече. Наредих на хората си да оставят цялото си оборудване тук. Ще можем да се движим бързо. Монасите имат само шест, най-много седем часа преднина. Скоро ще ги настигнем.

Полковник Дзиен отново поклати глава и се вторачи недоволно в картата. Дори малкото, което беше отбелязано на нея, беше неточно. На път от прохода Су Ла за тази гомпа те се бяха движили по източния бряг на река Цангпо, като очакваха да стигнат до въжен мост. Той беше рухнал отдавна в реката. Вместо него трябваше да разчитат на едно-единствено ръждясало стоманено въже, което изобщо не беше отбелязано на картата, а освен това се намиреше двадесет и пет километра по-надолу от манастира. Ако въженият мост беше запазен, щяха да влязат в манастира, преди войниците да са нахлули в него и съсипали всичко.

Такива злощастни и непредсказуеми събития караха полковник Дзиен да се чувства много нервен. Той вдигна глава и обясни:

— Монасите пътуват бързо. Те нямат нужда да се хранят и да почиват толкова много, колкото нашите войници. Виждам съм сами монаси да пътуват из високите Хималаи само с торба ечемично брашно за прехрана. Виждам съм ги да показват издръжливост, която би накарала олимпийските маратонци да стенат. Могат да се движат денонощно с висока скорост в продължение на две-три седмици, без да спят. Всички останали биха измръзнали до смърт горе на високото или умрели от изтощение, но тези монаси могат да произвеждат своя топлина и енергия с помощта на познанията си по йога. Не се съмнявай в силите им. Трябва да стигнем до пещерите преди тях, защото иначе ще ги изгубим завинаги.

Капитанът не виждаше проблема.

— Не можем ли да ги последваме в пещерите? Ще вземем динамит или димки и ще ги опушим като риба...

Полковник Дзиен го погледна със сериозно лице.

— Капитане, никой не знае къде водят тези пещери. Хималаите са пълни със слухове за цели градове, които съществуват под земята. Преди години в Шигаце, Западен Тибет, срещнах староведец от

Москва, един от онези руски християни, които носят черни роби и дълги бради. Той ми разказа за изгубения град Чуд. Чувал ли си за Чуд?

— Не, другарю полковник.

— Староверецът ми каза, че все още се чувало как пеят в подземните си катедрали. По време на празници можеш да чуеш техните камбани под краката си... Капитане, помни ми думите, ние знаем малко за Хималаите. Нашата работа е само да се промъкнем в Шангри Ла и да вземем онова, което ни трябва. Ние сме крадци и толкоз. Не искаме да безпокоим заспалите царе. Ако го направим, никога няма да излезем живи. Нито динамитът, нито димът ще ни помогнат. Трябва да хванем монасите, да ги накараме насила, ако трябва, да ни покажат пътя и след това да се измъкнем колкото може по-безшумно.

По лицето на капитана се беше изписало съмнение. Полковникът бутна безполезната карта настрана.

— Капитане, ти не вярваш, но аз съм виждал такива неща тук горе в планините и в китайския див запад, които биха те смаяли. Яздил съм в Съчуан и съм чувал как тропотът на подковите ечи в подземните тунели. Виждал съм странни фигури на пазарите в Кашгар — хора, които бяха излезли право от дълбините на пустинята Гоби, облечени в много отдавнашни дрехи и носещи трудно разпознаваеми монети от времето на херцог Чоу. Опитвал съм се да ги доближа с всички умения, на които съм научен като млад офицер от разузнаването, и ги виждах буквално да изчезват пред очите ми. Не подценявай монасите. Може да нямат оръжия и армейски камиони, но имат други знания...

Полковникът решително нахлупи островърхото си кепе и започна да сгъва картата.

— Трябва да тръгнем веднага. Ако някой започне да изостава, ще бъде оставен на милостта на джунглата.

18.

Нито Нанси, нито Кришна не казаха и дума, докато не се настаниха удобно в задната част на караната от шофьор кола на „Хералд Трибюн“. Пазарът беше прекалено шумен за разговор, а и Нанси трябваше да напругне вниманието си, за да не я бутне някоя минаваща камила и да не позволи на дяволито усмихващите се улични деца да я обертат. Освен това беше твърде заета да прецени последиците на всичко, което току-що научи.

Херцог очевидно знаеше нещо, върху което е работил от години, както тя предполагаше, а Джек Адамс се беше отнесъл пестеливо с истината. Той имаше много по-добра представа какво прави Херцог, отколкото бе признал, и Нанси бе убедена, че разпозна буквите върху мундщука на костената тръба. Тя имаше ясната интуиция, че Адамс не казва истината и това има нещо общо с първоначалното му предчувствие, че тръбата може да идва от запад, чак от Европа, а не от Тибет. Още по-странно беше, че щом научи, че Херцог е изпратил костта от Тибет, той на секундата намали цената си, само за да може да научи нещо повече. Освен това тук трябваше да се добави и Мая.

Нанси мълчаливо криволичеше сред околната бъркотия след Кришна към главната улица. Един Господ знаеше какво мисли той. Може би сега е дори още по-разтревожен за нейните планове, помисли си тя.

— И коя е Мая? — попита го, щом колата потегли.

Кришна обърна глава и погледна през прозореца.

— Нанси, моля те, свършихме достатъчно работа за един ден.

— Кришна, защо си толкова уклончив?

Започна да се ядосва. Защо никой не иска тя да научи нещо повече за Антон Херцог? Беше разочарована от Кришна и ядосана на Дан Фишър, че е дал на нейния индийски колега пълна свобода да не ѝ сътрудничи. Очевидно точно това се беше случило. Въпреки всичко, тя подозираше, че ако открито покаже какво изпитва, това само още повече ще отчужди Кришна.

— Слушай, Кришна, трябва да ми помогнеш. Мая е годеницата на Антон, нали?

Той я погледна, но не отговори.

— Тогава тя също се тревожи. Зная, че не искаш да си завирам носа в работите на Антон, но си мисля, че наистина не бива да си толкова потаен. Не забравяй, че сме колеги и че всичко, което искам, е да помогна на Антон.

Тя огледа внимателно изражението на индиеца. Дали нямаше някакви признаци на смекчаване?

— Трябва да ѝ помогнем с каквото можем. Тя трябва да е много разтревожена. Свърза ли се с нея?

След известно време Кришна се размърда и наруши мълчанието си:

— Не.

— А би трябвало. Може би ще успеем да я успокоим. Има ли с кого да си поговори?

Тя нетърпеливо очакваше той да се открие още малко и да ѝ даде още информация. Езикът на телата им имитираше съответното им поведение: Нанси — внимателна, самоуверена и възприемчива; Кришна — свит на седалката, а очите му полуотворени от тревога. Внезапно сдържаността му се пропука.

Изстрелвайки забързано думите, той обясни:

— Не знам какво да ѝ кажа. Затова не отвърнах на обажданията ѝ. Просто не зная какво да ѝ кажа.

Горката жена, помисли си Нанси. И горкият Кришна. Той съвсем не беше способен да играе ролята на съветник на тъгуващ за любим човек.

— В бюрото ли е звъняла?

Кришна отново се сви на седалката.

— Да — измърмори той, — няколко пъти.

— Няма значение, ще ѝ се обадим сега. Още не е много късно. — Тогава ѝ хрумна нещо. — Или ще я посетим. Имаш ли представа къде живее?

— Не мисля, че това е добра идея.

— Кришна, жената сигурно се е поболяла от тревога. Кой е адресът ѝ? Знаеш ли го?

Отново настъпи мълчание. Нанси повтори настойчиво:

— Кришна, не смяташ ли, че Антон би желал да ѝ помогнеш? Сигурно би искал най-малкото да я успокоиш и утешиш. Няма нужда да навлизаме в подробности. Съгласна съм да забравим за Тибет, Джек Адамс и костния тромпет. Обаче не можем да я оставим да тъгува в самота.

Тя затаи дъх, докато Кришна продължаваше да води спор със себе си и накрая въздъхна и вдигна поглед.

— Улица „Румели“ в Стария Делхи. Живее на улица „Румели“. Обаче това е краят на нашето разследване, нали? Повече няма да си играем на детективи. Ще идем да ѝ помогнем и толкоз.

Нанси кимна с глава, като полагаше големи усилия да си придаде искрен вид.

19.

Нанси отстъпи назад от ниската входна врата и стрелна поглед нагоре и надолу по опустялата улица. Все още никой не отваряше. Кришна чакаше в колата на двадесетина метра надолу по улицата. Беше отказал да дойде с нея до входната врата. Почти не бяха разговаряли, след като тя го убеди да отидат да видят Мая. Предположи, че той е силно разтревожен от развоя на събитията, а тя от своя страна не смееше да си отвори устата, защото я беше страх да не си промени мнението и да се откаже да я води у Мая.

Най-накрая чу някакъв шум и вратата се отвори леко. Видя, че от мрака вътре към нея наднича женско лице. Ако това беше Мая, беше по-млада, отколкото Нанси очакваше: на тридесет и няколко, предположи тя, с нежни черти и красиви черни очи. Жената изглеждаше уплашена. Нанси протегна ръка:

— Здравейте, казвам се Нанси Кели. Аз съм от „Трибюн“. Колежка съм на Антон. Вие ли сте Мая?

Жената не отговори, нито подаде ръка. Нанси зарови в джоба си за своята журналистическа карта, след това я вдигна така, че жената да може да я прочете и да види нейната снимка. Дали знае английски, запита се изведнъж Нанси. Изобщо знаеше ли с какво се прехранва Антон? Изправена пред мълчанието на жената, тя се усети, че може би избързва със заключенията. Може би Мая не знаеше нищо за професионалния живот на Херцог, възможно беше да разговарят на хинди или на някой индийски диалект. Вероятно усещането на Кришна беше правилно и бе по-добре да я оставят сама да тъгува. Не беше изключено изобщо да не е потънала в скръб, защото е свикнала с дългите отсъствия на Антон, докато той задоволява любовта си към приключенията. Нанси дори не би се учудила, ако Мая знае много добре къде се намира той. За пръв път се уплаши, че нейното нетърпение да намери Херцог се е превърнало в нахалство. Точно в този миг жената заговори:

— Какво искате? — Гласът ѝ беше нежен и тъжен.

— Дойдох да ви видя заради Антон.

— Какво знаете за него? — трептеше гласът ѝ, препълнен от чувства.

Внезапно на Нанси едва не ѝ прилоша. Какво си въобразяваше, че върши, нахлувайки в живота на тази жена, за която не знаеше нищо? Жена със свои надежди и страхове?

— Мисля, че е в Тибет. Тревожа се за него.

Мая, сега Нанси беше сигурна, че това е тя, се поколеба.

— Влезте — покани я тя най-накрая, отваряйки широко вратата.

Нанси я последва. Щом тя се озова вътре, Мая се обърна и заключи вратата. Нанси видя, че ръцете ѝ треперят, докато превърта ключа. След това видя нещо друго, което я накара да ахне от изненада. Мая беше бременна!

— Моля, седнете тук! — покани я младата жена, докато влизаше бавно в къщата.

Двете влязоха в затъмнена всекидневна. Щорите бяха спуснати. В помещението имаше две кресла и диван. Нанси с неловкост се настани на едно от креслата. Мая седна на края на дивана и зачака американката да заговори.

— Съжалявам, че ви изненадвам по този начин... — започна тя. — Колегата ми каза да ви оставя на мира, но аз не можах.

— Мъртъв ли е? Това ли дойдохте да ми кажете? — попита рязко Мая, а лицето ѝ беше изкривено от нещо, което Нанси предположи, че е страх. Затова забързано поклати глава.

— Не.

— Тогава защо сте дошли?

Нанси си пое дълбоко дъх.

— Защото се опитвам да го намеря и си помислих, че може би знаете защо е отишъл в Тибет.

Мая изглеждаше унила. Вероятно всеки ден очакваше новини: или че Херцог е жив и добре, или че е в тибетска болница, или че е мъртъв. Всяка новина беше по-добра от никаква, а Нанси не знаеше нищо.

— Съжалявам, нямаме телефонния ви номер...

Мая се вторачи обезсърчена в пода и с една ръка започна внимателно да масажира корема си. Трябва да е в шестия или седмия

месец на бременността, прецени Нанси. Дали бебето е на Антон? В този момент Мая вдигна поглед към нея.

— Не зная какво да правя — каза тя с тих и изпълнен с такова отчаяние глас, че Нанси не се въздържа, стана и я прегърна през раменете.

Разбира се, че детето е на Антон. И сега, когато него го няма, как тази жена ще го гледа? Докато милваше Мая по гърба и мърмореше успокоителни слова, стрелна поглед надолу, за да провери дали носи брачна халка, но пръстът ѝ беше свободен. Та тя дори нямаше да може да получи пенсия от вестника!

— Не се отчайвай. Сигурна съм, че всичко ще се оправи — каза Нанси безпомощно.

Мая поклати глава, а лицето ѝ продължаваше да е отчаяно въпреки бодряшки обнадяващото изражение на американката.

— Не, той няма да се върне.

— Какво искаш да кажеш?

Сълзи се стичаха по бузите на Мая.

— Каза, че това е най-голямата история в неговия живот. Най-голямата история, която светът някога е чувал, но най-вероятно няма да успее да се върне. Заяви, че трябва да опита, защото светът има правото да знае истината...

Тя замълча, съкрушена от чувствата си.

— Каква история? Какво искаш да кажеш? За какво всъщност говориш? Имаш предвид статията за топенето на глетчерите?

Мая избърса сълзите си и се съвзе достатъчно, за да може да говори.

— Не, няма нищо общо с глетчери — те бяха обичайната му работа. Ставаше дума за нещо много, много по-голямо.

Тя стана, отиде до шкафа в далечния край на стената и се облегна на нея. Силно обърквана, Нанси я наблюдаваше как клекна и издърпа най-долното чекмедже. То беше пълно със спретнато изгладени и сгънати ленени покривки. Мая внимателно извади няколко слоя салфетки и покривки за маса и ги сложи предпазливо върху шкафа, след което измъкна кафяв плик с размери А4.

— Остави ми това. Каза, ако не се върне до два месеца, да го отворя. И ако не се е върнал дотогава, да забравя за него и да продължа напред.

Тя почтително положи плика на дивана.

— Отваряла ли си го?

— Не, защото много се страхувах, че ако го отворя, той няма никога да се върне. Опасявах се, да не би да го прокълна.

Хиляди мисли профучаха през главата на Нанси, цялото ѝ внимание се съсредоточи върху безобидния плик за писма.

— Какво може да има в него? — помисли тя на глас.

— Не знам.

Нанси вдигна очи към Мая, но младата жена не искаше да срещне погледа ѝ.

— Мая, трябва да погледнем. Трябва да го отвориш. Антон го няма вече от три месеца. Вътре може да има нещо, което да ни помогне да го намерим.

Когато Мая се разплака отново, Нанси пак я прегърна през рамото и се опита да я утеши.

— Моля те, не плачи. Ще го намерим. Обещавам ти. Затова дойдох да се срещнем. Аз се опитвам да помогна. Трябва да го отворим, защото вътре може да има нещо, което да ни насочи.

Хълцането на Мая постепенно престана. Нанси отново повдигна внимателно въпроса:

— Мая, чуй ме, трябва да го отвориш. Това е за доброто на Антон.

Мина известно време, преди Мая да заговори:

— Моля те, отвори го ти. Аз няма да мога.

Нанси не се нуждаеше от повторна покана. Тя грабна плика, внимателно разлепи самозалепващото се капаче и извади съдържанието. Писмо, дълго няколко страници, една снимка и няколко малки метални предмета. Тя разгъна листата. Най-отгоре бяха написани съдбоносните думи „Последна воля и завещание на Антон Херцог“. Сърцето ѝ започна да блъска. Нанси стрелна поглед към края на страницата. Един индийски адвокат беше изпълнител, а втори адвокат от същата фирма бе присъствал на полагането на подписа от Херцог. Завещанието беше кратко и делово. Всички статуи и антики трябваше да получи Делхийският музей, а съдържанието на индийските му и американски банкови сметки, възлизащо на около 70 000 долара, трябваше да получи Мая. Останалата част от писмото представляваше списък на антиките, които Херцог държеше в

апартамента и в кореспондентското бюро. Нанси прехвърли вниманието си върху снимката. Тя беше черно-бяла, избеляла и скъсана по краищата. Висок, слаб и красив мъж на петдесетина години стоеше на стъпалата пред някаква сграда. Подпираше се на бастун. На лицето му грееше усмивка. Над входа на сградата се виждаше надпис „Хотел Буенос Айрес“. Нямаше нищо друго. Обърна я. Отзад имаше надпис: „Феликс на рождения ден на мама, 1957. Б.А.“.

Щастливите дни в Буенос Айрес, помисли си Нанси. Обаче кой беше Феликс? Тя бръкна отново в плика. Ордени. Два стари военни медала. Тя ги извади и разпозна единия веднага и това я накара да трепне. Беше железният кръст, отличието, което се раздаваше на войниците от германската армия. Обаче, когато видя направата на втория медал, изгуби напълно самообладание. Формата беше проста, но тя имаше чувството, че някой е изсипал течен лед в нейните вени: той представляваше кама, издигната над свастика. Също такава украсяваше мундщука на костния тромпет. Нанси се опита да се съвземе, но Мая вече беше забелязала моментната ѝ паника.

— Какво не е наред? Какво видя?

— Нищо, съжалявам.

— Какво пише в писмото?

— Това е завещанието на Антон. Оставил ти е пари, за да можеш да се издържаш.

— Значи е мъртъв, така ли?

— Не. Не знаем подобно нещо. Направил го е за всеки случай, ако нещо му се случи. Това не означава, че е мъртъв. Не бива да губиш надежда.

Видя, че Мая се готви отново да избухне в плач. За да я отвлече, тя бързо ѝ подаде снимката.

— Познаваш ли този човек?

Мая я разглежда известно време, след това поклати глава:

— Не.

— Името Феликс говори ли ти нещо?

— Не.

— А тези неща?

Тя погледна медалите и кимна.

— Да, Антон ги държеше в чекмеджето на бюрото си. Веднъж го попитах какво представляват, а той отговори, че са семейно наследство

и че един ден ще ги даде на нашето дете.

Мая се изчерви и замълча, а ръката ѝ продължаваше да милва издутия ѝ корем. Сърцето на Нанси продължаваше да блъска. Беше сигурна, че медалът с камата над свастиката беше със същата направа като този върху мундщука на костния тромпет. Обаче не можеше да каже защо е така. Кой беше възрастният човек на снимката и беше ли свързан с медалите? Дали някога са били негови? Очевидно беше много важен човек, но със сигурност не бащата на Антон, защото би било твърде странно да наричаш баща си по малко име, когато в същото изречение назоваваш майка си „мама“.

О, какви си ги измисляше. Нали Кришна беше казал, че бащата на Антон е паднал в битката за Сталинград през 1944. Може би това беше неговият пастрок или някой чичо.

— Мая, много те моля, опитай се да си спомниш. Антон споменавал ли ти е някога върху каква статия работи?

— Не, той говореше много рядко за работата си. Понякога разказваше по малко, но този път не ми каза до последната минута, че заминава, а тогава беше толкова различен от обикновено. Обясни ми, че трябва да замине за доброто на човечеството. Чувствал се много зле, но това трябвало да бъде направено.

Мравки пропълзяха по гръбнака на Нанси. Казаното ѝ прозвуча като Светия граал на журналистиката. Най-великата статия на Антон Херцог — тя можеше да стане и нейна, ако имаше куража да се възползва от случая. Усети как пулсът ѝ заби учестено, докато двете противоположни страни на нейния характер се бореха една с друга. Страната, която беше готова да поема рискове, да бъде безскрупулна, тази страна, която я направи отличен журналист, вече мечтаеше за славата. Това щеше да ѝ осигури бляскаво име завинаги. Можеше едновременно да спаси Антон и да обере международните награди. По-консервативната и чувствителна нейна страна се опитваше да обуздае амбицията ѝ, защото съзнаваше, че не знае почти нищо за случващото се. Освен че Херцог е издирван с обвинение за шпионаж и че само преди часове тя самата седеше в полицейското управление и я плашеха с десетилетия затвор.

Както винаги, Нанси стигна до компромис със себе си. Същият компромис, който винаги правеше и който непрекъснато водеше живота ѝ към приключения. Той ѝ позволяваше да се преструва, че не

взема прибързани решения. Щеше да продължи да разследва аферата „Херцог“. Вече имаше прекалено много неща, за да може да ги пренебрегва, твърде много странни съвпадения и смайващи следи. Не можеше да изостави Антон на съдбата му, макар че Дан Фишър искаше от нея да направи точно това. Нямаше да напуска Делхи — засега нямаше да пренебрегва предупреждението на полицията. Само мисълта, че може да види отново вътрешността на полицейското управление, я изпълваше с ужас. Знаеше, че ако я приберат втори път, дълго няма да види дневна светлина.

— Мая, не бива да се тревожиш. По един или друг начин ще разбере какво се е случило с Антон.

Някой беше пуснал радио в съседния двор. Успокоителните звуци на индийска струнна музика прогониха погребалната атмосфера. Нанси беше доволна. Мая взе плика и двете тръгнаха към коридора. Нанси отвори вратата и излезе на улицата. Въздухът беше горещ и задушен. Радваше се, че се е измъкнала от потискащата прашна вътрешност на къщата — място, излъчващо безпокойство и болка.

Точно се готвеше да се сбогува, когато Мая прошепна:

— Не се обръщай, те следят и теб.

Нанси се паникьоса.

— Какво? Кой? — прошепна тя, впила поглед в очите на жената.

Мая огледа улицата почти без да помръдва глава. Сега, опитвайки се да се преструва, че търси своя шофьор, Нанси също огледа улицата. Модерно на вид комби със затъмнени стъкла беше паркирано тридесетина метра надолу по улицата. Когато пристигнаха, него го нямаше. То изглеждаше напълно не на място в подобен беден квартал. Цялата й увереност и безразсъдство се стопиха на мига. Тя се обърна отново към Мая и осъзна, че жената ужасно се страхува.

Индийката наведе глава и прошепна:

— Не зная кои са, но ме следват навсякъде. Довиждане.

20.

Те почти не говориха през целия път на връщане от пазара. Нанси беше сигурна, че изглежда разтърсена от преживяното в жилището на Мая, но се надяваше, че Кришна ще го отдаде на нейната среща с жената, а не на факта, че някаква неизвестна служба сега следи всяка нейна стъпка. Докато колата на редакцията си пробиваше път през делхийското движение, тя дискретно провери дали все още ги следят. Всеки път, когато успееше да стрелне поглед, виждаше комбито със затъмнени стъкла да ги следва.

Кришна беше доволен да я остави да мълчи, каза си тя. Може би изпитваше облекчение, че е престанала да задава въпроси. От своя страна тя реши да не му казва за завещанието и медалите, нито подробности за разговора: като например предположението, че Антон Херцог е напуснал Делхи, съзнателно поемайки на смъртоносна мисия, от която не е очаквал да се върне. Знаеше, че ако каже това на Кришна, само ще го разтревожи още повече за онова, което възнамерява да направи. Може би щеше да го подтикне да се обади на Дан Фишър и да му каже, че тя не се подчинява на неговите заповеди. Това съвсем не бяха идеалните работни отношения с новия ѝ колега, но честно, какво друго би могла да направи? Така бремето на тревогите, тревоги за случващото се в действителност, за това кой я следи, за цялото скапано положение, се стовари само на нейния гръб.

Когато се върнаха в офиса, Кришна закрачи из разхвърляното помещение. Нанси седеше на бюрото на Антон, подпряла глава на ръцете, и се чудеше каква да бъде следващата ѝ стъпка и кой ли я следи. В известен смисъл дори се надяваше да е полицията: това ѝ изглеждаше най-добрата възможност от цяла редица мрачни предположения. Предпочиташе я пред мисълта за непознат враг. Но който и да беше, усложняваше живота ѝ, защото тя не се съмняваше, че в очите на полицията нейните действия ще се изтълкуват като вина,

опити да установи връзка с онзи, когото смятаха за неин колега шпионин.

Кришна се беше свил на дивана с изтощен вид. Тя го погледна през сплетените пръсти на ръцете си. Какво очаква да направи? Просто да забрави цялата история? Несъзнателно започна да прехвърля всичко случило се в съзнанието си. В този момент очите ѝ попаднаха на снимката на Ана Херцог, овдовяла година след женитбата си и принудена да бяга в Аржентина, преди детето ѝ да навърши три години. За миг се запита защо тази млада жена е решила да иде чак в Аржентина от всички места, които би могла да си избере. Може би е имала роднини там. Може би просто е искала да остави разрушена Европа зад гърба си. Но може би имаше нещо друго. Журналистическото ѝ мислене не преставаше да се тревожи за тези неща. Една идея се зароди в главата ѝ.

— Кришна, „Херцог“ моминската фамилия на майка му ли е?

Той въздъхна и вдигна очи.

— Не разбирам какво целиш.

Тя видя неохотата му и неловкостта, която изпитва заради нея, но не можеше да се спре.

— Когато Антон се е родил, фамилията на майка си ли е взел или на баща си? Понякога, когато жената изгуби съпруга си преди раждането на детето, тя му дава своята собствена фамилия. Моминското си име, което е носила, преди да се омъжи. Или може би изобщо не са били женени? Предполагам, че по време на Втората световна война нещата са се уреждали трудно. Вероятно не е било лесно дори да отделиш време за женитба.

— Колкото и да е смешно — отговори Кришна сухо, — никога не ми е хрумвало да разследвам семейното положение на Антоновите родители.

В тона му ясно личеше раздражението. Нанси съжали за обстоятелството, че беше нахлула в неговия живот и го бе направила толкова неудобен. Гледаше я, помисли си тя, с нещо, което дори би могло да се определи като неприязън. Сякаш нейната личност, нейният подход не му се нравеха. Посещението у Мая очевидно е било последната капка. Вероятно смяташе, че е крайно безчувствена, независимо от опита ѝ да маскира посещенията като мисия на милосърдие в помощ на годеницата на Антон.

Съжаляваше за това. У нея обаче имаше нещо упорито, една естествена наклонност, която я движеше — да знае. Истината я привличаше. Нанси винаги я преследваше и сглобяваше парче по парче. И преди се беше озовавала в трудно положение: няколко пъти я бяха заплашвали хора, които разследваше за своите статии.

Опасността беше част от разследващата журналистика. Обаче трябваше да си признае, че да се забъркаш в подозрения за международен шпионаж, беше нещо много, много по-голямо. Както и непрекъснато нарастващата сбирка от странни и крайно дразнещи следи: медалите, костният тромпет, приказките за най-великата история на всички времена — никога не беше попадала на подобно нещо.

Нейното нетърпимо поведение — предполагаше, че беше такова — досега ѝ бе вършило добра работа в журналистиката. Независимо колко досадна или незначителна можеше да изглежда някоя насока на проучване, понякога човек вадеше късмет и безценна перла падаше в скута му. В деветдесет и девет процента от случаите ровичкането из малките подробности няма да те отведе доникъде, но съществуваше онзи един процент, когато проверката на нечия досадна история разкриваше онази важна житейска подробност или несъответствие, които разголваха истинските мотиви или истинската природа на станалото. Тя имаше нужда от всяка следа, която би могла да намери. Чувстваше се като катерач, който търси всяка възможна опора за краката и ръцете, опипвайки гладката повърхност на своето незнание.

Кришна стана и неохотно пусна компютъра на Антон вместо нея. Щом програмите се заредиха, тя започна да влиза в базата данни с клипинги, за които „Трибюн“ беше абониран. Докато работеше, размишляваше на глас, усещайки непрекъснато деморализиращото присъствие на Кришна зад гърба си.

— Мисля, че „Зюддойче Цайтунг“ сега е най-меродавният вестник в Мюнхен. Сигурно и тогава е било така. Да претърсим дигитализирания им архив и да проверим дали в него има някакъв запис за семейството на Херцог.

Започна да набира.

— Ако бащата на Антон е умрял при Сталинград, това трябва да е било през 1944 г. Тогава бихме могли да предположим, че родителите му са се оженили през 1943 г., че Антон е роден през същата година

или през 1944. След като направихме това предположение, хайде да претърсим обявите за женитби, раждания и починали в дигиталния архив от лятото на 1943. През онези дни хората са раждали и са се женили набързо, защото не са знаели кога бащата отново ще се върне у дома...

Нанси въведе търсенето си по ключови думи, като изписа на немски Херцог, женитба и натисна „ентър“. Нищо за май, нищо през юни и изведнъж: бинго!

— Ето ги, това трябва да са те. Годежи: „Ана Херцог, дъщеря на Карл Хайнц и Мария Херцог се сгоди за Феликс Кьониг, 12 август 1943 г.“.

Направо не можеше да повярва на очите си. Излизаше, че възрастният мъж на снимката е бащата на Антон, който се е казвал Феликс Кьониг. Затова Антон е пазил тази снимка толкова години и ревниво я е къртал заедно с медалите. Но в това нямаше никакъв смисъл. Бащата на Антон би трябвало да е паднал при Сталинград през 1944 година, а снимката без съмнение беше датирана „Буенос Айрес, 1957“. Тя поклати глава и започна да мисли на глас, когато неуверено препрочете съобщението:

— Това трябва да е тя. Не може да има две Ани Херцог, които ще се омъжат. Значи бащата на Антон се е казвал Феликс Кьониг. Херцог е моминското име на неговата майка.

В този момент се обади Кришна:

— Добре, след като го разбра, ще можеш ли да се успокоиш и да се заемеш с проучване за няколко местни истории, докато се оправим с полицията?

— Да, както кажеш — кимна Нанси, но не го слушаше. Нямаше ни най-малка представа как нещо от наученото ще ѝ помогне. Обаче опитът ѝ подсказваше, че е на прав път. Беше намерила болно място и трябваше да продължи да го натиска. Затова произнесе гласно:

— Следващият въпрос е кой е Феликс Кьониг?

Тя се умълча, докато оглеждаше излезлите резултати от търсенето. В киберпространството се рееха предостатъчно мъже на име Феликс Кьониг: учени с техните мрачни уебстраници, артист, един хамбургски готвач. Сред тях нямаше никого, който би могъл правдоподобно да бъде баща на Антон. Тя усети, че Кришна чака и се надява следата да излезе отдавна изстинала.

Най-накрая тя изви глава към него.
— Нищо. Няма абсолютно нищо за този човек.

21.

Монасите се бяха спрели отново в недрата на джунглата под огромни надвиснали скали, обрасли с лишей. Беше голямо облекчение да се измъкнеш от дъжда, който продължаваше да се излива върху листака на дърветата. Шумът от капките върху сочните листа беше толкова силен, че им се налагаше едва ли не да викат, за да могат изобщо да се чуват.

Изтощени, те лежаха изкривени в най-различни странни пози като трупове на бойното поле, опитвайки се да си починат колкото могат по-добре. Единствено заместник-игуменът беше останал прав, а очите му подозрително обхождаха гората. Учителката също беше нащрек, търпеливо клекнала, наблюдаваше бавното вдигане и спускане на гърдите на белия човек, като очакваше всеки негов дъх да бъде последният. Както беше наредил заместник-игуменът, тя не се бе отделяла от носилката му по време на похода дори когато монасите се хлъзгаха и залитаха, носейки го по хлъзгавата земя в гората.

Жената внимателно махна мократа хавлия, която покриваше челото и очите му, и започна нежно да попива водата по лицето. Точно в този момент комар кацна на ключицата му и започна да се върти около адамовата ябълка на мъжа. Тя остави леко кърпата и много предпазливо се опита да прогони насекомото.

Внезапно, както беше наклонена напред, очите на мъжа се отвориха. Жената замръзна. Никога преди не беше виждала сини очи, а тези бяха сини като скъпоценните живи корали или като тибетското небе през горещото лято, когато и капка влага не опетнява кристалночистата атмосфера. Тя изкрещя от ужас, и докато го правеше, почувства как неговите големи кокалести ръце се впиха в раменете ѝ. Тогава завика още по-силно. На мига четиримата монаси скочиха на крака и хванаха ръцете на белия мъж. Учителката беше паднала на земята, където стенеше тихо, докато младите монаси се бореха да подчинят отвратителната фигура. Секунда по-късно пристигна заместник-игуменът. Белият човек се беше укротил, макар

че дишаше учестено. Имаше оцъкления неподвижен поглед на човек в хватката на делириума. Със страх и голямо безпокойство в гласа заместник-игуменът се опита да поеме контрол върху случващото се.

— Кой си ти?

Никакъв отговор. Гърдите на белия човек се вдигаха и спускаха. Той бавно обърна глава, така че да може да гледа право към разпитвания го. В очите му сякаш имаше сълзи, но той се усмихваше. С екстаз в гласа каза:

— Бях в Шангри Ла!

Лекарят, който стоеше до заместник-игумена, се наведе към него и прошепна:

— Изгубил си е умът.

Гневно изражение пробяга по лицето на белия, защото изглежда беше чул думите на лекаря или най-малкото бе доловил неговото съмнение.

— Бях там.

След това от изтощение се отпусна напълно. Очите му се затвориха и се чу едва доловим шепот:

— Вървах по следите на Феликс Кьониг. Заместник-игуменът се наведе към него и молейки се мъжът да не изгуби отново съзнание, попита:

— Кой е Феликс Кьониг? Твой спътник? Жив ли е? Пронизващите сини очи се отвориха отново и макар главата да оставаше неподвижна, смайващите зеници примигнаха и се обърнаха, за да стоварят цялата си сила върху монаха:

— Феликс Кьониг не умря... беше пленен.

— От кого?

— От руснаците. Те го изпратиха в Сибир.

Заместник-игуменът си помисли, че белият или е полудял, или бълнува. Защото поне това беше сигурно: в Тибет нямаше руснаци. Той заоглежда мъжа внимателно и направи последен опит, като заговори бавно:

— Кажи ми кой си ти и какво правиш в Пемако?

— Бяхме в Шангри Ла. Видяхме Книгата Дзян.

Мъжът се умълча. Заместник-игуменът се обърна към лекаря монах и попита:

— Какво мислиш?

Той се намръщи.

— Фантазира, бълнува. Трябва да го накараме да хапне и пийне.

— Можеш ли да му дадеш нещо срещу треската?

— Да, но първо нека му задам един въпрос.

Абатът кимна. Лекарят клекна до носилката и приближи уста до ухото на чужденеца.

— Знаеш ли къде се намираш сега?

Очите на мъжа се отвориха и затвориха отново и с едва доловим шепот той каза:

— Разбира се. Германия. Преди Втората световна война. Феликс Кьониг учил в Мюнхенския университет... Професор по ориенталски езици. Бил е толкова добър студент... говорел всички езици на света. Не е бил войник...

Двамата тибетци се спогледаха смаяни, докато слабият глас заглъхна и млъкна. Заместник-игуменът каза, без да е сигурен какво да прави:

— Пригответи му лула.

Лекарят го стрелна с поглед.

— Лама, лулата ще облекчи болките му и ще го разприказва, но също така ще го накара да сънува.

— Това е риск, който трябва да поемем.

Лекарят бръкна в торбата си, извади дълга лула, малка кесия с тютюн, в която имаше още кибрит, метални карфици и малки мазни топчета кафеникавожълт опиум. Заместникът на игумена се наведе към мъжа и прошепна в ухото му въпроса, на който всяко човешко същество може да отговори, стига да му е останало и зрънце разум:

— Как се казваш?

Закъснял беше. Човека вече го нямаше, унесен в собствените си блянове. Ламата поклати глава, след това се обърна, за да огледа заливаната от дъжда джунгла, защото гадене започна да се надига от стомаха му. Отново сведе очи към подобната на труп фигура. Виждаше се как широките кокалести гърди се вдигат и спускат. Къде ли се намираше сега този объркан човек? Какво ли сънуваше в обятията на треската?

Антон Херцог, защото така се казваше синеокият, приличен на труп мъж, който лежеше на влажната земя под скалната козирка, сънуваше голям град. Виждаше, чуваше и подушваше Мюнхен пред себе си: широките булеварди, елегантните предвоенни мостове, които прехвърляха Изар, тълпите безработни хора в техните тъмни дрехи. Той никога не беше ходил в Мюнхен, но Феликс Кьониг му го беше описвал хиляди пъти, така че сега беше превозен дотам през очите на Феликс. Това беше Мюнхен от тридесетте години. Феликс винаги беше описвал него, защото по това време бе живял и работил там в разцвета на своите сили — като световноизвестен учен. По онова време градът бил мрачен, изчерпал своя късмет, без работни места, без пари за нови дрехи, дори нямало средства да бъдат поправени улиците — светът бил в лапите на Голямата депресия.

Антон Херцог остави джунглата и монасите далеч зад себе си и в своя сън крачеше по сумрачните коридори на Мюнхенския университет, докато не стигна вратата на Феликс Кьониг. Ето го сега там, седнал на неговото писалище, заобиколен от прашни книги на санскритски, тибетски, бутански, китайски и множество по-малко известни диалекти. В представите на Херцог, Феликс Кьониг беше мускулест млад мъж с къдрава руса коса и красотата на момчурляк, който чете внимателно древните книги. Интелектът му беше забележителен, дори във виенската гимназия учителите се възхищаваха на неговата способност да се съсредоточава и на мозъчната му енергия. Веднъж беше казал на Херцог, че тези сили си е спечелил при жътвата на плодородните полета в родното си село, където като малък по цял ден се е трепел на слънцето.

В съня си Херцог можеше да вижда над градските покриви. На юг над Алпите се зараждаше буря. Вотан, древният германски бог на войната, се пробуждаше от дълъг сън. Мътеше се Втората голяма война — война, която щеше да запрати Феликс Кьониг до ада и обратно. Горкият Феликс не подозираше нищо и беше доволен да работи в библиотеката, за да задоволява своите частни интереси в областта на историята и произхода на германските народи, дълбоко омаян от древните тайни като мечтата за Атлантида. Младият учен седеше на бюрото си, задълбочен в древните текстове на отдавна отмерели цивилизации.

В този момент обаче Антон Херцог усети дъжда по лицето си. Къде беше? В Мюнхен или в Тибет? Той отново отвори очи и почувства как тибетският доктор нежно попива водата с хавлията, видя черната скала на издатината над себе си, заобикалящата ги джунгла и неспирния дъжд. Не искаше да бъде отвличан от виденията и сънищата си; не искаше да си тръгва. Искаше да стигне до вратата на Кьониг. Той изстена, протестира, опита се да извие лицето си настрана, но лекарят не искаше да го остави на мира. После почувства ръцете, които го сграбчиха за раменете и го изправиха да седне. Лекарят натика мундщук на лула между устните му и го накара да вдиша. Той изпълни желанието му, дим изпълни дробовете му и сякаш се заизвива и в мозъка, като заглуши болката и скри всички възможни причини за тъга.

Той пуши от лулата, докато тя се изпразни, и тогава монасите му позволиха отново да легне. Чуваше гласа на лекаря, който му задаваше въпроси. Искаше да говори, да помогне на монасите, да им разкаже какво беше видял, да им каже кой е и защо бе последвал Феликс Кьониг. Опита да съсредоточи поглед върху лицето на лекаря, но всичко, което виждаше сега, беше размазано петно.

Въпреки това ясно виждаше Феликс Кьониг в кафенето на Мюнхенския университет да разговаря с двама мъже. Той започна да описва сцената на лекаря или поне това си помисли, че прави. Знаеше кои са тези двамата, защото Феликс Кьониг толкова често беше описвал тази сцена: Карл Хаусхофер и неговият студент помощник Рудолф Хес. Хаусхофер, старши професор и човек със странни окултни наклонности и огромен интелект, войник с високи награди и пророк за германския народ; и Хес, един от демоните, които ще повлекат любимата му Германия в пропастта на войната, един от най-близките на Хитлер палачи.

Беше твърде рано за Кьониг да знае всичко това и дори докато Херцог си мислеше, че говори на лекаря, му се искаше да извика, за да предупреди младия мъж, да му каже да се пази. Бягай от тях, му се искаше да извика. Но те говореха спокойно, тези дяволи в човешки образи, и обясняваха на Кьониг, че имат нужда от ръкописи, преведени от тибетски и китайски, и че в близко бъдеще планират да изпратят експедиции в Тибет. Ако на Кьониг му харесва подобна работа, би

могъл да придружи Хаусхофер при една от тях. Младият Феликс преглеждаше документите, ръкописи, никога преди невиджани, изписани на отдавна забравени езици, които обясняваха произхода на арийската раса и мита за Шангри Ла — рая в облаците. Феликс Кьониг никога преди това не беше виждал първични документи като тези. Били истинска съкровищница. С тях можеше да изгради името си на учен и да се обезсмърти завинаги. Сега Херцог се опитваше да каже на лекаря, че в този момент беше започнало всичко, че след месец Феликс Кьониг участва за пръв път в срещите на Обществото „Туле“, езотерична група мъже с жажда за истинско познание на миналото. Пред очите на Херцог преминаха видения: И Дзин, Оракула, с който запознали Феликс Кьониг в Обществото „Туле“.

Тогава Херцог успя за пръв път да види ясно лицето на лекаря. Той се беше навел над него и с тревожен глас го питаше:

— Тези мъже какво са се надявали да намерят в Тибет?

Заместникът на игумена беше коленичил до лекаря и слушаше ужасен. Антон Херцог, понесен високо на опиумните криле, започна да говори още по-велеречиво:

— Те вярвали, че преди много хилядолетия в Далечния изток е съществувала високоразвита цивилизация. Тя била дело на хората, които избягали след рухването на древния Му или Лемурия, както е също известен големият континент, който съществувал някъде в Пасифика зад така наречения Тихоокеански огнен кръг^[1]. Тези бегълци от Му са древните арийци, предците на германските народи, и преди много еони установяват новата си родина в онова, което сега е пустинята Гоби. Те изграждат процъфтяваща цивилизация, отличавайки се възхитително от провалените раси на по-низшите народи, водещи неспокойно съществуване из останалите части на света...

Заместник-игуменът слушаше със зло изражение, докато Антон Херцог говореше. Няколко пъти се беше опитал да прекъсне противния западняк, да зададе въпроси, за да открие смисъл в потопа от странна информация. Обаче съсипаният мъж изглежда чак сега го чу. Едва сега се обърна и се заслуша във въпроса му.

— Защо е рухнала под вълните тази тихоокеанска цивилизация?

Антон Херцог не знаеше или не можеше да си спомни. Обаче беше чувал за вярването в цикличното отсяване на човешките раси,

което бавно, но сигурно пречиства човечеството до деня, когато щеше да се роди свръхчовекът, арийският свръхчовек, който щеше да бъде световен Месия — един германски Исус. След това каза, че в съответствие с тази теория, при алхимическото прочистване на господарската раса чрез последователни опити тази втора цивилизация по-късно била унищожена при огромен катаклизъм, за който се подозира, че е бил от ядрен произход. Тучните земи на господарската раса били превърнати в днешната пустиня Гоби. А оцелелите, арийските царе, се разбягали на запад и юг и основали нова столица — огромно ново царство под Хималаите, откъдето можели да продължат да управляват света. Името на тази нова столица било Шангри Ла. Някои казвали, че лежи на югозапад от днешната Лхаса, близо до манастира Шигаце. Други източници твърдят, че е под голямата планина Канченджунга, а трети — че се намира в Афганистан или Непал. Накрая, през май 1935 година Кьониг се присъединил към първата експедиция на „Туле“ до Тибет, продължи Херцог.

Заместникът на игумена слушаше ужасен.

— Значи целта им е била Шангри Ла!

— Да — потвърди Херцог. — Искали са да открият местоположението на Шангри Ла и да установят връзка с Учителите. И най-важното: да открият изгубената мъдрост на арийската раса. Мъдростта от самата Лемурия, която щяла да обясни как всеки човек може да бъде превърнат в свръхчовек, част от усъвършенстваната господарска раса, предопределена да управлява света. Първо се отправили към връх Кайлаш и Шигаце на запад, а после към планините северно от Лхаса, преди накрая да попаднат в малко проучвания район на Пемако. Тук те изчезнали...

— Къде са отишли? — попита заместник-игуменът.

— Пет месеца по-късно — отговори Херцог, по чието лице сега се стичаше пот, така че лекарят се опита да го охлади отново с мокрия парцал, — Феликс Кьониг влязъл в немското консулство в Бомбай. Сам и сякаш не на себе си. Не можел да обясни какво се е случило с другите членове на експедицията и отказвал да говори за това къде е бил, но направил изявление, че Германия върви в грешна посока и че германският народ е подведен. Качили го на борда на кораб за Хамбург, при пристигането си бил арестуван и отправен в приют в Алпите, бил уволнен от армията и лишен от всички привилегии —

един съсипан и изтощен човек. Тогава се появява лъч светлина: Ана, жизнено двадесет и две годишно момиче, което единствено между хората успява да го утеши и разсее. През 1944 година двамата са женени.

В този момент Херцог вече беше облян в сълзи и пот и обърна едва виждащите си очи нагоре. Там беше листакът на джунглата. Или може би елите по Баварските Алпи? Нямаше представа. Лекарят отново избърса челото му, а Херцог каза:

— Всичко, което казвам, е истина. Истина. Вярвате ли ми?

Ламата погледна мрачно към доктора, а той отвърна на неговия поглед. Известно време никой не проговори. Херцог се потеше и плачеше в пристъпа на треската. Макар че в известен смисъл, помисли си заместникът на игумена, започва да звучи все по-смислено и по-смислено. Независимо че онова, което разказваше, бе толкова странно.

— Вярваме ти — тихо отговори той и Херцог изви очи към него — яркосини, но пълни с влага.

— Тогава трябва да ви кажа, че Кьониг се замесил в заговор за убийството на Хитлер. Когато тайната полиция дошла у тях, той бил женен само от три дни. Дори не били имали време да регистрират брака си в кметството. Полицаят буквално е трябвало да го откъсне от ръцете на неговата Ана. Предложили му ужасен избор: или Аушвиц, или Руския фронт. На следващия ден през ноември 1944 година Кьониг, с чин лейтенант, бил спуснат с парашут в „чувала“ — обсадения триъгълник окупирана от германците земя на запад от Сталинград. Поел командването на единадесет млади мъже, никой от тях на повече от осемнадесет. Бил видян за последен път да командва набег преди разсъмване. Целта била завземането на приземния етаж на разрушен универсален магазин — още една жертва на жестоките сражения на Източния фронт...

С това Антон Херцог най-сетне се беше изтощил. Заместник-игуменът успя да зададе със заекване един въпрос:

— Значи Феликс Кьониг е умрял и това е бил краят на мечтата за откриване на Шангри Ла?

Херцог въздъхна дълбоко. После се насили въпреки умората да каже:

— Не, нищо не разбираш. Той ми разказа всичко това, той ме научи на Книгата на промените. Аз му обещах, че също ще стигна до

Шангри Ла. Феликс Кьониг ми беше баща.

[\[1\]](#) Верига вулкани около Тихоокеанската тектонична плоча. —
Б.пр. ↑

22.

За бога, какво да прави? Толкова много неща се случиха така бързо. Светът на Нанси напълно се обърка. Имаше чувството, че накъдето ѝ да обърне поглед, все повече и повече тайни излизат на бял свят. Въпреки това в този миг се чувстваше по-енергична и целеустремена, отколкото през стария си монотонен живот в Ню Йорк.

Тя си погледна часовника. Двадесет часа. Самолетът, който трябваше да хване, ако иска да отиде в Тибет незабелязана от властите, щеше да излети след четири часа. Нямаше защо да се преструва пред себе си, че не се изкушава. Несправедливият арест, липсата на подкрепа от страна на Дан Фишър и вестника за Херцог, възможността да вземе участие в публикуването на най-великата история на всички времена плюс трагичното страдание на годеницата на Антон — всичко това я подтикваше да отиде да го търси. Въпреки всичко обаче все още се колебаеше, не можеше да вземе решение. Доводите на Кришна бяха напълно разбираеми, а логиката му — съкрушителна. Просто беше безразсъдно да гони Антон из Тибет, ако изобщо беше там. Дан ѝ беше дал ясни указания да стои в Делхи и да напише няколко статии с местен колорит. Полицията я беше пуснала под гаранцията, че ще остане в града. През целия си живот беше взимала необмислени решения, обаче никога досега не беше привличана от действия, толкова очевидно опасни.

Кришна беше отишъл да се обади по телефона от своя кабинет. Тя чуваше гласа му, макар да не можеше да различи думите. Почувства се самотна и безпомощна.

По някаква причина не можеше да се отпусне напълно, не можеше да забрави Антон Херцог. Удивяваше я фактът, че беше изоставен, но я изумяваше и това, че изпитва толкова ясно усещане за вяност към него. Щеше да е много по-лесно да остави съдбата му в ръцете на Дан и на полицията. Да, признаваше, че е колега, но не ѝ беше приятел, а от друга страна, едва ли имаше нужда още хора да го търсят. Агенти вече претърсваха равнините и планините в Далечния

изток, за да го намерят. Възхищавай му се, каза си тя, но не се пъхай там и не си въобразявай, че можеш да го спасиш.

А може би Антон не искаше да бъде намиран. Това беше едно напълно ново развитие, което не беше обмисляла. Освен това възможно бе и да не иска да е част от Маиния живот. Може би е искал да избяга преди раждането на детето. В края на краищата, винаги го беше чувала да говори като заклет ерген. Но въпреки увещанията на здравия ѝ разум, нещо продължаваше да я тласка: нерешеният въпрос какво всъщност е правил Херцог през всички тези години в Индия? Какво в действителност върши в Тибет? Защо е следил нейната кариера? Какво в неговото минало го е тласнало към подобни крайности, към такива мании и опасни постъпки? Най-много от всичко обаче искаше да знае каква е великата история, която беше накарала Херцог да изчезне в Тибет подобно на някой голям ловец в преследване на митично чудовище?

Въпреки всички тези въпроси, всички предупреждения, които си изреждаше, Нанси знаеше, че трябва да опита. Нищо друго нямаше да я задоволи. Нещо ѝ подсказваше, че ако направи това, всички следи от последните двадесет и четири часа ще се обединят: противоречивата семейна история, тревожният факт, че вторият медал имаше същата направа като знака върху мундщука на костния тромпет, включително неочакваното въодушевление на Джек Адамс да я заведе в Тибет — всички ще придобият нов смисъл, ще се изяснят.

И в този момент съвсем случайно погледът ѝ се спря върху Оракула. В цялото си тяло почувства приток на адреналин. По някаква причина това изглеждаше крайно подходящо. Тя се протегна за книгата и докато приглушеното мърморене на Кришна продължаваше в другата стая, зададе въпроса и хвърли шест пъти монетата.

Оракуле, моля те, помогни ми! Трябва да ми кажеш какво да правя.

Хексаграма 42. Нарастване. Тя потърси какво пише.

„Хексаграма 42 Нарастване преминава в Хексаграма 43 Изход. Нарастването води до присъда. Отговорът на вашия въпрос включва и двете тълкувания.“

Ха, две тълкувания на цената на едно, помисли си Нанси. Тя отвори на последните страници на книгата и потърси № 42 — Нарастване. Несигурно плъзна очи по текста, опитвайки се да разбере неговото неясно значение. Постепенно, както мъглата се вдига под лъчите на изгряващото слънце, съветът ѝ стана напълно ясен. Осъзнаването, че в думите на Оракула има смисъл, че ѝ предлага ясни съвети, накара косата ѝ да щръкне. Те гласяха:

*„42 — Нарастване
То подкрепя човека
да предприеме нещо.
То подкрепя човека да прекрачи голямо
препятствие.“*

Хималаите! Тя едва не извика. Оракулът със сигурност ѝ казваше да прекоси Хималаите и да отиде в Тибет.

*„Десет чифта костенурки не могат да му се
противопоставят.
Настойчивостта носи щастие.
Царят го представя на Бог.“*

Царят? Тя едва не падна от стола. „Кьониг“ на немски означаваше цар! Това не можеше да бъде случайно съвпадение.

*„Човек се обогатява от нещастните събития,
ако върви по средата и
докладва на принца.“*

Оракулът знаеше, че е преживяла трудности, но се чувства съживена от новото си положение. Но как? Как беше възможно да знае това? Дали принцът е същото като царя? Не знаеше. Премина от тълкуванието на хексаграма 42 към това на 43.

„43 — Изход

*Човек трябва решително да разкрива нещата
в двора на царя.*

Трябва да се обявяват правдиво. Опасност.

Човек трябва да уведоми своя собствен град.

Използването на оръжие не води доникъде.

Човек ще напредне, ако предприеме нещо.“

Боже всемогъщи, каза си тя. Освен ако не се поддаваше прекалено на желанията си, откривайки значения, каквито нямаше, изглежда Оракулът ѝ казваше да тръгне. Беше почти напълно сигурна: посланието му беше: ставай, отивай в Тибет и намери царя. Открий Кьониг-Херцог. Щеше да има опасности, човек трябваше да уведоми своя собствен град. Чудеше се дали това означава, че трябва да склучи мир с Дан Фишър, да му обясни всичко, или може би на Кришна? Обаче подтикът изглеждаше настоятелен — трябваше веднага да тръгне.

Всичко беше направо невероятно. Нанси въздъхна от удивление и облекчение. Затвори книгата и остана миг неподвижна, за да събере мислите си. Веднага щом остави книгата, съмненията я обзеха отново. Може би беше прочела много повече в древните тълкувания, отколкото в действителност се съдържаха в тях. Може би беше чисто съвпадение, че в тях се говореше за цар и големи препятствия. След това се запита дали това има значение. Фактът, че го разтълкува по този начин, беше достатъчно завладяващ. Беше ясно, че иска да отиде в Тибет. Неясните слова в древната книга я бяха накарали да прекрачи границата, бяха я принудили да вземе решение: щеше да отиде в Тибет. Щеше да намери Антон Херцог и — не можеше да скрие тръпката, която тази мисъл събуждаше у нея — да открие една огромна история.

Кришна се върна в помещението с поднос, върху който имаше съдове за чай. Той го остави на бюрото и предпазливо прехвърли на плота две чаши. Горкият човечец, мисли си, че ме е убедил, че съм се отказала.

— Кришна?

— Да, Нанси?

— Можеш ли да ми повикаш такси?

Доколкото успя да прецени, в тона ѝ трябва да е имало нещо, което веднага я издаде. Кришна остави чашата си с обезсърчено увесена глава. Тя видя, че ръцете му треперят, и за пореден път изпита съжаление, задето му причинява такова безпокойство.

— Нанси — започна той тихо, — нали нямаш намерение да влизаш отново във връзка с Джек Адамс? Нали няма да продължаваш с тези глупости?

— Ти изказа пределно ясно твоето мнение и аз ще направя всичко по силите си, за да изясня на всички, че си бил против. Още не съм решила какво да правя. Стига да можеш да го понесеш, би било прекрасно, ако ми помогнеш малко. Трябва да има още, което можем да научим за Антон и неговото семейство. Обади се в нашето кореспондентско бюро в Германия и ги помоли да ни помогнат.

Но Кришна поклати глава.

— Не, Нанси, повече нямам нищо общо с това. Дан Фишър каза съвсем ясно, че трябва да стоиш в Делхи, и не подсказа с нищо, че иска да си прекарваме времето в проучване на изчезването на Антон. „Трибюн“ не е частна детективска агенция. Ние имаме вестник да правим.

— Кришна, наистина ли вярваш в тия приказки, или просто се опитваш да си опазиш задника? — попита Нанси малко по-остро, което накара индиеца мълчаливо да се вторачи в нея.

Накрая той заговори, без повече да се опитва да прикрива своя гняв:

— Моите уважения, но ти знаеш твърде малко за тоя район. Известно ми е, че се радваш на добро име като журналистка, но не си специалист по региона. Не говориш тукашните езици. Никога не си стъпвала в Тибет. Казаха ми, че си твърде надарена, но импулсивна и че ще се нуждаеш от много съвети за местните особености — каза той направо. — Не съм си и помислял, че ще прекарам първия ден с теб в опити да те убедя да се откажеш от подобен налудничав план. Но ако настояваш, повече няма да те съветвам каквото и да било.

— Оценявам твоите съвети — отговори Нанси с по-кротък тон, макар също да почувства пристъп на гняв. — Вслушвах се в твоите съвети. Откакто пристигнах, само със съвети ме заливах. Благодаря ти за това. А сега, като интелигентно същество, снабдена с всички твои съвети, аз взех решение. Заминавам и точка. Ако имаш желание да

помогнеш, намери всичко, което можеш, за Феликс Кьониг. Ще чакам да ми звънеш по мобилния, ако намериш някакви следи.

— Ще чакаш на мобилния, докато не изчезнеш и ти, което е и най-вероятно — отговори Кришна.

— Така ли спореше и с Антон, или той беше прекалено велик? Прекалено корав характер? Или твърде корав мъжага? Само с млади журналистки ли се отнасяш така?

— Това няма нищо общо. Антон познаваше по-добре и от мен района — кресна ѝ в отговор Кришна. — Щеше да е неуместно да поставям под въпрос неговата преценка. А ти си просто дръзка.

— Виж, това е интересно — отвърна Нанси. — У мъжете наричат това решимост, а у жените дързост.

Кришна вдигна рамене, когато чу думите ѝ.

— Няма защо да се защитавам от подобно безсмислено обвинение.

— Да, съгласна съм, нашият спор е напълно безсмислен — кимна Нанси. — Съжалявам, че не мога да те накарам да възприемеш моята гледна точка. Обаче те уверявам, че ще направя всичко, за да обясня на Дан как си се опитал да ме разубедиш. Обещавам ти, че няма по никакъв начин да пострадаш.

Нанси взе Антоновото копие на Оракула от бюрото му, а после якето от облегалката на стола.

— Само се надявам, че можеш да живееш със съвестта си — подхвърли тя и после излезе от бюрото, без да поглежда назад.

23.

Нанси коленичи на пода до леглото и прехвърли дрехи в малката си раничка. Каквото и да направеше отсега нататък, независимо дали щеше да остане в Индия или не, искаше да се махне от това място. То беше сцената на нейния арест, а освен това преливаше от спомени за Антон Херцог. Искаше да изчезне, да се откачи от преследвачите си, да си осигури място за размисъл.

Вътрешността на апартамента беше сумрачна. Тя реши да не пали лампите. Беше почти сигурна, че таксито ѝ беше проследено обратно до жилището, или просто напрежението бе започнало да я превръща в параноичка. Както и да е, сега предпочиташе да стои в полумрак. Ако я наблюдаваха, които и да бяха, щеше да им е по-трудно да виждат какво прави.

Какво да опакова? И къде щеше да отиде? В хотел? В планините? В Тибет? Там сигурно ще бъде студено, предположи Нанси. Истината беше, че не знаеше какво върши. Докато пъхаше суичър и пуловер в раничката, стомахът ѝ се сви, а тялото се напрегна, заставайки нащрек заради приближаващата се опасност. Тя нави комплект термобельо и го напъха в страничния джоб. Оставаше Оракулът. Прелисти го, а после внимателно сложи книгата в задната част на раницата. На Херцог сигурно му липсва, реши тя. Когато най-накрая се срещнат, ще му го даде. Разбира се, ако това изобщо стане, но тя не можеше да мисли за провал, не и когато шансовете за успех бяха толкова отчетливо срещу нея. Сирена разцепи нощта и Нанси скочи на крака. Остави куфара на пода точно на същото място, където го беше стоварила, когато пристигна от летището. Той беше грубо разхвърлян заради трескавото стягане на багажа и навсякъде наоколо бяха разхвърляни дрехи. Тя излезе в коридора и се огледа, след това хвърли поглед във всекидневната и отново огледа за секунда фантастичната сбирка антики на Херцог. Да, апартаментът би бил чудесно място за живеене, помисли си тя, за организиране на купони, елегантни вечери. Изпита пристъп на съжаление за бляскавия живот, който можеше да води в

Делхи сред чуждестранната колония. Но сега се приготвяше да стане бегълка, затова прогони тези мисли, преди да разколебаят нейната решителност.

Преди да напусне апартамента, искаше да разследва още една възможна следа. Не искаше да провежда точно този разговор пред Кришна, но сега беше сама и смяташе, че може да го направи. Прекоси претъпкания хол и седна зад бюрото на Херцог, после пушна компютъра и влезе като гост. След секунда вече имаше номера, който ѝ трябваше. Направи кратка пауза, за да събере мислите си, пое си дълбоко въздух и набра. Телефонът дава свободно в продължение на минута и тя точно се готвеше да затвори, когато някой вдигна и каза „ало“ с американски акцент. За част от секундата Нанси се разколеба и малко ѝ трябваше да затвори. Не беше сигурна как ще реагира, когато чуе този глас, но сега вече знаеше — чувстваше се невероятно обърквана.

— Здравей, Джеймс, Нанси се обажда. Съжалявам, че се обаждам толкова рано.

— Нанси? Нали се бяхме разбрали да не се чуваме? Тя долови напрежението и безпокойството в неговия глас и разбра какво си мисли.

— Джеймс, не ти звъня заради нас двамата. Обаждам ти се по работа. Нашата връзка свърши. Знам това.

Но дори когато произнасяше думите, знаеше, че той никога няма да ѝ повярва. Тя си го представяше съвсем ясно как държи слушалката, красивото му лице смръщено, а зелените очи присвити от съмнение. Сигурно вече се тревожеше за душевното ѝ състояние. В началото бе приела много зле раздялата и той вероятно беше склонен да се съмнява в нейните думи.

— Джеймс, говоря сериозно. Нуждая се от помощта ти. Трябва да те питам нещо за Южна Америка.

Тя усети как го изпълва подозрение.

— Смятах, че отиваш в Ню Делхи...

— Тук съм.

— Какво? Защо тогава пишеш за Южна Америка?

— Нуждая се от информация за един човек от Буенос Айрес. Можеш ли да ми помогнеш?

Настъпи мълчание, нарушено от едносричен въпрос:

— Кой?

— Антон. Антон Херцог. Вероятно вече си чул, той изчезна в Тибет. Имам нужда от всичко, което можеш да научиш за семейството му и неговата младост в Буенос Айрес.

— Какво? Искаш да проучвам семейството на Антон Херцог? Нанси, сериозно ли говориш?

— Да, напълно сериозно.

— Виж, нямам представа какво целиш с това, но смятам, че не е добра идея. Може би трябва да прекратим този разговор.

Сега тя се ядоса.

— Джеймс, съгласна съм, че не бива да се чуваме. Но ти си единственият човек на точното място и с нужната квалификация, когото познавам. Освен това си единственият, на когото мога да се доверя. Затова те моля да го направиш за мен. В името на доброто старо време. Моля те!

Настъпи нова пауза и когато Джеймс заговори отново, гласът му беше значително по-мек.

— Добре, добре, ще проверя. Какво точно искаш да знаеш?

— Каквото и да е. Всичко, което можеш да изровиш. Сигурна съм, че миналото на Антон ще хвърли светлина върху неговото изчезване. Но то вероятно е много по-сложно, отколкото изглежда на пръв поглед. Не мога да обясня, защото нямам много време. Информацията ми е нужна сега. Или поне някакви данни. Нещо, каквото и да е.

Тя вече се беше успокоила и долови, че Джеймс изпитва облекчение от това.

— Добре, ще видя какво мога да направя. Тук все още е рано, а някои хора идват на работа по-късно. Ще се обадя тук-там и ще ти звънна след двадесетина минути. Нищо чудно да няма какво да ти съобщя.

— Джеймс, това е прекрасно. Изрови, каквото можеш. Предварително ти благодаря.

24.

Нанси крачеше безмълвно напред-назад из всекидневната в очакване на обаждането. Минаха двадесет минути, след това станаха тридесет. Струваше ѝ се, че чака от цяла вечност. По едно време се приближи до прозореца откъм улицата, вдигна единия край на щората и през процепа видя зловещата кола с тъмни прозорци, която чакаше търпеливо. Тръпки на ужас я побиха. Ако това беше полицията, със сигурност подслушваха разговорите ѝ. Трябваше да внимава какво говори, за да не влезе в затвора. От друга страна, разговорите ѝ нямаше ли да покажат нейната невинност, каза си тя. Не искаше да подлага тази теория на изпитание. Съмняваше се, че ще се радва на презумпцията за невинност. Най-сетне телефонът започна да звъни.

— Нанси?

— Джеймс, слава богу!

Запита се дали няма да каже, че е размислил.

— Намерих нещо за Антон...

Гласът му звучеше така, сякаш беше в шок.

— Казвай.

С несравним усет за подходящия момент по улицата под прозорците бавно мина линейка, заглушавайки всичко с рева на сирената. Джеймс каза нещо, но тя не можа да го чуе.

— Джеймс, изчакай секунда...

Отиде в безупречно чистата кухня на Херцог, която гледаше към тихия заден двор.

— Какво каза?

— Направих някои проучвания за Ана Херцог. Почакай да видя къде си оставих бележките.

Настъпи мълчание. Нанси затвори очи от чувство на безсилие. Можеше да си го представи как седи зад неподреденото си бюро и рови из разхвърляните навсякъде листове. Молеше се да побърза. След почти цяла минута той заговори отново:

— Ана Херцог, живееща на булевард „Реколета“, Буенос Айрес, се е омъжила през 1954 г. за мъж на име Густав Дойч. Той е германски емигрант, пристигнал в Буенос Айрес същата година.

— Значи Дойч е пастрок на Антон?

А тайнствената снимка, помисли си тя. Феликс Кьониг на стъпалата пред някакъв хотел в Буенос Айрес? Възкръснал от мъртвите и заснет уж през 1957 година?

— Почакай, не бързай толкова. Не можах да измъкна нищо повече от обичайните източници. Никъде няма снимки на Ана Херцог, нито на Густав Дойч. Затова се обадох на нашата връзка в центъра „Симон Визентал“. Нали знаеш, онези ловци на нацисти. Имат клон в Буенос Айрес. Разбира се, това е доста смело предположение, но щом става дума за германски емигранти на подобна възраст, винаги си заслужава човек да опита. От време на време изскача по нещо. Накратко, свързах се направо с тази човек, един от най-изявените ловци на нацисти сред тях. Казва, че разполагат с досие на Дойч. Той е вече покойник. Починал е през 1972, но през петдесетте години са му открили досие, защото подозирали, че той всъщност е човек на име Феликс Кьониг, известен учен и член на нещо, наречено Общество „Туле“. Окултна организация, която имала връзки с нацисткия режим.

— Боже мили!

— Невероятно, нали? Никога не съм подозирал, че Антон има толкова тъмно минало.

— Защо Центърът „Визентал“ е заподозрял, че Феликс Кьониг не е загинал през войната? Антон винаги е твърдял, че е паднал при Сталинград.

— Да, така е, и тук нещата стават наистина много странни. В Центъра знаят за официалното му военно досие и е вярно, че официално се води „безследно изчезнал, вероятно загинал“. За последно е видян да води взвода си към някаква разрушена сграда на фронтовата линия. В Сталинград са загинали стотици хиляди германци. Обаче архивът за Сталинградската битка е губене на време — или си успял да се върнеш в Германия, или си паднал в сраженията, или си попаднал в руски плен. След като да попаднеш в плен не било по-добро от това да си загинал в битка, масово в досиетата на войниците се отбелязвало „безследно изчезнал, вероятно загинал“. Същото се случило с Феликс Кьониг. Обаче господин Дойч се появява

в Аржентина през 1954 г., след като е прекарал девет години в сибирски лагер. За него липсва военно досие, но това не е толкова необичайно. Той твърдял, че бил един от стотиците хиляди пленени в Сталинград германски войници. И че е от малцината късметлии, които успели да се върнат. Повечето от затворниците измрели в лагерите и не се върнали. По времето, когато Дойч се появява в Буенос Айрес, Ана Херцог живее с друг германец на име Фреди Клаус, който си изкарвал хляба като механик в гараж на „Реколета“. Ето нещо интересно: щом Дойч се появил на хоризонта, Ана изритала Клаус и се омъжила за новодошлия. Затова в Центъра „Визентал“ заподозрели, че това всъщност е Феликс Кьониг, първият ѝ съпруг...

Нанси направо не можеше да повярва онова, което чуваше. Тя беше вторачила поглед през кухненския прозорец в очертанията на делхийските покриви. Градските светлини осветяваха небето на юг. Не се виждаха звезди, само оранжевото кепе на смога, а далече над него черната нощ.

— Това е почти романтично — отбеляза Нанси, — тя все още го е обичала след всички тези години. Сигурно го е чакала.

Каква мисъл — любов на подобно място, чиста любов сред престъпниците и изгубените души на нацистката революция. А какво означава това за света? Че любовта е готова да прости абсолютно всичко; че може да затвори очи за всичко, че накрая тя се оказва по същество диаволично аморална? В далечината се виждаха светлините на самолет, който постепенно набираше височина над далечните делхийски покриви. След секунди щеше да започне гръмотевичното си пътешествие към облаците.

— Разполагат ли с някакво истинско доказателство?

— Да, направо няма да повярваш. Дойч, или може би е по-правилно да кажа Кьониг, завършил живота си като библиотекар в градската библиотека на Буенос Айрес. Отговарял за ориенталската сбирка. Можел да чете и пише на китайски и тибетски. Затова в Центъра „Симон Визентал“ са сигурни, че Дойч и Кьониг са едно и също лице. Трябва да знаеш, че Обществото „Туле“, в което членувал Кьониг, е изпращало експедиции в Тибет, за да търсят изгубените арийски знания. Феликс Кьониг е избран да участва в експедицията, защото знаел писмено и говоримо тибетски — вярвам, ще се съгласиш, че това е рядко умение сред белите.

— Невероятно. Значи интересът на Антон към Тибет...

— Трябва да е свързан с неговия баща, поне така мисля — довърши Джеймс изречението, което Нанси щеше да завърши по същия начин. Тя беше направо шокирана. Бащата на Антон е бил член на някаква теософска организация и тибетолог, ползващ се с уважение сред своите побъркани другари. Не беше сигурна, че иска да научава още, и съвсем не бе уверена, че иска да се качи на самолета, след като нощта започна да се пълни с черни сенки и ужасни духове от европейското минало.

Двамата потънаха в мълчание за секунда. Накрая Нанси каза:

— Какво, за бога, са правили нацистите в Тибет? Какви изгубени арийски познания са търсили? Всъщност какво означава това? Какво представлява това Общество „Туле“?

— Не знам, но ще се опитам да науча. Нашият човек в Центъра „Визентал“ беше доста уклончив. Единственото, което обясни, беше, че е била една от множеството окултни организации, процъфтявали в Европа между двете войни. Нямах възможност да се заема както трябва с този въпрос. Искрах веднага да ти се обадя. Потърсих в интернет и получих повече от милион попадения, но не съм имал време да се поровя в тях. Не съм и предполагал, че е възможно да изскочи подобно нещо... Нанси, какво става? Какво прави Антон?

Нанси се чувстваше затруднена да осмисли цялата тази нова информация. Тя дори нямаше сили да се наслади на факта, че тонът на Джеймс се беше променил от съжалителна критичност в нетърпеливо любопитство.

— Джеймс, просто още не знам.

В този момент чу шум отвън пред апартамента. Долята от общото стълбище. Някакво тропане или трясък, след това отново тишина. Тя се вцепени от страх.

— Трябва да тръгвам.

— Нанси, какво става? Добре ли си?

— Не мога да говоря. Нещо изникна. Благодаря за помощта.

Тя остави слушалката в зарядното, след това пресече стаята на пръсти до коридора и после до входната врата на апартамента. Имаше шпионка, от която се виждаше стълбището. Надникна през нея с блъскащо сърце. Нищо. Може би просто някой от съседите се е прибирал у дома. Но ето отново, може би някой лежеше притиснат в

стената точно до вратата и не можеше да го види. Направо не можеше да повярва, че е била толкова лаконична с Джеймс. Само преди няколко месеца щеше да направи всичко, само и само да може да говори с него по телефона. Но сега нямаше време да мисли за това. Отчаяно искаше да се махне от този апартамент.

Пое си дълбоко дъх и се настрои решително. Трябваше да направи още нещо, преди да може да си тръгне.

Върна се във всекидневната и се настани пред компютъра. Докато пръстите ѝ набираха буквите, тя се запита дали някой в Индия някога е изписвал думите Общество „Туле“. Организацията, която човекът от Центъра „Визентал“ е описал като „странен култ“. Култ от другия край на света и отпреди петдесет години. Може би никой, с изключение на Антон Херцог. Тя почака, докато мъчителната връзка замръзна, после машината заработи и тихичко защрака.

Най-накрая на екрана се появи страница с различни попадения. Както беше казал Джеймс, връзките, между които можеше да избира, бяха хиляди. Но това не означаваше нищо. Човек можеше да напише каквото и да е и гарантирано на екрана да изскочат хиляди страници. Нанси се нуждаеше от сигурен източник, а не от някаква остаряла статия. Тя започна да прелиства страниците, докато най-накрая не попадна на материал в „Гардиън“ — уважаван британски вестник.

В лявата част на статията имаше илюстрация, а текстът под нея гласеше: „Емблема на Обществото *Туле*“. Тя представляваше кама, издигната над свастика, съвпадаща с медала и знака на мундщука на костената тръба. Гърлото на Нанси пресъхна. Имаше чувството, че някакво далечно зло беше започнало да се излива в нейния свят, а причината за това е тя самата. С всяка стъпка, която предприема за разследване на аферата Херцог, то се надига около нея. Прииска ѝ се да спре компютъра и да избяга. Но в някакво състояние на ужасена омая прочете статията до последната буква:

Юни 1979

„Thule Gesellschaft, или Общество «Туле» на английски, е основана на 17 август 1918 г. в хотел «Четири сезона» в Мюнхен от Рудолф фон Зеботендорф, германски окултист. Неговата цел е да пропагандира идеи

за произхода на синеоката и русокоса арийска раса. Туле според основателите е името на митичната родина на арийците.

По времето, когато е основано Обществото, Първата световна война току-що е завършила и революционерите комунисти заговорничат да свалят германското правителство и да създадат Съветска Германия. Адолф Хитлер е един от милионите победени и гневни войници, завърнали се от фронта. Наскоро той е награден с Железния кръст — най-високото отличие за смелост в германската армия и въпреки поражението, в сърцето му ярко гори патриотизмът.

Обществото «Туле» решава да извлече предимства от неспокойната обстановка и през 1919 г. слага началото на организация под името Германска работническа партия. Тя е създадена да разпространява в обществото идеите за германското и арийско превъзходство. През следващата година Германската работническа партия се превръща в Националсоциалистическата германска работническа партия, или НСГРП — средството, чрез което Хитлер стига до властта. След известно време НСГРП става известна като Нацистката партия.

Сред най-раншните членове на Обществото «Туле» е Дитер Екарт. Той е богат германски издател и майстор на черната магия. Екарт е човекът, който забелязва Хитлеровите възможности, след като го вижда да държи реч в една мюнхенска бирария. Той взима младия Хитлер под крилото си и го обучава в окултното изкуство на харизматично въздействие, масовата психоза и ораторското изкуство.

Както свидетелства историята, ораторският талант на Хитлер и способностите му на пропагандист скоро далеч надминават тези на неговия учител. Екарт умира през 1923 г. от уврежданията, които е нанесъл ипритът на белите му дробове в окопите. Обаче преди да склопи очи, казва на членовете на Обществото: «Следвайте Хитлер. Той ще танцува, но аз поръчах музиката. Ние му дадохме

средствата да общува с тях. Не жалете за мен. Аз ще повлияя на историята повече от всеки друг германец».

Преди да вземе властта, Хитлер прекарва известно време в затвора. По време на престоя му там често го посещава генерал Карл Хаусхофер, който също е член на Обществото «Туле». Хаусхофер, професор в Мюнхенския университет, води дълги разговори с Хитлер, в които му разказва за пътуването си до Тибет и как е учил под ръководството на върховните тибетски ламии. Обществото «Туле» смята, че родината на арийската раса е Исландия, но също така, че е била принудена да прекара известно време в Хималаите, след като последният свят е бил разрушен от катаклизъм. Хаусхофер вярва в това, но се интересува повече от власт, отколкото от история.

Освен това вярва, че тайните мистични ложи в Тибет притежават познанието на «сврѣхчовека», което им е било поверено за съхранение от арийските царе. Той е убеден, че с помощта на древните арийски окултни практики тибетските светци могат по някакъв начин да превърнат обикновения човек в сврѣхчовек. Нацистите търсят точно тази власт и сила. Силата на масовата хипноза и масовото внушение, на които Екарт научава Хитлер, са нищо в сравнение с тези на сврѣхчовека. Веднага щом нацистката партия на Хитлер се сдобива с достатъчно пари, тя организира експедиции до Тибет, за да намери скритото царство Шангри Ла, за което се смята, че е седалището на великата ложа на Върховните учители.

Главната цел на техните издирвания е Книгата на пръстена, която според тях съдържа тайните на сврѣхчовека. Това е името, което нацистите дават на произведението, което на Запад винаги е било известно като Книгата Дзян. Руската окултистка госпожа Блаватска я назовава така.

Обаче нацистите не смятат, че тази книга е дело на тибетците, затова отказват да използват тибетското ѝ наименование. Според тях древните арийци са създатели на книгата. Според слуховете кориците ѝ са направени от

блестящата черна кожа на някакво вече изчезнало животно, а на титулната страница има изображение на пръстен с навита около него змия, която е захапала опашката си.

Нацистите не успяват да намерят книгата. Днес тибетските ламы, включително Далай Лама, отричат изобщо съществуването ѝ, а след китайското нахлуване в Тибет през 1959 г. са разрушени толкова манастири и библиотеки, че вероятно никога няма да научим истината за тази мистична книга. Обаче си заслужава да отбележим, че Китайската комунистическа партия признава нейното съществуване и изразява желание да я пренесе в Пекин на «отговорно пазене». На партиен жаргон книгата се нарича просто «Черната книга» и правоверните комунисти смятат, че е носител на лошо предзнаменование и суеверия и може да предизвика контрареволуционни действия.“

Нанси четеше с нарастващ ужас и в началото съвсем не можеше да схване последиците от това, което научаваше. В отчаяние щракна някои от другите връзки, но те само потвърждаваха прочетеното, предлагайки единствено различни начини на изложение.

Ако всичко това е вярно, каза си тя, значи нацистското движение всъщност е израснало от едно окултно общество или поне корените му са здраво впити в езотеричното и по-специално в Обществото „Туле“. А бащата на Антон е членувал там. Досега Нанси не беше чувала за него и мисълта за това общество я караше да трепери. Същото общество е изпращало експедиции в Тибет, за да търсят древната арийска реликва, Книгата на пръстена, или както е по-известна, Книгата Дзян. Те вярват, че в нея се съдържа тайната на свръхчовека. Това беше лудост, пълна лудост, но тя започна да се пита дали Книгата Дзян не е всъщност целта на Херцоговото отиване в Тибет?

Нанси излезе от търсачката и изключи компютъра. Чувстваше се зле и объркана. Беше разстроена не само от мисълта, че окултисти обикалят Тибет, за да търсят арийски реликви, но и заради Антон Херцог, който изглежда се е включил в това издирване за собствена сметка. По някаква причина, която тя не можеше да отгатне, той беше тръгнал по дирите на своя баща в една особено мрачна и

застрашителна история. Очевидно той вярваше, че Книгата Дзян наистина съществува, или пък просто искаше да разбере своя произход, странното наследство, което е получил с раждането си. Тя не знаеше. Седеше в мрака замаяна от току-що прочетеното.

Какво да прави? Към кого да се обърне за съвет? Нямаше опит, на който да разчита. Познаваше само безупречния живот, който водеха повечето хора в западния свят. Всичките ѝ мисли, всичките ѝ мнения съвпадаха напълно с онази разновидност на действителността, която се поднасяше в училищата и университетите. Смътно съзнаваше, че има и други гледни точки за живота и историята, но никога не ѝ се беше налагало да си представя какво ли може да значи това. Но сега в Индия и Тибет всеки час върху нея се стоварваха нови мирогледи. Предишният ѝ живот в Ню Йорк изведнъж започна да ѝ се струва сън. Запита са дали през всички тези години не е била сомнамбул?

Освен това си спомни нещо, което Херцог беше написал някога в рубриката „Лично мнение“, и вдигна много шум. Кога беше това? Може би преди десетина години, но не беше сигурна. Беше се надсмял над материализма, над материалистическата гледна точка за действителността и историята. Според него, сега си спомни ясно, историческите катаклизми винаги са били проникнати от митовете и магиите. Той смяташе, че всички големи исторически обрати са осъществени от шепа хора, действащи по висше повеление: революционерите, религиозните манияци, кръстоносците и техните наследници — строителите на империи. По онова време всички бяха признали неговото красноречие — беше прекалил с тезите си, така си мислеха хората, но толкова красиво и с такъв богат език — да, този човек наистина можеше да пише. Статията му предизвика спорове в сайта: някакъв известен учен, други учени глави, обикновени люде — всички кръжаха около казаното и говореха много учено за „действителността“. Сега Нанси се запита дали Херцог не е бил по-близо до действителността от всички останали? Може би просто тя е била невежа за действителните движещи сили на историята и е живяла в мрак.

Тогава си спомни, че трябва да се маха. Трябваше да напусне колкото може по-бързо апартамента. Спомни си Оракула и неговото

почти рязко настояване да отиде в Тибет. Имаше само един човек, който според нея би могъл да открие смисъл в тази лудница. Тя измъкна от джоба си визитката на Джек Адамс и набра номера от мобилния си телефон. Той беше разпознал символа на костената тръба и дори писмеността — беше сигурна в това. Освен това каза, че е готов да свали цената, за да научи още. Нанси беше напълно уверена, че Адамс знае повече, отколкото показва, и във всички случаи е човекът, който може да я заведе в Пемако. Той отговори само след едно позвъняване. Тя почти не можеше да чува, защото около него беше страшно шумно. Вероятно беше в някакъв бар, помисли си тя. Можеше да отиде при него. Така нямаше да ѝ се наложи да казва, че иска да хване самолета. Ако подслушваха телефона ѝ, полицията нямаше да научи нейните планове.

— Господин Адамс?

— Да.

— Трябва да говоря с теб за онова, за което стана дума по-рано днес, но не по телефона. Искам да се видим на четири очи, и то веднага.

Вероятно молбата ѝ беше неразумна, каза си тя, но отчаяно искаше той да се съгласи. Чу как шумът в бара намаля — сигурно беше отишъл на някое по-тихо място. Отговорът му беше незабавен и много сериозен:

— Ела в бара на хотел „Гадж Махал“ на улица „Мансинг“. Ще те чакам там.

25.

Колата бавно се отлепи от бордюра и потегли по улицата, която се простираше покрай парка „Лходи“. По това време паркът беше пуст. Между редките дървета тук-там можеха да се видят фигури, които си приготвят леглата или разговарят. Отвъд него, някъде там в мрака, бяха пищните бляскави постройки на гробницата на Хумаюн^[1]. Нанси беше втренчила поглед в празното пространство — всичките ѝ мисли и чувства бяха замрели. В тези минути усещането ѝ за живота беше малко повече от празнота и чувство за откъснатост, сякаш не беше в Индия и всичко, което се случваше, бе сън.

Тя се замисли отново за Оракула — пътеводната светлина на Антон Херцог. Може би онова, което Оракулът в действителност казва, е, че в живота ще получиш точно онова, което искаш, размишляваше мързеливо Нанси. Колата се подреди зад камион, натоварен със стоки, и нощният трафик ги заля отвсякъде. През целия си живот бе копняла за повече вълнения, а наскоро и за развлечения, които да я откъснат от мрачните мисли за миналото, да излекуват сърдечната ѝ мъка — и ето, сега ги имаше в изобилие. Получаваш точно това, за което си мечтаеш, но никога не можеш да предвидиш какво ще означава то, докато не стане твърде късно. Още не можеше да повярва, че току-що бе разговаряла с Джеймс, а изпита толкова малко болка. Беше твърде заинтересувана от тайните в произхода на Антон Херцог, за да се рови в своето минало. Наистина ли не го обичаше вече? Тази нова перспектива в нейния живот си имаше цена, която трябваше да плати.

Движението отново се поднови на тласъци, тръгни-спри, като кръвта в запушена артерия. Тя се унесе и засънува Книгата Дзян, чиито черни корици са украсени със змия, навита около пръстен. Лежеше пред нея сред горящите развалини на отдавна изгубен град. Протегна ръце да я вземе, но книгата си остана извън техния обсег. Пламъците наоколо се издигаха все по-високо и по-високо. Горещината им я прогони назад. Заобиколена от пламъците, единствено Книгата Дзян не гореше.

Гласът на шофьора я събуди:

— Госпожо, моля, събудете се, вече пристигнахме.

С усилие отвори очите си. С удоволствие би му платила да я остави да спи цялата нощ. Вдървена и уморена, Нанси протегна врат и погледна през предното стъкло. Пред нея беше великолепният вход на „Тадж Махал“ — явно хотел с шест или седем звезди, каза си тя, като видя мрамора и златото в атриума и дългата редица бентлита, които чакаха пред нейното такси. От тях една по една слизаха красиви млади индийски двойки, които влизаха в бляскавото фоайе. Всичко това ѝ напомни премиера на филм или снимки за модно ревю.

След минута дойде нейният ред. С голямо усилие на волята се изправи и си взе раницата. Точно се готвеше да отвори вратата, когато портиерът в ливрея направи това за нея. Чувствайки, че дрехите ѝ съвсем не отговарят на стандарта на мястото — панталони каки и бяла риза, Нанси слезе от таксито, плати на шофьора и се вмъкна в климатизираното фоайе през огромна двойна врата, която се отвори пред нея, щом наближи.

Прохладното фоайе заемаше огромно, покрито с мрамор пространство, а в средата се издигаше фонтан с формата на лале, направен от опушен кристал. Наоколо бяха пръснати кресла и маси, заети от елегантното индийско висше общество, което се чувстваше като у дома си в луксозната обстановка. Високият таван беше украсен от обърнати двуметрови плафони, украсени със сложни могулски орнаменти. Те напомниха на Нанси изящните персийски килими, които висяха в музея „Метрополитън“ в Ню Йорк.

Един модно облечен портиер сикх ѝ посочи пътя за бара „При Рик“ и тя се присъедини към тълпата модно облечени дъщери и синове на баснословно богати индийски олигарси, които също се бяха запътили натам. Докато вървеше към бара, Нанси си погледна часовника. Двадесет и един и тридесет. Очевидно тези хора идваха тук след вечеря. Какво, за бога, правеше Джек Адамс на подобно място?

Тя мина край групичка млади индийки, облечени в красиви сарита, и забърза по друг мраморен коридор. В „При Рик“ беше посрещнатата от сцена, изскочила сякаш от боливудски филм. Вдясно имаше зелен стъклен барплот, който пресичаше цялото помещение. На кожените столчета пред него по цялата дължина седяха още млади, модно облечени индийци и индийки. Вляво бяха подредени маси и

кресла, също заети от младо общество, а келнерите непрекъснато сновяха насам-натам и се протягаха, за да съберат празните съдове, преди да се махнат от пътя на гостите.

Подобна сцена беше последното нещо, което Нанси очакваше да види след мъчителните събития през деня. Помещението беше ярко осветено, а шумът толкова силен, че едва успяваше да чуе келнера.

— Госпожо, мога ли да ви помогна? Желаете ли нещо за пиене или търсите някого?

— Да, господин Адамс. Познавате ли го? — вече оглеждаше помещението тя.

— Да, госпожо, моля, последвайте ме.

Нанси изпита затруднение да пази равновесие и да следва келнера, който умело се промъкваше през навалищата, докато не стигнаха до другия край на помещението. Там в ъгъла, седнал на крайчеца на удобно кресло, я очакваше един леко нервен Джек Адамс. Той разговаряше с наглед тромав индиец, който имаше вид на двадесет и няколко годишен. Облегнал се беше удобно и само по езика на телата им се разбираше много ясно какви са техните отношения. Адамс сигурно се опитва да му продаде някакви антики, реши Нанси. Келнерът се поклони на двамата седнали удобно мъже, след това прошепна нещо в ухото на Адамс. Американецът се обърна и тя му кимна. Той ѝ кимна в отговор със сериозно лице. Може би уговаря важна сделка, каза си тя. Той стана, поклони се на своя събеседник, чиято глава едва помръдна в отговор, след това я доближи с бързи крачки. Имаше вид на човек под силен стрес.

— Значи успяхте да ме намерите. Какво става?

Тя си пое дълбоко дъх.

— Искам да се кача на самолета тази вечер. Разполагам с 5000 долара в пътнически чекове. Мога да ги обменя на рецепцията на хотела, а ти може да вземеш назаем костта. Това мога да си позволя, но ти ще получиш костта, както поиска. Аз трябва да се кача на самолета.

Джек Адамс стрелна поглед през рамо към тромавия индиец, след това се обърна към нея. Ако бе изпитал някакви съмнения, очевидно бързо ги беше оборил.

— Чудесно, ще се видим на рецепцията след две минути.

Пет минути по-късно един хотелски служител с добре поддържан маникюр свърши с броенето на новите банкноти и ги бутна

по мраморния плот към очакващите ръце на Нанси. Парите за устройване на новия ми живот в Делхи, помисли си тя с угризения. Готвя се да ги предам на човек, на когото изобщо не може да се вярва, само заради удоволствието да ме заведе в Тибет, където да се изложи на голяма опасност.

Внезапно усети Адамс да я стиска за лакътя. Със съскане той прошепна в ухото ѝ:

— Качи се веднага на асансьора и се спусни на минус първия етаж. Там слез, завий надясно и излез през втората врата, на която пише „Само за служители“. После чакай в коридора.

Той настойчиво я забута към вратите на асансьорите в далечния край на мраморното фоайе, остави я там и отсечено закрачи към мраморното стълбище, което водеше към ресторант „Маршан“. Объркана, Нанси се зае да изпълнява странното му нареждане и нареди на момчето в асансьора да я свали до минус първия етаж. Както я беше инструктирал, зави надясно и намери втората врата, на която пишеше „Само за служители“. С блъскащо сърце я отвори и прекрачи в коридора зад нея. Той беше безупречно чист като целия хотел, но безличен, с изключение на вратата в далечния край и другите две отдясно, на които пишеше „Домакинство“.

Точно започна да се чуди какво да прави, когато Джек Адамс нахлу през вратата в далечния край на коридора.

— Бързо, последвай ме. Не се бави!

Тя се втурна към него, мина през вратата и попадна в ъгъла на шумна подземна кухня.

— Къде отиваме? — извика, за да я чуе.

— Ще минем по панорамния път — отговори той, хвана я за ръка и я повлече покрай един усмихнат готвач, облечен в безупречно бяло работно облекло.

— Защо? — изкрещя тя.

— Защото горе имаше един, който много искаше да разбере къде отиваме.

Сърцето ѝ прескочи, но Адамс крачеше твърде бързо, за да забележи паниката ѝ той я влачеше напред покрай метални работни маси, покрити с еднакви чинии, пълни с храна, които чакаха да бъдат отнесени на хотелските гости. Един готвач им се усмихна иззад

вдигащ пара казан и извика нещо на хинди. Адамс му отговори на същия език и мъжът се разсмя.

Сигурно беше видял някого от хората, които я следяха във фоайето — може би някой е стоял там, а тя не го беше забелязала. Защо тогава не я попита кои са те? Защо не поиска да разбере какво става в действителност? Сигурно се беше разтревожил, когато е видял, че я следят. Стигнаха до летяща врата и Джек профуча през нея, влачейки я зад себе си. Излязоха на огромна товарна рампа. Два хладилни камиона за зеленчуци стояха с отворени товарни отсеци, а един готвач оглеждаше наредените върху палета щайги с марули.

— Тук — каза Адамс, преди да я прекара покрай хладилните камиони до една стара очукана кола, която чакаше с работещ двигател.

— Точно така — продължи той, — ще оставим моята кола отпред. Ким, хайде да се махаме.

Нанси погледна през прозореца и чак сега разпозна помощника на Адамс. Замаяна какво ли означава всичко това, тя се наведе и се настани на неудобната и прашна задна седалка. Ким се премести на тази до шофьора, а Джек се вмъкна зад волана и даде газ, за да излезе от входа за снабдителите и да поеме по пътя за товарната рампа. Колата излезе през задната врата и потъна във вечерния трафик.

— Съжалявам — обади се Адамс, — но трябваше да се махнем оттам колкото може по-бързо. Видях един човек да те наблюдава, докато обменяше пътническите чекове, и се притесних, че са ни видели да разговаряме в бара.

— Възхищавам се на бързата ти реакция — отговори сухо Нанси.

— Да кажем, че имам известен опит. В бизнеса с антики човек бързо си спечелва врагове.

Той надмина един бавен камион. Удивена от чутото, Нанси потъна в неудобната седалка и се зарадва на късмета си в този конкретен случай на сбъркана самоличност: Адамс беше предположил, че нейните преследвачи са негови, и тя нямаше намерение да поправи тази грешка. Той зави още веднъж, а по челото му бяха избили капчици пот.

— Вече сме на път. Ще бъдем на летище „Индира Ганди“ след половин час, точно навреме за полета...

[1] Насър уд дин Мухамад Хумаюн — вторият могулски император, управлявал Афганистан, Пакистан и Северна Индия. — Б.пр. ↑

26.

Докато монасите го носеха на раменете си през джунглата, Антон Херцог сънуваше своята младост в Аржентина. Здравов хватката на опиума, в състояние на транс, което замъгляваше болките и страховете му, той беше запратен толкова дълбоко в своето минало, че джунглата се размаза и после изчезна. Намираше се в прашния и огрян от слънцето Буенос Айрес през 1954 г. Неговата майка Ана го приготвяше за училище, когато един висок, измършавял рус мъж мина през входната врата и влезе право в кухнята. Антон беше на десет години и си играеше със закуската си, за което майка му се скара, докато му приготвяше обяда за училището. Той сякаш отново беше дете и гледаше с объркването и обожанието на малко момче. Гледаше я отдолу, много изпод нейния извисяващ се над него ръст, когато тя се обърна и загледа мъжа като призрак. Тогава Херцог чу мъжа, който повтаряше „Ана, Ана“ отново и отново, сякаш не можеше да повярва на очите си. Чу се трясък и в джунглата Херцог трепна в своето вцепенение и се опита да протегне ръце. Сега видя, че майка му е изпуснала всичко: чашата, която държеше в едната ръка, и чинията от другата. Тя не съзнаваше какво е станало и сякаш нямаше нищо против. Вместо това пристъпи към чуждия мъж, прегърна го и го притисна към себе си, сякаш се страхуваше да не се разтвори в нищото.

В джунглата устата на Херцог потрепна и от нея се отрони:

— Густав Дойч.

Носилката под него се залюля, докато монасите носачи прекриваха дънера на голямо паднало дърво. Главата му се залюшка силно, но тялото му беше вързано за носилката, така че не можеше да падне. Един от монасите наостри уши да чуе какво казва: странни думи, гърлени звуци на език, какъвто не беше чувал.

С люшкаща се глава и вързано тяло, мислите на Антон пресякоха земното кълбо и се зареяха над проблясващите аржентински пампаси. Сега си спомни осемнадесетия си рожден ден, когато Густав го беше

извел на кратка екскурзия, за да го отпразнуват. Седяха в подножието на планината и гледаха надолу към боровата гора и Густав каза, че гледката много му напомня за неговата родна Австрия — страна, която не беше виждал от осемнадесет години и се съмняваше, че ще види отново. С мирната гора долу като фон, Густав му беше казал за първи път:

— Аз съм твоят баща. Истинското ми име е Феликс Кьониг.

И Херцог си спомняше как стана, влезе в гората и плака ли, плака, докато не започна да пада нощта. Не знаеше защо точно плаче. Беше млад и съкрушен. Не можеше да разбере. И докато главата му се полюшваше, а тялото му лежеше високо на носилката, сълзи се стичаха по разстроеното лице на Херцог и изпълваха хлътналите му бузи и очи. Спомняше си, че когато се върна, щом падащият мрак го подплаши, този човек, който се оказа негов баща и винаги е бил такъв, макар и да не го беше знаел — Феликс Кьониг, седеше на същото място, където го беше оставил, втрепен в тъмнещата борова гора долу, стар и уморен. Те се върнаха в лагера, запалиха огън и баща му започна да разказва истории за баснословните Хималаи, за Индия и пазарите за подправки в Бомбай, за свещените реки в Азия и за древните манастири в Тибет.

Докато монасите го носеха и той си мислеше, че не знае къде го водят, но че това няма значение — целият живот на Антон Херцог мина пред очите му. Спомни си времето, когато учеше азиатски езици в Харвард, младежката радост, когато му предложиха работа като репортер стажант във „Вашингтон Поуст“. Дните в Шанхай, когато беше нещатен дописник — най-щастливото време в неговия живот. Многого му пътувания да изучава дивия запад на Китай: чутовните стари градове по Пътя на коприната, огромната Гоби и необятното пясъчно море на пустинята Такламакан. И ежегодните му връщания в Аржентина, за да прекара едномесечния си отпуск у дома при своите родители. Бяха се оттеглили в пенсия в Пилар — там въздухът беше по-хубав, и бяха успели да съберат достатъчно пари за парче земя в пампасите. В далечината имаше гори, реки и планини. Спомняше си как баща му разказваше за И Дзин, как водеха дълги разговори за Германия и войната. Винаги е бил вманиачен на тема войната и какво се бе случило в Германия, за да се стигне до нея. Изглежда само за една нощ цяла цивилизация беше изчезнала от бреговете на Рейн, за да

бъде заместена от нова етика, нов световен ред и нов морал. Спомняше се безкрайните въртящи се в кръг разговори и пълната неспособност на неговия баща да разбере собствените си мотиви.

В този момент един от монасите забеляза, че лицето на белия човек е свито в гримаса, юмруците му са стиснати и той самият се опитва да изкрещи. Отслабналото като скелет тяло беше напрегнато, сякаш очакваше някой да го нападне. Къде ме носят, питаше се Херцог, но не можеше да мисли. Не беше сигурен къде е и понякога полюшването на носилката го караше да смята, че е на кораб по време на буря. Намираще се в неспирно вълнуващия се океан, след това летеше — летеше в бурята, а после седеше в сенките на буеносайреския парк. Объркването изчезна или той вече не го осъзнаваше. Баща му беше до него и му разказваше за Шангри Ла.

— Аз го видях — разказваше той. — Видях градове и митични оазиси. Видях Шангри Ла.

Разказа на сина си как са пътували със защити германски марки в подгъвите на кожусите си и златни кюлчета, подпечатани със свастиката, от които краката на техните мулета се подгъвали. В спомените на Кьониг, Мюнхен и Сталинград се смесваха с Бомбай и Тибет. Миналото му се изливаше, като заплашваше да срути целия му усет за действителността. Херцог се беше хващал за намеци и следи, тук дума, там изречение — както претърпелият крушение моряк се вкопчва в дъска, като смята, че стига да успее да се държи за нея, в някакъв бъдещ момент вълните ще го изхвърлят на сушата. Докато не се окаже на ръка разстояние от онова, което вече се бе превърнало в негова мания и мечта.

Най-накрая баща му бе заговорил за място на несравнимо спокойствие. Долина, в която пагодите се впивали в отвесните склонове като красиви редки орхидеи. Място, което може да съществува само в мечтите. Разказа, че пристигнали там, пресичайки планините и минавайки през дълбоки клисури. Отнело им месеци и струвало живота на трима от техните шерпи. Вече били готови да се върнат, когато рано една сутрин се събудили и видели пратеник от царството да ги чака на пътеката пред тях. Пратеникът бил стар китаец, който говорел чудат едновременшен английски и им обещал гостоприемство и почивка. Приели поканата и го последвали по опасен път — пътека, която никога не биха могли сами да намерят. Най-сетне,

след още два дни катерене пристигнали под обвити в облаци върхове. Сред пагодите царяла дълбока тишина. Избрано братство от Учители ръководело света чрез насочена медитация. Те били царе на подсъзнателното, техните нареждания прониквали в най-тъмните дълбини на човешката душа.

Сега Херцог разбра, че е в съзнание, защото това беше ясен спомен — през опиумната мъгла той се бореше да си припомни всичко. Избрано братство — това си спомняше. Чрез практики, развити в минали времена, те толкова подобрили своето съзнание, че можели да пренебрегнат своето его и да се спускат в общия басейн на съществуването, за да манипулират страховете и желанията на човешката раса. Защото те са богоподобни и всичко, на което ставаме свидетели през своя кратък живот — война и разрушения или мир и благоденствие, е само малък фрагмент от техните огромни замисли. Техните психически машини се завъртат и империи се издигат или падат. Ние не сме автори на собствената си съдба. Ние сме невежи смъртни, залитащи от любов към омраза и обратно, вярвайки в състояние на самозаблуда, че контролираме събитията, че сме активната страна в нашата съдба. Истината е, че сме собственост. В известен смисъл сме обработвани, отглеждани и развивани, докато царете живеят в бляскава слава в дворци, които са се вкопчили в стените на самите небеса. Там, в сърцето на двореца, в най-вътрешното светилище, където стените са от полирано злато, баща му беше взел от аналой и държал в ръце най-святата и търсена арийска реликва за всички времена.

И каква е тя, го беше попитал Херцог, а в джунглата пресъхналата му уста наподобя думите. Беззвучно, затова никой не обърна глава към него. Не получи отговор. Как изглежда? Също остана без отговор. Феликс Кьониг видя ли Учителите? Да. И защо си е тръгнал? Какво се е случило с неговите другари? Как би могъл да стигне до тази прекрасна земя? Мълчание. Забравя. Никакви спомени. Нещо се беше случило, нещо, което е предизвикало изхвърлянето му от този рай. Или пък сам се беше изхвърлил?

Пръски блестящо смарагдово зелено. Херцог го видя и сметна, че е в миналото или в историята, която баща му беше разказал. Но можеше и да са листата на джунглата, блеснали под слънчевите лъчи. После отново започна да сънува: сън в съня. Високи пътища, златни

магистрали, полета, покрити с красиви цветя, камък, статуя, Учител, цар, царица, дворец, любовник на остров някъде в облаците...

Облаците, мърмореше той, докато монасите го носеха през джунглата. И Херцог знаеше, че се е загубил и че е сам.

27.

Паркираха пред пуста врата в летищната ограда. Наоколо цареше мрак, като се изключат светлините на издигащите се на фона на нощното небе самолети. Нанси закрачи бързо след Джек Адамс към малък пропуск, в който пазачът се беше разположил на стола и гледаше телевизия. Не беше сигурна дали просто да не му обръща внимание, или да бръкне в чантата си и да му покаже своя паспорт.

Джек се обърна, когато крачките ѝ се разколебаха, и я успокои:

— Погрижил съм се за всичко, просто ме следвай.

Сигурно не беше толкова лесно да напуснеш някоя държава, без да вдигнеш под тревога властите, каза си тя. Когато стрелна поглед през рамо обаче, пазачът продължаваше да си седи и гледа телевизия, сякаш изобщо не беше минавала оттам.

— Как го направи? — прошепна тя на Джек Адамс или по-точно на неговия гръб, защото той правеше такива широки крачки, че едва успяваше да го следва.

— Не си ли доволна от това, че се оправям по мой начин?

— Предполагам, че трябва да съм.

— Прекрасно. Нека побързаме, защото самолетът ще излети след минути.

Би могъл да положи поне малко усилия да бъде по-дружелюбен, помисли си Нанси. Когато обаче се изравни с него, се зачуди дали е нервен или просто съсредоточен върху предстоящата задача. Тя отправи поглед напред. Асфалтът на летището се простираше в мрака подобно на голямо черно езеро. В далечината се виждаха светлини на разпръснати самолети, които чакаха да излетят. Отвъд тях контролната кула и ниският покрив на пътническия терминал светеха с изкуствена светлина.

— Чий е самолетът?

— На един приятел. Халед Хюсеин.

Тя погледна към него, очаквайки, че ще добави нещо повече за този Хюсеин, но устата му си остана стисната. Малък трактор, който

влачеше няколко ремаркета, натоварени с багаж, мина с бръмчене покрай тях. На покрива му премигваше оранжева сигнална лампа. Джек почти не намали крачка, докато керванът се изнизваше пред тях. След още една минута ходене стана ясно към кой от самолетите са се упътили. Нанси видя цистерната да си прибира маркучите, а един мъж в шалвари и блуза чакаше в подножието на стълбичката. Джек му помахаше с ръка.

Двигателите на самолета вдигаха такъв шум, че беше невъзможно да се чуе каквото и да било, затова, когато стигнаха стълбичката, мъжът просто ги покани с жест да се качват.

Щом се озоваха вътре, Нанси направи това, което ѝ казаха. Седна в седалката до тази на Джек Адамс и си сложи колана. Моторите бръмчаха оглушително, защото вратата още беше отворена. Когато Джек я попита готова ли е, тя кимна рязко. Сега, когато вече бяха в самолета, той не изглеждаше толкова напрегнат, помисли си тя. После мислите ѝ се върнаха на онова, което ѝ беше казал Джеймс, и наученото от интернет и Мая. Не можеше да схване всичко, затова множество въпроси се въртяха из главата ѝ. Направо не можеше да се откъсне от тях. Най-великата история, която светът някога е чувал? Какво е имал предвид Херцог с това? Или просто се е изфукал по странен начин пред впечатлителната си годеница? Съществува ли изобщо Книгата Дзян? Дали има някаква истина в тези стари митове? Какво означават странният знак, символът върху медала и емблемата на Обществото „Туле“?

Тя отчаяно поклати глава. Ами Антон, как се е справял с бремето да знае, че баща му е бил член на странна езотерична секта, която уж била забъркана в едни от най-странните действия на нацистите? Никой в „Трибюн“ не знаеше нищо за това, но и защо да знаят? Херцог имаше право на личен живот и не би трябвало да има значение дали баща му е стълб на обществото или сериен убиец. Той беше друг човек. Всеки заслужава да бъде оценяван според собствените си достойнства. Нанси не вярваше в генетичното предопределение, че злият човек ще отгледа зъл син. Тя не би съдила никого за греховете на неговите родители. Обаче още докато правеше това изявление наум, знаеше, че вече мисли по различен начин за Антон.

Причината беше може би в поведението му. Вместо да направи всичко възможно да забрави съмнителните дейности на Феликс

Кьониг, той сякаш бъркаше в бащиното си минало и искаше да го извади на светло. Хиляди германци, десетки и стотици хиляди имаха роднини, тясно набъркани в греховете на нацисткия режим. Но да съживиш тяхната мания, да я превърнеш в движеща сила на своя живот — това вече не беше нормално, а опасно. От друга страна, Антон може просто да проявява интереса на историк към работата на своя баща. Така би било най-благородно да мисли. Но пък да зарече бременната си приятелка в преследване на една мечта...

Идеята, че арийците, предците на германците, имат нещо общо с този регион, ѝ се струваше твърде изсмукана от пръстите. Все пак знаеше, че не е специалистка. Връщаше се отново и отново на основния въпрос: защо интелигентен човек като Херцог, всички бяха съгласни с тази оценка, ще се втурне да преследва нацистките митове? От малкото, което знаеше за нацистката митология, тя представляваше смесица от старите северни богове, цикъла на Вагнер „Пръстенът на нибелунга“ плюс малко сатанизъм, поръсен за подобряване на вкуса. В повечето исторически изследвания, които беше чела за това време, наблягането на нацистите върху германската митология се разглеждаше като чиста пропаганда, прикритие на партийния апетит за власт. Ала Обществото „Тулс“ не беше просто фасада. Ако можеше да се вярва на статията в „Гардиън“, то бе изворът, от който бликва цялата злокобна идеология. За заблудените германци или поне за някои от тях тукашните земи бяха истинска примамка извън фетишизма и ритуалните представления. Може би в онова, в което са вярвали, имаше известна доза истина? Очевидно Антон Херцог мислеше така. Това беше заключението, от което Нанси не можеше да избяга.

Самолетът започна да рулира, а Джек най-сетне ѝ се усмихна и попита:

— Да не си си глътнала езика?

— Не, но съм малко уморена. Всичко наред ли е?

— Надявам се — отговори той, а усмивката му избледня.

— Как успяхме да избегнем летищната охрана?

— Имам приятели, ако не по високите етажи, то поне на нужните места — вдигна американецът рамене.

— Е, винаги е добре, когато тръгнеш на път, да опознаеш района.

Джек не си направи труда да отговори.

Нанси се запита защо ли неговите настроения се менят толкова бързо и в един момент е любезен, а миг след това направо груб. Но нейните размишления върху завладяващата тема за личностното разстройство на Джек бяха рязко прекъснати, когато Халед Хюсеин влезе през вратата и се отправи към кокпита. Сега към шалварите и блузата беше добавил и малко кръгло кепе на главата, известно по тези краища като пакул. Той беше красив и почти женствен със своите високи скули и нежни черти. Лицето му беше украсено от спретнато подстригана брада, която рамкираше широката му усмивка. Съвсем различна гледка от Джек, отбеляза тя наум. Макар че сигурно беше също толкова непроницаем, но по свой начин.

Халед се настани на пилотската седалка пред нея и се провикна през рамо:

— Джек ми каза, че отиваш на обиколка из Тибет. Така че си отваряй очите с тези стари хитри ламы. Може да се опитат дори да те купят за жена...

Нанси извика в отговор:

— Какво имаш предвид?

— Ще те оберат. Хубаво момиче като теб, пълно с наивни идеи за тибетския будизъм. Дори могат да се опитат да те купят за жена...

Той не преставаше да се усмихва, но Нанси не беше сигурна, че е напълно добродушен.

— Изглежда имаш много ниско мнение за тях — отбеляза тя. Халед си сложи колана и потупа помощник-пилота приятелски по рамото. Той вече си беше сложил слушалките с микрофона, затова отговори, като му показва вдигнат палец. Хюсеин завъртя седалката си и се наведе малко напред, така че да не се налага да крещи толкова.

— Да, може би се дължи на факта, че прекарах толкова време по тези места. Зная какво мислите вие, западняците. Но зная и какво си мислят ламите...

Нанси стрелна с поглед Джек. Той се усмихваше сякаш на себе си — подигравателна, доста грозна и мазна усмивка, която го правеше да прилича на лисица.

Халед междувременно продължи:

— Виждал съм ламы да използват броениците си за сметала, с които изчисляват печалбата и загубата. Виждал съм други да закачат молитвените си колела за водни мелници, за да не им се налага сами да

ги въртят. Бил съм и в манастири, където пред хората се осъжда убиването на животни, обаче кухненските складове са пълни с овнешко и яково месо. Знаеш ли как убиват животните?

— Не.

— Подкарват ги към някоя пропаст, така че да се убият сами! — Халед се плесна по бедрото от мрачно веселие. — Нали разбираш, тези ламы са големи теолози! Знаят как да заобиколят словото на Буда.

В този момент Джек го прекъсна:

— Халед, подозирам, че отегчаваш нашата гостенка с историите за твоите пътувания... А освен това не ти вярва.

Халед не му обърна внимание.

— А най-хубавото от всичко са женските манастири! Веднъж, когато пътувах в района на Конгпа, прекосявах една долина. Всички монахини бяха на полето и жънеха пшеницата. И знаеш ли какво? Всички бяха с голи гърди и се трудеха под горещото слънце. Гледката си я биваше! Около стотина млади девизи, всички във върхова физическа форма, и докато минавах през полето, всяка от тях ми правеше мили очи. Беше направо невероятно. Нали разбираш, затварят ги в женските манастири на шестнадесет, но и те са само хора. Както и да е, онази вечер игуменката ме покани в манастира, за да видя как изпълняват някаква рядка тантрическа церемония...

В този миг Джек Адамс започна да се смее.

— Е, Халед, с това изгуби всякакво доверие, на което може да си се радвал. Коя млада девица би спряла очи на теб, развратния дърт пуцун?

Точно в този миг помощник-пилотът каза нещо на Халед на език, който Нанси не разбра. Халед си нахлузи слушалките и каза с делови тон:

— Добре, ще довърша тази история по-късно...

— Сигурен съм, че госпожица Кели едвам ще изтрае — каза Джек и го потупа по гърба.

Докато се насочваха към пистата, Нанси просъска:

— Хубав приятел!

— Той само се опитва да те забавлява — отговори Адамс с язвителна усмивка.

— Интересна представа за забавление. Има ли нещо вярно в нещата, които разправя?

— Разбира се. Известна истина има. Навсякъде можеш да срещнеш лоши свещеници. Будистите не са изключение.

— Това прозвуча доста средновековно.

— Не е толкова зле. Той преувеличава или говори за онова, което е било някога. Днес е различно. Тибет е подложен на атака. Няма и следа от потисничество, в което да се вторачиш. Дори и изповядващите бон, изглежда се държат както трябва и се събират зад Далай Лама...

— Те анимисти ли са?

— Не, в никакъв случай. Не са примитивни — това е сложна религия. Те представляват нещо като огледален образ на тибетските будисти. Трябва да питаш Херцог, когато го намерим — той знае всичко за тях. Мисля, че и двете разновидности са еднакво странни: и будистите, и бон. Носят едни и същи роби, гомпите или манастирите им приличат на будистките както отвън, така и отвътре. Обаче очевидно в манастирските ритуали всичко е наопаки.

— Какво? Искаш да кажеш, че изпълняват всички ритуали наопаки?

— Да. Или може би Далай Лама и неговата банда ги правят наопаки, а изповядващите бон още отначало са ги изпълнявали както трябва. Кой знае? Питай Антон. Дори свастиките им са извити в противоположната посока на будистките — точно както нацистките свастики.

В този момент тя започна:

— Значи и в Тибет има свастики? Мислех, че са индуистки символ.

— Всички използват свастиките. Те са индуистки и будистки символ. С „Трибюн“ нещата май не вървят добре, след като кореспондентите им не знаят дори това...

Сега отново я гледаше презрително, с такова обвинително и враждебно изражение, че я накара да се сепне и да се запита какво му има на този човек? Дали няма нещо общо с институциите, може би я презира, защото работи във фирма, защото е журналистка във вестник, който е голямо акционерно дружество? Той се е борил сам, самотна фигура, поемаща невъобразими рискове заради онова, което смята за своя работа. И то в продължение на толкова години, че тя се запита дали не е започнал да мрази всички, които следват някаква официална линия и са си нахлузили ярема на някоя организация? Нямахше

съмнение, че Адамс беше отцепник и сега Нанси разбираше, защо Кришна не го харесва. Беше прекалено променлив. Понякога беше истински герой, вежлив, самоуверен, а после се държеше като... пияница или самотна душа, очевидно саморазрушителен или разрушаващ всичко около себе си. Всичко и най-вероятно и всички, помисли си тя и потрепери на седалката.

Джек взе възглавницата от седалката си и я пъкна зад тила си.

— Така, аз ще гледам да поспя... Слънцето ще изгрее след няколко часа. Не си сваляй колана. Над Хималаите има много въздушни ями. Малък самолет като този може да пропадне за секунди няколкостотин метра. Виждаш съм хора да си трошат вратовете в тавана на кабината...

— Много мило, че си се загрижил — подхвърли тя.

— Просто е — ако си строшиш врата, няма да си получа парите — обясни той грубо и отново с някакво гадно чувство за хумор. После затвори очи.

Нанси се вторачи през илюминатора в мрака, докато под нея се разстилаха светлините на Делхи.

28.

В сумрака на джунглата заместник-игуменът оглеждаше подозрително Антон и зададе въпроса отново, за да е сигурен, че белият човек го разбира.

— Пристигнали сте със самолет в Лхаса преди четири месеца?

Херцог кимна. Сега се беше поуспокоил и отворил очи. Сънищата бяха изчезнали. Той виждаше джунглата наоколо, чуваше тракането на зърната на броениците и мърморенето на монасите, които се молеха. Знаеше, че този възрастен мъж пред него е лама, и усещаше, че е уплашен.

— Да — потвърди. — Щом казваш, че сега сме в седмия месец, да, преди четири месеца.

Заместник-игуменът въздъхна облекчено. Най-сетне в думите на белия човек имаше някакъв смисъл. Беше хапнал малко, пил вода и сега гласът му беше по-силен, а мислите по-свързани. Въпреки това твърдението му беше нелепо. Не може да е бил в Шангри Ла. Говорейки високо и бавно, защото знаеше колко е крехък разумът на белия, заместникът на игумена продължи да пита:

— Защо си дошъл в Пемако?

— Всичко, върху което съм работил, ме накара да повярвам, че най-накрая имам ясна представа къде трябва да търся... — Белият човек получи пристъп на кашлица, преди да продължи отново. — Чрез процеса на триангулация, основавайки се на разказите на моя баща, на десетилетното ровене в прашните библиотеки на стотици хималайски манастири и на хилядите часове, прекарани в разговори с гурута и монаси, аз успях да стесня кръга на търсенето до високите южни котловини на Пемако, които се отварят към широката долина на Цангпо.

— Откъде си толкова сигурен?

— Всички доказателства сочат към Пемако, но накрая, за да бъда съвсем сигурен, се допитах до Оракула. В едно от най-

недвусмислените предсказания, които някога съм получавал, той ми нареди да отида.

Заместник-игуменът го погледна недоверчиво.

— И значи заряза всичко? Работата си, нали каза, че си журналист?

— Моята работа е да пътувам и да проучвам разни истории. Изобщо не съм планирал да отсъствам толкова дълго. А и миналият ми живот е твърде обикновен — просто подготовка за това последно пътуване. Не ме интересува какво мислят — това е краят. Не давам пет пари за вестника, не давам пукната пара за миналия си живот.

— Сам ли пътуваше?

— Не, с един тертон^[1], лама на име Туптен Джинпа. Бях го наел, за да ми помогне да открия вратата. Бях решил да не вземаме шерпи, затова сами си носехме припасите. Изучавал съм тантрическите практики, така че мога да оцелявам с шепа цампа^[2] дори когато трябва да понасям големи физически натоварвания...

Белият отново замълча, за да се изкашля силно. Той умира, помисли си заместник-игуменът. Помисли го съвсем спокойно и се запита колко ли време още това съсипано тяло ще остане живо. Може би само докато разкаже своята история, каза си той. Вероятно след това ще поеме пътя на Бардо Тодол^[3]. Никога няма да стигне до пещерите, защото няма да оцелее при спускането.

— Спуснахме се в долината Цангпо — разказваше мъжът с тих глас. — Прекосихме реката при желязното въже малко под манастира Литанг — вашия манастир. Не искахме да привличаме внимание, така че избегнахме контактите с вашите монаси. Тръгнахме през джунглата, като се ориентирахме по околните върхове. Накрая стигнахме до нашата цел — малка отшелническа килия на два дни път от Литанг гомпа. Нашият план беше да изпълним тантрическата практика чулен меток^[4]. Запознат ли си?

— Не. Чувал съм за него, но нашият орден не позволява да го използваме.

— Както и да е, добър е за прочистване на съзнанието и Тертон Джинпа беше сигурен, че ще ни покаже скритата пътека, за която говореше баща ми. Отшелническата килия не беше нещо повече от четири каменни стени с покрив, който едва успяваше да пази сушина. Беше разположена на малко възвишение, заобиколена от полета с

рододендрони, които постепенно се преливаха в растителността на джунглата. Точно пред килията имаше малко парче земя, на което човек можеше да медитира, с прекрасен изглед към околните полета и краищата на гъстата гора. Тертон Джинпа започна да прави каша от смачканите венчелистчета на цветята. Неговата рецепта включваше осемнадесет различни видове диви цветя, някои от които се срещаха само в долината Помако. Всички съдържат редки фитохимикали, които стимулират определени части на мозъка и тялото.

Постихме двадесет и един дена, като през това време не се хранехме и пиехме само по чаша вода дневно, в която беше разтворен цветният екстракт на тертона. Когато настъпи петият ден, помислих, че ще умра. Главата ме болеше така, сякаш я мачкаха в хаван, а очите ми пулсираха в орбитите. Езикът ми сякаш беше залепнал за небцето, бузите ми се бяха впили във венците. Едва успяхме да помръднем крайниците си и ден и нощ просто седяхме с кръстосани крака пред килията. Когато валеше, се прибирахме в тъмната колиба. Щом затворех очи, всичко, което можех да усетя и чуя, беше вода. Търкалящите се вълни на сладководен океан. На петнадесетия ден с мен настъпи странно преображение. Болката започна да изчезва. Първо беше заменена от усещане за умора и замайване, но после и те изчезнаха и се чувствах така, сякаш съзнанието ми може да обхване цялата долина. Когато отворих очи и погледнах многоцветните пеперуди и птички, които прелитаха от цвете на цвете пред килията, изпитах усещането, сякаш летя заедно с тях и смуча нектара от венчелистчетата на прекрасните диви орхидеи. Когато видях смъртоносните зелени и червени диамантени усойници да пълзят покрай мен по земята, не се изплаших. Почувствах, че съм в мир със змиите и те няма да ми причинят зло. Маймуните идваха при нас и нежно ни милваха, а веднъж един ягуар излезе от джунглата, прекоси полето и ме близна по бузата. Чулен метокът поддържа и ние бяхме напуснали нашите тела и навлезли в долината.

Когато на двадесет и първия ден се събудих, тертонът беше приготвил цветен чай, в който разбърка съвсем малко ечемично брашно. Аз не исках да го пия, защото държах да запазя състоянието на благословено единство с околната природа, но той настоя да го изпия до последната капка. След това събрахме скромните си вещи и без да си кажем и дума, поехме в посока, която едновременно беше и

не беше наш избор. Макар да не вървахме по пътека, а бавно криволичехме из джунглата, нито веднъж не се поколебахме, нито веднъж не се върнахме или променихме посоката. Някакъв друг инстинкт или съзнание ни насочваше.

Това продължи три дни, с кратки спирания на всеки пет часа за още цветен чай и ечемично брашно. Най-накрая, вечерта на третия ден, бяхме излезли от джунглата и вървахме с труд по един сипей към проход, който не бяхме забелязали в началото и не беше отбелязан на нито една от картите на ламата. Пътеката сякаш нямаше край и с моята отслабнала физика, след като не бях ял цяла седмица, не бях съвсем на себе си и едва крачех. Тогава се случи нещастieto. Тертонът, който вървеше пред мен, се подхлъзна на сипея и за секунди изчезна надолу в тесния проход. В състояние на силно отчаяние аз бях на крачка да се хвърля след него. Някак си успях да запазя последните проблясъци на съзнание и стъпка по стъпка започнах да се спускам по трудната пътека към дъното на клисурата. Ламата беше мъртъв.

Антон Херцог замълча. Той очакваше някаква реакция, но игуменът не проговори. Чуваше се само плющенето на дъжда като фонен шум на джунглата: животните крещяха, а птиците се провикваха от своите клони. Заместник-игуменът гледаше с ужас и объркване мъжа пред себе си. Не знаеше какво да мисли и със сигурност не би могъл да измисли какво да каже. След около минута мълчание Херцог заговори отново:

— Почти умрял от глад и с увеличена чувствителност от суровите изпитания през последните седмици, стоях дълго време на дъното на прохода и изплаквах тъгата си. Успях някак да издърпам тялото на тертона върху стръмния сипей, огрян от слънцето. Там в хладния кристалночист въздух на високите планини аз го подготвих за небесно погребение. Бях толкова отслабнал, че едва успях да го направя, макар че разполагах с индийски армейски нож. След като го насякох и противните белоглави лешояди се събраха в нетърпеливо очакване на угощението, аз се изкачих нагоре по склона и полегнах, обхванат от страшно изтощение.

В това състояние, завит в палто от якова вълна, моята чуба, трябва да съм пролежал два дни и две нощи, изгладнял до границата на лудостта. Без цветен чай да поддържам физическите си функции, съзнанието и тялото ми започнаха да изключват. Вторачен в мрака, аз

се реех над Хималаите и посетих звездите и луната. Заедно с тертона се спуснах до преизподнята и видях морето на вечността под нея. Бях започнал да се изплъзвам от тази действителност и започнах да чувствам, че няма да е толкова печално и че ме чака дълъг път...

Тогава една ръка докосна рамото ми. Когато успях да фокусирам погледа си, видях китаец на около шестдесет години. Той ми говореше и притискаше манерка с вода към моите устни. В нея имаше топла течност, която ме сгря до мозъка на костите. Малко се съживих и успях да седна. Тогава открих, че мъжът е съпровождан от шерпи. Самият той пътуваше в носилка с пердета, носена от четирима шерпи. С мен говореше на китайски и когато обясних откъде съм, ми отговори на съвършен английски с отлично произношение.

— Добре дошъл. Голям късметлия си. Ние минаваме по тези места веднъж на десет години. Нямаме голяма нужда от връзки с външния свят. Трябва да дойдеш в нашия манастир. Там ще ти помогнем да възстановиш своите сили.

Направо не вярвах на ушите си. Наистина извадих голям късмет, но имах някои въпроси.

— Много благодаря за предложението и съм готов да го приема. Но имам нужда от помощ. Далеч ли съм от Шангри Ла? Така ли се казва вашият манастир?

— Не, не си далеч. Остани с нас. Ще откриеш, че нашето гостоприемство е неподражаемо.

Направо не можех да скрия радостта си. В разказа си моят баща ми беше казал как бил поканен да посети Шангри Ла от възрастен китаец, който говорел много добре английски. Така че не само бях спасен от смъртта, а подозирах и че ще бъда заведен в центъра на свещеното царство. Сдържаността на възрастния китаец по въпроса дали неговият манастир се казва Шангри Ла или не, съвсем не ме изненада. Тя беше в пълно съзвучие с митичността на мястото.

Той ми помогна да седна на стола в неговата носилка и през следващите пет часа крачеше до мен, а шерпите се изкачваха все по-високо и по-високо в прохода, докато най-накрая не го преминахме и започна стръмно спускане...

В този миг един нисък и набит монах се приближи до игумена и започна да шепне нещо в ухото му. Херцог чу шумолене, сякаш от листа, докато монахът долагаше нещо. В джунглата нещо се движеше — усещаше го дълбоко в себе си. Някаква сила, нещо идваше за него. Знаеше, че щяха да го намерят. Беше само въпрос на време. Не се страхуваше. Сега не можеше да направи кой знае какво. Отдавна беше минало времето, когато можеше да упражнява някакъв контрол върху случващото се. Монахът съобщаваше нещо тревожно. Макар, че Херцог не можеше да вдигне глава, за да го види, заместник-игуменът имаше тревожен вид и каза:

— Не можем повече да стоим тук. Има лоши новини. Трябва веднага да тръгнем. Ще те отнесем на безопасно място.

— На безопасно място? — попита Херцог с надежда в гласа.

— Да. В свещения град Агартти, но трябва да тръгнем веднага.

След като каза това, заместник-игуменът издаде заповед и всички монаси скочиха на крака. Най-младите сред тях отново вдигнаха носилката на Херцог на раменете си. Той усети как главата му се килна назад, а после вече познатото люшкане започна отново. Високо, помисли си Херцог, рея се като листо на вятъра или лодка в бурно море. А под него старият лама с мрачно лице поведе групата подгизнали и изкаляни монаси в нощната тъмнина през втръснатата им прегръдка на вечно подвижната джунгла.

[1] Откриватели на древни текстове, ритуални предмети и др. (наречени терма), скрити от древните Учители. — Б.пр. ↑

[2] Печено ечемично брашно. — Б.пр. ↑

[3] Тибетска книга на мъртвите. — Б.пр. ↑

[4] Буквално „извличане на есенцията на цветята“. — Б.пр. ↑

29.

— Джомолунгма! Джомолунгма!

Виковете събудиха Нанси на секундата. Тя не можа да си спомни кога е заспала. Спомняше си излитането — беше наблюдавала Хюсеин и помощник-пилота, докато машината набираше височина към Хималаите и Тибет. След това умората от предишния полет я бе победила и сега нямаше представа колко време е минало. Видя помощник-пилота да ѝ се усмихва и да сочи с пъхнатата си в ръкавица ръка към илюминатора. Халед Хюсеин не се виждаше наоколо. Слънцето вече беше изгряло и поради ъгъла, под който предното стъкло пречупваше лъчите, тя не можа да види нищо друго, освен късче яркосиньо небе. Потърка залепналите си очи, раздвижи врата си и се наведе напред, за да погълне гледката.

— Джомолунгма! Богинята майка на вселената — каза пилотът.

Това беше най-зашеметяващата гледка, която беше виждала някога. Отляво на една височина със самолета се издигаше най-грамадната бяла планина в света.

— Връх Еверест?

Пилотът вдигна палец в знак на потвърждение. Покритите със сняг склонове на планината се извисяваха до начупен връх, който приличаше на арабски тюрбан, надиплен и навит, за да пази скромното лице на богинята. Под него, на невъобразимо разстояние, една река се виеше като лазурна огърлица в подножието на планината. Във всички посоки към хоризонта се издигаха снежни върхове — подобни на хиляди богомолци, вдигнали ръце, за да докоснат небесата, помисли си Нанси. Огромните размери на планината внушаваха действителност напълно извън човешките понятия, която трудно можеше да се възприеме от съзнанието. Тя погледна настрани и видя, че Джек Адамс е буден и се е вторачил в бездънната дълбочина на долините под тях. С тих глас американецът каза:

— Гледката ми напомня нещо, което Антон веднъж каза: „Адът е обърнатата обратно форма на рая“. Долините са като планините, само

че обърнати наопаки.

Нанси гледаше невярващо бездънните клисури и пукнатините в ледниците, които се простираха на всички страни. Вярно беше — приличаха на папиемаше, с което си играеше като малка. Долините бяха огледалните образи на планините, каза си тя, или тяхната естествена противоположност. Ин и ян. От време на време успяваше да зърне високопланинска долина — зелено петно сред бялото и сивото на огромните планини.

— Да, но ад, красив колкото рая — отговори тя. — Ще ми е безразлично на кое от двете места ще попадна.

Тя се наведе още напред, така че можеше да гледа почти право надолу. Това малки селища ли бяха, вкопчени в зелените склонове на долината? Каза, сякаш на себе си:

— Питам се, какво ли знаят хората, които живеят там долу, за нас?

Джек се засмя и тя реши, че за пореден път ѝ се подиграва заради нейното невежество. Но след това той каза:

— Е, това вече прозвуча съвсем като Антон. Чувал съм го да се разпростира върху съвършената изолация на долините. Как хората, които живеят тук, биха могли да преживеят всичко, дори ядрена война и края на цивилизацията. Той смяташе, че тези долини са най-добрите скривалища, които можеш да си представиш.

— Всички ли са проучени?

— Не, къде ти. Това е невъзможна задача. Дори от въздуха не могат да бъдат проучени. Кой знае какво има там долу? Познавам шерпи, които се кълнат в душата си, че има други планини, по-високи от Еверест, и че съществуват царства и народи, за които нищо не знаем. Ламите приемат за исторически факт, че някои от долините са служили за убежища по време на последната Ледникова епоха. Семената на цивилизацията много пъти са опазвани живи точно тук, докато останалата част от планетата е била замръзнала или е горяла.

Нанси се засмя нервно, защото ѝ беше трудно да осъзнае казаното от него.

— Е, а сега кой говори като Антон?

Точно в този момент помощник-пилотът махна с дясната си ръка право надолу към една клисура, която зееше в подножието на великата планина.

— Лхаса, летище „Гонкар“!

Самолетът се наклони, направи грациозен завой и се насочи към клисурата.

На летищната писта, която се намираше на 3657 метра надморска височина, Джек и Хюсеин разговаряха сериозно с двама китайски войници. Нанси чакаше в подножието на самолетната стълбичка, вдишвайки за пръв път студения разреден въздух на Хималаите. Чистотата на атмосферата сякаш увеличаваше яркостта на светлината, така че трябваше да присвива очи от блясъка. На около двеста метра от тях една цистерна бавно се движеше към чакащ самолет. Всичко плуваше в тази ясна ослепителна светлина. Тя караше Нанси да изпитва възторг, но същевременно и леко замайване.

В ръцете на единия войник беше пъхнат един пакет. Другият пушеше и имаше отегчен вид. Четиримата имаха вид, сякаш са постигнали съгласие по някакъв въпрос. Джек махна на Нанси да отиде при тях и тя се качи след него в един чакащ военен джип. Халед беше изчезнал мълчаливо, без да се сбогува. В джипа никой не се усмихваше, а Джек оглеждаше летището, сякаш се страхуваше, че от всяка посока може да се появи някаква опасност. Тя усети напрежението и безпокойството. Ако ги хванеха, че са дали подкуп на китайците, кой знае какво можеше да се случи на тях и на горките войници. Минаха през врата в оградата на летището и завиха по селски път, виещата се прах, над който беше пронизвана от слънчеви лъчи. С потреперване джипът спря и войниците кимнаха на Джек.

— Тук слизаме — обяви американецът на Нанси.

Тя скочи от всъдехода. Щом се озоваха на земята, машината обърна и с рев се понесе към вратата в оградата. Докато стояха обгърнати в облака прах и кашляха облекчено, че всичко е свършило добре, Джек каза:

— Боже, всеки път става все по-лошо. Добре, да видим дали ще намерим превоз до Лхаса.

Какъв напредък, помисли си Нанси. Подкупване на охраната, промъкване през огради — разбира се, всичко това напълно незаконно. Никога преди това не беше вършила подобни неща. Имаше

предчувствието, че това е само началото, че ще наруши още много правила, преди цялата история да приключи.

— Хайде — подкани я Джек, — после ще се наслаждаваме на гледката.

30.

Тя крачеше покрай червени като бича кръв и бели като сняг стени, качваше се по криволичещи стъпала, докато най-сетне се появи пред нея: дворецът Потала плаваше като самотен кораб в морето от облаци високо над главния площад на Лхаса. Той караше всички други сгради в столицата да приличат на детски играчки. Най-големите храмове и манастири на Западен Тибет биха се нанесли по няколко пъти вътре. Обаче дворецът представляваше тъжна гледка, помисли си Нанси. В продължение на векове е кипял от живот, бил е дом на хиляди монаси, подслонявал е библиотеки и огромни трапезарии, побиращи стотици хора. Сега беше опустял, празен и кънтящ като напуснат град. През огромните порти не влизаха и излизаха лами, дошли на поклонение от най-далечните краища на Тибетската империя. Нямаше монаси, които да се грижат за хилядите маслени лампи, подредени във вътрешните коридори — просто нямаше нужда. Вече не се водеха богослужения денем и нощем в препълнените помещения, в тъмните ниши и тихите манастири.

Да, беше й съвсем ясно, че дворецът е просто празна коруба, спомен за минало величие. Имаше нещо застрашително в несиметричните му бели и червени стени — напомни й една снимка на самолетносача „Арк Ройъл“, която беше видяла някога след отчисляването му от служба и в очакване да бъде нарязан за скрап. От най-високата част на двореца, златната кула, мързеливо се развяваше китайското знаме. Шепа монаси продължаваха да се въртят наоколо, наподобявайки манастирски живот, но в действителност сърцето на двореца отдавна беше спряло да бие. Основните посетители тук бяха възрастни пазачи с пръчки от смрика и монаси на заплата при китайската тайна полиция, които душеха наоколо. Отвън пазеха зорко бдящи войници. Наоколо се мотаеха китайски туристи, които се снимаха на фона на двореца. Някои си бяха купили традиционните тибетски чуби и позираха пред фотоапаратите.

Нанси и Джек стояха, потънали в мълчание, докато най-накрая американецът каза:

— Първия път, когато го видях, съвсем не беше такъв. Имаше различно излъчване.

Прозвуча доста натъжен, отбеляза Нанси. Сякаш наистина го е грижа. Тя погледна към него, но той гледаше нагоре към двореца с безизразно лице.

После продължи с по-твърд тон:

— Което е странно, защото още по онова време беше доста изоставен. Мисля, че тогава хората още вярваха, че Тибет ще бъде свободен и когато поглеждаха Потала, той продължаваше да е символ на надеждата, докато сега е паметник на неуспеха. Неуспехът да изгонят китайците.

— Кога беше това?

— О, преди години. По времето, когато беше почти невъзможно да влезеш в Тибет, без да си с туристическа група или да разполагаш с много пари. А аз няхах — дойдох на стоп от провинция Сечуан. Невероятно пътуване. Единадесет дни в каросерията на камион, който караше брашно за Лхаса. Трябваше да седя отзад през целия път, защото шофьорът много се страхуваше да не го спрат. Спях върху чувалите с брашно. Между другото, доста удобни. Накрая се оказах напълно бял — брашното проникна във всяка пора на кожата ми и всеки сантиметър от дрехите ми. Единственият отвор беше малко прозорче над кабината. Трябваше да заставам на пръсти върху брашнените чували, за да гледам навън. На единадесетия ден пресичахме Лхаското плато и когато погледнах навън, на хоризонта видях белите стени и златните ступи на двореца Потала. Това беше единственият път, когато преживях нещо като религиозен екстаз...

Той потъна в мълчание. Странно, учуди се Нанси. Звучеше напълно искрен. В дълбините на неговата занемарена и компрометирана душа все още има нещо чисто, почти мечтателно, помисли си тя. Коравият външен вид, целият този цинизъм и твърдост — какво ги уравновесяваше? Доколко у него е останала мекота? Не много, каза си тя, вероятно съвсем малко. Но не беше сигурна. В този момент Джек се наведе към нея и тя реши, че ще последва още някакво признание, още някоя част на вътрешния му живот, но вместо това той прошепна:

— Да вървим на пазара Балкхор и при храма Джокханг. Това е тибетската част. Не говори нищо за пътуването, докато сме навън. Половината от тези така наречени туристи са ченгета. Плащат им да се мотаят наоколо и да подслушват хорските разговори. Стой близо до мен и не казвай нищо, докато не влезем в чайната „Синият фенер“.

Нанси стрелна поглед към малките групи китайци, които въодушевено се снимаха един друг. Не приличаха на шпиони, но какво ли разбираше тя? Намести раницата на гърба си, после се обърна, за да погледне още веднъж нещастния дворец. След това пое подир Джек, който прекосяваше площада.

31.

Те вървяха по улици, пълни с просяци и поклонници, номади от степите с объркан вид, и разхождащи се безцелно туристи, докато найсетне не стигнаха до храма Джокханг. Дебелите му каменни стени напомняха на средновековен европейски замък. Джек ѝ обясни, че китайците съвсем сериозно са използвали тази прилика в антиламаистката си пропаганда, твърдейки, че здравите каменни стени имат двойно предназначение: в случай на нужда да служат и като защитни.

— Тибет е бил дива и опасна страна — обясни той — и преди китайската окупация властта на Далай Лама често не се е простирала по-далеч от портите на Лхаса. Има достатъчно разкази за това как неговите пратеници в Западен и Източен Тибет са били хвърляни в ями и са им се присмивали. Предните постове на ламаизма трябвало да могат да се защитават от китайските и монголските нашественици, но също така и от непокорните местни господари.

Пред храма Джокханг имаше павиран площад, а една павирана улица вървеше около дебелите му каменни стени. Тази тясна уличка, притисната между огромните стени и здравите тибетски къщи, които оформяха квартала на местните, представляваше огромен пазар. Когато огледа сергиите, Нанси забеляза, че този пазар е изцяло тибетски, за разлика от подобни на други улици, по които бяха минали. Нямаше китайски сергии, на които се продават печени фъстъци и кокоши крака, каквито беше видяла около двореца Потала.

Загледа с удивление как в центъра на павирания площад се появи мъж. Това изглежда беше млад монах, слаб като клечка, лицето му бронзирано като тиково дърво от стихииите. Той се спря, вдигна ръце към небесата, после се отпусна на колене, преди накрая да се просне по очи на земята. След кратка пауза изправи изтощеното си тяло, направи няколко крачки, спря и цикълът започна отново. Сигурно изпитваше силна болка всеки път, когато се отпускаше на колене, но изражението на лицето му изразяваше пълно блаженство. От колко ли

далече идваше, запита се тя, напредвайки бавно като червей? Такова равнище на религиозна отдаденост беше немислимо днес на Запад. Къде ли е Джек, запита се тя изведнъж. Странната и трогателна гледка беше отклонила вниманието ѝ. След като се огледа няколко пъти тревожно, най-накрая успя да го види. Беше продължил по улицата навътре в пазара. Ако не беше толкова висок и перчемът му рус, нямаше да го забележи. Нанси се втурна подире му, провирайки се с мъка през тълпата. На около петдесетина метра пред нея той се наведе и влезе през ниска врата в нещо, което би трябвало да е чайната „Синият фенер“.

32.

Стените на чайната бяха опушени от вековния дим на маслените лампи. Подът беше покрит с плочи, мебелите примитивни, но здрави: ниски дървени пейки и груби трикраки столчета. Имаше около половин дузина маси, около които бяха насядали млади мъже. Някои носеха евтини китайски костюми, а други — обикновени всекидневни дрехи. Неколцина бяха с меки шапки и както изглежда, всички пушеха. В тази чайна цари някаква атмосфера на бандитска заплаха, каза си Нанси и впи очи в пода, докато минаваше между пейките и столовете. В далечния край на помещението имаше нещо като малък бар, а зад него се виждаше врата, която очевидно водеше в кухнята. Малките прозорци приличаха повече на сиви петна в нездравословния сумрак.

Джек разговаряше с мъжа зад бара. Нанси стеснително прекоси помещението, за да се присъедини към тях, и въпреки сумрака усещаше, че докато върви, я оглеждат внимателно. Зяпаха я със сериозни лица и тя се опитваше да не среща очите им. Джек говореше на тибетски, така че когато стигна до него, трябваше да чака, без да разбира, като през цялото време си мислеше за онова, което беше открила, и какво ли означава.

Да, трябваше да признае, че съжالياва за своята привързаност. Беше решила, че да намери Херцог щеше да е нещо полезно, по някакъв начин благородно, че ще направи добро на колега, от когото винаги се бе възхищавала, дори героизирала и обожествявала. Не си беше и помисляла, че той ще се окаже толкова неясна и обезпокоителна личност. Запита се дали да не каже на Джек онова, което беше научила, да признае своето объркване и страхове. С Херцог не са били големи приятели, но той вероятно знаеше нещичко за стремежите на Антон. Може би щеше да ѝ помогне да осмисли информацията. Или просто да каже, че е решила да си върви. Джек нямаше да се трогне — просто щеше да вземе парите и повече нямаше да чуе за него. Тя се загледа в американеца, докато разговаряше с бармана, и се удиви за пореден път на неговата грубост, защото не

показа с нищо, че забелязва присъствието ѝ. В края на краищата тя беше негов работодател! Може би измъкваше полезна информация или пък просто разиграваше странните си мъжкарски игрички, а може и просто да се преструваше. Това я накара да въздъхне дълбоко и да завърти очи, надявайки се, че Джек ще забележи колко е отегчена.

Може би атаката ѝ сработи. След около минута барманът излезе иззад барплота и ги поведе към последната свободна маса, като продължаваше да говори тихо с Джек. Появи се младо червенобузо тибетско момиче, което носеше две купи вдигаща пара храна. След него от кухнята излезе още една червенобузка, която държеше голям чайник, от който им напълни две големи чаши.

— Това са момос — каза Джек с усмивка и кимна към вдигащите пара купи с храна. — Тибетски кнедли. Хапни си, те ще ти помогнат да си възстановиш силите. Досега в „Синият фенер“ никога не са ме тровили...

Джек кимна с усмивка на келнерката. После се наведе през тясната маса и прошепна:

— Сега ще се срещнем с Гун Лобсанг, мой приятел и човекът, който урежда нещата за мен в Лхаса. Моля те, не казвай нищо, което би могло да го разтревожи.

— Разбира се — кимна Нанси. — Знам, че не съм много по тази част, но и не съм пълна глупачка.

— Чудесно, радвам се да го чуя — отговори той с лек оттенък на острота в гласа. — Просто помни, че човекът поема голям риск, като разговаря с нас.

— Добре — отговори, като отново преглътна раздражението си, докато Джек се намести по-удобно и загреба пълна лъжица тестени топчета. Нанси въздъхна от гняв, а после се зае със своята собствена храна. Гореща, вкусна — точно от това се нуждаеше. Тя усети как духът ѝ осезаемо се повдига, докато ядеше.

Отново се почувства достатъчно силна, за да обмисля въпроса дали да не обясни някои неща на Джек, когато вратата се отвори и един висок млад тибетец влезе в чайната. Той носеше кожена каубойска шапка, която не свали, и грубо вълнено яке. Огледа помещението, очевидно преценявайки кой е тук, после се насочи към масата на Нанси и Джек.

— *Таиш делек*, Джек, отдавна не виждал.

Двамата мъже се прегърнаха за кратко.

— Кой е твоя приятелка?

— Нанси Кели. Дойдохме по обичайния път...

Тибетецът доближи молитвено длани и ѝ отправи кратък поклон.

— Радвам се да се запознаем, госпожице Кели. След това се обърна към Джек и каза нещо на тибетски.

Американецът отговори на английски.

— Да, Гун, може да ѝ се има доверие. Гарантирам за нея.

Гун я стрелна с поглед, после махна на едно от момичетата, които стояха зад бара, и поръча чай.

— Какво правиш отново в Тибет, приятелю? Не знаеш ли, че положението се влоши още повече? Миналия месец хвърлиха Тензин в затвора. Сега милицията арестува, когото си поиска, дори тибетските милиционери. А младите хора мислят само за пари, свободата вече не ги интересува...

— Да, Гун, капитализмът е такъв. Прави хората егоисти и ги кара да се интересуват само от тяхното собствено добро. Не знам дали Маркс е осъзнавал колко резултатно може да се окаже това за предотвратяването на революции, но виж, май китайците са го разбрали... — отговори Джек, като вдигна рамене.

Появи се келнерката с чайник и чаша за Гун. Той извади пакет цигари, сложи го на масата и подкани Нанси и Джек да си вземат. И двамата отказаха.

Когато си запали цигарата и дръпна дълбоко, Гун продължи:

— Единственото хубаво нещо е, че придвижването стана по-лесно. Днес всеки може да бъде подкупен. Разликата е само в цената...

Той отново си дръпна. Нанси изучаваше привлекателното му лице, за миг отвлечена от вътрешното си безпокойство поради неговото присъствие. Красив, но въпреки това преждевременно състарен. По принцип тибетците стареят много добре, по-добре от кавказците, но по лицето на Гун Лобсанг личаха следите на опасен и пълен със стрес живот. Джек кимна в съгласие.

— Значи можеш да ни вкараш в Пемако?

Тибетецът издуха дебела струя тютюнев дим през ноздрите и я загледа как се носи към купите с кнедли.

— Разбира се, ако наистина искате да идете в този ад. С камион до Поме, след това през прохода Су Ла от манастира Бхака. Мога да ви

заведа до Поме, но след това трябва да се оправяте сами.

Сега Гун премина отново на тибетски. След като го слуша няколко минути, Джек погледна Нанси и се усмихна.

— Гун се притеснява дали си във форма, за да минеш през Су Ла. Въпросът е разумен, защото ако там се провалиш, може всички да умрем.

Нанси се обърна към тибетеца. Той ѝ кимна и въобще не изглеждаше смутен.

— Няма защо да се тревожите за мен — отговори му сухо.

Обаче Гун продължи да я оглежда втренчено, вероятно я преценяваше, предположи тя. След това попита:

— Госпожице Кели, а защо искаш да отидеш в Пемако?

Въпросът я изненада. Не знаеше какво да каже и преди да успее да измисли отговор, Джек се намеси.

— Търсим Антон Херцог — той отиде в Пемако и досега не е излязъл от там. — Погледна към Нанси и вдигна рамене: — Съжалявам, госпожице Кели, но няма да лъжа Гун или който и да е от моите тибетски приятели. А между другото, Гун познава Антон.

Тибетецът дръпна отново от цигарата и отмести очи от Джек към Нанси.

— Значи си приятелка на Антон? — попита я той.

— Не приятелка, а загрижена колежка. И двамата работим за „Интернешънъл Хералд Трибюн“.

— И защо искаш да го намериш?

— Защото изчезна.

— Госпожице Кели, много хора са изчезнали. Защо точно него?

— Трябва да призная, че мотивите ми са много сложни — отговори Нанси. Щом младежът се готвеше да поеме голям риск заради нея, тя също трябваше да бъде колкото може по-искрена. Между другото, ако не беше, Джек щеше да го направи. Или поне така изглеждаше. — Искам да кажа, че самата аз не съм напълно сигурна. Обаче през цялото време имам силното усещане, че Антон Херцог се намира в ужасна опасност. Може би е опасен сам за себе си. Мисля, че е изгубен не само физически, но има още нещо, нещо по-лошо... Не мога точно да го обясня. Знам само, че има нужда от помощ.

— Не ми каза това в Делхи — обади се Джек, който сега я загледа настойчиво.

— Да, откакто пристигнахме, мислих много за това. Тя отвърна на погледа му, усети силата на недоверието и се опита да го успокои.

В този миг заговори тибетецът и Джек се обърна към него.

— Той мина отгук миналата година. Мисля, че беше през декември. Херцог е странен човек. Силен мъж. Ние, тибетците, го наричаме Белия магьосник. Видях го тук, в „Синия фенер“, да говори с разни хора.

Значи е бил тук, помисли си Нанси. Седял е на някоя от тези маси само преди три месеца. Какво ли е правил? Вероятно си е почивал, преди да поеме за безумното си търсене. Или пък е дирил следи. Сигурно е бил нервен или толкова потънал в мисли какво ще открие, че изобщо не е мислел за опасностите. Тя се замисли за него, този човек, на когото винаги беше гледала като на колега, въпреки цялата му интелигентност, със същите страхове, желания и професионални амбиции като нея самата. И се сети, че тогава беше от другата страна на света и не беше чувала и думата за Обществото „Туле“ и Книгата на промените.

— Защо не изчакате, докато се върне? Пемако не е екскурзионен маршрут — попита Гун.

Джек вметна сухо:

— И аз мисля така.

Нанси дори не си направи труда да отговори на американеца. Вместо това впи очи в Гун, докато му отговаряше:

— Не е толкова просто. Ако смятах, че е на някакво пътуване и се е забавил, нямаше да ме е грижа. Обаче, както вече казах, убедена съм, че нещо ужасно се е объркало. Той изпрати нещо като съобщение, което според мен е вик за помощ. По това време го почувствах като повик. Както казах преди малко, не съм напълно сигурна.

Гун я изгледа съжалително.

— Ако нещо се е случило с Антон Херцог, не виждам какво можеш да направиш. Съмнявам се, че си толкова добра алпинистка като него. Освен това той говори свободно тибетски и знае как да оцелява там. Изучавал е тантрическата йога. Може да се превърне в местен, ако има нужда, и да се появи след няколко години...

Нанси поклати нетърпеливо глава. Макар наскоро тя самата да се беше разколебала, готова да се откаже от пътуването, откри, че неговият песимизъм отново я разпалва.

— Знаеш ли къде е отивал? Каза ли ти, когато се видяхте? — попита Нанси.

Гун замълча за миг и поглади брадата си. Докато го правеше, тя забеляза, че на дланта му има белези от мъчителни рани, сякаш някога е била горена с цигари. Хрумна ѝ, че вероятно е бил измъчван. Сигурно от китайците, предположи тя, но за какво? Какво ли е направил, за да привлече тяхното внимание?

Гун заговори бавно:

— Не. Не мога да си спомня какво каза. Сега всички са много потайни. Просто искаше да му помогна да намери превоз до Поме. Имаше си другар в пътуването.

Джек и Нанси попитаха едновременно:

— Кой?

Никога не ѝ беше хрумвало, че Херцог може би не пътува сам или че някой друг е бил замесен в неговото търсене. Винаги го беше смятала за самотник. Гун Лобсанг издуха поредния облак дим, който напълно скри лицето му в сумрака на чайната. След това се наклони към тях и отговори с дрезгав шепот:

— Пътуваше с тертон Туптен Джинпа.

33.

— Мили боже — прошепна ужасено Джек, — за какво му е притрябвал тертон?

Гун Лобсанг поклати глава и въздъхна дълбоко.

— Нямам представа. Както знаеш, стоя настрана от подобни хора. Мисля, че Туптен Джинпа е учител по бон, макар че би трябвало да принадлежи към Ордена Гелук, същия като на Далай Лама. Смятам, че е магьосник.

Нанси не можеше повече да се сдържа.

— Какво, по дяволите, е тертон?

Двамата мъже се вторачиха в нея, сякаш беше мръднала. Малко по-късно с болезнено изражение на лицето Джек Адамс започна да обяснява:

— Тертоните са търсачи на съкровища... С други думи, могат да откриват терма... Или поне твърдят, че могат да го правят... Използват тантрически практики, твърде езотерични разновидности, за да помогнат за връщането на терма от по-висшите светове...

— Искаш да кажеш, че терма е нещо като вход към друг свят?

Гун стрелна очи към Джек и отново заговори на родния си език.

Джек отхвърли с махване на ръка неговите възражения и пак отговори на английски.

— Гун, остави я на мира. Та тя е тук само от няколко часа. Освен това Далай Лама казва, че е хубаво да не знаеш нищо за магията... Нейното сърце е чисто — не знае нищо за черните бон и тяхната магия...

Тибетецът го прекъсна ядосано, но този път заговори на английски:

— Може да го наричаш „чисто сърце“, но знаеш не по-зле от мен, че с подобна невинност, можеш да я наречеш и невежество, ако предпочиташ, са свързани и големи опасности.

Нанси се опита да умилюва Лобсанг, защото отчаяно се боеше да не изгуби едничката следа, която я свързваше с Антон Херцог.

— Виж, съжалявам, не разбирам за какво говориш, но аз съм на един вид поклонничество. Чувала съм, че в Тибет поклонниците са уважавани и хората им помагат.

Гун изпадна в мрачно мълчание. Джек заговори отново и този път Нанси изпита благодарност към него. Той започна да я защитава и се опитваше да привлече тибетеца на тяхна страна.

— Виж, казвал съм го и преди, това трудно може да бъде определено. Да кажем, че терма представлява свещено познание, скрито през отминали времена, така че когато настъпят черни дни, да може да бъде преоткрито, за да ни помогне. Тертоните са монаси, които могат да откриват терма и да ги връщат при нас. Нали така, Гун?

Тибетецът продължаваше да има кисел вид.

— Да.

Той запали друга цигара и стрелна Нанси с поглед.

— Обаче има много други черни магьосници, които искат да се сдобият със силата на терма... затова хората винаги са подозрителни към онези, които се опитват да ги намерят.

— Значи тертоните са черни магьосници?

— Не. Не е задължително. В миналото е имало и бели монаси, които също са били тертони. Някои от най-великите ламии са били тертони. Днес обаче повечето хора искат терма да си останат скрити. Какво ще стане, ако попаднат в погрешни ръце?

Нанси отчаяно се опитваше да следи разговора. Успоредиците с Книгата на Дзян трудно можеха да бъдат пренебрегнати.

— Значи Книгата Дзян също трябва да е терма, нали?

Промяната в изражението на Гун Лобсанг беше пълна и настъпи на мига. Преди беше раздражено и високомерно, а сега изглеждаше слисано. След като затвори зиналата си уста, той попита:

— Откъде знаеш за Книгата Дзян?

— Четох в една статия за нея. Прозвуча ми малко като терма.

— Книгата Дзян щеше да е терма, ако съществуваше, но това е твърде невероятно — отговори Гун Лобсанг, без да отмества очи от Нанси. — Ако съществуваше, тя щеше да е най-ценният антикварен предмет в света. Това щеше да е терма, съдържаща определени познания от много, много древни времена. Отпреди една или две юги^[1]. Познания как да бъде създаден свръхчовекът... Някои ламии твърдят, че тя е черна книга, но не всички.

Черната книга, припомни си Нанси веднага, защото се сети за китайското наименование на Книгата Дзян.

— Имаш предвид, че кориците ѝ са черни?

— Не. Искам да кажа, че е зло. Тя е черна терма. Терма от тъмната страна, която само учител по бон или черен монах може да свали от горните светове.

Джек Адамс пусна една театрална въздишка.

— Прекрасно, нуждая се от бира. Разговорът стана твърде сериозен за моя вкус. Келнер, моля, една бира на тази маса!

[1] В космологията на индуизма има четири вселенски епохи — Сатя юга, Трета юга, Двапара юга, Кали юга, с различна продължителност. — Б.пр. ↑

34.

— Това е всичко, което мога да ви кажа. Какво в действителност е правил Антон с тертона Туптен Джинпа — нямам ни най-малка представа...

След това изгледа вторачено Нанси и добави:

— Но едно мога да кажа със сигурност, че дори магьосник като него няма да е толкова глупав да се опитва да намери Книгата Дзян.

Нанси Кели не би била толкова сигурна. Щеше да е много по-доволна, ако Гун й беше казал неща, които влизат в противоречие с наученото за историята на Обществото „Туле“ и историята на неговия интерес към Тибет, но това не стана. Подобните на паяжини следи, които можеха да свържат черния свят на Европа през Втората световна война с днешния модерен Тибет, се превръщаха в тежки, несъкрушими вериги. Макар все още да не можеше да го проумее, тя имаше чувството, че нейното пътуване беше попаднало в течението на една несекваща инерция.

— Има ли някой друг, който може да знае накъде са се насочили, след като са прекосили Су Ла?

Гун Лобсанг наклони глава и помисли известно време.

— Не мисля, че тук, в Лхаса, има такъв човек. Обаче щом стигнете в манастира Бхака, може да попитате там. Когато стигнете в гомпата, дори може да намерите някои от шерпите на Антон.

После се размърда неспокойно на стола.

— Добре, ще направя това. Ще поема риска, че не си в нужната форма. — Нанси кимна в знак на благодарност. — Ако искате да тръгнете днес, ще трябва да се заловя за работа. Ще дойда да ви взема, когато разбере кой ще пътува на изток по Сечуанското шосе. Мисля, че има няколко шофьори от Кампа^[1], които тази сутрин ще поемат за Амдо^[2]. Ако им се плати, ще ви закарат.

— Благодаря ти, приятелю — отговори Джек и започна енергично да разтърсва ръката му.

Гун стана, докосна с пръсти каубойската си шапка и след това си тръгна. Пристигна келнерката и донесе бутилка „Сняг“ — поръчаната от Джек бира. Той ѝ благодари на тибетски, след това се усмихна на Нанси:

— Сигурна ли си, че не искаш биричка?

— Малко е рано за мен. В девет часа...

— Както обичаш. Според мен помага срещу височинната болест.

— Господин Джек Адамс, я ми кажи, всичките тези приказки за тертони и терма — вярваш ли в това? — полюбопитства Нанси.

Джек отпи няколко големи глътки направо от бутилката, избърса уста с ръкава си и едва след това отговори:

— Зависи от това какво разбираш под „вярваш“. Как ще наречеш способността да спреш собственото си дишане, биенето на сърцето и дори мозъчната си дейност? Магия? Това могат да направят ламите в напреднали стадии на медитация. Когато ги закачиш за западни медицински апарати и потърсиш признаци на живот, няма такива. Дори енцефалограмата не открива нищо. Те са клинично мъртви. Обаче след като мине определеното време — бум. Отварят очи и стават. Това магия ли е? Или да вземем способността им да левитират. Или силата да предизвикат у някого мозъчен кръвоизлив от сто метра? Ами способността да стават невидими? Магия? Или просто физически действия, които ние днес не можем да обясним, като използваме науката...

— Значи казваш, че според теб всичко е истина?

— Не, не това е важното. Не бих се наел да дефинирам що е действителност за когото и да било. Но не мога да кажа, че това не се случва: левитацията, спирането на жизнените функции и всички онези други необикновени неща, които върховните ламы могат да правят. Просто си мисля, че науката още не може да ги обясни, обаче някой ден ще можем да го направим. Що се отнася до скритите познания, които се черпят от по-висши светове — не познавам култури, в които учителите и ясновидците не разчитат на познания или умения, които идват отнякъде другаде. Предполагам, че терма е нещо подобно, кой знае? Аз не отричам резултатите на тантрическия будизъм^[3]. Само споря с теорията зад него. Но едно е сигурно... — Джек се наведе към нея през тясната маса, за да е напълно сигурен, че никой друг в опушената чайна не може да ги чуе. С почти залепена за ухото на

Нанси уста, с дрезгав шепот той продължи: — Ако ме питаш, всичко това е проклетата черна страна.

После с дори още по-тих глас продължи:

— И знаеш ли какво? Естествено, никога не бих го казал на Гун, но донякъде съм съгласен с китайците...

След тези думи бързо се огледа наоколо.

— Разбира се, не с техните техники, насилието и потисничеството. Отвращението... Разбирам обаче тяхното отвращение и тревога. Цял Тибет е пламнала лудница. Когато китайците нахлуват, откриват наистина ужасяващи неща. Една трета от населението е по един или друг начин набъркана в тези глупости като монаси, монахини или ламы, а останалата част от хората живеят във феодално робство и работят като волове за тази група суеверни магьосници. Ламите контролират умовете на селяните толкова успешно, както комунистите контролират умовете на народите.

Джек отново се огледа притеснено из помещението, оставяйки у Нанси отчетливото впечатление, че ще се озоват в голяма опасност, ако някой чуе и думичка от онова, което казва.

— Говори се, че когато нахлуват в манастирите, китайците откриват скрити мазета, пълни с древни окултни ръководства и монаси, които практикуват всякакви видове черни изкуства. Китайските войници, които си пробиват с бой пътя в манастира Шигаце през две хиляди монаси, разказват, че в пещерите под него са се провеждали животински и човешки жертвоприношения с канибалски ритуали...

Нанси се сепна.

— Хайде, Джек! Та това е само комунистическа пропаганда. Направо не мога да повярвам, че си се поддал.

— Да, сигурно в това има преувеличение, но се хващам на бас, че в разказите има и известна доза истина. Човек си задава въпроса, как може едно йерархическо монашество да бъде истински будистко? Не може, и това е истината. Будизмът представлява освобождение от егото и откъсване от земните неща. Това, което виждам в тибетската религия, е нещо подобно на военизирана теокрация, множество различни чинове и привилегии, много тайни и познания, отказани на хората. И аз наистина не разбирам какво общо имат тайните с учението на Буда или с магията. Голяма енергия или власт, или мана,

или както искаш го наречи, която се контролира от върха. Така че нещо друго трябва да се е случвало в Тибет — нещо друго, освен обикновения стар будизъм. Единственият проблем е, че ние, като външни хора, никога няма да научим какво. Трябва да си сигурна, че ламите също въртят пропаганда с това добро старо момче, което обикаля света, усмихва се на всеки с толкова мека и сладка...

— Удивена съм, че заемаш толкова крайна позиция — поклати Нанси глава. — Видях Далай Лама да говори, когато дойде в Сентръл Парк в Ню Йорк. Очевидно е миролюбив и просветлен човек. Той е олицетворението на будист така, както аз го разбирам.

— Да, виждам, че е използвал своето обаяние върху теб. Не те ли притеснява, че е в роднински връзки с последния Далай Лама и онзи преди него? Това не може да се нарече демокрация, нали? На мен повече ми прилича на наследствени привилегии. Искам да кажа, че съм просто селянче от Орегон, но доколкото мога да видя, цялата област е изградена върху черна магия и суеверия. Би ли повярвала, ако някой западен монах каже, че е възплъщение на Исус? Защо това изключване на неверието само защото сме в Тибет? Би ли почитала някой западен монах като божество, както е почитан Далай Лама? Ако питаш мен, става дума за масова хипноза. А ако го наречем магия, по-скоро е черна, отколкото всякаква друга.

Джек наклони бирената бутилка, изпразни последните два пръста течност и след това я стовари на масата.

— Не ме разбирай погрешно. Още в началото казах, че тези хора са способни на неща, които ние на Запад дори не можем да започнем да разбираме. Освен това подозирам, че са много по-напреднали от нас в познанието за човешкото съзнание, но от всички тях ме побиват тръпки, особено от върховните ламы. И знаеш ли какво? Затова си мисля, че те всички имат нещо общо с тъмната страна.

Двамата потънаха в мълчание, а Джек държеше празната бутилка с двете си загорели планинарски ръце. След известно време той тихо каза:

— Обаче стига толкова за моите мисли. Онова, което искам да зная, е ти, Нанси Кели, какво искаш?

Тя усети прилив на адреналин.

— Какво искаш да кажеш?

— Много добре знаеш какво искам да кажа. Как така знаеш за Книгата Дзян? И защо трябваше да дойдеш в Тибет по втория начин без обичайните процедури за виза? Ти не си контрабандист на антики. И какво прави Антон действително в Пемако? Ти знаеш, нали? Или най-малкото подозираш нещо. И онзи мъж във фоайето на „Тадж Махал“, той не е следил мен, нали? Искам да знам какво става!

Той настойчиво вторачи в нея своите яркосини не премигващи очи. Тя трябваше да отговори.

— Виж, Джек, истината е, че не знам.

— Знаеш много повече, отколкото признаваш. Сигурен съм в това.

В нейното собствено съзнание всичко беше толкова объркано, че наистина не знаеше откъде да почне. Чувстваше обаче, че той заслужава по-добро обяснение от онова, което му беше дала. Разбира се, стига да можеше да разплете своите мотиви, да ги превърне в нещо по-разбираемо.

— Добре — започна тя, докато Джек я гледаше очаквателно. — Полицията в Китай и Индия преследва Антон. Обвиняват го в шпионаж. Никой в „Трибюн“ не вярва в това. И аз мисля, че е голяма нелепост, макар мнението ми да няма значение. Веднага щом пристигнах в Делхи, бях арестувана, защото той ми беше изпратил костта, която ти показах. Разпитвах ме за връзката ми с него. Хващаха се за дреболии, но разбрах, че той е загазил здраво. Пуснаха ме, но предполагам, че са ме следили и са подслушвали всичките ми разговори. Затова не исках да говорим за полета по телефона. В началото бях разгневена от ареста и заради факта, че сякаш никой не прави нищо, за да бъде намерен Антон, а беше изчезнал вече от три месеца. Толкова странно ми се струваше. Но тогава поне си мислех, че нещата са прости: журналист си върши работата, а репресивните сили се опитват да го спрат. Такъв тип история. Но когато се вгледах по-дълбоко в нея, всичко започна да изглежда много странно...

Джек повдигна вежди, но нищо не каза.

— Открих, че бащата на Антон, Феликс Кьониг, е бил тибетолог и член на германска езотерична секта, известна като Обществото „Туле“, която организираше изследвания на арийския произход и изпращала експедиции в Тибет. Изглежда, че Кьониг е идвал в Тибет,

може би повече от веднъж, като експедициите са плащани от нацистите. Целта била да се привлекат ламите на германска страна...

Тя погледна Джек почти умолително, защото съзнаваше колко странно звучи цялата история и очакваше всеки момент да ѝ каже, че си е изгубила ума. Обаче той мълчеше и я наблюдаваше, а изражението му не се поддаваше на тълкувание.

Нанси продължи:

— Нацистите смятали, че тибетските ламы или някакъв таен орден в страната разполагат с познания за свръхчовека, че знаят как да превърнат обикновено човешко същество в по-еволюиран вид, нещо като по-висша разновидност на човека, роден да управлява света. Според нацистите тези познания им принадлежали, защото всъщност са древни арийски знания... и ще им помогнат да спечелят войната. Зная, че всичко това звучи доста изсмукано от пръстите, обаче когато отидох да се срещна с Мая, тя ми показва някакви стари медали, които Антон е оставил при нея. Един от тях очевидно беше от Обществото „Туле“ и сигурно е принадлежал на Антоновия баща Феликс Кьониг. На него имаше съвсем същото изображение като на мундщука на костената тръба.

От изненада очите на Джек се разшириха.

— Сигурна ли си? Този тромпет е много стар.

— Да, напълно съм сигурна. Кама, издигната над свастика. Онова, което отчаяно искали, били познанията за свръхчовека, и вярвали, че Книгата Дзян съдържа тези знания. Нацистите я наричали Книгата на пръстена и се вманиачили да я намерят — затова били тези експедиции. Проучванията на Антон трябва да са свързани с нея. Просто няма друг начин. Това е материалът, който е проучвал. Казал на Мая, че това е най-великата история, която светът е чувал...

Гласът на Нанси заглъхна. Черна сянка мина по лицето на Джек.

— Боже, Нанси, защо не ми каза всичко това, преди да тръгнем?

— Ами защото откривах нещата, докато се случваше всичко останало. Първо си помислих, че е твърде смахнато, и не можах много добре да го осмисля. След това реших, че е най-добре да нарежа всичко, да ти платя и да си тръгна.

Двамата отново потънаха в мълчание, но след малко тя го погледна втренчено.

— А ти Джек? Защо беше готов да ме заведеш в Тибет срещу толкова орязана цена? Какво означава символът върху костената тръба и какво значат буквите? Ти знаеше още от самото начало, нали?

Американецът въздъхна дълбоко и поклати глава.

— И да, и не. Нямам представа за произхода на символа с камата и свастиката. Не го познавам, но е истина, че разпознах буквите.

— И какви са?

— Старши футарк.

— Старши какво?

— Руни. По името на първите шест магически букви на най-старата известна руническа азбука: Ф У Т А Р К. Известна е като Старши футарк.

— Как е възможно върху костена тръба, която е на повече от двадесет хиляди години, да има европейски писмена? И как, за бога, се е появила в средата на Хималаите?

— Много хубав въпрос. Сега разбираш, защо толкова много исках да науча откъде е дошла. От години търся точно това. Тръбата предоставя категорични данни, според мен, че човечеството е много по-старо, отколкото хората смятат. Че развити цивилизации са съществували преди повече от петнадесет милиона години. Да намериш древна кост с руни по нея на хиляди километри от Северна Европа е направо невероятно. Сега съм сигурен, че Херцог трябва да е открил арийското царство, което е издирвал през всички тези години. Аз имам намерение да отида там и да донеса неговите съкровища и реликви. Искам да покажа на света, че съм прав. Мога да ти кажа и още нещо: ако успея да сложа ръка на сносно доказателство, това ще ми помогне не само да се отърва от дълговете си.

Когато казваше това, очите му бляскаха. Разбира се, каза си Нанси, това ще се окаже огромна съкровищница, пред която гробницата на Тутанкамон ще изглежда направо модерна. Джек Адамс се смръщи:

— Доколко си сигурна в онази работа с бащата на Антон?

— Може да се каже, напълно. Центърът „Симон Визентал“ в Аржентина до голяма степен потвърди моята информация. Искам да кажа, че според тях вторият съпруг на Антоновата майка е бил Феликс Кьониг. И че това лице е било съветник на нацистите по тибетска култура, че е пътувал до Тибет и т.н. Обаче идеята, че Антон търси

Книгата Дзян, е просто предположение. Възможно е да се интересува от Тибет по други причини, но фактът, че пътува с тертона Туптен Джинпа, ме изпълва с подозрения. Особено като се има предвид, че Книгата Дзян е терма и че тертоните са единствените хора, които знаят как да откриват изгубените терма. Едно е сигурно: Кьониг предприема няколко пътувания до Лхаса за сметка на нацисткия режим. Запазена е информация, че е идвал тук специално, за да търси изгубените арийски познания и произхода на арийската раса.

Двамата потънаха в мълчание. Нанси гледаше Джек с очакване. Сега, когато беше изляла всичко, чувстваше облекчение, че е споделила своето несигурно предположение за действията на Херцог. Джек Адамс би могъл да се присъедини към нейните разсъждения кое е истина и кое — просто фантазии на окултистите от времето на Втората световна война и на разни луди ламите. Тя го погледна изучаващо: главата му беше ниско наведена и той изглеждаше потънал в мисли. След около минута започна нервно да чопли етикета на бирената бутилка. После вдигна глава и я погледна.

— Е, Нанси Кели, това наистина е интересен случай. Не казвам, че вярвам кой знае колко в тези езотерични шарлатании. Дори смятам, че нацистите са били много по-шантави от ламите, но зная какво са търсели. Или поне си мисля, че знам. Вероятно са се опитвали да установят връзка с Великото бяло братство...

[1] Историческа област, която китайските комунисти са разделили между Тибетския автономен регион и китайската провинция Сечуан. Идеята е, ако случайно Тибет успее някак си да се освободи, голяма част от историческите му земи да останат в КНР. — Б.пр. ↑

[2] Една от трите традиционни области на Тибет (Амдо, Кампа, Ю-Цанг). — Б.пр. ↑

[3] Условно това е северният будизъм Ваджраяна или Тантраяна, откъдето идва и името тантрически езотеричен будизъм. — Б.пр. ↑

35.

— От години не съм се сецал за Великото бяло братство. Когато бях по-млад, на двадесет и няколко години, и правех проучвания за докторската си дисертация в Катманду...

С подрънкване на стъкло келнерката остави нови бирени бутилки на масата. Джек ѝ благодари и подаде едната на Нанси, която я прие с благодарност.

— Не знам дали си била в Катманду, но градът привлича много откачалки: търсачи на истината и така нататък. Хора, които вярват, че там има гурута, знаещи тайните на живота, плюс други, които смятат себе си за гурута. Те си обменят купища износени митове и възбудата от тайни общества, зли проклетия и все в тоя дух. На върха на това дърво от всички тези митове и истории стърчи Великото бяло братство. Смята се, че то е мистично общество от Учители, които контролират света от своето подземно царство или високопланинска долина някъде из Хималаите. Някои твърдят, че царството им се казва Шангри Ла, други казват, че Шангри Ла е добро място и никога не може да бъде дом на подобно братство. Трябва да признаем, че така или иначе, в Азия се носят много подробни разкази за братството и неговото царство, които не са само приказки на хипита.

Той отпи глътка от бирата.

— Нацистите сигурно са се опитвали да влязат във връзка с братството. Ако идеш в Катманду, ще срещнеш хора, които твърдят, че са намерили пътя до Шангри Ла и са се срещали с братството, но това са просто лъжи. Братството идва при теб и те кани, а не ти го намираш... освен това се съмнявам, че някой от поканените ще разправя приказки...

Нанси остави бутилката на масата.

— Но кои са тези хора, за бога?

— Някои твърдят, че става дума за нещо като университет за просветлените. Притежават големи библиотеки, пълни с езотерични знания. Ако Книгата Дзян наистина съществува, сигурно е в някоя от

тях. Други говорят, че въпреки своето име братството е под влиянието на силите на мрака.

Нанси вметна:

— А ти какво мислиш?

— Както вече обясних, отнасям се малко недоверчиво към всичко това. Лично аз смятам, че ако братството съществува, вероятно е нещо повече от сбирщина пещерни тибетски и индийски окултисти, които вършат нещо лошо. Разбира се, това не значи, че не са силни. Фактически ще си позволя да кажа, че ако нацистите наистина са идвали в Тибет, може би братството ги е поканило, за да ги включи в някакъв свой налудничав план. Не знам, но може би цялата идея за Втората световна война е измислица на Великото бяло братство...

Нанси едва не се задави с бирата.

— Какво? Ти се шегуващ! Смятах, че не вярваш в черната магия.

Джек сложи пръста си на устата и тревожно огледа помещението.

— Шшт, не повишавай тон! Навсякъде има доносници, дори в „Синия фенер“. Виж, ти не разбираш: казах ти, не е като да не вярвам, че на този свят стават странни неща. Просто не съм убеден, че всички са свързани с магия. Мога да те уверя, че тибетските тантрически практики не се изчерпват с циркаджийски номера като левитацията. Техен специалитет е телепатичният контрол на съзнанието.

Лицето на Нанси се изкриви в тревожна гримаса. Опитваше се да реши дали Джек е напълно сериозен. Напрегнатото му изражение, тайнствеността, която излъчваше, подсказваха, че е искрен, но беше трудно да се определи.

— Добре де — каза тя, след като си пое дълбоко дъх, — дори да има зрънце истина в онова, което казваш, и Великото бяло братство наистина съществува някъде, то със сигурност трябва да е сила на доброто. Нали се нарича Великото бяло братство, а не Великото черно братство? В такъв случай каква работа биха могли да имат с нацистите? Със своята велика бяла мъдрост сигурно биха усетили, че нацистите са сила на злото, че от съюза помежду им не би могло да излезе нищо добро...

Джек вдигна рамене.

— Да, би било хубаво, ако това е истината, но животът не е толкова прост. Предполага се, че братството е бяло и че подпомага

каузата на доброто в този свят. Но кой може да каже? Може да са се отклонили от правия път? Легендата твърди, че Учители от братството са в телепатична връзка с други Учители, които съществуват в по-висши сфери на съществуване. Смята се, че тези по-висши Учители са като добри ангели, но може и да не са това, което твърдят, че са. Възможно е да не казват истината. Може би и самото бяло братство е било заблудено?

Джек отпи глътка бира и за пореден път огледа чайната, за да се увери, че никой не ги подслушва.

— Човек се свързва с извънземни сили на свой риск. Винаги щом чуя истории на хора, установявали контакт с НЛО или Учители в Тибет, не мога да не си помисля: хубаво, може и да си установил връзка, но е възможно силите, с които си контактувал, само да се преструват на добри, само да твърдят, че помагат на света, а всъщност да се опитват да причинят зло и да те използват...

По дяволите, какво става? В какво се беше забъркала, запита се Нанси. Дори Джек Адамс, за когото бе предположила, че въпреки малко ексцентричния си начин на живот е реалист, тъпкан с дипломи и научни степени от различни университети, дори малко скептик като нея самата, се оказа какво? Готов да обмисля най-невероятните конспиративни теории, които беше чувала. Всъщност това бе и причината за нейното изумление. Та Джек Адамс беше учен, но въпреки това бе готов да се занимава с идеи за учители телепати и нацисти, които търсят свръхчовека. Неговата разновидност на неверие беше най-странният скептицизъм, който някога беше срещала. Дотолкова не вярваше, че не би казал със сигурност, че нещо е истина, но и не искаше да признае, че не е.

Тогава Нанси си помисли, коя е тя, че да го обвинява? Ако човек се замисли, толкова ли бяха странни учителите телепати в сравнение със света, който вече познаваше? Свят на глобални войни, религиозни сблъсъци и надпревара в ядреното въоръжаване, вдъхновявана от различни модели за управление? Днешният живот на Запад, да не би да е по-малко налудничав от този в Хималаите? Откри, че повтаря думите на Джек: коя беше тя, че да каже какво е вероятно и кое невъзможно? Изглежда бързо губеше своето усещане за перспектива и се излагаше на опасността да не може да прави разлика между истината и измислицата. Възможно ли е тези две понятия вече да са

без значение за нея? Може би беше изгубила вярата си в подобни удобни разграничения.

— Джек — започна тя в отчаян опит да се вкопчи в някакъв порядък, — кажи ми простичко какво мислиш. Дали Антон се опитва да повтори проучванията на баща си, за да намери братството? Книгата Дзян ли търси и тайната на свръхчовека, каквото и да означава това?

Въпросите прозвучаха нелепо опростенчески още докато ги произнасяше, и Джек нямаше да ѝ даде успокоението, за което копнееше. Както очакваше, той само вдигна рамене.

— Може би да, а може би не. Но като се има предвид онова, което току-що ми каза за неговия баща, и като добавим казаното от Гун, че Книгата Дзян е терма, е твърде вероятно. Особено като се знае, че спътникът му е тертон.

Той замълча за малко, сякаш искаше да си събере мислите.

— Нанси, знаеш ли какво? Понякога, дори да си обезверен човек като мен, има смисъл да вярваш и в най-малоумните теории.

— Какво искаш да кажеш?

— Ами ако цялото население на Тибет заедно с нацистите плюс Антон вярва в Книгата Дзян или Великото бяло братство, или прераждането, или със същия успех в летящи свине, а аз съм единственият, който не вярва... Мисля, че тогава трябва да си затварям устата. Ако искаме да намерим Антон, трябва да мислим като него. Кое то вероятно означава, че трябва да вярваме във всичко споменато по-горе. Освен това има още нещо: ако Книгата Дзян наистина съществува, тя ще струва милион пъти повече от диаманта Кохинор. Ще бъде най-голямата антика на всички времена, която някога е била откривана.

Той облиза устните си и у него се надига авантюристът, готов да се справи с всяко предизвикателство, особено когато може да се спечелят и пари.

Разбира се, че си мисли за пари, каза си Нанси. Не се живее само с академичните лаври. За миг тя беше разочарована, разочарована, че не реагира като нея. Че търсенето на Антон и на истината за това какво е правил през всичките тези години в Тибет, за Джек нямат по-голямо значение, отколкото възможността да спечели пари. И все пак, щом алчността може да го плени, тогава нека е тя. Беше стигнала дотук и откри, че единственото, което иска, е да продължи нататък. И ако

решеше да бъде брутална и към себе си, трябваше да признае, че в търсенето ѝ също имаше зрънце личен интерес: искаше великата история, която Антон беше заминал да търси.

— Значи все пак ще дойдеш в Пемако? — попита тя предпазливо.

Джек се усмихна в отговор.

— Разбира се, нека го направим.

— Смяташ ли, че нещо ужасно се е случило на Антон?

— Кой знае? Едно е сигурно — той е от онези типове, които са направо неразрушими. Дяволски късмет и подобни неща. Възможно е просто да обикаля стари манастири и да си прекарва добре...

— Или най-накрая напълно е полудял... — добави Нанси с приглушен глас.

Джек наклони глава, изгълта последните капки от бирата и остави шумно шишето на масата, после погледна към вратата.

— Или и двете. Има само един начин да разберем. Къде е Гун Лобсанг, когато ти трябва?

36.

Групата монаси беше спряла отново високо в планината близо до края на пояса от дървета. Бяха потърсили заслон от дъжда под група криви акации. Под тях долината беше покрита от висящи големи облаци.

Въпреки страха си заради усещането, че нещо ги преследва, Антон Херцог беше доволен, че спираха. Когато монасите го носеха, въжетата, които придържаха изтощеното му тяло към носилката, протриваха кожата му. Затова сега беше зачервена и кървеше. Освен това се беше уморил да се опитва да държи главата си неподвижна, докато го подмятаха насам-натам. Радваше се, че ще си отдъхне от тези неудобства. Опитваше се да диша по-бавно, да отпусне крайниците си. Може би бяха съвсем близо. Може би Агарти беше само на един преход от тук. Надяваше се да е така, защото знаеше, че няма да издържи още дълго.

Заместникът на игумена дойде при него, клекна до носилката и му предложи нова лула. Докато дърпаше и вдишваше сладкия дим, Херцог чу как старият лама се изправи и започна разговор с един от монасите. С усилие отвори очи. Двамата изучаваха карта. След около минута заместник-игуменът отново клекна до него, вдигна картата пред очите му и посочи с черен под нокътя пръст горния ляв ъгъл на измокрената страница.

— Това ли е мястото, където те намери китаецът? Там ли се отказа?

Херцог почувства как гъстият медоносен дим на опиума изпълва гърлото и дробовете му. Под въздействието на наркотика отново усети подтик да говори. Вратът вече не го болеше, разкъсващата болка в дробовете беше намаляла и се чувстваше отново изпълнен с покой и задоволство. Китаецът? Какво искаше да каже ламата? Какво знаеше за този странен китаец? Нима беше напреднал толкова много в разказа си за своето пътуване, че е казал на ламата и за странния китаец? Не можа да си спомни. Опиумът му отнемаше последните остатъци воля за

съсредоточаване. Не отне обаче нищо от жизнеността на мисълта му. Сега съзнанието му се рееше, където си искаше, защото беше лишен от силата да го насочва по своята воля.

— Да — отговори той тихо, докато в съзнанието му изплува образът на елегантния китаец. — Китаецът. Точно така.

С нова настоятелност в гласа, заместник-игуменът го прекъсна:

— Моля те да се съсредоточиш и да погледнеш точката, която соча на картата. Това ли е мястото, където те намери?

Херцог наистина се опита да фокусира погледа си върху картата.

— Не зная. Той ме спаси. Отведе ме. Но пътуването беше по-дълго, отколкото осъзнавах. Не бях в добра форма. Трябваше да минем през висок проход. Проход, който беше много добре скрит. По време на изкачването ту заспивах, ту се будех, когато от време на време носилката се разтърсваше. А спускането беше толкова стръмно, че ме помолиха да слеза от нея. Всички бяхме вързани един за друг. Аз и китаецът в средата, а пред и зад нас — шерпи.

Игуменът се отчая.

— Каж ми, разпознаваш ли нещо на картата? Изобразената тук местност напомня ли ти нещо? Подсказва ли ти къде си бил?

Обаче Херцог се беше унесъл. Той мърмореше отчасти на себе си и донякъде на доктора, който надничаше покрай заместник-игумена.

— Не знам, нали разбираш. След няколко минути пътеката напълно изчезна. Бяхме принудени да вървим по тясна скална тераса. В продължение на стотици метри напредвахме крачка по крачка по тази издатина, покрай челото на огромна висока скала. Долу, на около триста метра под нас, се виеше зелена, подобна на змия река, пробивайки си път през скалистия каньон.

Заместник-игуменът се вторачи в картата. В този сектор нямаше нито река, нито клисура, нито тераса. Той въздъхна и отпусна ръце. Тъжните му очи огледаха умирация мъж. Херцог усети, че е разочаровал стария лама.

— Не бива да забравяш, че бях изтощен. Когато най-накрая стигнахме отново до някаква пътека, аз рухнах от изтощение. Помогнаха ми пак да се кача на носилката, която шерпите по някакъв начин бяха носили през цялото ни ужасяващо пътуване. Веднага щом седнах на столчето, заспах. Събудих се отново едва когато се чува

радостните викове на шерпите, щом най-сетне видяха родното си място. Затова не мога да позная нищо на твоята карта. Трябва да разбереш, че не бях в по-добро състояние, отколкото съм сега...

Херцог потъна в мълчание. Заместник-игуменът върна картата на монаха. След това притисна длани една в друга. Искаше да научи още, да чуе какво е това място, макар че това беше забранено познание и изпитваше вина дори при мисълта да попита.

— Как изглеждаше техният дом? Моля, опиши го. Херцог повтори сънливо въпроса. Очите му се бяха вторачили с благоговение в небесата.

— Как изглеждаше? Това беше най-тучната и зелена долина, която някога бях виждал. Нещо поразително. Заобикаляха я високи върхове, но тъй като най-широката ѝ част се простираше на не по-малко от два километра и половина, получаваше достатъчно слънчева светлина. Долу в долината можях да видя съвсем ясно манастир, заобиколен от жилищни сгради и селски къщи, а в полетата различих фигурите на много хора, които здраво се трудеха.

За миг се озова отново там и джунглата изчезна, болките, които го държаха здраво във физическия свят, избледняха и той се върна в миналото и красивата долина. Започна да говори, но можеше ли заместник-игуменът да го чуе? Описваше своите видения, спомени. Виждаше как китаецът гордо се усмихва. Той се обърна към него направо сащисан от благоговение и каза:

— Толкова е красиво!

— Благодаря — отговори китаецът. — Винаги е било така.

Внезапно очите на Херцог отново се фокусираха върху заместник-игумена. Вече беше сигурен, че говори, а не само сънува. Той събра всички сили и се вторачи решително в ламата.

— Опитях се да науча повече от китаеца. Казах, че това ми прилича на невероятно мирно място. Страдате ли от обичайните проблеми на обществото, попитах го аз.

Китаецът ми се усмихна гордо и отговори:

— Тук престъпления няма и болестите са непознати. Хората живеят пълноценно и дълго и умират в съня си. Нямаме нужда от техници, адвокати, почти не ни трябват лекари и със сигурност не ни е

нужна никоя от онези прозелитски религии. Придържаме се към таоизма и животът ни минава в щастие. Благодарение на просто, но здравословно меню от ориз, пресни зеленчуци, никаква захар и съвсем малко сол, съчетано със здрава ежедневна работа на открито, човешкото тяло не заболява, не развива рак и други болести. Тук възрастните умират мирно в съня си, оттегляйки се кротко от живота, както са правили примитивните хора в продължение на милиони години по целия свят.

На всеки десет години получаваме сведения от външния свят. Въпреки това не смятаме, че в неговите дела има нещо, което да не може да се предскаже цяло десетилетие преди да се случи, и то без човек да се замисля кой знае колко. Въпреки че таоизмът никога не спира на едно място, той не се променя...

— Значи това не е манастир? — попитах аз и посочих с пръст основната сграда, която се издигаше между селските жилища.

— Не. Не и според модела в останалата част на Тибет. Това е обикновена къща. Надяваме се да окуражим Мъдростта да я направи свой дом, но не сме толкова самонадеяни да го направим и свой. От време на време го посещаваме и се опитваме да чуем онова, което Мъдростта ни нашепва.

— Значи ти не си учител, брат или член на религиозния орден в това царство?

— Това не е царство и аз не съм нито едно от изброените неща. Ние сме общност, която просто се опитва да съществува без необикновени страдания. Ние всички споделяме едно и също време и вършим същата работа, макар че поради моя начин на мислене имам естествено предразположение към учене и размишления, затова прекарвам повече време в тези занимания, отколкото останалите ми съжители. Но аз също работя на нивите, жъна и доя яковете.

Заместник-игуменът прекъсна Антон:

— Това прилича на някакво комунистическо общество. Сигурно се е случвало да се озовеш случайно в Червен Китай...

Херцог се усмихна.

— И аз си помислих това в първия момент. Но после си спомних, че китаецът спомена пътя на Тао, погледнах надолу в долината и от съвършено терасираните оризови ниви и великолепната атмосфера на спокойствие разбрах, че това място със сигурност не е било никога

докосвано от отровата на Културната революция. И че е много по-старо и мъдро от всякакви идеологии на Маркс и „великия кормчия“ Мао.

Но аз не търсех това. Освен ако скромността на китаеца не криеше факта, че иззад стените на Къщата на Мъдростта, както той я нарече, те тайно се опитват да влияят на световните събития с помощта на телепатия и древните практики на тантрическата йога.

Без да имам намерение да го обидя, по какъвто и да е начин, попитах китаеца какво се надяват да постигнат във външния свят. Опитва ли се тяхната общност да разпространява своите познания сред останалите? Напуска ли долината в мислите си, за да общува с други хора? Отговорът му беше прост и пряк:

— Смятам, че ни разбираш погрешно. Ние не искаме да учим, когото и да било на каквото и да било. Гостите са добре дошли тук, за да научат как живеем, но дори за секунда не ни минава през ума да убеждаваме когото и да било, че нашият начин на живот е най-добрият. Мисля обаче, че разбрах за какво говориш. Ние тук в долината имаме познания за много неща и знаем много добре, че съществуват древни изкуства, които позволяват на хората достъп до нематериалните сфери на този свят, да се протягат надолу и да правят внушения на други съзнания. За да стигнат тези внушения до всички хора, трябва да бъдат направени под формата на символи, а не на думи, защото иначе само говорещите даден език ще ги разберат. Между другото, символите са много по-могъщи.

Но да се занимаваме с подобна дейност е против клетвите на нашия орден, защото подобно поведение е много далече от таоизма. Та как биха могли хората да живеят щастливо, ако ги движат само нашите неосъзнати от тях внушения и не са решили сами как да действат? Вместо това ние насочваме нашата енергия към задачата по откриване и подхранване на истинския таоизъм. И тъй като Тао бяга от теб, когато се опитваш да го намериш, и идва при теб, когато се отдръпваш от него, смятаме за най-добре да не се опитваме да го намерим. Просто се опитваме да работим успоредно с него.

Ние съсредоточаваме нашата енергия, за да живеем според Тао, и ако успеем, знанието за нашия щастлив живот ще изтече от високопланинската ни долина в онези под нас. Оттам то ще набере сили и ще се превърне в голяма река и накрая ще се спусне до земите

по-надолу и ще стигне самата Брахмапутра. И нейният разлив ще нахрани цяла Индия и целия свят. Тао ни учи, че дори да седиш в мълчание в тиха стая, ако мислиш правилните мисли, ще бъдеш чут на хиляди километри.

Херцог замълча. Сега отново се усмихваше, а погледът му беше мечтателен. Може би е забравил ужаса на опасното си положение, каза си ламата. Според него въпреки опиума промените в настроенятия на чужденеца бяха необясними, но искаше да научи още.

— Повярва ли му, когато ти каза тези неща? Съгласен ли си, че чрез подобно бездействие може да се постигне доброто?

Немощен смях се понесе от напуканата уста на Херцог.

— Не. Целите му бяха похвални, но до ден-дневен не вярвам, че могат да бъдат постигнати чрез подобни методи. Ако вие в манастира Литанг, който е отдалечен само на няколко километра от това място, не сте чували за него и за неговото учение, ми се струва твърде невероятно в Индия, да не говорим за Ню Йорк или Лондон, някога да чуят за тази идилична общност. И дори това да стане, ще отнеме цяла вечност да се покръсти светът и да заживее като хората в долината. Светът е зает със своите собствени планове.

Херцог спря, за да се изкашля, след това вдигна очи, а усмивката му беше напълно изчезнала.

— Знаех, както Феликс Кьониг преди мен, че само активната намеса и умелото използване на изгубените арийски изкуства, които са притежание на царството Шангри Ла, могат да променят човечеството за добро и да го издигнат на по-високо еволюционно равнище. Бях попаднал в долина на аскетични монаси, отдадени на съзерцателен мистицизъм и размишления върху Тао. Колкото и великолепно да беше тази общност, аз не търсех това място и го казах направо на китаеца.

— Много съм благодарен да науча за вашата прекрасна долина, обаче моето намерение е да стигна до царството Шангри Ла. Можеш ли да ми помогнеш? Можеш ли да ме упътиш?

За първи път, откакто се срещнахме, китаецът изглеждаше натъжен.

— Да, ако настояваш, можем да ти покажем пътя. Но бихме те посъветвали да останеш при нас. Помогни ни със силата си тук; в долината ще бъдеш щастлив и твоят пример ще последват и други. Шангри Ла не е добро място. Те са поели по път, различен от нашия.

Не искат да образуват човечеството чрез личния пример, а чрез упражняването на власт и магия. Готови са да използват всякакви методи, дори такива, включващи сили, които според нас са извън техния контрол. Остани тук. Нашата долина е мирна и щастлива.

Той беше добър човек и ми беше неприятно да настоявам, но аз нямах намерение да се откажа от живота и да се превърна в монах земеделец, колкото и да беше прекрасна долината. А що се отнася до неговата оценка за Шангри Ла, тя беше такава, каквато можеше да се очаква от оттеглил се монах, който се бои да се замесва с външния свят, затова му казах:

— Ще ти бъда много благодарен за помощта.

— Така да бъде. Но трябва да те предупредя, че ако си тръгнеш, никога повече няма да можеш да се върнеш, защото не е възможно да ти нарисувам карта, нито да ти обясня как да попаднеш отново тук. За странник ще бъде невъзможно да намери пътя, по който дойдохме. А нашият керван излиза във външния свят само веднъж на десет години и освен ако човек не се нуждае спешно от помощ, не бихме я натрапвали, нито бихме позволили да бъдем видени...

По някаква причина почувствах как ми се свива стомахът.

— Но аз мога да се върна от Шангри Ла, нали? Просто ще вървя по следите, оставени на тръгване оттук.

— Уви, това е невъзможно — усмихна се китаецът.

— Защо?

— Защото по пътя може да се пътува само в едната посока.

— Как така?

— Ако си готов, да вървим. Ще ти покажа.

Надигнахме се да вървим и почти веднага странното чувство на съжаление започна да ме напуска. Нали отивах в Шангри Ла! Щях да стигна до мястото, което толкова дълго се бях стремил да достигна.

— Къде точно отиваме? — попитах аз, когато се качихме на малка двуколка, теглена от млад женски як.

— Там — отговори той и посочи към черните заострени скали в края на долината. — Там горе.

Загледах се във върховете на планината, които бяха обвити в мъгла. Сигурно сочеше към скрития вход на някоя пещера. Помислих си: тъмният вход в пещера, която постепенно ще се превърне в тъмен проход, който накрая ще ме изведе в царството Шангри Ла. Обаче

какъв е тоя път, по който може да се минава само в едната посока? Хрумна ми, че може би е подземна река. По нея със сигурност не би могло да се плава в двете посоки.

Заместник-игуменът отново беше взел картата и започна да я оглежда за долина със съответстващите размери, запушена в единия край от високи скали. Междувременно Херцог продължи с описанието на своето пътуване:

— Двуколката потраkvаше и не мина много време, докато прекосим тучните ливади и сочните оризища в края на долината. Откъдето и да минавахме, хората спираха работа, махаха ни с ръце и възхваляваха китаеца. Няколко пъти се спирахме, за да ни черпят с парчета пресни плодове, а китаецът подемаше приятни разговори със своите съжители от долината.

Накрая пътят се стесни и стигна до основата на високите скали, които се издигаха сякаш без край в небесата. На млади години бях опитен алпинист, но колкото и да оглеждах лицето на скалата, не видях никакви пътища нагоре! Със същия успех можеше да е и парче черен лед. Обърнах се към китаеца.

— И къде е входът?

— Моля за минутка. От шестдесет години не съм идвал тук.

Той започна много бавно да обикаля наоколо. Имаше вид на човек, който се е съсредоточил дълбоко. Осъзнах, че сигурно се е заел с форма на медитация, защото очите му бяха впити в някаква точка на около метър от лицето му, а изражението му беше отнесено. Изпаднал беше в дълбок транс, после изведнъж спря, протегна ръка и каза:

— Ето тук.

Отидох при него напълно объркан какво иска да каже. После, за мое удивление, видях, че ръката му държи копринена нишка. Беше толкова фина, че едва се виждаше с просто око. Сега успях да видя, че се издига нагоре в небето, макар че я изгубих от очи само след няколко метра. Но реших, че трябва да се спуска от върховете на черната скала, издигаща се стотици метри над главата ми, и че е закрепена по някакъв начин там.

Китаецът дръпна здраво, но внимателно конеца. За секунди жестът му събуди у мен спомена за звънаря на дървената черква близо до дома на моите родители в Пампас. Не знаех какво да кажа, а очите на китаеца бяха затворени в съсредоточение.

След това за мое удивление забелязах множество нишки да се появяват над главата му. Някой или нещо високо в небето над нас развиваше копринените конци. В смаяно мълчание гледах как полуневидимите нишки една по една се навиваха на земята около краката ни. Продължиха да се спускат, докато земята около нас се покри с тази призрачна паяжина. След около пет или повече минути копринените нишки се сплетоха във въже. Ламата кимна с глава и остави въжето да се спуска, докато не се нави няколко пъти на земята, след което го дръпна два пъти и изведнъж всякакво движение спря. Коприненото въже висеше във въздуха.

— Моля, вдигни си ръцете — обърна се китаецът към мен.

Наблюдавах го как прокарва въжето под мишниците ми и го завързва на гърба ми.

— Достатъчно здраво ли е? — попитах аз с истински страх, защото всъщност то изглеждаше доста тънко и не беше ясно как ще издържи моето тегло.

— Да.

След това, без да каже нищо, той вдигна ръка и дръпна два пъти силно въжето. След секунда усетих как то ме стяга под мишниците и краката ми се отделиха от земята. Само след секунди китаецът се беше смалил до размерите на кукла. Видях го как се обърна и се качи на двуколката. После се смали дотолкова, че ми беше трудно да го различавам. Въжето ме издигаше все по-високо и по-високо. Долу можех да виждам цялата долина и изведнъж за мой ужас си спомних какво беше казал Феликс. Спомнял си смътно, че е гледал с копнеж над парапетите на Шангри Ла и си е мечтал да полети надолу към Смарагдовата долина. Обаче сега вече беше късно да направя каквото и да било.

Издигах се все по-нагоре и по-нагоре, подобно на паяк, който се качва по своята нишка, през воали от мъгла и облаци. Понякога минавах опасно близо до лицето на скалата, а друг път се реех из редкия въздух на три метра от него. Най-накрая след около шест минути или малко повече по моя преценка, вече можех да видя края на моя полет. Над мен въжето минаваше по колело, закрепено на дървено рамо, което излизаше от края на скалата. Бях само на шест-седем метра от края и бързо се изкачвах. Усетих приток на адреналин. Кой ще ме посрещне горе?

После изведнъж се оказах на върха на скалата, вторачен в назъбени каменни стени. И тогава за мой вечен ужас видях, че на всеки зъбер, закрепена върху няколко остриета, стърчеше гниеща човешка глава. Изревах от ужас, заритах с крака и се опитах да заплувам обратно във въздуха. Беше нелепо и безсмислено — прост израз на физически ужас. Няколко секунди се люлях във въздуха като безпомощна муха, хваната в паяжината. Виждах зад назъбената крепостна стена неравна земя, а отвъд нея се издигаха черните стени на манастир, от средата на който се издигаше също черна кула.

Изведнъж вече не бях сам. Появи се един ориенталец на петдесетина години. Беше облечен в копринена роба от деветнадесети век. Той протегна ръка и се наклони към мен, след което каза на английски със силен акцент:

— Добре дошъл в Шангри Ла. Ламите те очакват. Моля, хвани се за ръката ми.

Нямах друг избор въпреки лудо биещото ми сърце, така че направих, каквото ми казваше, и стиснах ръката му. След миг вече бях стъпил на сигурната пътека зад зъберите на крепостната стена. Мъжът забеляза, че лицето ми е призрачно бледо и че не мога да откъсна очи от ужасяващите човешки останки. Махна с ръка във въздуха. Английският му беше ужасен и неравен, но напълно разбираем.

— Съжалявам за страховитата картина. Нужна е за отблъскване на нежеланите посетители. За вас в кулата е приготвена стая. Смятам, че ще я намерите удобна.

Реших, че най-доброто поведение бе да излъчвам целеустременост и решителност. Не можеше да се каже, че обяснението му за отвратителната изложба на глави е задоволително. Може и да бяха човешки плашила, обаче оставаше въпросът чии са били главите? Как жертвите са стигнали дотам, че да бъдат обезобразени по този начин.

— Бих искал веднага да говоря с игумена на това място.

Ориенталецът не се усмихна.

— Ела в кулата. Ламите ще те приемат там.

Той ми махна да се спусна по стъпалата. Видях, че водят към скалистата земя, която се простираше между крепостната стена и манастира. Бях безпомощен, застанал с отсечените глави от едната страна и неизвестното бъдеще от другата. Затова се подчиних на

поканата му. Когато минах край него, забелязах, че носи меч, който със сигурност не беше предназначен само за украса.

Заедно прекосихме голата земя до манастирските порти, по които той заблъска силно с юмрук. Крилата им се отвориха навътре, разкривайки мрачен двор. Пазачът беше нисък и набит шерп. С изключение на него дворот беше напълно празен. Последвах моя сега мълчалив водач през двора, после през една сводеста врата, надолу по няколко каменни коридора, през няколко вътрешни двора и накрая в подножието на голямата каменна кула. Широко стълбище се извиваше величествено във вътрешността на кулата, а площадките и вратите следваха на равни интервали. Започнахме да се качваме по каменните стъпала, докато се озовахме почти на върха на кулата. В този момент ориенталецът отвори една врата и ме покани с жест да вляза.

— Моля, измий се. Отдъхни.

Какъв избор имах? Никакъв. Дори да си бях пробил път насила покрай него, къде можех да отида? На крепостната стена? Нямаше начин сам да се спусна с коприненото въже, дори да приемех, че никой няма да се опита да го среже, докато се спускам. А да се опитам да избягам от манастира през високите Хималаи, щеше да си е чисто самоубийство. Не можех да оцелея повече от няколко дни без нужните за целта дрехи и провизии.

Поех си дълбоко дъх, наведох се под ниската врата и влязох в малко, подобно на килия помещение. Точно се готвех да се обърна и да попитам кога ще получа аудиенция при игумена, когато чух вратата да се затръшва и превъртането на ключ в бравата. Обърнах се бързо, но беше твърде късно. Единственото, което чух, беше шумът на стъпки, които се отдалечаваха. Докато клатех глава на собствената си глупост, се обърнах да огледам по-внимателно помещението. Имаше легло, маса, стол, кана, пълна с вода, и леген. И прозорец. Впуснах се към него. На него имаше решетка от ковано желязо. Надникнах през нея в манастира долу. Прозорецът се намираше на много по-голяма височина, отколкото смятах. Имах отлична гледка към покривите и двора точно под мен. Не гледах към предния, а към вътрешен двор, нещо като светая светих.

Притиснах буза в кованото желязо и видях нещо, което накара кръвта ми да изстине като водата, която капе от хималайските глетчери. Група шерпи се трудеха усърдно, трупейки снопи вършини в

основата на клада, а на върха ѝ стоеше най-страховитото нещо, което някога бях виждал: дървена клетка с човешки размери.

Беше очевидно, че работеха по изпълнението на тази задача от половин час, което по моите изчисления беше точно времето от мига, когато моят приятел китаецът от долината под нас за пръв път дръпна ужасната нишка. След осъзнаването на този факт започнах да крещя от ужас. Мисля, че произведох някои прочувствени и безсилни думи: Не, боже мили, не! Но през по-голямата част от времето само стенех като животно.

Заместник-игуменът се дръпна ужасен. Никога досега не беше чувал подобна страховита история. Възможно ли е това място наистина да съществува? По смъртнобледите страни на чужденеца се стичаше пот, докато си спомняше кошмарното си преживяване — за него то беше напълно истинско и замайващо сините му очи бяха разширени от страх.

37.

Когато излязоха от пазара на централния площад, Нанси осъзна, че е леко пияна. Две бири на три хиляди и шестстотин метра надморска височина не ѝ подействаха толкова добре, колкото Джек Адамс беше обещал. Тя се олюляваше несигурно на краката си и контурите на сградите ѝ се струваха неестествено остри на фона на лазурното небе.

— Не беше ли по-добре да изчакаме Гун да се върне? Нали искаме да тръгнем веднага щом се появи?

— Не се притеснявай. Той е ей там, в чайната „Мигу“. Не споменавай пред него онова, за което току-що разговаряхме. Няма да се зарадва на моите оценки за тибетския будизъм.

Джек закрачи по оживената пазарна улица и излезе на площада. Нанси го следваше бавно, когато изведнъж и въпреки състоянието си на опиянение, усети опасност. Само на няколко метра встрани един червендалест тибетец бързаше към нея.

— Американко, върви си у дома.

Тя се престори, че не чува. Извърна се настрани от младежа, но с крайчеца на очите си видя, че продължава да я приближава, а после ѝ изрева яростно:

— Далай Лама е зло магаре!

Тя направи опит да се отдалечи, но младежът продължи да я преследва. Английският му беше добър, явно бе образован.

— Тибет вече е свободен! Не искаме монасите да ни карат да работим! Не искаме чужденците да върнат Далай Лама. Днес Тибет е свободен!

Изведнъж мъжът се оказа зад нея. Почувства ръцете му на раменете си и преди да успее да реагира, той я завъртя на сто и осемдесет градуса и я хвана за яката на ризата. Усети миризмата на алкохол в дъха му и силата на ръцете му. Очите му пламтяха гневно.

— Защо си дошла в Лхаса да посещаваш стари манастири, а? Защо?

— Не съм... Всъщност не съм ходила в никакви манастири...

Мъжът доближи лицето си до нейното. Нанси се опита да се дръпне, но той я привлече към себе си и оголи зъби, сякаш щеше да я ухапе.

— Манастирите са зли. Те ни потискат. Далай Лама е диктатор. Сега имаме народна демокрация. Всички хора са равни. Американците трябва да си стоят в Америка, а не да се опитват да връщат диктаторите в Тибет.

Мъжът имаше такъв вид, сякаш щеше да избухне в сълзи. В този миг до нея се озоваха Джек и Гун. Гун хвана решително, но внимателно ръцете на младия мъж и му заговори кротко на тибетски. Джек стоеше готов да се намеси, но изчакваше да види какво ще е въздействието на думите на Гун. Постепенно младежът отслаби хватката си, а Гун не преставаше тихичко да му говори.

Когато момчето отпусна ръце, Гун го прегърна през рамо и го отведе обратно на неговото място на бордюра. Нанси отново си пое дъх. Последните няколко минути бяха страшнички. Гун се върна и поклати тъжно глава.

— Лоша работа. Все повече и повече млади хора са така объркани. В училище им пълнят главите с това, че тибетската култура е само прикритие на клерикалноаристократичната експлоатация. Китайците им пълнят главите с комунистическа пропаганда и те започват да й вярват. Но когато пораснат, със сърцата си знаят, че това не е истина. Не е правилно да захвърляме миналото си. Така младите се оказват объркани и нещастни, напрежението е непрекъснато и на всичко отгоре няма работа и те пият, пушат и спорят...

— Смятах, че в Лхаса икономиката цъфти — каза Нанси, която се опитваше да забрави преживяното. — Смятах, че новият Небесен влак от Пекин до Тибет е осигурил работа и благоденствие?

— Наистина осигури, но не за тибетците. За да си намериш добра работа, трябва да говориш и пишеш на китайски. Повече от осемдесет процента от тибетците са неграмотни и малцина говорят китайски. Сигурно си видяла всички тези млади хора, които се разтакават из Лхаса, пълнят чайните, играят бiliarд и пият чанг, това е тибетската ракия... Много тъжно. Хубавото е, че повечето от тях са патриоти. Това момче е особено тъжен случай — то е изгубило гордостта си за Тибет.

Нанси погледна към тротоара. Младият мъж седеше с ниско наведена глава, сякаш светът му идваше в повече и животът най-накрая го беше победил.

— Какво ще стане с тези младежи? Ще си намерят ли работа? Дали ще успеят да се оправят?

Гун въздъхна дълбоко.

— Не. За гневни млади мъже, които не искат да научат китайски, работа няма. В нашата собствена страна ние сме второ качество хора. За Тибет е вече твърде късно. Превърнахме се в малцинство в собствената си родина. Не знам какво бихме могли да направим...

— Хората мечтаят ли още за свободата? Свобода от китайците и връщането на Далай Лама у дома?

— Не. Никой от тези, които познавам, не мечтае вече за това.

Той замълча и се загледа в златните ступи на покрива на двореца Потала, който се виждаше в далечината.

— Може би нашата карма е такава. Чувал съм неколцина монаси да казват, че китайците са нахлули в Тибет, защото тибетците е трябвало да бъдат наказани. Били сме се отдалечили твърде много от будизма, покварили сме се, а ламите станали алчни. Сами сме си го навлекли. Други твърдят, че всичко това е част от божественния план. Нахлувайки в Тибет и унищожавайки нашата родина, китайците са ни принудили да бягаме. И докато го правим, ще разнесем светлината на будизма из целия свят...

Джек Адамс го слушаше с видимо нарастващо раздражение и в този момент го прекъсна рязко:

— Знаеш ли за какво ми напомнят тези налудничави приказки? Напомнят ми за онези евреи, които твърдят, че Холокоста бил нужното зло. Били ги избивали, защото са се отдалечили твърде от Тората, а нацистите просто са вършили Божието дело. И още — евреите са прогонени от Източна Европа, за да може Обетованата земя да бъде преродена в Израел... Не приемам доводите, които изискват масови убийства и разрушения, за сполучливата работа на Божиите закони, кармата или както щеш го наречи...

Гун погледна двамата чужденци и пусна лека усмивка.

— Е, не би могъл да ни обвиняваш, че се опитваме да намерим причината за разрушаването на нашата душа, нещо, което се случва от

1959 насам... Можем да си позволим да обмисляме причината... Иначе светът би изглеждал много потискащ.

Тибетецът вдигна рамене, а Джек го потупа по гърба.

— Гун, Тибет още не е минало. В никакъв случай. А сега хайде да вземем такси.

38.

Полковник Дзиен спря за миг и за стотен път през последния час си избърса челото. Неспирен поток от пот и дъждовна вода се стичаше по лицето му и щипеше на очите. До него стоеше Дорген Трунгпа само по подгизналата оранжева роба, който още не показваше видими признаци на изтощение. Зад тях в гората бяха войниците, разтеглени в редица, която се удължаваше непрекъснато, защото някои от мъжете, изтощени от бързането и стръмното изкачване, започнаха да изостават. Повечето от войниците не бяха минали обучение в джунглата, а други дори не бяха селски момчета — те идваха от градове като Ченгду и Чунцин. Бяха новобранци, чието място не беше в джунглата — физически неподготвени, уплашени и неспособни да разчетат знаците на дивата природа.

Един макак нададе див пронизителен вик над главата на полковника, който трепна.

— Още ли държим вярната посока? — прошепна той на Дорген Трунгпа. Монахът не беше проговорил, откакто бяха излезли от манастира и започнаха да си пробиват път през гъстия листак на джунглата. Полковник Дзиен изпитателно огледа безизразното му лице. Може би е променил намерението си? Може да е решил да не ги заведе до пещерите, а да ги заблуди из гората. Полковник Дзиен все още разполагаше с картата, но монахът бе обещал да помогне, да им покаже най-добрия маршрут.

— Усецам... — прошепна дрезгаво Трунгпа. — Страхувам се, че нещо не е наред.

Полковник Дзиен почувства как гърлото му пресъхна. Не беше преценил добре джунглата. Теренът беше много по-тежък, отколкото беше очаквал, и изглежда дори монасите, които познаваха околността, се плашеха да се отдалечават твърде много от манастира Литанг.

— Какъв е проблемът?

Дорген Трунгпа просто сложи пръст на устните си и се смръщи. Откакто полковник Дзиен го беше осветлил за намерението си да

последва монасите в джунглата, той не беше преставал да мърмори неясно за пазителите на гората. Отказа да обясни какво има предвид с тези думи, но щом заговореше за тях, по лицето му минаваше сянка.

Върху гората сякаш се беше спуснало мълчание. Много бавно полковник Дзиен се обърна, докато очите му отчаяно търсеха и се опитваха да открият нещо необичайно в безкрайния океан от зеленина. Не можеше да се отърве от чувството, че нещо ги преследва и все повече приближава. Той свали ръката си от рамото на монаха и бързо я вдигна над главата си, махвайки на мъжа зад себе си да направи същото, и сигналът се понесе нататък по редицата. Войниците приготвиха оръжието си и заеха позиции за стрелба. Полковник Дзиен видя как мрачната умора, която беше изписана върху лицата на неколцина от тях, се смени със страх и тревожно очакване. Внезапно се понесе някакво свистене, сякаш вятър задуха в листака над главите им. Войникът, който стоеше на пътеката няколко метра по-надолу, хвърли оръжието и завика ужасен:

— Мигу! Това са мигу!

Мъжете се паникьосаха и заизлизаха недисциплинирано от прикритията си в храсталаците. Дзиен се разкреця да останат по местата си и да не напускат позициите си, когато видя, че Дорген Трунгпа стене от болка. Очите на монаха изскочиха, а тънката му ръка внезапно се протегна, за да докосне врата. След това залитна напред. Полковник Дзиен хвърли автомата си и хвана монаха, докато падаше. Очите му бяха скрити зад полузатворените клепачи, главата му увисна на една страна. След това всичко се замъгли пред очите на полковника. Той има време само да види перките на стреличка да стърчат от врата на монаха, след това почувства как нещо прелетя край дясното му ухо и го пропусна на косъм. Секунда по-късно усети как нещо се плъзга по брадичката му. Отново го пропусна. Полковникът се хвърли на земята встрани от тялото на мъртвия монах. Започна стрелба, войниците изпразваха пълнителите си към безкрайната джунгла. Полковник Дзиен скочи на крака и видя с удивление някакво същество, нещо с изкривено от ярост лице, което тичаше към него, вдигнало каменна брадва.

Без да мисли, полковникът се хвърли напред и стовари удар право в гърдите на нападателя, който го запрати в храсталаците. След като възстанови равновесието си, полковникът погледна назад към

пътеката. Хората му бяха нападнати от всички страни, щураха се объркани, а полуголи фигури размахваха смъртоносни каменни оръжия срещу тях. Мрежи падаха върху войниците, под краката им се разтваряха капани, докато тичаха ужасени насам-натам. От храсталаците изскачаха клони, набити с намазани с отрова стрели, и се стоварваха върху безпомощните новобранци. Битката вече беше изгубена. На десетина метра от мястото на сражението една вдъхваща ужас фигура, навлечена с животински кожи и със зловеща маска на лицето, беше забелязала полковник Дзиен. Човекът звяр нададе страховит рев и се понесе към него. Полковникът се почувства така, сякаш целият свят се е обърнал срещу него, сякаш всяко зло в Пемако е получило заповед да му види сметката. Той се хвърли в храсталаците и започна да се промъква през растителността като животно.

Носеше се със завидна скорост, защото от това зависеше животът му.

39.

Техният камион беше част от колона от четири машини, които бяха поели на изток от Лхаса през Тибетското плато към района Конгпа, а по-късно щяха да навлязат и в Китай. Пътят, който се влоши рязко веднага щом се отдалечиха на тридесетина километра от тибетската столица, се виеше покрай брега на Ярланг Цангпо. Цангпо се изкачваше стотици километри на запад от Лхаса, виейки се край най-святата планина в Азия — Кайлаш. Реката се подхранваше от глетчерите до гмурването си в Пемако, откъдето започваше шумното ѝ спускане към безкрайните индийски равнини. Въпреки лошия и стръмен път шофьорите яростно пушеха цигара от цигара, докато въртяха воланите, за да се справят с острите завои. Появяващата се от време на време миризма на изгорели спирачни накладки се смесваше с несекващата воня на тютюнев дим, а лицата им постепенно се покриваха с мръсотия от прахоляка.

На пет часа път от Лхаса минаха успешно през първия милиционерски контролен пост. От малка дървена барака излезе мърляв милиционер и махна с палка на конвоя да спре. С цигара в устата, обгърнат от миризмата на *чанг*, той започна да преглежда документите им. Малко по-късно им махна да продължават, без да зададе никакви въпроси. В кабината се бяха натъпкали и тримата плюс шофьора. В мига, когато той натисна газта и се отдалечи от района на поста, Джек въздъхна театрално.

— Мисля, че въпросът се уреди. Сега милицията в Конгпа няма да бъде толкова внимателна.

— Конгпа? — поинтересува се Нанси.

— Това е следващата област между Лхаса и Пемако. Мястото е доста диво, там живеят множество бирмански и асамски етнически групи.

— Значи като Пемако?

— Не, не чак толкова диво, но въпреки това си е Дивият запад. Там цари беззаконие, бедността е голяма, много негостоприемно

място. Не си заслужава усилията да бъде управлявано.

Гун през това време разговаряше с шофьора, но щом чу доводите на Джек, го прекъсна.

— Нанси, не го слушай. Това е истинският Тибет. Корови селяни. Там липсват всички удобства на монашеския живот.

Удобрствата на манастирския живот, усмихна се тя вътрешно. Това трябва да е някаква шега. Животът трябва да е наистина много труден, щом тибетските манастири са се превърнали в символ на изнежен живот. В този миг Гун посочи към нещо напред по пътя.

— Погледни! Нали разбираш какво имам предвид?

До пътя стояха двама тибетци. Те можеха да са на всяка възраст от шестнадесет до тридесет години. Стояха и зяпаха минаващия конвой. Към ръцете и коленете им бяха вързани малки дървени плочки, за да пазят кожата им, когато коленичеха и се покланяха, а те го правеха след всяка направена крачка. Щяха да продължат да го правят, обясни Гун, чак до двореца Потала.

— Това имах предвид. Това са корави, религиозни хора. Истински тибетци.

Нанси обърна, глава, докато ги отминаваха. Двамата млади мъже отвърнаха на погледа ѝ. Зад тях течеше Ярланг Цангпо, „пречистващата“, както ѝ беше казал Джек, че я наричат местните, а от всички страни се издигаха красивите до болка планини и докосваха небесата.

Какво място, помисли си тя. Не е възможно човек да се озове тук и да не се промени напълно. Не е чудно, че Херцог се беше превърнал в толкова неразбираем човек, стоящ настрана от грижите на западната журналистика. Тя вече можеше да усети как всичко наоколо ѝ влиза под кожата: кобалтовосиньото небе, кристалночистият въздух, голямата религиозност, близостта до природата, до живота и смъртта. Обстановката тук изтъкваше важните неща и караше обичайните грижи за материалното съществуване да изглеждат обикновени и незначителни.

Преди много години Феликс Кьониг сигурно също беше минал по този път. Опита се да си представи как ли е усещал Тибет. Нещо не се получи: реши, че е невъзможно да се правят предположения за мотивите на подобен човек. За нея той беше още по-неразбираем от поклонниците, край които току-що бяха минали. Как ли е оправдавал

работата си за нацистката партия? Може би не е имал изход или просто не е мислил по този начин. Най-вероятно беше да е отказал да приеме действителността по онова време — искал е просто да работи, да замине за Тибет. Сигурно тук горе, на покрива на света, се е чувствал далече от войната в Европа. Може да се е опитвал да избяга от всичко това. Не беше ли твърде великодушна към него? Дали не е бил правоверен, някой като Гьобелс и Химлер, със своя собствена налудничавата теория за произхода на германската раса? Решен да помогне на нацистите по единствения известен на него начин — като им съгради митология, закотвена в Хималаите и оправдаваща техните насилия? Нанси се въртеше в кръг. Имаше само въпроси, но не разполагаше с отговорите. В опит да се откъсне от гъмжащите в главата ѝ мисли, тя се обърна към Гун.

— Къде научи английски толкова добре?

Шофьорът смени скоростта, защото започнаха да изкачват хълм, и двигателят изрева яростно. Гун трябваше да крещи, за да го чува.

— В Дарамсала, в Маклеод Гандж.

— О, значи си бил в Индия? А защо се върна?

— Липсваше ми семейството... Освен това разбрах, че и да избягаш от неприятностите си, това не ги оправя.

— Не знаех, че е възможно да се върнеш.

— Да, не би трябвало да е възможно. Китайците са параноични за хора, които се връщат оттам...

— Как го направи?

— Както всички останали. Вървах пеш.

— Не е ли опасно?

— Днес няма нищо безопасно.

Джек беше чул разговора им и се намеси:

— Гун, разкажи ѝ какво ти се случи на връщане.

Гун се засмя.

— Не!

— Какво се е случило? — задълба Нанси, заинтригувана от неговия отказ.

— О, нищо особено...

— Моля, разкажи ми!

— Ако действително искаш да знаеш, ще ти разкажа, но няма да ти хареса.

— Нищо, разкажи ми.

— Ами бях изминал целия път през високопланинските проходи. Вървях вече от двадесет и един дена, бяха свършил цампата, нали си чувала, ечемичното брашно, с което се храним на път, и точно се готвех да легна на склона, когато ме арестуваха неколцина китайски войници...

— Ужасно! Как ги убеди да те пуснат?

Гун се изсмя истерично, с висок, почти налудничав смях, който обърка Нанси.

— Не съм ги убеждавал. Просто ме хвърлиха в затвора в Дронгпа — една страховита дупка.

— О, боже! И как успя да се измъкнеш?

Джек също се усмихваше сега с крива усмивка и гледаше Гун с присвити очи. Той му направи гримаса и продължи разказа си:

— Ами бях отчаян. Почти бях стигнал и много ме беше яд на мен самия, но не знаех какво да правя. Тогава ме сложиха в килия с един възрастен тибетец. Той ми каза: „Ако искаш да излезеш, има само един начин. Намери цигара и си изгори гениталиите с нея“.

Нанси изкриви отвратено лице. Това да не би да е някаква шега, запита се тя. Погледна към Джек, който се хилеше неприятно.

— Вярно ли е?

— Да.

Чувствайки отвращение и неловкост едновременно, тя все пак успя да измисли въпрос:

— Ако си изгориш гениталиите, как, по дяволите, това ще ти помогне да избягаш?

— Ами възрастният човек каза, че ако го направя както трябва, ще прилича на тежко венерическо заболяване и затворническият лекар просто ще ме изхвърли...

Лицето на Нанси все още беше изкривено от отвращение.

— Направи ли го?

— Да, разбира се. Бих направил всичко. Първо направих опит върху ръката си.

Той протегна дланта си и тя видя отблизо белезите, които вече беше забелязала. Лъскава набръчкана кожа — всяко изгаряне образуваше ужасяващо правилен кръг.

— Ужасно — каза тя, Гун кимна и продължи:

— След това направих онова, което ме посъветва дядото. То ме разболя, получих треска, потече гной и избиха циреи...

Нанси чак отскочи назад.

— Сигурна съм, че е било гадно. И какво каза лекарят?

— Хвърли едно око и каза на сержанта да ме пусне, защото след седмица-две ще съм мъртъв и ако умра в затвора, ще бъде лошо за него.

— Това е най-гадната история за бягство, която съм чувала...

Джек продължаваше да се усмихва неприятно.

— Гун — обади се той, — никога не съм знаел, че можеш да бъдеш толкова обаятелен с жените.

— Предупредих я, че няма да ѝ хареса, нали?

— Следващия път ще се съобразя с твоето предупреждение — кимна Нанси с мрачна усмивка.

Тримата потънаха в мълчание, докато камионът продължаваше пътя си с клатене и друсане.

40.

Когато тръгнаха да се спускат от хладните висини на Тибетското плато, климатът започна да се променя. С него се смениха и флората, и фауната. С приближаването на Конгпа планинските склонове станаха по-полегати, а когато пристигнаха в Байи, грозен малък град при моста над река Нянг, навсякъде наоколо имаше гъсти гори, а влажността беше като в тропиците.

Пътят се беше влошил още, изоставени камиони, чиито шофьори бяха платили с живота си миг невнимание, лежаха по дъната на клисурите. Нанси забеляза, че шофьорът беше започнал да се поти, докато завърташе кормилото за поредния безмилостен завой. Направо се побърка, като си помисли, че всеки момент машината можеше да се наклони и да започне падане, което щеше да продължи стотици метри. Започна да ѝ се вие свят, когато гледаше пропастта отстрани и металните останки на разбитите коли. Най-накрая водачът на конвоя отби на един паркинг встрани от пътя и обяви, че пътуването за деня е приключило. Нощта почти се беше спуснала.

Тримата слязоха от кабината. Част от сделката, която Гун беше сключил, включваше условието да получават храната си заедно с шофьорите. Скоро, за радост на Нанси, на близката полянка весело запламтя лагерен огън. Шофьорите бяха добродушна компания. Нанси си помисли, че сигурно младите тибетци им завиждат за техния начин на живот. Те можеха да пътуват, да видят останалата част от Тибет и дори Китай. Но макар да им плащаха добре по тибетските стандарти, шофьорите бяха много бедни.

Храната, която се готвеше на скарата над главните, беше цампа, смесена с яково масло. „Вкус, с който се свиква“, както се изрази Джек, който ѝ се присмя, когато тя направи отвратена физиономия, щом опита гозбата. Обаче това беше единствената храна на разположение, защото не се беше сетила да вземе никакви провизии. Как би се зарадвала на блокче шоколад или няколко енергийни бисквити! Тя изгреба с лъжицата ечемичното брашно и после изпи

водата, която имаше вкус на петрол. След това изгълта и няколко чаши чай с яково масло, който беше не по-малко противен. Тъй като не говореше и думичка тибетски, се почувства донякъде изоставена, защото Джек и Гун се заприказваха с шофьорите. Наблюдаваше напрегнато обагрените им в оранжева светлина от пламъците лица.

Всъщност е доста забавно, помисли си тя, макар това заключение да я изненада. Да, дори е приятно, ако успее да прогони черните мисли и заплашителния шепот от миналото. Нощта беше ясна и Нанси никога досега не бе виждала повече звезди. А свежият въздух беше толкова чист, колкото не си бе представяла, че е възможно.

Един от по-младите шофьори събра алуминиевите чинии, а най-възрастният обиколи кръга насядали и сипа по глътка чанг в празните им чаени канчета. Нанси отпи една глътка и обяви, че ще си ляга. Джек размени няколко думи с техния шофьор и се споразумяха, че тя може да спи в кабината. Мъжът я поведе към превозното средство под дъжд от шумни ръкопляскания и смехове от групата, които очевидно го караха да се чувства неудобно. Нанси също се почувства неловко, когато откри, че са ѝ предоставили най-люксовото място за нощувка в лагера, макар че ставаше дума само за малък дунапренен дюшек и мазно одеяло. На лампата в кабината тя приготви чифт дебели чорапи — нощта щеше да е студена — и извади спалния си чувал. При това Оракулът изпадна от раницата. Нанси спря приготовленията си и се почуди дали да не се допита до него? Поседя малко, но не ѝ хрумна никакъв въпрос. По-точно имаше хиляди, но те бяха толкова сложни, а мислите ѝ толкова объркани, че не си струваше да занимава Оракула с тях. А и дали искаше да чуе отговорите, които можеше да ѝ даде? Феликс Кьониг сляп егоист ли е бил, преднамерено наивен в своите научни мании? Антон Херцог луд ли е? Дали лудостта му е по наследство? Не можеше да си представи как Оракулът може да отговори на подобни въпроси.

Тя се протегна над дюшека и грижливо простря спалния си чувал. В този момент някой почука на вратата.

— Да?

— Всичко наред ли е? — попита Джек.

— Петзвезден лукс — засмя се тя. — Качи се, за да видиш какво изпускаш.

Той надникна иззад вратата и тя видя как очите му веднага се насочиха към Оракула, който лежеше разтворен на седалката.

— Май само аз съм запазил здравия си разум в Тибет — отбеляза Джек с уморена въздишка.

За миг тя се почувства неловко. Все едно я беше заварил да чете юношески любовен роман.

— Скоро ще започнеш да вземаш решения според броя на чайните листа в чашата — предупреди я той.

— Действа — каза тя твърдо. — Не бих повярвала, докато не опитам лично. Той наистина действа и отговаря на въпросите, които му задаваш.

— Сигурно.

Джек започна да търси нещо в джоба на тапицерията на вратата.

— Опитвал ли си?

— Не, това не е по моята част. Разбира се, Антон ми е казал безброй пъти колко жизненоважен е Оракулът и знам, че половината Азия е съгласна с него, но аз се държа настрана от подобни...

— Е, би трябвало да опиташ.

— Не, благодаря. Просто не разбирам защо изобщо ще ти помага? Ето това не разбирам. Може просто да ти обърка главата, като отговори на въпроса ти така, че да те прати по грешен път и да ти съсипе живота напълно. Просто не разбирам хората с оптимистичната и користна вяра, че всички непознати сили във вселената се опитват да им помогнат. Защо го допускат? Аз лично смятам, че е точно обратното.

— Кришна каза, че понякога Оракулът ти казва неща, които не искаш да чуваш.

Джек се усмихна.

— А може би подсъзнателно искаш да ги чуеш. Въпросът е, че съзнателно смяташ, че не желаш да ги чуеш...

— Добре де, дори това да е истина, Оракулът все пак ти помага да влезеш в своето подсъзнание.

— Или да налагаш, съзнателно или не, върху странните му текстове своето собствено мнение. Нещо като затваряне кръга на информацията. Освен това смятам, че е по-разумно човек да остави подсъзнанието си на мира. Може би има причина всички тези тъмни

пориви да са потиснати в него — последното, което ти трябва, е да ги измъкнеш и да ги оставиш те да започнат да взимат решенията.

Нанси помахаш към него с книгата.

— Проблемът ти е, че се преструваш на велик светски човек, а всъщност си кон с капази. На моменти си суеверен като старомоден селянин от Юга, който не желае да се довери на непознатото. Момчето може да излезе от Орегон, но Орегон не иска да излезе от момчето, а, Джек?

Това го накара да се засмее.

— Права си. Аз съм просто един досадник. Вярно, че съм пътувал повече, отколкото ти с цялото ти самодоволство на аристократка от Източното крайбрежие. Вярно, че си направих труда да науча всичко възможно за този район на света. Но толкова се радвам, че ти успя да дойдеш от своя малък нийоркски анклав да ми кажеш какъв провинциалист съм. Това направо ме разби!

— Добре де, добре, не казвам, че аз съм по-добра от теб.

Той ѝ се усмихна. На него наистина не му пука какво си мисля за него, заключи тя. Всъщност правилно, защо да му пука?

— Може би е най-добре да постигнем съгласие да не се съгласяваме един с друг — подхвърли Нанси, която усети нещо като привързаност към този непостоянен мъж. Той беше като времето и това я накара отново да се усмихне: бурно, след това слънчево, после върху ти се изсипва град. Но в края на краищата това нямаше значение. Дори не я дразнеше вече.

— Добре, все пак ти си шефът — съгласи се той и тя почувства, че и той не се дразни.

— Да, можеш да се сецаш за това по-често. Аз съм онази с чековата книжка, нали схващаш?

Той се усмихна.

— Добре. Сега, ако Оракулът няма нищо против, отивам да си легна.

С тази последна реплика Джек се сбогува с нея и блъсна вратата на кабината да се затвори.

Нанси се напъха в спалния чувал, но знаеше, че няма да заспи бързо. Въпреки това ѝ беше приятно да лежи изтегната след цял ден лашкане свита на седалката в камиона. Замисли се върху казаното от Джек и се запита дали в него има някаква истина. Дали Оракулът е

просто начин за изваждане на несъзнателните подтици на дневна светлина. Ако беше така, а й звучеше доста правдоподобно, защо да е толкова лошо? Не е ли по-добре да познаваш своите най-съкровени мисли и страхове, отколкото да си затваряш очите? Ами ако те победят? Превръщаш ли се във фанатичен последовател, във Феликс Кьониг? Нацист с воля за власт? Или дори в Антон Херцог? Това ли имаше Джек предвид?

Тя остави Оракула на полицата до спалния чувал. Забеляза, че се отнася към него внимателно, сякаш беше бомба с часовников механизъм. След това отново си легна и се опита да мисли за нещо друго. Утре, ако всичко върви добре, най-накрая ще стъпи в Пемако. И по пътя трябва да види действаща гомпа, далеч от бдителното око на китайската властова централа в Лхаса. С тези мисли тя остана още малко будна, може би няколко минути, преди сънят да я обори.

41.

В шест зоранта вече бяха на път и конвоят повече не спря, докато не стигнаха Бхака гомпа, където трябваше да слязат. Стовариха се и останаха на шосето, докато камионите се отдалечаваха с рев по виещия се път, вдигайки големи облаци прах подире си. Нанси погледна нагоре и видя, че небето се заоблачава, сякаш скоро щеше да започне да вали.

Метнаха раниците и закрачиха по стръмната пътека, която се спускаше по гористия склон към Ярланг Цангпо. Заръмя и в далечината около високите върхове, които препречваха техния път за Пемако, се понесе тътен на гръмотевица. Пътеката ги отведе до най-тясното място на реката, десетметрова камениста клисура, в чието тясно дъно реवेशе течението. Там пресякоха бързите води по наскоро поправен въжен мост, който пружинираше и се люлееше, докато крачеха по него. Нанси се уплаши, но се опита да скрие това от останалите. Под тях дълбоките зелени води се носеха бързо към прочутите водопади на Пемако, както ѝ обясни Гун.

Пътеката от другата страна на моста беше ясно маркирана и много използвана. По цялото ѝ протежение тук-там бяха забити молитвени знамена, преди да се раздели на две. Едната извивка водеше право към прохода Су Ла, другата следваше течението на реката надолу в продължение на около осемстотин метра, преди да излезе на поляната пред манастира Бхака.

Въпреки ситния дъждец денят беше приятен за ходене. Не беше прекалено студено, а ръмежът бе прогонил комарите и мухите. При това хубаво време на Нанси ѝ се стори, че е минал само миг, преди да излязат на поляната пред гомпата и да се окажат лице в лице със самотен слабичък монах.

От първоначалната стара гомпа, комплекс от шестнадесети век, бяха останали само развалини, но около тях се издигаха множество издигнати по-късно сгради. Високият теснолик монах с бръсната глава, чиито косъмчета вече бяха наболи, загърнат в оранжева роба, веднага

заговори с Гун и Джек на тибетски. След това бяха съпроводени в сградата, където Нанси реши, че монасите се хранят, и бяха настанени на маса пред пламтящи цепеници. Друг монах донесе голям чайник с чорбест чай с масло.

Нанси пи от него, защото беше жадна, но вкусът му още ѝ се струваше чужд и неприятен. Като чай с мляко, което е стояло цял ден на слънце, помисли си тя. Малко след това през вратата влязоха трима шерпи. Гун и Джек се впуснаха в продължителен пазарлък с новодошлите. Както се оказа, никой от двете групи не искаше да отстъпи и мина повече от половин час, преди да се чукнат с канчетата за чай, за да отпразнуват споразумението.

— Всичко наред ли е? — попита Нанси малко по-късно Джек и той кимна.

— Да, няма защо да тревожиш своя голям нюйоркски мозък.

Тя му се усмихна иронично в отговор, но Джек невъзмутимо ѝ намигна и отново се обърна към Гун и шерпите. Имаше много неща за вършене, ако искаха да тръгнат колкото може по-скоро.

Поднесоха им паници с цапма и Нанси си наложи да погълне колкото може повече, защото знаеше, че предстои дълъг преход, преди дори да стигнат до границата на гората и да започнат стръмното изкачване към замръзналите висини на Су Ла. Докато се хранеха, в трапезарията влезе възрастен лама и поведе сериозен разговор с Гун и Джек. Бръснатата му глава беше покрита с къси бели косъмчета, а сбръчканото му лице и чело свидетелстваха за тежкия му живот. Може би е роден през 1959 година, когато китайците са започнали да разрушават манастирите и да избиват монасите и обикновените тибетци, каза си Нанси.

Тя търпеливо изчака, за да научи за какво са говорили. След няколко минути ламата стисна ръката на Джек и си тръгна. Върху лицето на американеца се появи загрижено изражение.

— Това игуменът ли беше?

— Не. Игуменът е в изгнание в Непал, защото се е бъркал в работата на секачите наоколо. Китайците са го изгонили.

— Тогава кой беше този?

— Върховният лама — не особено въодушевяващ човек, трябва да кажа. Много жалко, че няма подходящ водач, който да замени игумена.

Изглежда е научил нещо лошо, щом започна да го увърта така, усети се Нанси.

— Така ли? И какво каза върховният лама?

Джек я погледна и въздъхна.

— Вчера оттук минало подразделение китайски войници — отговори той. — Голяма, добре въоръжена група. Около осемдесет човека на път за манастира Литанг.

— Каква работа имат там?

— Ламата не знае. Обаче каза, че това е много необичайно. Гарнизонът в Меток трябва да бъде сменен чак в началото на септември, така че сигурно изпълняват някаква друга задача.

Настъпи тревожно мълчание, в което Гун поклати глава.

— Попита ли го за Антон? — подсети го Нанси.

— Да. Бил е тук преди два месеца и половина заедно с тертона Туптен Джинпа. Били се запътили за гомпата Ринченпунг, която се намира на половината път до Ярланг Цангпо от другата страна на Су Ла. Обаче ламата смята, че не са успели да стигнат до там. Един от монасите в Ринченпунг минал оттук преди шест седмици на път за Лхаса и му казал, че изобщо не са виждали Антон и тертона.

— Може би пътува под измислено име?

— Не, защото не би имало смисъл. Всички в Ринченпунг вече го познават. Той е известен йогин^[1].

За миг Нанси реши, че не е чула добре.

— Кой? Антон?

— Да — кимна Джек и вдигна рамене, — както изглежда, Антон е свят човек.

На лицето му имаше странно изражение. Той вдигна вежди и завъртя очи, като че искаше да се разграничи от онова, което казва, сякаш го намираше обезпокоително, както впрочем и тя.

— Излиза, че по тези места той се ползва с добро име. Трябваше да чуеш какви похвали изсипа възрастният лама колко мъдър човек бил Херцог. Изглежда можел да прави чудеса.

Нанси установи, че устата ѝ е зинала като на смаяно дете, така че я затвори. Херцог приличаше на хамелеон — непрекъснато се променяше и превръщаше в нещо различно. Точно когато смяташе, че вече има представа кой е, някаква нова информация я караше да се замисли отново. В Ню Йорк той беше легенда, но това му положение

се основаваше на обичайните представи: особняк, блестящ ум, необикновен журналист, търпян от началниците заради гениалността на своите статии. В Тибет също беше оплетен в митове, но от напълно различен порядък. Нанси погледна към Джек и видя, че очаква от нея да се присъедини към подигравките срещу ламата, но тя не можеше да го направи. Вместо това кимна и допи чая си с масло от як.

Общото настроение беше помрачено от новината за преминаването на войниците. Гун не се усмихваше, беше сдържан и не пожела да разговаря, когато Нанси го попита за неговото мнение. Излязоха навън от трапезарията на поляната, където ги чакаха шерпите. Докато вървяха, Джек обясни, че след китайско-индийската война в Пемако винаги е имало войници заради все още спорния въпрос за границата, но обикновено те стоят в Меток или се движат по един или два добре известни патрулни маршрута близо до Дошанг Ла. В градината те предадоха своите вещи на шерпите, после се сбогуваха с Гун, който щеше да преспи в гомпата и на сутринта да намери превоз обратно за Лхаса. Той им пожела късмет, стисна ръката на Нанси и потупа Джек по гърба.

— Късмет — повтори и на двамата. — Ще имате нужда от него!

Пресякоха моравата, а на другия край Нанси се обърна, за да погледне още веднъж манастира, и видя Гун, застанал мирно като войник и притиснал длани със затворени очи, сякаш ги благославяше.

На смрачаване вече бяха излезли от гората и направиха лагер на една мъхеста полянка край пътеката. Разполагаха с две палатки: едната за шерпите, а другата за Нанси и Джек. Подредба, която я накара да изпита известно неудобство, но едва ли можеше да възрази. Малко поточе ромолеше в края на полянката и оттам се откриваше красива гледка надолу към гората и долината отвъд. С падането на нощта Нанси се уви с палтото от овча вълна и се опита да погълне още една чаша чай с масло от як. Когато Джек завърши разговора си с шерпите, дойде при нея.

— Точно направих преглед на възможното меню с нашия главен готвач — каза той шеговито.

— О! За предястие бих искала пушена съомга, а за основно макарони с доматен сос.

— Съжалявам, госпожице, но вече свършиха. Предлагаме само продукти с произход от як. Ще имаме истинска номадска тибетска вечеря.

— Прекрасно, направо ще умра от нетърпение — кимна Нанси.

— Не се тревожи — успокой я той, когато се отпусна до нея. — Оттук не е много далече. Добре ли се чувстваш?

Това беше първото мило нещо, което ѝ беше казал от тръгването досега, и Нанси се оказа прекалено изненадана, за да отговори. Когато се посъвзе, отвърна бързо и с известно чувство на неудобство.

— Благодаря, добре.

— Мислех — продължи Джек — да тръгнем към манастира Литанг, но ако Антон изобщо не е стигнал дотам, няма много смисъл.

— Какви градове има в Пемако?

— Само Меток, ако може да се нарече град. Но няма да ходим там. Има и още няколко селища, но са твърде близо до Меток, така че не бих рискувал да вляза в някое от тях.

— Защо?

— Защото смятам, че Антон също е избягвал Меток и околностите му.

— Тогава накъде ще тръгнем?

— Да започнем с отшелническите килии Манделдем. Зная, че там му харесваше. Спомням си, че няколко пъти изпадаше във възторг. Според мен мястото е по-скоро ужасно — купчина тухли и капещ покрив, изгубено в джунглата и заобиколено от рододендронов храсталаци. Предполагам обаче, че някой може да го е видял там. Така че просто ще подушим наоколо, за да видим какво можем да открием. Шерпите знаят пътя и маршрутът дотам е сравнително лесен. Надолу по реката, освен ако не искаш да се изкатериш по склоновете на долината до някоя от отвратителните колиби, които се използват за трансцендентална медитация и тантрическо усамотение. Местните твърдят, че една нощ, прекарана в медитация тук в Пемако, струва колкото сто нощи медитация, където и да е другаде...

Нанси си каза, че това не звучи толкова нелепо. Дори тук, на границата на областта, пейзажът вече ѝ оказваше странно въздействие. Древната гора и невероятният простор сякаш усиливаха усещането ѝ колко е малка и крехка. Същевременно се чувстваше част от същата необятност, която я плашеше. Докато гледаше скалите и горите, разбра,

че е създадена от пейзажа специално, за да му се възхищава. Тя беше природата, която разглежда себе си.

Това я накара да пожелае да крачи вечно из мъгливите долини и тъмните гори, пътувайки от гомпа на гомпа с надеждата, че един ден ще постигне единение с енергията около себе си. Знаеше, че йогините се надяват точно на това, когато предприемат своите далечни поклонения, зависейки от милостинята и благоволенieto на непознати, спейки по хълмовете и из долините и разнебитените отшелнически килии. Внезапно всичко придоби смисъл за нея: пейзажът изискваше подобно посвещаване и внимание, той заслужаваше да бъде обхождан от краката на поклонници за вечни времена.

Но къде в цялата тази красота и тайнственост се намираше Антон Херцог?

[1] Хората, които практикуват йога като физическа, умствена и духовна дисциплина. — Б.пр. ↑

42.

Заместник-игуменът седеше до Херцог, омаян от разказа, който слушаше, докато огънят хвърляше трептяща светлина върху шумолящите листа над главите им. Истина ли беше това? Възможно ли е този съсипан човек действително да е стигнал до свещеното царство? Ако беше така, точно ли е неговото описание? За него Шангри Ла не беше легенда, но заместникът никога не си беше представял, че мястото е такова, каквото го описа западнякът. Традициите на ламите бяха неясни и си противоречаха в описанието му. Чужденецът беше толкова точен в разказа си, споменаваше толкова дребни подробности, но и те като всичко останало можеха да са плод на видения или сънища.

Нищо не беше сигурно. Игуменът се вгледа изпитателно в безжизнените очи на Херцог — може би очите на луд, на човек, потънал в мрак. Но съществуваше и възможността това да се дължи на въздействието на опиума. Ето, това също беше нарастваща грижа: лулите, които му даваха, за да насърчават бърливостта му, най-накрая щяха да го бутнат в пропастта на лотофагите^[1], където човек не можеше да различи истината от измислицата. Въпреки съмненията си, заместник-игуменът отново и отново се връщаше към живия разказ на чужденеца, който го накара да се почувства така, сякаш и той беше посетил двусмисленото царство Шангри Ла.

Лекарят сипа малко вода в пресъхналата уста на Антон Херцог. Набръчканата му шия са засвива болезнено, когато преглъщаше, докато не се дръпна да си поеме дъх и лекарят отмести бутилката от устните му. Заместник-игуменът търпеливо изчака и когато реши, че Херцог се е възстановил достатъчно, започна отново да го разпитва.

— И какво се случи по-нататък? Какво направи?

Херцог се закашля сухо и болезнено, а после отново впи хипнотизиращо сините си очи в монаха.

— Не зная колко време точно прекарах свит на пода на моята стая в тази зловеща кула, неспособен да мисля. Само се клатех леко

напред-назад. Нали разбираш, бях в шок.

— Да, разбирам — утеши го заместникът.

Херцог отново се разкашля, но след малко продължи.

— Бях парализиран от отчаяние. Мислех, че това е краят на всичките години, прекарани в проучвания и домогване. Сега виждах ясно огромната пропаст между моя опит и наклонности и тези на Феликс Кьониг и неговите другари. Те бяха дошли в Тибет от Германия като тевтонски рицари, влизащи в битка. Обръгнаха от ужасите на Първата световна война и от суровостта на своето време. Тях не би ги ужасила гледката на крепостна стена, покрита с набучени човешки глави. Попитах се: какво съм си мислил всички тези години? Бях се заблудил: въобразявах си, че аз, сам човек, учен любител, бих могъл да възпроизведа опитите на една от най-силните и с неудържими стремежи група мъже в съвременната европейска история, чиято единствена етическа мярка е било неутолимото им желание да изградят една по-добра родина.

Ламата много искаше да научи какво се е случило по-нататък. Не желаше да слуша размишленията на Херцог. Приказките за фатерланд и тевтонски рицари бяха неразбираеми за него.

— Разкажи какво се случи. Каза, че си лежал свит на пода на стаята в кулата.

— Да, точно така. Бях направо смазан от отчаяние. Никога преди не бях изпитвал подобен ужас. Тогава някой почука на вратата. Треперещ от нерви и с готовност на всяка цена да оцелея, аз скочих на крака. Един спретнат мъж с ориенталски черти влезе в стаята.

— Съжалявам, че ви накарах да чакате — извини се той с тънка усмивка. — Казвам се Юен. Аз съм помощникът на игумена. Сигурно сте гладен? Може би искате да похапнете?

Очите на заместник-игумена бяха широко ококорени.

— Не те ли беше страх, че ще те убият там на място? Защо не се опита да се скриеш? Или да го нападнеш?

— Да се скрия? — сухо се изсмя Херцог. — Къде? Да, ужасно ме беше страх за живота ми, но знаех, че няма смисъл да го нападам. Дори да успеех да го надвия, освен него имаше още много други мъже. Когато чух почукването на вратата, осъзнах, че има само една линия на действие, която можех да следвам. На всяка цена трябваше да скрия своите страхове и да показвам кураж, какъвто в действителност не

притежавах. Все още се надявах, че ако се държа като човек, който очаква да се отнасят с него уважително и учтиво, може би ще ги обезкуража да си позволяват волности с мен. Това беше доста отчаяна надежда, но представляваше всичко, на което можех да се облегна в този миг.

Затова с готовност приех предложението да се нахраня и добавих: „Бихте ли потвърдили, моля, че ще имам възможност да се срещна с върховния лама на това място? Или съм затворник във вашия манастир?“.

Мъжът се усмихна и отговори:

— Игуменът ще се присъедини към вас за вечеря. А що се отнася до затворничеството, ние всички сме затворници тук, макар да предпочитаме да не го описваме по подобен начин. Обаче е истина, че не може да излизате оттук. Теренът не предлага маршрут за напускане и в продължение на стотици километри няма други човешки обиталища. В тази оценка не включвам селището в долината под нас, което вече видяхте. Ние обаче не го посещаваме, защото това е в противоречие с правилника на нашия орден. И те не идват при нас. Всъщност ние всички се научихме да обичаме своето усамотение. Сигурен съм, че и вие ще го обикнете.

Почувствах, че има опасност да се задуша от собствения си език, толкова отчаяно желяех да изкрещя въпросите, които исках да задам, но някак си успях да се сдържа. С най-спокойния глас, който успях да извадя, казах: „Разбирам, ще обсъдим това допълнително с игумена“.

Мъжът отново се усмихна, сякаш беше съгласен, че няма смисъл от по-нататъшни обсъждания в момента. Аз го последвах надолу по стълбите и през различни врати и накрая в просторна трапезария. Той издърпа стол за мен в края на масата и отново уплашен, но стараейки се да го скрия, аз седнах и зачаках да видя какво ще стане.

Не трябваше да чакам дълго. Минута по-късно вратата в другия край на трапезарията се отвори, оттам влезе един много възрастен китаец и седна на масата при мен.

— Добре дошъл в Шангри Ла — каза той с много приятен, но сдържан глас. — Ти успя там, където много други се провалиха.

Челото на заместник-игумена беше прорязано от дълбока бръчка и той отново прекъсна разказа на Херцог:

— Какво е искал да каже с това? Нима много хора са се опитвали да стигнат в Шангри Ла?

Херцог беше потънал дълбоко във вдъхновените от опиума спомени. Един обикновен въпрос вече не можеше да го извади от потока на събитията в главата му. Той не обърна внимание на заместника, сякаш беше отново на масата с игумена на Шангри Ла.

— Игуменът замълча и махна на един от прислужниците да ни налее жасминов чай. Макар да бях много уплашен и паникьосан, не пропуснах да забележа, че безценните порцеланови чаши и чайникът бяха от епохата на династията Мин. Как е възможно това, удивих се аз. Още по-учудващо беше, че използват този безценен порцелан като обикновен комплект за чай!

Цивилизоваността на чайната церемония не можа да прогони от съзнанието ми картината на отрязаните човешки глави и клетката с размерите на човек. Никога не бяха предполагал, че Шангри Ла може да бъде нещо различно от ориенталски рай, а сега изглежда щях да стана жертва на жестока церемония, подобна на ацтекските. Предполагам, причината да не започна да вия и да рухна напълно беше, че още не можех да повярвам напълно в случващото се. Беше прекалено далеч от всички мои очаквания. Вероятно съм бил в шок и неспособен да осмисля всичко, което беше пред очите ми. А и то беше толкова противоречиво — благочестивото спокойствие на игумена, грижливото наливане на чая, а отвън кладата, която изглежда очакваше човешко жертвоприношение. Да не говорим за доказателствата за извършеното клане!

Докато се опитвах да разбера всичко това, игуменът продължи:

— Не се съмнявам, че имаш много въпроси, затова нека ти дам едно кратко обяснение, което ще ни спести време. Из цял свят хората мечтаят за Шангри Ла, някои дори се чудят дали изобщо съществува. Малцина си казват, че някой ден ще се опитат да го намерят и тук стигаме до шепата хора, които наистина тръгват, за да направят точно това. Тези хора притежават необикновени психически и физически качества. Първо, да поддържаш вяра в едно място, за чието съществуване няма никакви доказателства, изисква голяма интуиция и сила на волята. Второ, провеждането на проучванията, за да си осигуриш частица шанс да достигнеш царството, изисква неизмерими усилия. И накрая, самото пътуване изисква способността да черпиш от

нематериалните сфери на познание, а това от своя страна означава, че посветеният трябва да е развил способности на медиум.

Оттук ние в манастира правим всичко възможно да подпомагаме желаещите поклонници. Изпращаме телепатични съобщения, за да привлечем вниманието им към нашето съществуване, точно както човек изпраща есемес или радиовълни. Разбира се, днес съществуват много малко хора, които вярват в съществуването на подобни способности. Затова, дори след като получат нашите съобщения в своите сънища, те ги отхвърлят като обикновен блян и нищо повече. Хубавото е, че винаги има неколцина, които са будни за своя инстинкт и интуиция. Естествено, ние търсим точно тези хора. Хора с големи психически сили и амбиции. Хора, които искат да променят света. През последното хилядолетие от развитието на света приемахме многократно посетители от зараждащите се човешки раси. Приемали сме пратеници от Вавилон и Египет, от Гърция и Рим, не много отдавна от Британия и революционна Франция и напоследък от нацистка Германия.

Ти се отличи. Намери пътя до нашето царство и след десетилетия на психически усилия и пътуване, което едва не причини смъртта ти, най-накрая успя да стигнеш до нашия манастир и според осветената традиция си достоен наследник на трона на Шангри Ла.

Направо не можех да повярвам на ушите си. Струваше ми се, че съм се побъркал. Този игумен, седнал пред мен, който отпиваше внимателно от безценната порцеланова чаша, изглежда твърдеше, че ще стана цар на Шангри Ла? Не знаех какво да кажа. Придържайки се към първоначалното си намерение, което сега изглеждаше наивно и дори глупаво, аз не знаех какво да отговоря, но изпитвах силен подтик да кажа нещо, да взема съдбата си в свои ръце.

Най-накрая успях да промълвя:

— Аз изминах целия този път в търсене на изгубеното арийско познание. Това е всичко, което искам. Освен това искам да знам как мога да си тръгна оттук. Благодарен съм за вашето гостоприемство, но не бива да ви се натрапвам. Само исках да посетя и да видя това място. Сега съм напълно доволен.

Игуменът попи ъгълчето на устата си със салфетка.

— Знанията, за които говориш, се съдържат в свещената Книга Дзян, която се предава през хилядолетията и се съхранява зад стените

на цитаделата. Ще можеш да видиш книгата утре, след коронацията. Тогава ще имаш достъп до всичко, което пожелаеш, защото ще бъдеш цар и ще можеш да правиш, каквото поискаш. Но не можеш да си тръгнеш. Ти си определен за наследник на трона и твоята съдба е тук, в това царство.

Възрастният китаец видя, че съм дълбоко ужасен от тази новина, и се опита да ме успокои:

— Не се тревожи и не тъгувай. Тук разполагаме с всичко, което би могъл да поискаш. Хората, които идват отвън, отначало са неутешими. Изглежда в началото никой не може да понесе мисълта, че трябва да се откаже от своя живот във външния свят. Но аз ти обещавам, че след първите няколко години ще бъдеш много щастлив. Дори ще осъзнаеш какъв щастливец си, че си успял да се отървеш от хаоса в човешкия живот. От опит знам, че независимо какви са връзките му с външния свят, било любов или собственост, няма човек, който след няколко години да не приеме с благодарност новата си съдба. Страстите и материалните придобивки във външния свят бледнеят пред познанията и властта, които притежаваме тук.

Думите му само усилиха чувството ми на ужас и паника. Трябваше да си тръгна оттам. Независимо какво твърдеше този човек, трябваше незабавно да се махна. Сигурно имаше начин, не можеше да няма път навън. Но исках и да видя Книгата Дзян, разбира се, без да трябва да се подлагам на коронацията. Желанията се бореха в главата ми. Трябваше да си осигуря път за отстъпление.

— Тогава как се снабдявате с нужните стоки като прекрасните порцеланови чаши, от които пием, след като сте изолирани от външния свят?

— Очевидно все още се надяваш да намериш път, извеждащ оттук. Това ме натъжава. Мога да те уверя, че е невъзможно. Но нека отговоря на въпроса ти. На всеки пет години до високопланинския проход над манастира стига керван, който ни доставя стоките, от които имаме нужда. Ние оставяме парите предварително. С керванджиите нямаме контакт и дори някой от нас да попадне на тях, под заплахата от смъртно наказание на шерпите им е забранено да общуват с нас или да ни помагат.

Повече не можех да се преструвам на спокоен и маската ми падна. Главата ми се отпусна върху дланите — такава беше

съкрушителната тежест на страха и отчаянието ми. Игуменът се опита да ме утеши:

— Не се тревожи. Трябва да ми повярваш, когато ти казвам, че ще започнеш да обичаш времето, прекарано тук.

Нещо в израза „времето, прекарано тук“ ме смути и на мига ми хрумна една ужасна мисъл, която накара косата ми да настръхне.

— След като аз ще съм новият цар, мога ли да попитам какво ще стане с бившия?

Игуменът отмести поглед от мен и се вторачи в дъното на крехката си порцеланова чашка.

— Сегашният цар ще бъде освободен от поста си тази нощ. Както и царицата. Царят винаги има царица. Обикновено тя е китайка или тибетка. Много рядко от друга раса. Както и да е, тази нощ настъпва край на тяхното царуване.

Сърцето ми прескочи.

— Какво? Защо? Кой е настоящият цар?

— Настоящият цар е германец. Един от петимата, които ни посетиха преди много години в търсене на познания и власт. Разбира се, сега той е възрастен, обаче благодарение на климата тук и нашия начин на живот още е в добро здраве. Но нашият обичай изисква, щом пристигне нов поклонник, старият цар да се оттегли.

Почувствах, че ми прилошава. Всичко, за което бях способен да мисля, беше клетката отгоре на кладата. Главата ми туптеше, докато се опитвах да отпъдя тази мисъл.

— Как може да е все още жив? Та той трябва да е на повече от деветдесет години?

— Да, но изглежда много по-млад. Ще си помислиш, че е на петдесет и няколко. Нашите тантрически практики, които забавят човешкия метаболизъм, в съчетание с неповторимия климат в тази долина, пречат на процесите на стареенето. Някои от ламите ни са на повече от сто години.

— А останалите, които са дошли с германеца? Неговите другари? Те къде са?

Китаецът ме погледна с бистрите си очи.

— Всички те бяха царе преди него. Законът гласи, че ако има неколцина бъдещи царе, всеки управлява само по десетилетие. Те изкараха полагащото им се време на трона и си заминаха.

— Какво искаш да кажеш със „заминаха“? Къде са заминали?

— Присъединиха се към нашите Учители в по-висшите светове.

Опитах се да преглътна, но устата ми беше пресъхнала. Игуменът сигурно беше луд. Цялото царство беше крепост на черната магия и злото. Спомних си предупреждението на любезния човек в долината под нас. Колко прав е бил и колко глупав бях аз да не му обърна внимание. Игуменът, с цялата си мерзка важност и държане, сякаш наистина ставаше дума за свято начинание, а не за жестока касапница на хора, се надигна да си върви.

Докато се покланяше, ми каза:

— Благодаря, че изслуша толкова търпеливо моите обяснения. Новопристигналите тук винаги се разстройват. Ти обаче сякаш се справяш много добре. Предлагам ти да се върнеш в своята стая и да си починеш. Церемонията по абдикацията се провежда в полунощ. Като бъдещ цар, твоето присъствие е наложително.

С тези думи си тръгна. Аз бях напълно разбит. Не можех да мисля. Бях затворен в средновековен манастир, заобиколен от монашеско братство, чието чувство за морал беше толкова извън всякакви цивилизовани разбирания, че очевидно се готвеше да изгори жив човек.

Обаче една част от думите на игумена още кънтеше в ушите ми. Разбрах някои знаци от неговото описание на психическото призоваване, на съобщенията, изпрацани в съня и дълбоко резониращите равнища на човешкото съзнание. Нали и аз упорито години се бях вкопчвал в идеята за Шангри Ла без дори частица доказателство, че съществува. Бях чувствал някакво призоваване в своите сънища и дори в будно състояние — една несекваща песен на сирени, която ме викаше. През цялото това време знаех, че Шангри Ла съществува. Бях уверен, както бях сигурен, че слънцето ще изгрее, че един ден ще пристигна там.

При мисълта за кладата и клетката ми се доповръща. Моята съдба щеше да е същата. Това беше неизбежното внушение: щяха да ме изгорят жив. Ако не тази нощ, както се бяха страхувал допреди малко, то някой ден в бъдещето, когато друга горка душа успее да се пребори с Хималаите и останалите несгоди, за да намери пътя до Шангри Ла. Тогава аз също щях да бъда изпратен да се присъединя

към Учителите, както се изрази лудият игумен. Мен също щяха да ме принудят да абдикирам.

Няколко минути по-късно, след като бях съпроводен обратно в стаята в пълно мълчание, аз се опитах да се съвзема. Седнах и се принудих да дишам бавно и дълбоко, а след това се опитах да сглобя фактите. Ламите от Шангри Ла имаха намерение да не ме пускат да си вървя. Поне това беше ясно. Феликс Кьониг ми беше казал истината, когато заяви, че тяхната експедиция е постигнала целта си. Толкова беше ясно. Дори нещо повече, според игумена, един от другарите на Кьониг не само беше жив, но бе в действителност действащият цар на Шангри Ла. Но като се има предвид съдбата, която очакваше всички монарси на това зловещо място, не ставаше ясно дали царуването му не беше просто затвор в продължение на години с висяща над главата му присъда да бъде изгорен на клада?

Имаше все пак един неоспорим факт, който даваше поне малък проблесък на надежда: Феликс Кьониг беше избягал. Бе успял да се върне обратно в Индия, така че не беше вярно, че никакъв път не извежда оттук. Да, наистина, когато Кьониг пристигнал в Бомбай, бил напълно луд и никога не успя да възстанови психическото си равновесие, но войната също беше виновна за това.

Описанията на Феликс Кьониг, колкото да бяха неясни и странни, също отговаряха на това място. Копнежът да полети надолу към смарагдовата долина, който той описваше, беше решаващ за мен. Можех много лесно да се видя на мястото на осъдения цар, който обикаля назъбената крепостна стена и копнее да е отново долу в смарагдовозелената долина, вместо да чака мрачно някой наследник да дръпне копринената нишка.

Дойдоха ми и други неща на ум: Хаусхофер и Хес са били прави за Тибет и Книгата Дзян. Но спечелили ли бяха нещо от свързането си с Шангри Ла? Дали другарите на Кьониг бяха упражнявали своята царска власт, или просто са били призовани от ламите като жертвоприношения, избрани от германската раса на върха на нейното могъщество, отговарящи на определени физически и психически характеристики? Дали ламите бяха предизвикали сънищата на Вотан и с това посели семената на катастрофата, на войната? Дали са използвали своите ужасни знания, за да отгледат в градината на Европа поколение с такава сила на волята и самоувереност, че

представителите му да са подходящи за варварския трон на Шангри Ла? Или и другите вярвания на Хаусхофер също бяха верни? Дали Книгата Дзян беше арийски артефакт, останал от разрушаването на арийската цивилизация в пустинята Гоби, цивилизация, която от своя страна бе израснала от пепелта на Лемурия, изгубения в Тихия океан континент?

Всички тези въпроси се въртяха из главата ми. Ако се оставех на съдбата си и приемех затвора и сигурната смърт като цар, можех да потърся техния отговор. Беше голяма ирония, че щях да получа всичко онова, за което бях копнял — достъп до Книгата Дзян, познания за най-дълбоките тайни на психическата касапница, която беше опустошила Европа, на цената на собственото си затворничество и насилствена смърт. В този момент ми се стори, че се интересувам много повече от своя живот, отколкото от тези въпроси. Трябваше да намеря изход от това ужасяващо място. Трябваше да намеря пътя за бягство, който Феликс Кьониг бе намерил преди мен. Той поне беше доказателство, че бягството е възможно, каквото и да казваше върховният лама...

[1] В „Одисея“ — митично африканско племе, което се хранило с плодовете на дървото лотос, като всеки вкусил от него, забравя миналото си. — Б.пр. ↑

43.

Първите лъчи на слънцето се появиха рано, малко след пет и тридесет. Нанси се събуди замаяна и видя, че един от шерпите вече е станал и приготвя закуската. Тя се претърколи и облегна на лакът и откри, че е сама в палатката. На трепкащата дневна светлина видя, че нещата на Джек са спретнато сгънати, вече готови за тръгването им. Тя се измъкна от спалния чувал. В студения въздух от устата ѝ излизаха големи кълба пара. Обу си обувките, навлече си чубата, после напъха ръце в ръкавите на палтото от овча вълна и изпълзя от палатката.

Закуската премина в мълчание. Всички стояха и загребаха цампа от алуминиеви чинии и пиеха чай с масло. Веднага щом палатките бяха сгънати, а чиниите и канчетата измити в рекичката, те тръгнаха. Предстоеше им тежкото изкачване. С всяка крачка вървенето ставаше все по-трудно. Белите дробове на Нанси вече не работеха автоматично. Тя трябваше да се насилва да си поема въздух при всяка крачка и да поема достатъчно кислород, за да може да се придвижва. След половин час такива усилия почти беше изгубила от поглед двамата шерпи. Джек крачеше на десетина метра пред нея, а третият шерп оформяше ариергарда, нащрек за възможни опасности, предположи тя. Макар Джек да не беше толкова далеч, за да не могат да си говорят, не можеше да става и дума за подобно нещо. Имаше нужда от цялата си енергия, за да не падне.

Час след час продължаваха да се изкачват. Дори когато спираха за малко да пият вода или чай, Нанси не казваше нищо, пестейки думите, защото беше твърде изтощена. С изкачването температурата падаше и сега вече беше под нулата, а по сипеите тук-там имаше сняг. В съзнанието ѝ се въртеше мисълта, че проходът може да е затрупан изцяло със сняг. Тогава щеше да се наложи да се спуснат обратно, каза си тя обезпокоена. Другото притеснение беше височинната болест, която също можеше да сложи бърз край на нейните шансове да влезе в Пемако. В мига, когато усети симптомите, трябваше веднага да поемат

назад и да се спуснат на по-малка височина. Трябваше да се надява, че ще извади късмет. По-точно, че всички те ще извадят късмет.

Към обяд приближиха горната част на прохода. На тази височина склоновете бяха голи. Само лишеите и мъховете успяваха да виреят тук. Мъгла беше обвила пътеката и се виеше около скалистата пукнатина, през която щяха да се изкачат към Су Ла. Нанси усещаше, че започва да я боли глава, и сякаш губеше способността си да определи дали е горещо или студено, макар температурата да беше доста под нулата. Това я тревожеше много и тя се опита да се възпротиви на сигналите, че тялото ѝ не се справя, и да ги прогони.

Шерпът, който вървеше в края на колоната, се изравни с нея и се опита да я окуражи. Той май искаше да каже, че са близо до върха. Нанси се опита да се усмихне, но не успя. В следващия миг се подхлъзна и пред очите ѝ притъмня. Следващото, което осъзна, беше, че седи в палатката и някой се опитва да налее горещ чай в устата ѝ, а друг я разтриваше по гърба през чубата и палтото от овча вълна. За миг изгуби дар слово, чувстваше се обърквана, а главата ѝ туптеше, сякаш някой я беше ударил.

— Добре — каза Джек, — пийни още от това — и поднесе канчето с чай отново пред устата ѝ.

Тя послушно отпи.

— Добре ли съм? — попита Нанси.

— Да, ще почиваме. Пийни още чай. Тялото ти има нужда от топлината.

— Височината ли е причината?

— Не мисля. По-скоро изтощението...

Тя се опита да обясни, че нищо ѝ няма, че могат да продължат нататък, но изглежда, че точно тогава беше заспала отново. Нямахше представа колко е продължил сънят ѝ, но когато се събуди, се чувстваше малко по-добре. Когато отвори очи, пред погледа ѝ се изпречи толкова невероятна гледка, че ѝ се стори като сън. Джек лежеше до нея, а тримата шерпи бяха клекнали около тях, опъвайки с гърбовете си брезента на палатката. Приличаха на лекари в операционната.

— Джек?

— Нанси, ти се събуди! Чудесно!

— Какво стана? Защо всички сте тук?

— Говорим си и поддържаме температурата.

— Кое време е?

— Сутрин.

— Все още?

— Тъъ... Не. Ти спа цял ден и цяла нощ.

— Така ли?

— Как се чувстваш?

— Мисля, че малко по-добре. Виж, съжалявам за това...

— Няма защо. Хайде да закусиш и след това да се опитаме да продължим. До върха остават само още няколкостотин метра. Извадихме късмет, че се наложи да почиваме тук, защото е доста закътано.

Той започна да се измъква от спалния си чувал, а шерпите изпълзяха от палатката в снега, подобно на тюлени, които изскачат от дупката си в леда.

— Ще се върна след малко с нещо за закуска — каза Джек.

— Цампа?

— О, да, не се притеснявай. Няма да изчезне от менюто на този хотел.

Нанси успя да се изсмее, макар и дрезгаво. После се загледа как той изчезва през изхода на палатката. Чувстваше се малко по-добре. Усецането за изтощение беше толкова силно, сякаш не можеше да продължава повече. Да, наистина не беше продължила, напомни си тя. Тялото ѝ просто беше поискало почивка от цялата лудория. То само беше решило, че му стига толкова, независимо какво искаше съзнанието ѝ.

Сега, когато четиримата мъже бяха излезли, палатката беше много по-студена. Джек се появи и ѝ подаде алуминиева чиния с цампа и канче с чай.

— Закон в хотела/болницата е, че трябва да опразниш и двете съдини. Никакви оплаквания и едва тогава ще преоценим твоя случай.

Това не е толкова лошо, помисли си Нанси с усмивка. Чувстваше се относително уютно и затоплена, а Джек ѝ стоеше на крака, макар слугуването му да беше доста театрално. Сигурно се беше тревожил за нея. Много естествено, защото сигурно не искаше да изгуби човека с чековата книжка заради тази опасна планина. Винаги гледай работодателите ти да са живи — сигурно това е неговата мантра.

Вероятно е несправедлива. Може би е бил искрено загрижен за нея. Тя започна да осъзнава, че той съвсем не е такъв наемник, какъвто го беше обрисувал Кришна.

Херцог трябва да е корав мъж, каза си тя, макар да е на шестдесетина години. Това изкачване беше достатъчно трудно дори за човек на нейната възраст, а й бяха казали, че той продължава да се катери по скалите. За да ходиш по планините, са нужни физическа сила и воля. На неговата възраст обаче силата на волята трябва да преобладава, за да компенсира напълно намаляващите сили на тялото. За да осъществи това изкачване на тази възраст, трябва да е човек с желязна воля. Или, сети се тя мрачно, магьосник, способен с магии да се катери по тези древни клисури, изкривявайки свойствата на материалния свят. Не, това не е възможно, но кое всъщност е възможно и кое не? Вече не знаеше и не можеше да си представи.

44.

Последното изкачване беше почти толкова ужасно, колкото Нанси очакваше. Може би вече се беше аклиматизирала или двадесет и четирите часа сън я бяха ободрили. Каквато и да беше причината, тя стигна лежащия на близо четири хиляди метра надморска височина проход, без да се налага да почива отново. В началото не разбра, че това е връхът на прохода. Просто видя, че групата е спряла, но за малко се сви на две, опитвайки се да си поеме дъх. Когато отново вдигна очи, забеляза няколко големи купчини камъни и стотици молитвени знамена, които се полюляваха в мъглата. Въздухът беше пропит с ледена влага и не се виждаше на повече от двадесет метра. Вероятно гледката беше зашеметяваща, но тя никога нямаше да разбере. Когато стигнаха до първата каменна грамада, шерпите запяха и завързаха няколко цветни парцалчета за дебелите дръжки на знамената. После заговориха развълнувано на Джек. Нанси поиска да разбере за какво става дума.

— Казват да се насладим на студа, докато можем — изсмя се Джек, защото също беше в приповдигнато настроение. — Скоро ще се спуснем четири-пет хиляди метра надолу и ще стане страшно горещо.

Беше й трудно да повярва, но не след дълго потеглиха отново и след около час мъглата изчезна и тя можеше ясно да вижда пътеката пред тях и околността. Намираха се в горния край на тучна тропическа долина. Пътеката пред тях приличаше на гравирана лъкатушешца черна линия по стръмните сипеи. Очакваше ги спускането, приятно разнообразие след безмилостното изкачване през последните дни.

Крачеха бавно надолу и постепенно сипеите започнаха да се покриват с растителност. Първо — високи до глезените папрати джуджета, после — стигащи до кръста храсталаци. Когато се спуснаха на около три хиляди метра, се завърнаха и дърветата. Както шерпите бяха предсказали, започнаха да си свалят дрехите. Първо палтата от овча вълна, после чубите. Слънцето се издигаше точно над главите им и на небето нямаше нито едно облаче, което да им предложи сянка —

само безупречно лазурно небе, а около тях — все по-пищна растителност.

Пътят им се виеше през джунглата и сега стерилната тишина на високите планини се смени с какофония от шумове: насекоми и животни се промъкваха през шубраците, животът кипеше в цялото му цветово и видово разнообразие. Спряха да обядват в едно изоставено село, заобиколено от всички страни с житни ниви, отчасти погълнати от джунглата. Извадиха вода от изоставения кладенец, дезинфекцираха я с няколко капки йод и приготвиха чай и цампа.

С помощта на Джек, който ѝ превеждаше, Нанси попита шерпите дали имат някакъв опит с тертони. Най-възрастният от тях, човек на име Глумбук Мерго, разказа надълго и широко, но искрено, как веднъж тертон извадил терма от гигантска скала. Случило се, когато бил дете преди много години в неговото родно село, което сега се намира надолу в Китай. С енергично ръкомахане шерпът разказа, че видял възрастния тертон да се съблича гол по препаска и след това да медитира три дни. На третия ден станал и пред всички селяни ударил скалата с чук. Чул се трясък, сякаш ударила гръмотевица, и всички изпадали на земята от страх. Когато надникнали от скривалищата си, видели ужасяващ животински дух, тердак, пазач на термата в духовните сфери, който се биел с тертона. Чули се още взривове и всички избягали в гората, за да се скрият. Когато всичко утихнало, Глумбук и другите младежи се върнали и намерили тертона легнал по гръб, а термата, в този случай дебела якова кожа, била просната на гърдите му.

Джек превеждаше разказа с усмивка и намигна на Нанси, когато стигна до тердака. Тя не каза нищо, но се удиви на увереността на Глумбук, на непоклатимата му убеденост, че е видял точно това. С моите собствени очи, повтори той няколко пъти, сочейки с ръка към тях, за да подчертае думите си. След това един от шерпите отиде да набере орхидеи за Нанси и цялата група беше обхваната от весело настроение. За кратко забравиха опасностите, на които се излагаха, и странната мисия, с която се бяха заели.

Шерпите точно прибираха парафиновия котлон, когато осъзнаха, че ги наблюдават. Без да забележат, до лагера им се беше доближил възрастен човек в червено-оранжева роба и златисточервена корона на главата. Беше спрял на три метра от тях с долепени за поздрав и

молитва длани. Шерпите и Нанси го загледаха удивени, че един възрастен мъж е успял да се промъкне до тях незабелязан. За миг дори Джек изгуби дар слово, но след секунда успя да се съвземе, стана, долепи длани и се поклони ниско на стареца, признавайки неговото старшинство.

Последва размяна на думи. Гласът на възрастния човек беше висок и стържещ, той говореше с къси и отсечени изречения. На Нанси се стори, че само Джек задава въпроси. Той говореше продължително, сякаш предлагаше нещо на човека. Изведнъж техният гост се обърна и посочи надолу в долината към Меток, започна дълъг монолог, а Джек кимаше със сериозно изражение, докато слушаше. Когато старецът свърши, Джек му предложи чай, но той отказа с бързо движение. Поклони се, тръгна си и потъна безшумно в джунглата. Шерпите загледаха тревожно Джек, а Глумбук Мерго каза нещо на тибетски. Нанси също искаше да научи какво каза възрастният мъж.

— Какво става?

Американецът, който се беше намръщил, каза няколко думи на Глумбук Мерго, след което се обърна към нея.

— Лоши новини. Този човек, Червеният цар, е могъщ йогин. Току-що си е дошъл от Меток.

— И?

— Китайските войници тормозят всички, докато се спускат в долината. Бият хората и ги заплашват с мъчения и убийство.

— Как е успял да мине край тях?

— Той е йогин и може да става невидим.

Тя дори не примигна, когато Джек каза това, толкова беше привикнала към странния свят на Тибет. Не че вярваше напълно, но усещаше, че недоверието е неуместно, като се вземе под внимание объркващото въздействие на терена и всички странни неща, на които вече бе станала свидетел. Освен това Червеният цар се беше появил сякаш от нищото.

— Но защо? Какво търсят?

— Един човек. Бял мъж, за когото твърдят, че е шпионин.

— Предполагам, Антон?

Джек не си направи труда да отговори.

— И какво ще правим сега? — попита Нанси.

Джек гледеше мрачно.

— Имаме проблем. Червеният цар каза, че е по-добре да минем през джунглата, но не мисля, че на шерпите ще им хареса.

— Попита ли ги?

Джек си пое дълбоко дъх и се обърна към Глумбук Мерго и двамата му другари. Те бяха наблюдавали мълчаливо разговора между двамата западници. Американецът говори на тибетски в продължение на около минута. След като замълча, тримата тибетци започнаха да клатят глави. Вперили поглед в земята, те замърмориха под нос една дума, която според тях обясняваше всичко.

— Мигу, мигу!

— Какво е мигу? — попита Нанси с голямо безпокойство.

— Мигу е тибетското наименование на Йети. Не искат да влизат в тукашната джунгла. Казват, че тук живеели мигу.

— Какво? — удиви се журналистката. — Нима наистина се страхуват от Йети?

— Разбира се, че се страхуват. Затова селото е изоставено. Мигу са се преместили в този район и селяните ги е страх.

— Защо не им предложиш пари?

— Направих го — отговори Джек, — но ти сама видя как отговориха.

Тя погледна тримата носачи. Мъжете я гледаха с решителни лица. Нямахше начин да успее да ги убеди да влязат в гората.

— И сега какво ще правим?

— Или ще се върнем, или ще влезем сами в джунглата — отговори Джек. — Не можем да рискуваме да продължим по пътеката, не и когато знаем защо са тук войниците. Разчитах да ги подкупя, ако случайно попаднем на тях. Правил съм го преди в гарнизона им. Те са просто сбирщина пияници, но сега са изпратени тук със задачата да намерят Херцог, затова номерът с подкупа няма да стане. Направо ще ни арестуват и един бог знае кога и дали ще успеем да се измъкнем.

Той замълча за малко и после добави:

— Може би Антон наистина е шпионин. Възможно е китайците да знаят нещо, което ние не знаем. Може би цялата тази история с баща му и нацистката терма е просто прикритие или чиста случайност.

Той замълча отново и потъна в мисли, но после добави:

— Но не мога да си представя кому е притрябвало да шпионира в Пемако. Тук няма какво да намериш, а той и без това познава района

като джоба си.

Сега замълчаха и двамата. Нанси оглеждаше съсипаните ниви. В това няма смисъл, каза си тя за пореден път. Херцог беше целта на китайците и никой не можеше да каже какво знаят. Тя погледна назад към сипеите, издигащите се над тях върхове и обвития с мъгла проход Су Ла. Не искаше да влиза в джунглата. Тя я плашеше, гадеше ѝ се от нея. Сигурно навсякъде беше пълно с насекоми, змии, пиявици и диви животни. Пътеката беше сравнително лесна. Тя се виеше от населено място към населено място, така че винаги щяха да се намират само на няколко часа път от убежище. Джунглата беше нейната представа за кошмар наяве, но от друга страна, нямаше никакво намерение да се връща.

45.

След няколко минути пътеката изчезна от погледа им и вече не чуваха шума на реката. Странни викове и щракане изпълваха въздуха и се състезаваха с жуженето и шумоленето на насекомите в храсталаците. Това беше каскада от звуци, създавани от милиони и милиарди малки гадинки. Джек беше дал на Нанси да се намаже с репелент срещу комари и я посъветва да го използва щедро, но изглежда нямаше особено въздействие: непрекъснато трябваше да се плясва, за да размаже някой хранещ се с кръвта ѝ комар. Напредваха бавно. Наистина имаше пътеки, и то твърде много, но бяха тесни и обрасли. Понякога завършваха в нищото и ги принуждаваха да се връщат обратно.

След като шерпите ги бяха изоставили, трябваше сами да носят багажа. Бяха оставили палатката на шерпите, но взеха парафиновия котлон, съдове, спалните чували, две малки чувалчета с цампа, два чифта *кукри*. Нанси научи, че това са непалски ножове с дебели извити остриета, които се използват за сечене. Като се добавят и бутилките им с вода, тежестта, която трябваше да носят, не беше малка. Освен това Нанси беше избрала да носи дрехи с дълги ръкави, които се надяваше да станат последна преграда срещу хилядите хапещи насекоми. Това означаваше, че се поти, докато върви, защото беше прекалено горещо. Въпреки това нямаше намерение да се разголва повече и да им предлага угощение.

Ориентираха се по изгледа към склона на долината, който от време на време се откриваше пред тях. Така поне нямаше вероятност да се изгубят напълно, защото местността беше като тунел и всмукваше тях, реката Ярланг Цангпо и всичко друго, което се движеше на юг по посока на зъберите на границата с индийската провинция Асам. Но, както беше обяснил Джек със сериозно лице, съществуваше възможността при един погрешен завой да пропилят часове и дори цели дни в безплодно лутане или въртене в кръг. Не

разполагаха с храна и вода, за да си позволят подобни грешки, затова беше важно да не се отклоняват от курса.

След четири часа ръцете на Нанси вече я боляха от разгръщането на храсталаците. През по-голямата част от пътя дърветата бяха на около десетина метра едно от друго. От хилядолетия бяха расли така, че всички да имат достъп до слънчевите лъчи. Но на някои места, където почвата се променяше или където теренът ставаше по-стръмен, имаше големи площи висока до раменете им растителност или завеси от бръшлян, който висеше от ниските клони на дърветата. На други места почвата ставаше блатиста, тогава трябваше да балансират по паднали дънери. Един от тях беше толкова гнил, че се разпадна, когато Нанси стъпи върху него, и тя едва не падна в гнилочта, пълна с черни насекоми. На други места напредваха лесно, защото почвата беше твърда. Тогава настроението на Нанси се подобряваше. Там между дърветата имаше разстояние, въздухът беше прохладен заради сянката, която хвърляха короните им. На някои места дори беше възможно да се вижда стотина метра напред. Точно когато ѝ минаваше мисълта, че в края на краищата не е толкова тежко, те потъваха в друг участък с гъста растителност и трябваше да криволичат, като всеки момент можеха да попаднат в задънена улица.

Започваше да става сумрачно, когато стигнаха до очевидно много използвана животинска пътека. Отстрани растителността беше гъста, но пътеката беше чиста и нямаше нужда от много сечене. Нанси крачеше зад Джек. От известно време не бяха разговаряли, но не можеше да каже от колко. Бяха се съсредоточили върху отместването на клони, прекрачването на корени и разбира се, внимаваха за змии или за отровните черни паяци, които висяха над пътеките и се хвърляха от горе върху своите жертви.

Нанси знаеше, че по цял свят всички обитатели на джунглата можеха да кажат кой идва или се движи в тяхната част на гората заради променящите се форми на фоновия шум. Тя точно размишляваше върху това и се вслушваше в разнообразните викове и почуквания, лая и потракването, жуженето на цикади, всички тези звуци, които постоянно изпълваха джунглата, когато изведнъж осъзна, че шумът вляво пред тях беше замлъкнал.

Опита се да прогони страховете си, казвайки си, че вероятно въображението ѝ играе номера или причината е в променящата се

акустика на гората. Може би някой елен или друг голям бозайник бе причината за уплахата на животните. Тръгна отново, но бързо, за да настигне Джек. Маймуните продължаваха да крещят, но скоро Нанси се закова на място, защото пред нея Джек спря и вдигна ръка — жест, който очевидно означаваше, че иска да пазят тишина.

Останаха неподвижни близо минута, след което той се обърна и ѝ прошепна:

— Нямах ли усещането, че някой ни наблюдава?

— Да — прошепна тя в отговор, — точно си мислех, че там може би има нещо.

— Къде?

Нанси посочи наляво и напред, а адреналинът започна да изпълва вените ѝ.

— Да, и аз го усетих.

Гърлото ѝ се сви.

— Какво е това?

Покритото с пот лице на Джек се смръщи от безпокойство.

— Нямам представа. Може би мигу?

— Джек — укори го Нанси.

Той вдигна пръст до устните си. Тя видя, че изобщо не се шегува, защото прошепна задъхано:

— Чу ли това?

Двамата замълчаха и зачакаха да чуят отново звука, който Джек смяташе, че е доловил. И тогава тя също го чу, и то доста отчетливо.

— Боже, някакво пшккане или ръмжене.

Джек изтри острието на своя кукри в крачолата на панталона и се вторачи в гъстите шубраци. Беше невъзможно да види нещо. Не можеше и да погледне напред. Тя го дръпна за ръкава.

— Да се връщаме!

Но той не отговори, вместо това прилекна и съвсем бавно започна да се промъква напред, като внимателно отместваше клонките на шубраците по пътя си с тибетския нож. Нанси протегна ръка и се хвана за колана му, ужасена, че нещо може да се покаже и да я завлече в гората. С другата ръка стисна кукрито, готова да нанесе поне един удар с все сили, на който и да е нападател.

Внезапно Джек се спря на място. Тя го чу как ругае от ужас и удивление. Застана до него на тясната пътека. Растителността се

променяше и пред тях пътеката се разширяваше. Зрителното им поле напред беше петдесетина метра, а на около тридесетина метра от тях тя видя най-ужасното нещо в живота си: огромна кафява мечка стоеше на задните си крака и махаше яростно с лапи, отчаяно опитвайки се да докопа мрежата, която беше спусната от клоните на високо дърво. Мрежата беше измайсторена от стеблата на увивни растения, а в нея свита на две, лежеше фигура, която приличаше на човешка. Това беше капан, задействан от клетника, който сега беше натъпкан в мрежата и измъчван от мечката. В главата ѝ се мярна мисълта, че ако животното се обърне и ги види, нямаха никакъв шанс въпреки кукрите. А човекът в мрежата? Дали е мъж или жена? От колко ли време е там? Жив ли е или мъртъв?

Джек свали раницата си колкото може по-тихо. Нанси го гледаше ужасена и се питаше какво планира. Сигурно няма да се опита да я прогони, каза си тя. От друга страна, възможно беше да успее, макар че тя не знаеше нищо за начина, по който се бият големите кафяви мечки. Животното можеше и да се обърне и просто да откъсне главата на Джек, а после да погне и нея. Джек отвори най-горното джобче на раницата и извади дълга пластмасова тръба с размерите на точилка. Ужасно ѝ се искаше да го попита какво ще прави, но знаеше, че не бива да вдига шум.

Той ѝ махна да се върне в храсталаците и докато го правеше, Нанси осъзна какво беше извадил от раницата. Това беше сигнална ракета, която се използва, когато си се изгубил в пустинята или в планината и знаеш, че те издирват. Джек се изнесе от пътеката, изпъна ръка, насочи сигналната ракета към мечката вместо нагоре към небето и дръпна въженцето в основата ѝ.

Чу се силен гръм, много по-шумен, отколкото Нанси очакваше, последван от ослепителен блясък и съскане, което продължи няколко секунди и утихна. Когато най-сетне се съвзе и погледна към пътеката, мечката вече я нямаше и всичко, което беше останало от сигналната ракета, бе острата миризма и разнасящият се вече пушек, който висеше над пътеката и постепенно потъваше в джунглата на около четиридесетина метра вляво от тях.

— Бързо — каза Джек, — преди да се е върнала.

Те се измъкнаха от шубраците и забързаха по пътеката към мрежата. Сега, когато стояха точно под нея, видяха, че хванатият в нея

човек беше китаец, облечен в мръсна униформа. Дясната му ръка висеше настрана, но продължаваше да стиска кукри. Нанси попита неуверено:

— Войник ли е?

— Така мисля, макар че май не е въоръжен. Питам се откога ли е там горе.

— Как ще го свалим?

Джек се обърна и я погледна изненадан, сякаш изобщо не му беше минавала такава мисъл.

— Трябва да го свалим — настоя тя твърдо. — Едва ли е опасен, а и сигурно вече е умрял.

Джек поклати глава и отиде при дънера на дървото. Другият край на въжето беше вързан за скала, която стърчеше от земята близо до дървото и малко встрани от пътеката. Това беше противотежестта. Сигурно някъде имаше клопка, която задейства мрежата, когато някой се препъне в нея, и тя полита нагоре. Той вдигна кукрито, за да среже въжето, когато Нанси извика:

— Недей! Ще си счупи врата, ако го срежеш. Хвани въжето понагоре, аз ще го срежа и ти ще успееш да го спуснеш бавно.

Джек изръмжа, но изпълни желанието ѝ. Хвана въжето и го преметна през един от по-здравите клони, за да поеме мрежата и нейния товар. Нанси вдигна кукрито, прицели се в обтегнатото въже, завързано за скалата, и след това с удар, който вдигна искри, го срязва право в средата. Тежестта на китаеца повдигна Джек на пръсти с вдигнати във въздуха ръце. Нанси хвърли ножа и бързо се втурна под мрежата, опитвайки се да я хване.

— Спусни го още малко — викна тя.

Джек се опита да се изпълне повече, после подскочи и освободи малко от въжето и китаецът се спусна още тридесетина сантиметра към протегнатите ръце на Нанси. Тя го подхвана и когато Джек пусна въжето, Нанси и мъжът в мрежата се стовариха на земята. Малко натъртена, но без сериозни наранявания, журналистката скочи на крака. Стана ясно, че мъжът в капана беше още жив. Той стенеше от болка, свит в позата на ембрион.

— Вероятно спазъм — обясни Джек. — Сигурно е прекарал дълго време във въздуха и кръвообращението му се е прецакало.

— Какво можем да направим?

— Нищо.

— Джек, поне се опитай да му дадеш малко вода.

Той я послуша и допря шишето си до устните на мъжа. Китаецът очевидно не представляваше опасност за тях. Имаше вид, сякаш никога нямаше да успее да се изправи отново. Във всеки случай, беше невъоръжен и все още в мрежата. Не можеше да определи на колко години е, може би на тридесетина, реши Нанси. Надникна да види лицето му: беше хубавец с остри скули. Виждаше се, че е висок, макар още да беше свит в мрежата.

Джек го гледаше, докато мъжът поглъщаше жадно всяка капка, която успяваше да поеме. След като го остави да пие в продължение на почти цяла минута, дръпна бутилката и попита:

— Говориш ли английски?

Китаецът ги погледна с ъгълчето на очите си, защото не можеше да раздвижи схванатия си и болезнен врат.

— Да — отговори той с треперещ глас.

— Кой си ти?

— Полковник Дзиен. Офицер от СОС... — Той изстена от болка.
— Благодаря, че ме свалихте на земята.

Нанси погледна Джек.

— Хайде, трябва да го извадим от мрежата.

Двамата клекнаха и започнаха да освобождават крайниците на китаеца от капана на увивните растения. Най-накрая го освободиха и го преместиха встрани от пътеката. Китаецът продължаваше да стене. Нанси и Джек се изправиха и наблюдаваха как много бавно и с огромни усилия той се обърна по гръб и постепенно успя да опъне ръцете и краката си, мръщейки се от болки. След това отново падна настрана и погледна към Нанси с опасните си очи.

— Би ли ми помогнала?

Джек се усмихна раздразнено.

— Да, безпогрешно определи, че ти си меката.

Нанси не му обърна внимание и попита мъжа:

— Какво искаш?

— Още вода. Ужасно ми се пие.

— Джек, дай да го облегнем на дънера.

Хванаха го и го завлякоха до дървото, после Нанси му даде да пие. Той още пиеше, когато Джек я потупа по рамото.

— Ела с мен.

Тя се намръщи и стана. Какво иска? Трябва да помогнат на този човек. Може би кръвта му вече се е сгъстила. Сигурно беше страшно обезводнен. Тя го последва няколко крачки надолу по пътеката. Той се спря и зашепна настоятелно:

— Преди да си се отнесла съвсем, не забравяй, че този полковник може да е от хората, които издирват Антон. — Той стрелна поглед назад към дървото. — Край на тия самарянски изпълнения, докато не ни каже кой е и какво прави тук. Ще го вържа, преди да си е възвърнал силите.

— Не можем да вържем офицер от китайското разузнаване — възрази тревожно Нанси.

— И защо? После ще го пуснем да си върви. Иначе просто няма да ни каже нищо.

— Представи си в какви неприятности може да ни забърка. Това е лудост.

— Нанси, ние току-що му спасихме живота. Нямаме представа кой е, може да е опасен. Освен това има вероятност да знае къде е Антон. Не, трябва да го вържа. Той щеше да направи същото, ако беше на наше място.

Джек дръпна бутилката с вода от ръката ѝ и забърза обратно към китайския офицер, който ги чакаше. Клекна до мъжа, бързо нарязва няколко парчета от увивното растение и се зае да връзва глезените и китките му. Все още превит от болки, китаецът не оказа съпротива. Беше прекалено слаб и главата му се люшкеше, докато американецът го въртеше насам-натам. Щом свърши работата си, Джек се надигна.

— Добре, а сега можеш да започнеш да ни разказваш, какво правиш тук в гората.

Офицерът вдигна с усилие глава и се вторачи в бутилката с вода.

— Да, ще ти дам още, но първо трябва да отговориш на въпросите ми.

Очевидно беше, че Дзиен изпитва силни болки, но все пак успя на пресекулки да отговори:

— Търся един човек.

Джек кимна.

— Бял човек? Антон Херцог?

Настъпи пауза, докато полковник Дзиен събираше сили да отговори. На лицето му се изписа объркване.

— Да.

Нанси клекна до Джек. Не можеше повече да понася това и грабна бутилката от ръката му.

— Ето, пийни.

Тя доближи бутилката до устните му и го остави да пие, докато не се дръпна, за да си поеме дъх.

— Защо го търсиш? — попита тя. — Смятате го за шпионин?

Мъжът не отговори и това я ядоса. Не желаше да го кара да страда, но отчаяно искаше да научи всичко, което знаеше той.

— Виж, ще те развържем, ще ти дадем храна и вода и ще ти помогнем, ако ти ни помогнеш. В противен случай ще умреш тук в джунглата. Ние също се опитваме да намерим белия мъж.

Китаецът направи усилие да заговори:

— Той не е шпионин, но е опасен човек.

— Защо смятате, че е опасен?

Китаецът отново замълча и с голямо усилие и болки се намести по-удобно върху дънера.

— Той разполага с информация и аз трябва да го намеря.

Нанси се наелектризира, когато чу това. Внезапно интуицията я накара да заговори бързо:

— Той знае къде е Черната книга, нали? Книгата Дзян. Това имаш предвид, нали? Кажи ни. Сигурно затова го търсиш.

Мъжът кимна. Нанси не можеше да каже дали той се изненада, че тя знае какво търси. Вероятно удивлението му беше стигнало върха си: беше хванат в мрежа, едва избегна участта да стане храна на мечка, а сега го разпитваха двама западняци, и то дълбоко в джунглите на Пемако. Нанси погледна към Джек. Беше се вторачил невярващо в китаеца.

Внезапно и той се намеси:

— Защо тогава вашето правителство твърди, че е шпионин?

Очите на мъжа се стрелнаха към него.

— Защото се страхуват от Херцог — отговори той сухо, сякаш това се разбираше от само себе си.

— Защо се страхуват? — поиска да научи Нанси.

Черните очи на китаеца огледаха и двамата внимателно. Нанси реши, че е объркан, все още много слаб, за да мисли разумно, но вече започваше да прави опити да прецени обстоятелствата, в които се намира.

Най-накрая заговори:

— В Китай книгата е известна със своята сила. Говори се, че може да предизвика революции, да наложи промени. Изгубена е от хиляди години. Комунистическата партия се страхува, че ако бъде намерена отново, ще бъде използвана, за да я свалят от власт. Тя самата взе властта благодарение на идеите в една книга: Комунистическия манифест. Затова комунистите са достатъчно мъдри, за да знаят, че книгите могат да бъдат много опасни.

— Къде е Херцог? — попита Нанси настоятелно. Китаецът отново потъна в мълчание. Тя продължи: — Кажи ни къде е? Ти знаеш, нали?

Мина известно време, докато ѝ отговори:

— Умира.

За секунда на Нанси ѝ се стори, че сърцето ѝ е спряло да бие и дробовите ѝ са престанали да поемат въздух. Херцог да умира? Това беше възможност, която не беше обмисляла дори за миг. В началото се беше тревожила за него, но в Тибет той се оказа митичен човек, дори магьосник. Беше започнала да го мисли за неуязвим и дори страшен заради силата, която притежаваше.

— Какво искаш да кажеш? — заекна тя.

— Монасите го отнесоха. На носилка.

— Къде са го отнесли?

— В Агати. Свещеният град.

Джек Адам отново се намеси:

— Какви ги приказваш? В Пемако няма градове.

— Полковник Дзиен, знаеш ли къде са отишли? Можеш ли да ги намериш? — попита Нанси, опитвайки се да го разприказва, като протегна бутилката с вода към устата му.

— Почти ги бях хванал. Бях ги приближил, но ни нападнаха.

Адамс попита учудено:

— Кой?

— Не знам. Стана твърде бързо. Хората ми бяха избити.

Той се опита да се изправи малко, но се хлъзна обратно, изтощен от усилието.

— Трябва да тръгвам. Преди другите войници да са я намерили. Моля да ме отвържете.

Адамс сложи ръце на кръста и поклати отвратно глава.

— Нанси, в това няма никакъв смисъл.

Тя не му обърна внимание, а се опита да накара полковника да я погледне.

— Какви войници? — попита тя. — Това не са ли твоите войници?

— Не. Нищо не разбирам. Трябва да намеря книгата. Само тя може да спаси Китай.

— Защо не искаш войниците да намерят книгата?

— Защото ще я отнесат в Пекин, а там ще я унищожат и всичко ще бъде загубено.

— Значи работиш сам?

Китаецът въздъхна дълбоко, затвори очи за секунда, преди да погледне надолу към лианите, с които бяха завързани краката и ръцете му. След това вторачи в нея стоманен поглед и каза с новонамерена воля в гласа:

— Вие търсите човека, а аз книгата. Помогнете ми и аз ще ви помогна. Никога няма да го намерите без мен. Никога!

Джек Адамс се смая.

— Кой си ти, полковник Дзиен? За бога, кой си ти?

— Няма нужда да научаваш това. Достатъчно е да знаеш, че искаме да върнем Китай към пътя на Тао, да го направим такъв, какъвто беше в дните преди революцията, когато още управляваше императора.

Нанси се опитваше да осмисли чутото.

— Откъде знаеш, че Херцог е намерил книгата?

— Разполагаме с разузнавателна мрежа в манастирите. Антон Херцог е велик човек, той се движи близо до пътя на Тао. Ако книгата, за която говорим, не е у него, със сигурност знае къде се намира.

— Как може да си толкова сигурен?

— Разузнаването мисли така, същото ни съобщават ламите. Освен това Оракулът го потвърди, а той никога не бърка.

Разбира се, каза си Нанси. Точно това трябваше да попита Оракула. Намерил ли е Херцог термата? Отдавна трябваше да го направи. Ето този човек беше попитал Оракула и той е отговорил. Осъзна, че е напълно естествено полковникът да се допита до Оракула. Дзиен вярваше в старите китайски знания, забранени от комунистическата партия като изветрели суеверия и част от потисническото феодално минало, отхвърлени като нелогични и ненаучни и най-важното — като не маоистки!

— Откъде комунистическата партия и армията могат да знаят, че Херцог има представа къде е книгата?

Полковник Дзиен беше започнал да се съвзема и с все по-укрепващ глас отговори:

— Запознати са с разузнавателните сведения, които имаме на разположение. Затова трябва да действам бързо. Те също я търсят. Изпратиха войници да намерят Херцог и да унищожат книгата. Ако ви намерят, ще убият и вас. Възнамеряват да унищожат всички, които знаят за съществуването ѝ. Ако не ме освободите, никога няма да се измъкнете живи от долината. Това е истината. Аз извадих късмет, че ме намерихте, но вие също сте късметлии. Всички сме благословени със сполука. Само за момента обаче.

Това е лудост, помисли си Нанси. Съзнаваше, че на определено равнище това беше пълна лудост. Беше прекосила прохода Су Ла и навлязла в земята на лудостта и опасностите. Пемако беше много далече от рая на земята. По-скоро беше пъкъл, населяван от налудничави окултни мечтатели и сеещи смърт войници. Нещо повече, този китайски полковник, изменник, освободил се от официалната си роля, твърдеше, че Херцог умира, а двамата с Джек са в смъртна опасност. Тя чу думите му. Ако бълнуваше, то бълнуването му беше изпълнено със заплаха. Нанси погледна към Джек Адамс и вместо да се успокои, видя, че на лицето му е изписан див ужас.

— Нанси — попита той тихо, — в какво ме забърка?

Тя едва успя да го понесе и почувства, че още малко и ще се разплаче. Искаше да продължат, да намерят Херцог, но изпитваше не по-малко силен подтик да побегне. А уплахата на Джек само влоши нещата. Да беше си останала в Делхи или по-добре изобщо да не беше стъпвала в Индия, каза си Нанси.

— Съжалявам — отговори тя, произнасяйки с мъка думите. —
Не зная какво се случва. Нищо не разбирам.

— Мамка му, какво ще правим? Трябва да се махаме оттук.
Трябва веднага да минем прохода.

Полковник Дзиен поклати глава.

— Вече е твърде късно. Все повече и повече войници ще
нахлуват в района. Ще наводнят долините на Пемако с хора, докато не
намерят Херцог и не получат книгата.

Джек се завъртя и се загледа отвратен в джунглата.

— Мамка му, голяма каша!

46.

— Трябва да го освободим — каза Нанси. Беше отвела Джек настрана и двамата разговаряха, докато стрелкаха уплашени погледи на всички страни. Сега видя, че той е също толкова нащрек и изнервен като нея.

— Той няма нищо. Нуждае се от нашата вода и храна. Не разполага дори с йодни таблетки, така че не може да пие водата в джунглата. Ако избяга, ще изгуби време, докато търси някое село, а освен това рискува да попадне на войници, което очевидно не иска. Това е хуманитарният довод. От друга страна, му вярвам: ние наистина имаме нужда от помощта му.

Джек погледна над нейното рамо към полковник Дзиен, който продължаваше да седи с гръб към дървесния дънер и здраво вързани китки и глезени.

— Нанси, откъде да знаем, че не си измисля? Може би няма никакви войници на път за Су Ла, може би възнамерява да ни преметне и да ни заведе право във военния лагер. Кой знае? Защо да му се доверяваме?

— Е, не можем просто да го оставим да умре или да бъде изяден от мечка...

Точно тогава Джек забеляза, че Дзиен трескаво размахва двете си ръце във въздуха.

— Но какво прави? — възкликна той с раздражение в гласа.

Нанси се обърна да погледне.

— Нещо не е наред...

Тя се завтече към затворника им и почти му кресна:

— Какво има?

По изражението му разбра, че мъжът е в паника. Защо не отговаря, защо просто не изкрещи, запита се тя. Когато го наближи, Дзиен заговори отчаяно с потно лице:

— Те идват. Войниците. Трябва да ме преместите от пътеката. Трябва да се скрием. Моля, побързайте.

Джек беше застанал до Нанси. Полковникът беше прав. Надолу по пътеката се чуваше някакво движение и шумът се приближаваше към тях. Тя грабна раниците и ги запрати в гъсталака, събра мрежата и я хвърли след тях. Джек подхвана полковник Дзиен под мишниците и го повлече към шубрака. Нанси имаше достатъчно време да зърне с окото си една униформа, която се появи на пътеката на няколкостотин метра надолу по пътеката. Сърцето ѝ блъскаше и направо ѝ прилошаваше от страх, но намери сили да се шмугне в джунглата.

Минута по-късно дълга колона китайски войници, тридесетина, прецени тя, започна да се точи край скривалището им с готови за стрелба оръжия. Лицето на Нанси беше само на няколко сантиметра от пътеката и когато пред очите ѝ започнаха да трамбоват кубинките, затвори очи и започна да се моли. Минаха цели две минути, след като и последният чифт кубинки отмина напред, преди тя да отвори очи и да се огледа.

— Джек? — прошепна дрезгаво Нанси.

— Тук сме.

С треперещи крака се запромъква през шубраците. Джек гледаше подозрително полковник Дзиен, който лежеше на една страна, наполовина скрит от растителността.

— Защо не повика сънародниците си на помощ? — попита го той.

— Нали ви казах — отговори Дзиен спокойно. — Аз работя сам. Войниците имат заповед да унищожат книгата. Не мога да позволя това да се случи. Сега сигурно вече съм извън закона и те вероятно имат заповед да застрелят и мен.

— Значи, ако те отвържа, ще пътуваме заедно?

— Да.

Джек погледна към Нанси, после се наведе към китаеца и с няколко резки движения на острието сръза лианите на глезените и ръцете на доскорошния пленник. Полковникът протегна крайниците си и за първи път се опита да стане. Залитайки като новородено конче, тръгна към пътеката, като се подпираше на дънерите и се спъваше в корените и по-жилавите шубраци. Бавно се изправи в цял ръст и докато разтриваше китките си, огледа пътеката в посоката, в която бяха изчезнали войниците. Китаецът се бе преобразил в друг човек сега, когато беше свободен от лианите и схващането бе минало. Нанси си

каза, че това е човек, с когото трябва да се съобразяват: много способен и свикнал да получава каквото иска.

С напрегнат и пресекващ глас той каза:

— Ще продължим надолу по пътеката около километър и половина, а после ще се насочим към склона на долината. Трябва да побързаме, ако искаме да ги настигнем.

— Къде ще ни отведе този маршрут? — попита Джек.

Гласът на полковник Дзиен беше твърд и решителен и Нанси си помисли, че сигурно не е свикнал някой да му противоречи.

— Монасите са занесли Херцог в Пещерата на магьосниците. Това е входът към древна система от тунели, която свързва всички стари манастири в Тибет и води до Агартти. — Той стрелна Джек с поглед и подчерта думите си: — Между другото, светият град Агартти със сигурност съществува.

— И ти знаеш пътя до там? — попита Джек.

— Не. Затова трябва да ги настигнем, преди да влязат в пещерата. Не е възможно да ги последваме в тунелите. Това би било самоубийство. Не сме изостанали много, но трябва да побързаме.

Когато поеха енергично по пътеката, Нанси зададе въпрос на бившия пленник, който сега май беше станал техен водач.

— Полковник Дзиен, колко време висях там горе? Той я погледна с повече любезност на лицето.

— Моля, наричай ме Дзиен. Не сме в китайската армия.

— Благодаря. Аз съм Нанси Кели, а това е Джек Адамс.

— А сега на въпроса ти. Висях там около три часа.

— Кой е заложил този капан?

— Предполагам момпаси. Местни жители, които са се надявали да хванат някой елен.

— А кой ви нападна?

— Вече казах, че не знам.

— Хора ли бяха или...

— Или какво? — Полковникът ѝ се усмихна. — Мигу? Аз видях хора. Вероятно са били момпаси. Те не обичат китайските войници и монасите.

Той изглеждаше твърде безразличен към случилото се или просто прагматичен. Може би това беше нужно, за да те повишат толкова млад в чин полковник.

— Каза, че с теб е имало и войници?

— Да. Дванадесет души, но не бяха добри воители. Новобранци от гарнизона, пушечно месо. Развалиха строя, разпръснаха се и бяха избити.

— Имаше ли стрелба?

— Не, момпасите рядко притежават огнестрелни оръжия, затова използват изработени от тях. Вече трябва да тръгваме — обяви той, като огледа пътеката в двете посоки. — Не можем да си позволим да губим повече време. Аз ще нося и твоята раница.

Докато Нанси му я подаваше, й хрумна, че може да избяга с припасите и водата в нея. Когато се поколеба, той изглежда разбра какво си мисли и поклати глава.

— Няма да я взема. Ако поискам, бих могъл да ви победа и двамата...

Когато видя, че Джек се намръщи при това изявление, добави:

— Обучили са ме на това. — И смени темата. — Хубаво е, че не сте китайци, а западняци. Това може да помогне да ги убедя да ми предадат Антон Херцог, ако все още е жив. Аз нося армейска униформа и подозирам, че няма да проснат червения килим, когато ме видят, че идвам сам. И сега, след като изгубих хората си, ще трябва да използвам методи, различни от грубата сила...

Той се обърна и отново огледа пътеката.

— Отваряйте си очите за капани. Когато поемем по малко използвани пътища, ще сме в безопасност.

47.

Крачеха бързо вече няколко часа и постепенно се изкачваха по извития като дъга склон на долината, когато най-накрая Дзиен обяви почивка. Той беше наложил бърз ход и Нанси и Джек не бяха разменили и дума, откакто започна преходът. Задъхана от умора и благодарна за отдиха, тя сложи ръце на кръста и си пое няколко пъти дълбоко въздух. После извади бутилката си с вода и отпи няколко глътки.

Бяха спрели сред гъста джунгла в подножието на огромна, покрита с бръшлян скала. Дзиен търсеше нещо, надничайки сред шубраците. Джек дойде при тях с мокра от пот риза и зачервено лице.

— Защо спряхме? Пътеката още я бива.

Дзиен коленичи и им махна да последват примера му.

— Сега ще ви покажа защо.

След кратко пълзене нагоре по сипея те излязоха на скалиста тераса, дълга около четири и половина метра и широка около три. Гледката накара Нанси да ахне — толкова беше свикнала с безкрайната зелена стена на джунглата. Беше забравила, че се бяха изкачили на около две хиляди метра надморска височина и сега от тази тераса имаха свободно зрително поле към тучната, едва ли не праисторическа долина под тях. Ясно се виждаше Ярланг Цангпо да лъкатуши към планините на юг. Слънцето вече беше залязло зад високите планини и дневната светлина бе започнала да избледнява.

— Ето там — каза Дзиен и Нанси се обърна към него. Той сочеше в обратна посока, нагоре по склона на долината. Тя погледна нагам, където сочеше пръстът му, но в първия момент не можа да види нищо.

— Какво трябва да видя? — попита, все още задъхана от бързия ход.

— Ето там, точно до границата на дърветата. На около три километра оттук. Това са монасите.

Сърцето на Нанси прескочи. Да, тя ги виждаше точно над границата на дърветата, чертица от подобни на мравки фигурки, напредващи с усилие по тясна и много стръмна пътека. Джек бръкна в раницата си извади малък бинокъл.

— Божичко — възкликна той, след като го допря до очите си, — наистина са монаси. Около тридесетина, и да, носят носилка.

Той отпусна ръце от удивление. Нанси грабна бинокъла от ръката му и го насочи към редицата дребни като мравки хора. Да, Джек беше прав. Тя преброи двадесет и четирима монаси. Наистина носеха някого. Най-сетне можеше да го види, макар че лицето и главата му бяха покрити със син плат или роба. Сигурно беше Херцог. Нанси почувства как гърлото ѝ се свива. С блъскащо в гърдите сърце подаде бинокъла на Дзиен, който моментално го плъзна по редицата мъже.

— Бързо, нямаме и секунда за губене. След час ще се стъмни, а след два те ще стигнат до пещерите и всичко ще бъде изгубено.

48.

Монасите най-сетне бяха стигнали до убежището на Пещерата на магьосниците. Стените бяха покрити с древни рисунки на магьосници и шамани, които танцуваха около огънове с чудновата украса по главите, и ловци, преследващи отдавна изчезнали животни по Тибетското плато. Човешки и животински кости покриваха пода и огнищата на отдавна изгасени огънове рисуваха черни кръгове по сухия пясък. Въздухът беше изпълнен с миризмата на магии и смърт. Дори човек да познаваше пътя, всяка крачка напред изискваше огромни усилия, за да не се подхлъзне и загине мъчително в бездънните пропасти или да попадне в някой сляп коридор, от който не можеше да намери изход.

Заместникът на игумена знаеше, че не могат да се колебаят дори за миг. Лично игуменът беше казал, че ако бъдат подложени на преследване, трябва да потърсят убежище в Агарти, дълбоко в древната пещерна система. Нямаше да бъдат в безопасност, докато не потънат в тъмния лабиринт пред тях, но въпреки това се колебаеше. Горчивата истина беше, че не можеха да носят белия човек. Носилката нямаше да влезе в пещерите, а лекарят каза, че без нея той няма да издържи пътя. Макар да бяха стигнали чак до тук, носейки го като светец или цар на раменете си, трябваше да го оставят на вълците или на китайските войници. Мисълта, че трябва да го оставят да бъде заловен, изпълваше заместник-игумена с безкрайна мъка, но от друга страна, той изпитваше облекчение, че решението е взето вместо него от тежкото бягство и опасния терен на пещерите. Чужденецът беше опасен магьосник, физически слаб, но все още силен психически. Той не биваше да влиза в свещения град Агарти.

Заместник-игуменът се наведе така, че устните му почти опряха в ухото на белия човек. Заговори тихо, без да е сигурен дали мъжът е заспал или буден:

— Сега ще останеш тук да си почиваш. Аз тръгвам, известно време няма да ме има, но ти не се тревожи, ще се върнем за теб.

Докато изричаше лъжливите думи, усещаше как сърцето му се бунтува, но нямаше друг избор. След това пак така тихо зададе последния въпрос:

— Преди да тръгна, моля те, разкажи ми как избяга от Шангри Ла? И трябва... трябва да знам, видя ли Книгата Дзян?

Мъжът отвори очи. Тънките му като на скелет пръсти се преплетоха, сякаш се готвеше да се помоли. После се вторачи в тавана на пещерата и заместник-игуменът се зачуди какво ли вижда и дали знае къде е. Мъжът заговори:

— Ставам все по-слаб. Наближихме ли? Това ли е Агарти? Чувствам се много уморен.

Заместникът не отговори, защото не можеше да намери нужните думи. Ужасна тишина се спусна в пещерата. Дали белият човек не разбираше какво става? Дали не осъзнаваше, че ще бъде изоставен, че ще бъде зарязан да умре сам? След като помълча малко, може би очакваше някой да го успокои, и тъй като това не стана, чужденецът продължи своя разказ:

— Ще ти разкажа как избягах и ще ти разкрия ужасната истина за Книгата Дзян.

Отново настъпи мълчание, докато мъжът си събираше мислите и прелитайки през отминалите дни и нощи, не се върна в Шангри Ла. Тогава за последен път заговори:

— След като открих какъв ужасен край ме чака, реших като бъдещ крал да направя подробен оглед на манастира и околните земи. Може би е по-подходящо да кажа „подробен оглед на моя затвор“.

Заместник-игуменът потъна във виновно мълчание, радостен, че ще научи края на преживяното от чужденеца, и ужасен, че се налага да го изостави на произвола.

Харизматичният глас изпълни мрака:

— Спуснах се по стълбището до партера и след това заобиколих кулата, като смятах, че това е посоката към вътрешния двор и ужасната кладя. Обаче стигнах до заключена врата. Нямаше друг начин, освен да помоля за помощ, затова се върнах обратно и започнах да крача по вътрешните коридори на манастира. Минах покрай трапезарията, сега празна, и през още няколко представителни помещения. Всичко беше много тихо, тишина, която ми се стори още по-заплашителна. Най-накрая минах през една врата и се озовах в предния двор, в чийто край

се издигаше масивната двукрила порта, а встрани от нея се простираха назъбените защитни стени. Портата се пазеше от самотен шерп.

Тогава ми хрумна нещо. Прекосих двора и когато стигнах при шерпа, го попитах:

— Къде е царят?

Шерпът притисна длани една в друга и се поклони, а после посочи над главата ми:

— На върха на кулата, господарю.

Завъртях се на пета. Кулата се издигаше на фона на бледосиньото небе, а върхът ѝ беше опасан от заплашително назъбена защитна стена.

— Мога ли да говоря с него?

— Не мога да отговаря на въпроса ти, господарю. Зависи от негово величество.

Тогава ми дойде на ум да го попитам още нещо.

— Би ли ми отворил портата? Искам да се разходя по защитната стена.

— Съжалявам, господарю. Не мога да я отворя за никого, освен за игумена.

— И за царя ли?

— Да, и за царя.

Мъжът беше нисък и набит, а в момента се усмихваше и покланяше. Ако се опитах да го напада, той сигурно щеше да ми види сметката. Не можех да рискувам.

— Благодаря.

След това тръгнах към кулата толкова бързо, колкото разрешаваше приличието, защото в никакъв случай не исках да изглеждам забързан или отчаян. Въпреки това нито за миг не ме напускаше съзнанието, че времето изтича. Предполагах, че остават още три часа преди началото на церемонията.

Забързах нагоре по стъпалата, минах покрай вратата на моята стая и продължих нагоре, докато широкото стълбище се превърна в тесни стъпала, които се виеха нагоре. На последната площадка имаше врата. Тя беше открената. През процепа влизаха слънчеви лъчи. Внимателно я бутнах да се отвори и излязох на покрива. Той целият беше опасан от зъбери и гледката оттук бе зашеметяваща, но няхах време да я погълна с очи, защото в същия миг, когато излязох на покрива, погледът ми се спря върху царя.

Изглеждаше точно така, както го беше описал игуменът: европеец, на вид не по-стар от петдесет и няколко. Беше облечен в бяла роба, обточена със златен кант, и се беше вторачил над зъберите, очевидно толкова омаян от гледката, че не усети моето присъствие. На главата му имаше златна корона, а на китките, врата и глезените — дебели златни халки, които проблясваха на слънцето.

Аз се спрях, дишайки тежко от напрегането по стълбите. Мъжът изглежда не ме беше чул въпреки шума, който вдигнах. Той продължаваше да се взира, неподвижен като статуя, а ръцете му висяха отстрани под тежестта на огромните златни гривни.

— Ало? — подвикнах внимателно аз. После, без да се замислям, заговорих на немски.

— Казвам се Антон Херцог.

Тогавя мъжът бавно се обърна, за да се изправи срещу мен. Заради голямата тежест на златото движенията му бяха бавни като на дълбоководен водолаз. Забелязах, че златната гривна на врата му притискаше брадичката нагоре, което сигурно беше неприятно. Гледката на този окаян човек накара стомаха ми да се свие от страх, защото той беше точно това: нещастно човешко същество, облечено в насмешливо подобие на кралска изисканост, което очаква ужасната си съдба.

Сега, когато се беше обърнал към мен, можех да го разгледам, както трябва. Очите му бяха подобни на две празни пещери — лишени от светлина, лишени от душа, лишени дори от надежда. Неочаквано той заговори. Гласът му ме смая с дълбочината на тъгата в него.

— Значи е вярно. Ти дойде най-накрая.

Започна да ме обхваща страх, гласът ми трепереше.

— Чуй ме, нямам представа какво става тук. Трябва да ми помогнеш веднага да се махна от това място.

— Не мога да ти помогна. Та аз не мога да помогна на себе си дори.

Започна да ме обхваща паника. Имах чувството, че съм на прага на лудостта. В отчаянието си едва не се развиках.

— Трябва да се махаме от тук. Имат намерение да те убият още тази вечер. Ще те изгорят на клада...

Царят се вторачи в мен със своите мъртви очи. Изведнъж почувствах дълбоко съчувствие и ужасно съжалих за онова, което

току-що бях казал. Сигурно нямаше нужда да го предупреждавам за съдбата, която го очакваше.

— Съжалявам, но и двамата трябва да се махнем от тук. Ти си германец, нали? Сигурно си дошъл с Феликс Кьониг.

Мъжът не обърна внимание на въпросите ми.

— Не мога да си тръгна, нито пък ти. Оттук няма път навън. Трябва да приемеш съдбата си така, както толкова много царе преди тебе.

Той замълча за малко и после заговори отново с треперещ от чувства глас:

— От толкова дълго време се подготвям за деня на твоето идване, но въпреки това още не искам да си вървя. Ако можех да живея още няколко часа като владетел на света... още няколко дни.

Всичко в поведението и в думите му ме накара да си помисля, че му бяха промили мозъка.

— Слушай, трябва да престанеш да говориш такива неща. Не може да няма изход.

— Няма изход.

— А коприненото въже, с което се качих?

— Ще те спрат.

— А от задния вход по посока на Хималаите?

— Прекалено далече е. Стотици километри до първите туфи трева. Никой не е успявал. Но дори и да успееш, което е невъзможно, ще те върнат.

— Но керваните, които носят припаси от външния свят, успяват.

— Те са подготвени за пътуването. Пътуват с якове, натоварени с припаси и топли дрехи. Сам човек със сигурност ще умре в планината. Теренът е като лунната повърхност.

Започнах да се дразня от този упорит песимизъм.

— Как можеш да си стоиш и просто да приемаш онова, което ще ти сторят?

— Аз съм царят на Шангри Ла. Дойдох от Германия да спечеля монасите за нашата кауза, да намеря Книгата Дзян и да създам свръхчовека. Тази нощ ще се присъединя към Учителите в небесата.

Говореше като заложник, който повтаря като мантра онова, което неговите тъмничари са му набили в главата.

— Аз възнамерявам да избягам, дори да умра при опита. Ела с мен. Можем да вземем Книгата Дзян с нас.

Царят бавно вдигна тежките си китки на височината на гърдите и обърна длани, сякаш за пръв път имаше възможност да се възхити на златните си гривни.

— Тази нощ аз ще изгоря. Единственото, което ще остане от мен, са тези парчета злато и няколко кости, които ще бъдат разхвърляни по планинския склон извън манастирските стени. На сутринта ще стопят златото и ще го излеят наново, така че гривните да ти стават. Тогава няма да можеш дори да мечтаеш за бягство.

Беше прав, как можеше да се надява да отиде пешком, където и да било, особено из планинската пустош? Сигурно му беше струвало огромно усилие да се изкачи до площадката на кулата. Идеята, че би могъл да избяга по суша, беше направо нелепа.

— Можем да ги свалим...

— Не, не е възможно. Мога да ходя, където си искам в моето царство, освен в работилницата. А и не притежавам подобни умения. По-лесно би ми било да си отрежа ръцете и краката...

Какъв жесток и подъл начин да бъдеш затворен, казах си аз. Какви зли люде бяха тия ламии от Шангри Ла, които се преструваха на светци, ръководещи света.

— Това място е зло. Тези монаси нямат сила извън стените на своята гомпа. Те са те затворили и възнамеряват да те убият...

— Това е лъжа — неочаквано се разпали мъжът. — Аз съм царят на Шангри Ла. Игуменът ни помогна, като използва Книгата Дзян. Помогна на германския народ да спечели войната!

Боже мили, помислих си аз, той е съвсем полудял. Дори не знае какво се е случило във външния свят. Искаше ми се да го раздрусам, за да се събуди.

— Човече, какви ги приказваш? Германия изгуби войната. Съюзниците победиха и вашата мечта беше разрушена... Монасите не са ви помогнали...

Царят ме погледна със странно изражение на лицето. Може би бях успял да пробия бронята му. Продължих да говоря, но с повнимателен тон, защото се страхувах, че разкритията ми могат да предизвикат катастрофа.

— Япония, Германия и Италия бяха победени. Америка, Франция, Великобритания победиха. Руснаците превзеха Берлин и Хитлер се самоуби. Всичко свърши. Тези монаси не са ви помагали, а теб са те държали като затворник...

В този момент царят ми се изсмя. Смахът му беше с такава маниакална сила, че отстъпих назад към стълбището.

— Глупако, мозъкът ти е промит точно както искахме. Германия не изгуби войната. Кои три страни са икономически гиганти след 1945 година? В кои страни е най-голяма продължителността на живота, къде са най-големите технологични достижения, най-добрите университети и най-добрите инженери?

Аз го гледах потресен. Умът ми беше блокирал. Той ме погледна високомерно и за втори път глухият му смях отекна наоколо и се понесе над зъберите.

— Съединените щати, Германия и Япония. Те са победителите в тази война, а не така наречените „Съюзници“. Те договориха условията на мира помежду си. Точно така искахме да стане. Всичко това е предсказано много отдавна от Книгата Дзян. Трябвало е да бъдат основани три могъщи центъра, които да поведат човечеството напред: един в Азия, един в Европа и един в Северна Америка. Те са двигателите на световната материална култура, която, ако разцъфти напълно, ние ще пожертваме с цел да се освободи огромна психическа сила. Едва тогава ще можем да създадем истинския свръхчовек!

Едва успях да сдържам нарастващия подтик да повърна. Отчаяно се опитах да измисля доводи, но след като заговорих, гласът ми започна да заглъхва...

— Бъркаш. Нацистите бяха победени. Хитлер умря в Берлин...

Царят ми се усмихна съжалително.

— Бедничкият. Колко нацисти бяха изправени пред съда? Една шепа. А и те бяха съдени и екзекутирани само защото не ни бяха верни, по никаква друга причина. А останалите? Някои дойдоха тук, други отидоха в Америка, но повечето останаха в Германия. Ние бяхме недосегаеми, защото спечелихме. А що се отнася до Хитлер, дори ти трябва да знаеш, че тялото му никога не беше намерено. Оттук следяхме всичко внимателно. Аз бях начело на големия триумф на германския народ. Мнозина бяха призвани да се пожертват и в

известен смисъл е много подходящо, че и аз ще бъда добавен към този списък.

За първи път в своя живот се усъмних във всичко, което знаех. Започнах да се съмнявам в основите на митологията, която беше крепила свободния свят през последните шестдесет години: славната битка срещу злото, черните години, крайната победа. Защото наистина Германия, Япония и Америка господстваха над света и тяхната материална култура го беше завоювала от край до край. Техните машини, техните компютри, техните хора. Царят отново ми се усмихна и с тих покровителствен глас продължи:

— Не е нужно да се казва на победените, че са изгубили. Нека си живеят с каквито искат мечти, нека си вярват въпреки онова, което могат да видят със своите собствени очи: че са изгубили и че техните страни лежат на бунището на историята. Всичко това е нужно, за да се ускори идването на свръхчовека.

Имах чувството, че съм пропаднал в някаква бездна. Едва успях да прошепна:

— Значи Книгата Дзян направи всичко, предвиди всичко това?

Очите на царя ревностно заблестяха.

— Да, тя е тук. Намира се в нашия манастир. В нея се съдържа светът, тя свързва световите, прекрачва времето и пространството. Тя контролира всички нас. Тя те доведе днес тук, както ще доведе и другите. Освен това ще докара следващата световна война. Война, която ще бъде *Gotterdammerung* — Залезът на боговете. Война, за която вече засяваме семената. Ще предизвикаме масови човешки жертви и така ще се издигнем до следващото ниво на съществуване. Ти ще си царят. Ти ще преведеш света над пропастта. Ти ще бъдеш великият разрушител. Ще бъдеш Кали, ще въплътиш самата смърт!

Докато стоях с този човек, чиито златни окуви блестяха на слънцето така, че от тях се излъчваше остър и болезнен блясък, се уплаших, че напълно съм изгубил здравия си разум. Чувствах се много малък и имах усещането, че се плъзгам в мрака. Пътуването ми дойде в повече, десетилетията проучвания, меток чуленът, смъртта на тертона, изумрудената долина, разлагащите се човешки глави плюс клетката с човешки размери — не можех да понеса повече, но гласът на царя продължаваше да бумти в ушите ми.

— Книгата Дзян идва от дълбините на миналото. Тя е помогнала на човека да излезе от състоянието си на дивак, в което се намирал много отдавна. Нашата работа приближава своя край. Ще ми се да можех да го видя. Ти ще имаш тази чест. Ти и твоята царица, която също призовахме.

— Черна магия — стиснах аз главата си. — Това е черна магия...

— Не. Това е гласът на вселената и всички, които надникнат в книгата, попадат под неин контрол. Книгата е отговорна за всички наши действия и мисли. Тя контролира всички ни...

За малко царят потъна в мълчание. Приличаше ми на религиозен маниак. Трябваше да взема положението в свои ръце. Трябваше да докажа, че той греша. Едва не се разкрещях:

— Кой е създал Книгата Дзян? Човеците или не? Ако са те, тя може да греша.

— Не. Не е написана от хора. Сама се е написала. Тя представлява гласът на вселената, който си говори сам.

Бях смаян и изгубих дар слово.

— Какво искаш да кажеш?

— За пръв път се появява върху плочките на костенуркова коруба преди много хилядолетия. Мъдреците разпознават мъдростта в нея. Преписват я на папирус. Постепенно нейната сила започва да нараства. Започва да замисля своите планове. Които са я слушали, успявали. Направени са още преписи и силата ѝ растяла непрекъснато.

Внезапно, докато той редеше тези думи, аз се почувствах така, сякаш съм се събудил от кошмар. Царят се смали пред мен до размерите на обикновен смъртен. Костенурчи коруби? Древни мъдречи? Книга, чиято сила нараства и тя започва да чертае планове? Разраства се от писаното върху черупката на костенурка? Това бяха пълни глупости. С облекчение осъзнах, че няма защо да го слушам и секунда повече.

Единственото, което трябваше да направя, беше незабавно да си тръгна. Беше ясно, че този луд цар няма да е способен да избяга. От една страна, златните гривни го правеха невъзможно, но от друга, съзнанието му беше съсипано. Нямах намерение да чакам, докато ме украсят със златни окови. Трябваше да прогоня налудничавите му слова от ума си и да се съсредоточа върху бягството си.

Обърнах се и поех надолу по стълбището в кулата, а думите на царя продължаваха да отекват в ушите ми, докато бързах надолу. Беше ми хрумнало нещо: все още имах малко от чулен метока на тертона Туптен Джинпа. Макар още да не се бях възстановил от въздействието на отварата от стритите билки при последната им употреба, трябваше да рискувам и отново да ги използвам. Надявах се — това беше отчаяна надежда, но единствената, с която разполагах — че ще ми помогне да прекося планината и да стигна до най-близкия път или населено място. Ако се провалях, поне щях да умра по чукарите по начин, който аз съм си избрал. На чист въздух, а не в гнусната влада. А преди да си тръгна, ако изобщо беше възможно, щях да открадна Книгата Дзян.

Заместникът на абата, потънал в Шангри Ла заедно с чужденеца, беше омаян от всичко чуто. Белият мъж бе понесен от опиума: беше голям оратор, тевтонски минезингер, който плете красива и странна приказка, привличаща слушателите. Обаче зад тях двамата мракът ги викаше. Дълбините на пещерата ги зовяха към забрава. Ти не спаси този човек, каза си заместникът, а го предаде. Историята на бягството, която чужденецът разказваше, щеше да свърши тук, на това древно място. Щеше да бъде предаден отново, както вече му се беше случило. Заместник-игуменът потрепери в мрака и вдигна очи нагоре към вековните скали, докато гласът на умирация бял човек изпълваше нощта.

49.

Известно време Дзиен ги водеше напред. Те се движеха по пътеката и се изкачваха все по-високо и по-високо, като на постръмните участъци се налагаше да пълзят на четири крака. В един момент пътеката се заизвива покрай река и те започнаха да се препъват и хлъзгат по камъни, обрасли с мокър мъх. Дзиен вървеше начело безмилостно енергичен. Крачеше толкова бързо, че дори Джек, опитен планинар, започна леко да хрипти и Нанси реши, че дробовете му ще се пръснат.

Внезапно спряха. Тя избърса потта и праха от очите си, Джек беше застанал с ръце на кръста, а Дзиен крачеше напред-назад по къса пясъчна тераса. В този момент Нанси осъзна какъв е проблемът. Бяха стигнали до пропаст, която се спускаше почти перпендикулярно пред тях. Изчезваше към далечна клисура, издълбана сигурно преди милиони еони по време на някакъв природен катаклизъм. Пропастта беше широка около три метра, а близо до мястото, където бяха спрели, лежеше парче въже. То беше завързано за дърво и продължаваше над ръба на пропастта към другия бряг. Там Нанси успя да различи другия край на въжетото, вързано за друго дърво. Обаче някой го беше отрязал и се виждаше разръфания му край. Без съмнение, работа на монасите. Пътят им напред беше отрязан.

Тя погледна към китаеца. За първи път, откакто го бяха срещнали, той беше изгубил обичайното си спокойствие. Дори веднага след като го бяха извадили от мрежата, бе успял да съхрани известна незаинтересованост, но сега го виждаше необикновено възбуден.

Джек, който още не можеше да успокои дишането си, подхвърли:

— Изглежда сякаш бихме могли да я прескочим. Направо невероятно.

Нанси стъпи на терасата. Невъзможно беше да се види дъното на клисурата. Скалите се спускаха отвесно и тук-там по тях имаше вкопчени малки храсти. Тя със сигурност не можеше да я прескочи, каквото и да си мислеше Джек. Дзиен си мърмореше нещо на

китайски, надвесваше се и оглеждаше пропастта от ляво на дясно и обратно. Изглежда нямаше нито една по-тясна точка и в двете посоки, а и джунглата беше гъста. Щеше да им отнеме много време само за да се изкачат или спуснат по склоновете.

Без да им каже какво възнамерява да прави, Дзиен свали раницата и отвори кукрито на Нанси, което носеше през целия път. После потъна в джунглата. Нанси и Джек се втренчиха объркано един в друг, докато не чуха шум от удари. Изглежда Дзиен се опитваше да отсече дърво.

Когато погледнаха надолу по протежение на стръмната пътека, видяха китаеца да забива ножа под ъгъл в дънера на триметрово дърво. Не беше много високо и диаметърът му бе приблизително колкото човешки врат. Нанси реши, че едва ли ще издържи тежестта им. В този момент Дзиен им подвикна задъхан:

— Елате да отсечете клоните, за да можем да го извлечем по пътеката до терасата.

Двамата се спуснаха надолу по пътеката и Джек се зае да сече ниските клони, а Нанси ги събираше и хвърляше надолу по склона. След няколко минути яростно размахване на ножа Дзиен беше успял да среже дънера, но дървото упорито не искаше да падне, защото клоните около върха оставаха преплетени с тези на околните дървета. От отчаяние той започна да сече горните клони, като подскачаше, за да може да нанесе удар. Джек хвана един от тях и задърпа с все сили, крещейки от гняв и изтощение, докато най-сетне не успя да повали отсеченото дърво. Китаецът се хвърли трескаво да сече останалите клони и след няколко минути вече дърпаха дървото нагоре към пропастта. На Нанси ѝ се струваше направо невероятно, че бяха успели да свършат толкова бързо. И тримата бяха облени в пот от усилията, но тя виждаше по лицата на двамата мъже, че са решени да минат от другата страна колкото може по-бързо.

Като стигнаха до терасата, избутаха дървото така, че да легне на другия бряг. Без да се колебае, Дзиен се хвана за дънера и спусна краката си в празното пространство. За миг изчезна от погледите им, но скоро го видяха да се полюшва и да напредва с бързината на маймуна. Изглеждаше лесно да местиш ръка след ръка, но при мисълта, че тя трябва да го направи, Нанси изпита ужас и замайване. Сигнал другата страна, Дзиен се изкатери на брега, изправи се и с

помощта на въжето, което му беше дал Джек, сръчно завърза двата края. Мостът беше възстановен. Сега разполагаха с дърво, на което да стъпят, и на височината на рамото с въже, за което да се държат.

— Ти ще тръгнеш преди мен — нареди Джек с дрезгав глас.

Сега няма време за страх, каза си Нанси. Той ще дойде по-късно. Без да поглежда надолу, тя бавно затътри крака по дънера, чувайки шума от движението на Джек, който я последва. Въжето се люшкаше, а дървото проскърцваше. Когато излезе на другия бряг, Нанси силно затрепери. Никой не проговори и все така мълчаливо поеха по пътеката.

Започна да се смрачава. В спускащия се сумрак продължиха да се изкачват с труд, докато не пресякоха линията на дърветата и растителността започна да намалява. Нанси реши, че сигурно вече приближават стръмната пътека, където бяха видели монасите и носилката на Херцог. За първи път, откакто бяха започнали изкачването, пред тях се откри поглед към цялата долина долу. На равни разстояния се виждаха малки подскачащи светлинки.

Дзиен посочи към тях.

— Вече претърсват.

Както бяха обгърнати от мрак, Нанси почувства някак съвсем безстрастно, че сякаш е откъсната от съдбата си и вече приближава границата на своята издръжливост. И то точно сега, когато беше толкова близо до края или до кулминацията. Не можеше да си представи с какво още може да се сблъска, ако успее да настигне Антон Херцог. В Делхи имаше ясна представа за него или поне така си мислеше: градски човек, обсебен, ексцентричен, но в основата си обясним чрез границите на техния занаят или на обикновения свят, в който тя живееше. Към този образ обаче бяха добавени слой след слой усложнения. Нови самоличности и нови мотиви се бяха трупали на всеки нов етап и тя напълно беше изгубила представа какъв е той. Подозираше, че в живота си не е срещала подобен на него човек. Неговите умения и личност бяха сякаш безгранични, неподлежащи на класифициране, надхвърлящи нормалните граници.

От кипящите улици на Делхи беше изминала дълъг път до тази тясна бездна и един последен каменен мост, лишен дори от мъхове и лишеи, една гола издатина щеше да я предостави на нейната съдба. Тя погледна нагоре по пътеката. Не видя, но усети, че Дзиен се движи

напред. Неумолим, помисли си тя. Какво ли беше онова, заради което е толкова обсебен, настойчив — дали е сила в него или нещо отвъд, нещо в неспокойната нощ, някаква древна планинска мощ, неподлежаща на разбиране?

Сега видя, че Дзиен се обръща към скалите, някак странно се снишава и изчезва.

— Намери я! — изкрещя Джек, докато бързаше нагоре след нея към пукнатината в лицето на скалата.

Нанси се впусна напред с туптящо сърце.

50.

В мрака Нанси чу глас. Пресекващ отчаян глас, който едва ли принадлежеше на полковник Дзиен.

— Тръгнали са. Закъсняхме.

Глухият звук отекна в скалите. Тя беше прекалено смаяна, за да каже нещо, но чу как Джек въздъхна разочаровано до нея.

— Не са ли оставили някаква следа, някакъв знак? — попита той с надежда.

Задъхана от последното бързане към пещерата, Нанси се опря на скалата. Наведе се напред и си помисли, че може да е болна.

— Чакай малко — обади се китаецът с променен глас.

Тя се обърна и видя Дзиен да се вторачва в мрака към една от стените на пещерата, сякаш хипнотизиран от онова, което беше видял. Той клекна и щракна запалката си. Трепкацият пламък хвърли бледа светлина по стените и тавана на пещерата. И там, в сенките, Нанси го видя като следа, подобно на видение в сумрака. На пода имаше нещо. При следващото щракване на запалката, видя, че това не е нещо, а човек.

— Херцог ли е? — ахна журналистката. След секунда вече беше до Дзиен. — Мъртъв ли е?

Човекът лежеше на около метър от димящите останки на огън. В мрака бяха пропуснали да го видят. Тялото беше завито с найлон, главата бе килната на една страна. Човекът не даваше признаци на живот. Дзиен вдигна запалката над главата му. Сега към тях се

присъедини и Джек, който, клатейки глава, клекна до носилката и започна да оглежда внимателно лицето.

— О, боже, той е — обяви американецът тихо. — Трябва да е имал ужасна треска. Трудно го разпознах.

Мършавите бузи на мъжа бяха плашещо хлътнали, кожата по тях бе увиснала на гънки. Сивкава косица лепнеше по черепа му. Лицето му беше толкова бяло и бледо, та човек трудно можеше да си представи, че някога под кожата му е текла кръв. Дзиен внимателно притисна пръсти към врата му, търсейки пулс.

Внезапно очите на мъжа се отвориха широко.

— Света Дево! — Джек отскочи назад стреснат.

— Бързо, помогни му. Дай му да пие — нареди Нанси. Джек зарови в раницата си.

— Той няма нужда само от вода, а от лекарства — обясни той и извади шишенце с хапчета.

Дзиен го огледа недоверчиво.

— Съмнявам се, че ще успеем да го накараме да ги преглътне.

В този момент Херцог започна да издава някакви звуци.

— Лу... лу...

В първия момент им се сториха като предсмъртни хрипове, но по-късно се превърнаха в разпознаваем опит за говорене. Дзиен погледна към двамата западници с безмълвна молба.

— Какво казва? Какво иска?

— Не знам — вдигна рамене Джек.

— Лу... — хъхреше Херцог, — лу...

Точно в този миг Нанси я видя и изпищя:

— Лула. Ето там на пода. Иска лулата.

На една ръка разстояние от умиращия лежеше тънка черна опиумна лула.

Дзиен подаде запалката на Джек и вдигна лулата, за да погледне в главата.

— Празна е. Да се надяваме, че някъде има още... Нанси гледаше невярващо изпитото, с прилепнала по черепа кожа лице на умиращия мъж. Сухите устни отново се раздвижиха. Тя виждаше как бавно се обръща езикът му. Джек извади бутилка с вода и ѝ я подаде. Тя отви капачката, допря гърлото до устните на Херцог и внимателно

вля няколко капки в устата му. Мъжът бавно изви очи към нея и промълви една-едничка дума:

— Колан.

Дзиен отметна найлона и пред тях се показва съсипано скелетоподобно тяло, завито надве-натри с мръсни парцали, краката му бяха покрити с рани. Кесията за пари беше закачена на изпосталелите му хълбоци, Дзиен я отвори наполовина, порови вътре с пръсти и извади топче опиум.

После започна да действа бързо: затопли опиума на върха на ножа. Когато започна да тлее, го сложи в главата на лулата. След това пъхна нефритения мундщук в устата на Херцог и го задържа там.

— Готово, хвани я, вече можеш да си дръпнеш.

За миг потънаха в мълчание, вторачили очи в проблясващите въглени в главата на лулата. Когато Херцог вдиша, въглените се разпалиха.

— Продължавай да вдишваш — окуражи го Дзиен. Главата отново потъмня, но после светлината в нея се усили. В този момент тънка като пръчка ръка се протегна и стисна ствола на лулата. Дзиен го пусна и клекна до носилката, докато приличният на привидение човек продължаваше да пуши.

Две минути по-късно костеливата ръка остави лулата да падне в пясъка. Никой от тях не смееше да наруши мълчанието. Чакаха несигурни и неспокойни. След като се напуши, Херцог обърна глава към тях.

— Благодаря.

Той се закашля и постави костеливата си ръка на устата.

— Може ли да получа още малко вода?

Нанси внимателно опря бутилката в устата му. Този път Херцог отпи няколко глътки.

— Много благодаря!

Гласът му вече не беше такъв, какъвто го помнеше, а по-тънък, опустошен от болестта му. Едва го долавяше и тя се чудеше как навремето беше толкова харизматичен и силен човек. Въпреки всичко обаче долавяше следи от това минало, но не беше сигурна какви. Криещата се в погледа сила, когато обърна очи към нея, която я накара мълчаливо да погледне надолу. Никой не знаеше какво да каже и

пещерата бе обгърната от мълчание, докато привидението не заговори отново:

— Моля... може ли някой да ми помогне? Имам нужда... от нещо като възглавница... иначе ми е трудно да говоря... да дишам...

Гласът му заглъхна в трепкащата светлина от запалката. Джек използва раницата си за временна възглавница и внимателно отпусна главата на мъжа върху ѝ. Той изстена, когато Джек я повдигна, и въздъхна с доволство, когато се отпусна на раницата. Очите му отново се отвориха и той огледа подред лицата им, докато погледът му отново се спря на Нанси. Този път тя не отклони очи и се наведе към него, за да чуе какво шепне:

— Нанси Кели, радвам се, че най-сетне дойде.

Очите му се затвориха отново и след няколко секунди пак се отвориха. Сега за пръв път в ъгълчетата на устата му се появи отсянката на крива усмивка.

— Всеки магьосник има нужда от медиум, а всеки цар от царица. Изпратиха за теб и ти най-сетне дойде.

— Бълнува — обади се Джек. — Сигурно е още трескав.

— Почакай — вдигна Нанси ръка. — Херцог, ние знаем защо си дошъл в Пемако, знаем какво си търсил. Твоят баща е Феликс Кьониг и ние знаем, че си търсил нацистката арийска мечта. Говорих с Мая, аз...

Но тогава замълча, защото всичко, което можеше да се сети да каже, звучеше погрешно. Харизмата на Херцог започваше да работи и да се носи из пещерата. Тя си представи неговия дух, неговата сила да изпълват цялата долина под тях. Почувства се малка и незначителна до него. Най-сетне го беше намерила, но нямаше представа откъде да започне.

Джек попита настойчиво:

— Антон, какво ти се е случило? Какво правиш в Тибет и къде е тертонът? Къде са монасите?

Херцог не отговори. Джек продължи отчаяно да настоява.

— Антон, какво ти се е случило?

Най-накрая привидението отговори:

— Намерих го и сега зная истината.

Джек и Нанси се спогледаха объркани. После тя се приближи до него и заговори много ясно, в случай че беше наистина трескав.

— Открил си термата? Намерил си Книгата Дзян?

Херцог направи болезнена гримаса и затвори очи за секунда. След това заговори:

— Скъпо дете, подбуждана си от сили, които не можеш да проумееш. Преследвала си ме отчаяно, но всъщност не знаеш защо. Вярно ли е?

Нанси знаеше, че това е истина. През цялото време, докато се бореше със своята несигурност, никога не беше разбрала напълно какво я бе накарало да тръгне за Тибет, защо изобщо върши това, защо е решена да намери този човек, когото почти не познава. Въпросът я смущаваше и когато си го задаваше, не намираще отговор и пак изпитваше смущение. Беше го оставяла настрана, но се връщаше отново и отново. Беше притеглена и дори призована и сега осъзна с неприятно усещане, че през цялото време нейните действия не са били самостоятелни, а движени и от нещо извън нея.

— Аз дойдох, за да те намеря — заекна тя. — Дойдох да науча какво се е случило с теб.

— Е, наистина ме намери, но вече е много късно.

Джек го прекъсна нетърпеливо:

— Херцог, къде е термата? Къде е Книгата Дзян? Какво пише в нея?

— Джек Адамс, ти си добър човек, но си ужасно прост и никога няма да разбереш.

— Антон, не бъди толкова арогантен — възкликна американецът, изненадан от високомерието на своя познат. — Ти си този, който не разбира. Обсебен си от тибетските суеверия и нацисткия окултизъм. Виж докъде се докара.

— Глупости. Ти си просто едно глупаво американско момче, повярвало прекалено много в лъжите, които са му били наговорени за света. Ти си прекалено голям материалист, за да разбереш истината.

— Херцог, как смееш да се държиш покровителствено с мен?

Нанси се намеси, за да го прекъсне:

— Джек, моля те, остави го да се изкаже — настоя тя и погледна надолу към умиращия.

Херцог се закашля и тя видя с изненада, че ужасно опустошеното му лице се изкривява в нещо, което наподобява усмивка. Лицето му приличаше повече на смъртна маска, толкова съсухрен и отслабнал

беше. Нанси отново трепна, но потисна импулса да се дръпне и не отмести очи под неговия поглед.

— Момчето не ми вярва, но аз не съм и очаквал това. Ти поне ще разбереш. Затова те повиках с костта. Нали разбираш, работих за този миг в продължение на години. Подпомагах кариерата ти, подшушнах на главния редактор да те повиши, но дори аз не знаех защо го правя. Или по-скоро смятах, че го правя просто защото виждам големите ти заложи на журналистка. Но така постъпват царете на Шангри Ла. Ние винаги сме последните, които разбираме подбудите за своите постъпки. Изпратих ти костта според указанията на Оракула. Оракулът знаеше, че ще занесеш костта на Джек Адамс. Той беше единственият човек в Делхи, който можеше да я идентифицира, и единственият, който можеше да те доведе тук. Щом видя костта и разбра нейното значение, не можа да устои на подтика на своята суетност. Разбираш ли? Оракулът е знаел, че той ще бъде готов на всичко, за да разбере къде съм я намерил. Костта беше свършената примамка.

Херцог замълча и погледът му сякаш се разфокусира, като че потъна в спомени, сякаш наистина виждаше тях, а не трепкащите сенки по стените на пещерата.

51.

Антон Херцог можеше да вижда далеч назад в миналото. Лежеше като каменен рицар в огромна катедрала, главата му отпусната на възглавница, а студените му ръце скръстени на гърдите. Щеше вечно да лежи тук. Само да можеше да им разкаже някои от нещата, които беше видял. Той се закашля силно и гърдите го прерязаха. Знаеше, че белите му дробове свършват и че няма много време. Не и толкова, че да може да размишлява, да си спомня и да живее. Да изсече живота си в скучните скали наоколо. Опиумът щеше да го носи известно време на вълните си, после въздействието му щеше да изчезне и той щеше да потъне в мрак. Пътуването щеше да е безкрайно, разбира се, освен ако не дойдат за него, ако не дойдат от Шангри Ла.

Откъде да започне? Как да ги накара да разберат какво беше открил и ужасните последици от това? Той започна бавно, опитвайки

се да призове миналото, надявайки се, че то ще затанцува по тъмните стени около него. Чу гласа си, тънък, дрезгав, да шепне на момичето:

— Имало веднъж един човек. Слаб, аскетичен, кръглоглав, облечен в цивилни дрехи. Той прави опит да пресече моста „Бремервърде“ на 20 май 1945 година. В края на войната.

Закашля се отново и почувства пронизваща болка, докато гърдите му се издигаха и спускаха. Когато тя отшумя достатъчно, за да може да я понася и да диша отново, заговори:

— Неколцина британски войници охраняват моста. Те го спират. Мъжът има документи на името Хицингер и носи превръзка на дясното си око. В докладите, които се появяват след това, всички отбелязват, че в този човек имало нещо странно, нещо объркващо. Документите са явно фалшиви, затова войниците го арестуват и го отвеждат в най-близкия участък на военната полиция. Там го разпитват многократно в продължение на три дни и три нощи, докато най-накрая, изтощен, той сваля превръзката си и заявява: „Казвам се Хайнрих Химлер. Аз съм фюрерът на СС в целия райх. Хайл Хитлер!“.

Херцог изстена, когато болката го прониза отново. Дзиен беше изгасил запалката и в мрака на пещерата тримата слушаха, когато Херцог заговори отново:

— Разбира се, в началото полицаите не му вярват. Смятат, че е луд. Събличат го гол и му дават да избира между комплект американски дрехи и бежанско одеяло. Той избира одеялото. Точно се готвят да го претърсят за отрова, когато стисва здраво челюсти и строшава ампулата с цианид, вградена в един от зъбите му. Закопават го в гората в безименен гроб.

Нанси го прекъсна. В гласа ѝ имаше страх.

— Херцог, защо ни разказваш това? Нима съчувстваш на този зъл човек? Затова ли тръгна по стъпките на баща си?

— Дете мое, дали му съчувствам или не, това няма никакво значение. Моят баща Феликс Кьониг се е срещал с този „зъл човек“, както ти го нарече. Няколко пъти. Той ми каза, че този човек идвал от вселена с различна етика. Няма смисъл да бъде съден според обичайните критерии. Бил като африкански шаман. Един монах воин от друг свят. Не бил европейец, ръководен от законите на съвестта и етиката на юдео-християнската цивилизация. Защото през дванадесетте години от идването на власт на нацистите, на бреговете

на Рейн е издигната напълно нова цивилизация, родена е нова етика, етика, напълно различна от всичко преди нея...

Сега се намеси и Джек:

— Прекрасен начин да се говори за банда престъпници!

Настъпи мълчание, сякаш трансът на Херцог се наруши от прекъсванията. След малко обаче от мрака отново се понесе култивираният му безстрастен глас:

— Да наричаш тези хора бандити показва само колко плашещо беден е твоят ум. Ако си способен да съдиш нацистката мистерия само с аршина на обикновения морал, никога няма да я разбереш. Ще си като съдиите в Нюрнберг или тези на процеса срещу Айхман в Йерусалим и само ще разкриеш своето собствено лицемерие и морален вакуум. А ние всички знаем, че природата се отвращава от вакуума. Онова, което правиш, е да приготвяш почвата за друг холокост...

— Как смееш да ми говориш така...

Нанси сложи успокоително ръка върху рамото на Джек.

— Джек, остави го да се изкаже.

За пореден път в мрака се понесе стържещата кашлица и след малко Херцог продължи:

— Естествено, че момчето се ядосва. Неприятните истини винаги имат подобно въздействие. Той е научен на материалистичната представа за историята с цялото й неправилно лицемерие: галопиращата инфлация и гневът срещу договорите след края на Първата световна война карат германците да изберат водач, който се оказва зъл маниак. Традиционната история иска да обясни войната с тези оскъдни средства, но човекът, арестуван на моста „Бремервьорде“, не може да бъде просто отхвърлен като един от шепата луди. Арийската раса е призвана да отхвърли чуждите богове и да се завърне към своите източници. Тя е призвана от сили извън нейния контрол.

Ужасена от онова, което чува, Нанси заекна за думи:

— Как може да говориш така... Те изпратиха твоя баща на смърт, те искаха Сталинград да стане негов гроб...

Херцог я прекъсна:

— Баща ми можеше да вижда отвъд тези дребни хорица: Хитлеровци, Химлеровци, всички тия тъпи шапкари. Не му пукаше за

тях — той можеше да вижда чак до Шангри Ла и беше наясно какво става в действителност. Защо на евреите е разрешена обетованата им земя и тяхната история, а на арийците не? Защо на тибетците е разрешено същото, но не и на арийците? Моят баща бил верен на истината, не на нацисткия режим. Искал е да каже на германския народ откъде произлиза и да му покаже неговата съдба. Веднъж го помолих да ми разкаже за Сталинград, за сраженията през зимата по улиците, из развалините, за дивите, безмилостни битки. Дали са го накарали да намрази мечтата, която става причина за войната? Дали са го накарали да съжالياва за пробуждането на германското минало, Книгата Дзян и Шангри Ла? Искан да признае, че всичко е било варварство и че Сталинград му го е разкрило — вместо това той ме погледна със сълзи в очите и каза: „Беше върховно“. Тогава не го разбрах, но сега го разбирам. О, да, сега вече го разбирам.

Джек не можеше да мълчи повече. С настойчив глас изстреля:

— Херцог, напълно си се побъркал. Луди психопати, готови всичко да извинят. Освен това прекоси моралната граница и отиде твърде далеч.

— Не. Аз бях в Шангри Ла и видях Книгата Дзян.

Херцог замълча за малко.

— Ще ви разкажа и тогава ще разберете. Вие също ще разберете и ще знаете истината.

Тримата чуваха затрудненото му дишане в тихата нощ. После заговори отново и сега гласът му беше по-дълбок, малко по-тих, но като че ли по-силен и по-оживен — сякаш някой друг говореше чрез него.

52.

Ноцта, пещерата, мракът — всичко беше преобразено, всичко друго потъна в забрава, щом Херцог ги отнесе на крилете на своята баснословна, фантастична, невероятна история, която започваше от малко австрийско село, стигаше до Аржентина, до Америка и накрая до Тибет. Нанси затвори очи в мрака и виденията заиграха пред нея. Тя се превърна в Антон Херцог, видя неговия млад баща, трудолюбивия професор от Мюнхен отпреди толкова години. Прекоси десетилетия заедно с него и цели континенти, измина целия път, докато не пристигна в Изумрудената долина и ужасното царство Шангри Ла. И с него научи истината за света от устата на царя и за ужасната съдба, която го очаква, ако не съумее да избяга.

— Взех раницата си от моята килия в центъра на Шангри Ла и се спуснах обратно на приземния етаж.

Гласът му ечеше в главата ѝ. Това беше и нейно пътуване.

— Нямахше никого наоколо, щом започнах да проучвам коридорите и пасажите. Попаднах в двор, в центъра на който се издигаше манастирския кладенец. Като работех трескаво от страх, извадих малко вода. Беше студена, кристалночиста и сладка като вино и напълних манерките си. Тук извадих голям късмет, защото до стената беше оставена цяла торба с цампа. Изхвърлих всички лични вещи от раницата — четка за зъби, бинтове и безполезните карти, и я напълних до горе с цампа. Кесията, в която беше прахта от чулен метока, бях вързал за врата си — тя беше най-ценното ми притежание. Продължих проучванията си и попаднах на помещение, в което имаше градинарски сечива, включително няколко зимни вълнени чуби и една мазна шапка от якова вълна. Премерих чубите, взех най-голямата и напъхах шапката в джоба ѝ. Сега вече бях подготвен и едва ли някога щях да бъда по-готов. Оставаше само да намеря Книгата Дзян.

Не ми отне много време, за да открия библиотеката. Подобно на привидение, което тормози полуразрушен замък, се плъзгах безшумно по коридорите и през помещенията, когато най-накрая попаднах в

голяма стая с лавици за книги покрай стените. В центъра на помещението стоеше златен аналой. Втурнах се натам, за да откроя, че върху него не лежеше книга. Всеки сантиметър от лавиците покрай стените беше пълен с хиляди и хиляди древни томове. Щеше да ми отнеме седмици, за да ги претърся, а аз разполагах само с няколко минути. Въздъгнах отчаяно, но си спомних, че разказът на царя за Книгата Дзян ми прозвуча повече или по-малко глупаво: книга, написана върху плочките на коруба от костенурка, каза той, след това преписана на кожа и накрая на пергамент. Книга, която съдържала мислите на вселената, която си говори сама. Лудост и черна магия, напомних си отново аз, като го произнесох на глас. После се завъртях на пета и започнах да търся път за измъкване.

Предполагах, че ще трябва да се кача на манастирската стена и после да скоча или да се спусна от другата страна. За тази цел щях да имам нужда от въже. Обаче на практика всичко се оказа много по-лесно. Излязох от пасажа в заден двор, а в далечния му край видях врата. Впуснах се натам, без да допускам дори за секунда, че може да е отключена, но за всеки случай натиснах дръжката. Вратата се отвори и разкри пред очите ми планинския склон отсреща. Направо не можех да повярвам на късмета си, но бързо осъзнах, че монасите са си позволили да бъдат толкова небрежни, защото бяха напълно убедени, че никой никога няма да се опита да избяга, нито пък нежелан посетител ще се появи от недрата на негостоприемната планина.

Вече започваше да се смрачава, когато тихо се измъкнах през вратата и я затворих безшумно зад мен. Чист, неподправен страх изпълваше всяка моя клетка, когато закрачих по каменистата земя. Ако ме хванеха сега, повече никога нямаше да имам възможност да избягам и ужасната ми съдба щеше да бъде подпечатана. Когато стягах презрамките на раницата си, забелязах на земята нещо да проблясва. Наведох се. Това беше мундщукът на костена тръба и внезапно разбрах, че в подножието на замъка лежаха кости. Кости и още кости, а аз стоях до глезените затънал в древни останки. Стоях в гробището на царете на Шангри Ла. Вдигнах тръбата и я сложих в раницата. Така щях да имам някакво доказателство за ужасното си пътуване, ако успеех да избягам.

След няколко минути вече се бях отдалечил на повече от половин километър от гомпата. Обърнах се да я погледна за последен път.

Кулата се очертаваше на фона на сумрачното небе. Дали беше плод на въображението ми, или наистина видях фигурата на окаения цар, вторачен в първите вечерни звезди в очакване на ужасния си край? Може би го бях спасил — когато открият, че съм избягал, няма да има детрониране и ще може да живее до идването на следващия посетител. Можеше да продължи да поддържа ужасната си заблуда още малко — щеше да властва още няколко години над света или над онова, което смяташе, че управлява.

Но съществуваше и възможността да се втурнат да ме преследват и тази мисъл ме накара да се запрепъвам колкото може по-бързо нагоре по скалистия склон към онова, което се надявах да е клисура, която води към някой проход. Придвижването беше болезнено. Разределеният въздух съдържаше малко кислород и усещах как белите ми дробове се свиват напразно, докато крачех с усилие. Час по-късно все още се изкачвах и зяпах за повече въздух. Последните сиви остатъци от деня се готвеха да се стопят и аз реших да спра и по първите звезди да установя местоположението си и да запомня различните планински върхове, преди да изчезнат в мрака. Използвах възможността да смеси малко цампа с вода и чулен меток, така че да поема първата доза от магическото лекарство на тертона. После отново се обърнах към сипея и поех нагоре, но вече по-бавно в спускащия се мрак.

При зазоряване бях стигнал върха на прохода и пред мен лежеше ширналото се плато, което царят описа толкова точно, че прилича на лунната повърхност. Това беше възможно най-лошият терен за човек, който иска да върви бързо, защото земята беше осеяна с дупки и камъни с различна големина: от ябълка до човешка глава, а аз вече се чувствах необикновено уморен. За да укрепя духа си, спрях на малка почивка и погледнах назад към клисурата. Видимостта беше добра, виждах последните няколко километра на моето изкачване и нямаше признаци някой да ме преследва. Това означаваше, че ако монасите решат да тръгнат сега, щях да имам най-малко дванадесет часа преднина.

Подтикван от най-силния мотив на света — страха за собствения живот, осъзнах, че най-големите опасности лежат пред мен, а не зад гърба ми. Нямах никаква представа къде се намирам и накъде отивам. Подозирах, че съм някъде на запад и малко на юг от манастира Литанг, в гънките на могъща планинска верига, вероятно на повече от сто и

петдесет километра от долината Цангпо. Обаче подобни разстояния нямат значение в Хималаите. Тук не може да се върви по права линия. Напредва се с безкрайни зигзаги нагоре и надолу по планинските склонове и през високопланинските проходи, където се изисква просто да прекосяваш долина след долина. Не знаех колко долини лежах между мен и Пемако, но предполагах, че вероятно не са по-малко от десет. И като добавим десетте или повече прохода, ме чакаха неизвестен брой плата като това пред мен плюс безкрайно разнообразие от други препятствия: дълбоки ледени реки без брод, непроходими клисури, покрити със сняг висини и хиляди начини да си изкълчиш глезена или счупиш някоя кост... А всичко, с което разполагах, беше компас, звездите на нощното небе, десетина литра вода, чулен метокът и брашното.

В положение като моето не си заслужава да започнеш да пресмяташ трудностите. По-разумно е просто да вървиш и да се съсредоточиш върху тежката задача да намериш най-бързия път. Поне чулен метокът започна да действа. Имах болки в краката и стъпалата от ударите в камъните, но сега започнаха да заглъхват. А и въпреки тежкото си положение, се улавях да мечтая — сигурен знак, че халюциногенът започва да действа. На обед се почувствах така, сякаш бях изпил бутилка шампанско на екс. Духът ми беше висок, крачките бързи, главата ми — почти празна откъм мисли. Всичко, което трябваше да помня, беше да взема още малко чулен меток на здрачаване. Нямах никаква представа колко време можех да продължавам така, докато най-накрая не вляза със залитане в някое село или не падна мъртъв на голия сипей.

Слънцето падаше от небето, бавно описвайки дъга, луната изгряваше и се изкачваше високо на нощния небосклон, после отново изчезваше като актьор от сцената. Показваше се отново, проблясвайки над скалистото плато. Аз залитах надолу в клисури, заобикалях големи скали. Минах покрай кръг от огромни камъни, които ми напомниха за Стоунхендж и Карнак в Бретан. Седнах с гръб на най-големия мегалит и си представих хората, които може би са го построили много, много отдавна, и се почувствах невероятно самотен и лишен от надежда. Всичко наоколо беше толкова огромно, а аз напредвах като мравка през могъщите скалисти каньони, над които се простираше безкрайното небе. Слънцето залезе кърваво.

Нямах представа колко дни продължавам така. Прекосих голяма степ, оголена като кост от силния вятър. Спуснах се в клисурата, която предполагах, че ще ме смъкне право в дълбините на преизподнята, изкачвах планина след планина, пълзях през разни проходи, докато най-накрая залитнах надолу по един сипей и стигнах края на буйна гора на дъното на долина. Не знаех къде се намирам, но имаше корени и дървесни кори, които ставаха за ядене, а от глетчерите се спускаха малки поточета, чиято студена вода разхлаждаше болезнено сухата ми уста. Най-накрая, вече на прага на пълното изтощение, видях най-необикновената гледка, която някога се беше изправяла пред мен — дори по-шокираща от самия цар на Шангри Ла или ужасната клетка, която трябваше да стане негова погребална кладя. Намирах се на високо, оголено от вятъра плато, но в далечината виждах нещо, за което в своето изтощение и лудост си помислих, че е бостанско плашило. Висока фигура, тънка като пръчка, застинала в пълна неподвижност, сякаш не усещаща студ и горещина. Приблжих се и помахих с ръка. Нямахше отговор. Стигнах при човека — монах, самотен отшелник, напълно луд. Само Бог знаеше какво прави тук, на километри от всичко. Монахът стоеше на един крак в позата на жерав, ръцете молитвено събрани, десният крак изпънат, а левият свит и опрян в слабините. Направо не можех да повярвам на очите си. Долепих се до лицето му и се опитах да привлека вниманието му. Може би имаше малко храна и вода и би могъл да ми каже къде се намирам. Нищо не можах да получа от него! Нищичко! Молих се, крещях и накрая се разплаках в краката му, но той нито веднъж не ми отговори. Просто продължаваше тъжно да мърмори молитви под нос. Вероятно беше тук от дни или седмици — не можех да определя. Не носеше със себе си и троха хляб, нито зрънце цампа, дори бутилка с вода нямаше. Нищичко, освен дрипите, с които беше облечен.

Може би си мислеше, че съм демон или халюцинация. Никой не прекосява това плато, особено пък бял човек. За него не съществувах. Приех това като знак, че човечеството ме е изоставило. Дори ми хрумна, че вероятно съм мъртъв и затова той не ме вижда. Бях орисан да продължавам да бродя като дух и никой никога нямаше да научи каква е моята съдба и какво откритие съм направил. После ми хрумна една последна идея или по-точно, тя се появи право в главата ми или

още по-точно, появи се една хексаграма, отговаряйки на моя въпрос: Какво да правя?

Оракулът говореше с мен. Нали разбирате, вече нямах нужда от гадателните пръчици и самата книга. Вече бях в съзвучие с неговите сили и сега той ми говореше направо и от дългите години практика знаех точно какво иска хексаграмата да направя. Извадих костената тръба, намотах около нея верижката на журналистическата си карта, после бръкнах в раницата и извадих химикалка. Бях изгубил дневника си и нямах дори късче хартия, но за щастие на дъното до чулен метока напирах малка картичка с Далай Лама. Винаги, когато пътувам, нося картички с Далай Лама — те са превъзходни подаръци, особено след като разпространяването на неговия образ в Тибет е забранено и заради това хората ги ценят още повече. На гърба написах няколко последни думи. Подозирах, че вече са намерили мой заместник в Делхи и бе съвсем естествено да предположа, че това си ти, Нанси. Затова пратката беше адресирана до теб. Дан Фишър винаги ми е обещавал, че ще се вслуша в съвета ми.

Обаче веднага щом осъзнах това, ми просветна защо следях кариерата ти през всички тези години. Предполагах, че го правя, защото си добра журналистка, най-подходящата кандидатка да ме замести в работата. Истината е, че Оракулът имаше намерение ти да си моята царица и както винаги, беше почнал своите машинации много отдавна. Използвал ме е да те насочвам, оставяйки ме да си мисля, че върша това по своя собствена воля. Аз обаче го бях подвел. Бях съсипал грижливо изработените му планове. Щях да умра тук в пустошта и ти никога нямаше да успееш да стигнеш до Шангри Ла.

След това приложих едно тайно докосване, което бях научил при изучаването на древните Ба Гуа^[1]. Докоснах врата на монаха точно под лявото му ухо и произнесох своята заповед: „Занеси тази тръба на Далай Лама в Индия, той знае какво да направи с нея: ще я предаде на полицията“. Техниката за внушения Ба Гуа е много силна, но не знаех дали ще успее да проникне през лудостта или хипнотичното състояние на монаха. Ала трябваше да опитам. След това, когато стигнах до точката да рухна окончателно, се обърнах и поех по голото нажежено плато, макар крайниците да ме боляха ужасно, оставяйки лудия монах щръкнал в нажежената камениста пустош.

Положението ми беше сериозно. Тялото ми бе изразходвало всички свои резерви и мускулите ми се смаляха с всеки изминал час. Дори чулен метокът изглежда вече не ми действаше. Въпреки това, дори в този най-мрачен миг получих утеха. Нямах и най-слаба представа къде съм и когато паднах в едни шубраци, се търколих на малка полянка. За мое удивление и радост в нейния център имаше тлеещ огън. Бях паднал тежко и щом се озовах на полянката, едва събрах сили, за да пропълзя до огъня, но някак си успях да го направя. Като стигнах до него, паднах напред. Претърколих се на гръб и се замолих собственикът на огъня да се върне, преди да съм умрял.

Малко по-късно се събудих и видях двама души, които стояха до мен. И двамата бяха облечени в мръсни дрехи от якова вълна и ботуши от якова кожа.

Не бяха тибетци. Сигурно бяха от някое от множеството местни племена, които все още живеят в отдалечените долини и изповядват древни анимистични култове, пребивават в сурова диващина. Когато ме видяха, че отворих очи, веднага измъкнаха кукрите си от коланите и замахаха срещу ми. Аз се свих от страх и с крайчеца на очите си видях, че това ги успокои. Започнаха да си шепнат на странен език, който изобщо не можах да разпозная. Тогавя по-възрастният прибра ножа си, свали своя мях за вода от колана и като протегна ръка към мен, каза нещо, което не разбрах. Аз се усилих да се усмихна, макар че дори този най-основен жест ми причини големи болки. След това с благодарност изсипах малко вода в устата си. Възрастният мъж ме наблюдаваше внимателно и когато видя, че свърших с пиенето, се опита отново да ме заговори, този път на развален и със силен акцент китайски.

— Добре?

— По-добре, но не много. Моля, накъде се намира гомпата Литанг?

Това предизвика нова порция мляскане и съскане между двамата диваци, после възрастният попита отново на китайски:

— Имаш злато? Сол?

— Нищо нямам, но ако ме заведете в Литанг, там ще ви платя.

Не бях сигурен дали въобще са ме разбрали. Двамата отново започнаха да обсъждат нещо. После отидоха при огъня и започнаха да

го ръчкат с ножовете си. Един господ знаеше какво възнамеряват да правят. По-възрастният се върна и застава до мен.

— Слушаме кост — каза той тайнствено. — Костта каже.

Кимнах, за да покажа, че съм го разбрал, и си помислих с тъга колко щастлив щях да бъда, ако сега Оракулът беше с мен. Какво ли не бих дал, за да можех през изминалите няколко дни да поискам неговия съвет. Вероятно нямаше да изпадна в такава ужасна беда, ако не бях решил да го оставя в Делхи след последното положително предсказание, с което ме удостои, карайки ме да замина за Шангри Ла. Но тогава се запитах, признавам, в моето страдание подложих на съмнение дори мъдростта на Оракула, защо ме беше изпратил там? Какво се надяваше да науча? Като изключим колко погрешни са моята обсебеност и неестествено голямата ми гордост?

С въглчето на очите си наблюдавах двамата как разпалват огъня с клонки, които слагаха върху тлеещите въглени. Щом се разгоря весело, единият грижливо постави върха на копие в средата му. Клекнаха около него и застинаха в мълчание, очаквайки някакъв символ или знак, който щеше без съмнение да реши моята съдба. След известно време по-възрастният издърпа върха с дълга пръчка обратно на тревата и с много мляскане и съскане на своя странен език те успяха да напъхат дръжката на копието в отвора на острието.

Трудно мога да опиша онова, което се случи, не защото беше по някакъв начин невероятно или трудно за вярване, а тъй като сърцето ми направо щеше да спре от ужас. По-младият бръкна в торбата си и извади оттам предмет, предмет, който при други обстоятелства не би имал никакво значение за мен, но в този ден, по това време, след ужасното изпитание, което бях изтърпял, и след кошмарните истории, които бях чул от устата на лудия цар, предизвика пристъп на неподправен страх у мен.

Това беше коруба на костенурка.

Той я сложи на земята с извивката нагоре, протегна ръка над нея и измърмори някакви думи. Другият мъж, който сега размахваше копието, заби решително нажеженото острие в лявата страна на корубата. Чу се силен пукот и двамата започнаха внимателно да се взират в обезобразения предмет. По-възрастният разчисти сухите листа и парчетата от клони и кора в краката си и за мой най-голям ужас

започна да чертае някакъв символ в пръстта. Без съмнение това беше хексаграма.

Тук завършва моята история, защото в този миг всички сили ме напуснаха и изгубих съзнание. Свестих се след много дни вързан за тази носилка, носена от монаси бон из джунглата.

Първото нещо, което направих, когато се свестих, беше да заплача с горчиви сълзи, защото вече знаех, че никога не съм бил автор на своята собствена съдба. Че през всички тези години съм бил пионка в една много по-голяма игра и че царят на Шангри Ла каза истината: Книгата Дзян беше направлявала всяко мое действие. Тя ме беше ръководила през целия ми живот и онова, което през цялото време бях смятал за инструмент на предсказанията, се оказа врата към най-чистото зло.

[1] Осем символа, използвани в таоистката космология. — Б.пр.

↑

53.

Нанси имаше чувството, че се събужда от много дълъг сън. В мрака на Пещерата на магьосниците Антон Херцог не спираше да повтаря една и съща дума, докато гласът му не заглъхна в нищото.

— Оракулът, Оракулът...

Нанси се усети, че поклаща глава. Изпитваше дълбока тъга. Всичко беше толкова странно, направо приличаше на сън. Не, със сигурност беше сънувала. Не може Херцог да лежи там и да говори толкова дълго, разказвайки своята история. Реши, че вероятно човекът е говорил, а после тя е заспала и всичко се беше объркало — действителност и сънища, разум и лудост. Тя го чу как пълни дробовите си с въздух, дишането му беше неравномерно и тежко. Каза си, че въпреки всичките му дълги приказки, дори да е говорил през цялото това време, все си оставаше непознаваем. Вярно ли беше? Имаше ли нещо вярно във всичко това? Съществува ли Шангри Ла? Възможно ли е Оракулът и Книгата Дзян да са едно? Зла сила, която беше сред тях през цялото време и ги всмукваше един по един — като контролира съдбите им, историята, движи цели нации и предизвиква войни?

Представи си го как лежи там, подобен на идол, а дъхът му хърка в гърлото. Сърцето му е студено, помисли си тя и тази мисъл я изпълни цялата. Събитията в неговия живот са го откъснали от човечеството и той е търсил смисъл в мечтата за убежище, място далеч отвъд разбирането на обикновените хора. Той също беше жертва на войната. Нямаше физически увреждания — неговите бяха психически. Тя се запита дали наистина е такъв: студен и увреден, и всичко, което каза, е просто израз на това и нищо повече. Но знаеше, че е повече от това.

Дзиен проговори пръв, а гласът му прозвуча напрегнат и изтощен:

— Значи всички сме имали достъп до Книгата Дзян, и то от години. Това е Оракулът. Вярвате ли, че ни контролира през цялото време? Всички нас...

Херцог се изкашля немощно.

— Да, напълно. Всеки, който отвори страниците му и зададе въпрос, веднага попада под неговата магия. Всички сме били подтиквани от Оракула, за да стигнем дотук. Той предизвиква войни и безредици, подтиква цели нации и отделни жени и мъже. Царят на Шангри Ла каза истината: Втората световна война, всички големи събития в историята на човечеството водят началото си от царство Шангри Ла, предизвикани от скритите Учители, които боравят с Оракула. Оракулът контролира всички, които надникнат в него.

— Твърдиш, че Оракулът ме е довел в Тибет, че не ти, а той ме е призовал? — попита Нанси.

— Знаеш отговора на този въпрос по-добре от мен, но мога да ти кажа, че Оракулът ме накара да ти изпратя костта и да те препоръчам на Дан Фишър като моя заместничка в случай на нещо непредвидено. Оракулът каза, че точно това трябва да направя. Той те повика, той те посъветва, знаеше, че ще вземеш участие — каза Херцог.

В този момент Джек с панически нотки в гласа се опита да отхвърли казаното от умирация човек.

— Антон, това е лудост. Това, което казваш, не отговаря на истината. Светът не може да работи по този начин. Шангри Ла не съществува, няма тайнствено царство, което управлява света, и ти нямаш доказателства, че Книгата Дзян и Оракулът са едно и също. Не ти е останало време да я потърсиш, значи не си я видял. Освен това в историята ти няма смисъл. Дори да приемем, само за спора, че Шангри Ла съществува и че Книгата Дзян и Оракулът са едно и също и че той те е завел там, тогава защо ти е позволил да избягаш? Защо ти е позволил да откажеш съдбата, която ти е приготвил? Не разбираш ли? От твоя разказ става ясно, че Книгата Дзян се е провалила.

Слабият и заглъхващ глас прошепна в отговор от мрака:

— Не си разбрал смисъла на онова, което казах.

— Не, ти не си разбрал смисъла. Херцог, ти не си успял да разбереш своята собствена история. Болен си и объркан и не можеш да различиш виденията от действителността.

Приличното на череп лице се разкриви в жалко подобие на усмивка и изпосталелите ръце на Херцог се размърдаха в трепкащата светлинка на запалката.

— Да, вярно е, че съм болен и объркан. Обаче за казаното съм напълно наясно. Оракулът е знаел, че ще се проваля. Знаел е моята слабост много преди мен. Знаел е, че ще се опитам да се изплъзна от моята съдба, че ще избягам от Шангри Ла. Разбира се, че е знаел. Той вижда всичко много по-рано, отколкото дори можем да си представим. Той призова Нанси с костта и чрез нея ти беше доведен тук, защото си единственият човек в Делхи, който можеше да ѝ помогне да ме намери. Знаел е, че тя ще ти покаже костта. А този човек, Дзиен, е бил подтикнат да ви води през последните километри от пътя. Всички бяхте контролирани, за да ме спасите, за да получа последна възможност, защото аз съм избраникът...

— Избраникът — повтори като ехо Джек Адамс с извити в презрителна гримаса устни, но в изражението му прозираше и страх.

— Възможност да направиш какво? — попита Нанси, макар да се страхуваше, че вече знае отговора.

— Да се върна в Шангри Ла. Да поправа своята грешка. Защото сега съм сигурен, че беше грешка, че бягството ми е ужасна постъпка. През дните, прекарани с монасите, имах време да мисля, да отсея житото от плявата, време да проумея истината. Бях разбрал всичко погрешно. Оракулът е майка и баща за нас. Няма смисъл да бягаш от него, да се измъкваш от неговите планове. Освен това никога няма да сме щастливи, ако го направим. Сега разбирам истината. Пътят ми е ясен. Аз трябва да се върна там като блудния син.

— Антон — обади се Джек, сякаш се надяваше с доводите на разума да накара призрака да промени своята история, да си признае, че тя е лъжа от началото до края, — да приемем нещата такива, каквито са. Ти си се изгубил и разболял и някакви шамани са те намерили — тази част от историята приемам. Видял си ги да използват коруба от костенурка и подсъзнанието ти е изплело тази необикновена приказка, за да компенсира факта, че не си успял да стигнеш до Шангри Ла, че не си видял Книгата Дзян. Ти самият знаеш, че това е смешно. Искаш да опиташ отново, защото изобщо не си стигнал до там.

— Не, аз бях там. За мен това е напълно сигурно. Говорих с царя и видях шаманите да използват корубата от костенурка, да се възползват от самата природа, за да правят хексаграми. Царят на Шангри Ла каза истината, че Оракулът е Книгата Дзян. Светът се

върти според нейните разпореждания. Империи се възмогат и рухват, хора биват пробуждани от своята дрямка от царете на Шангри Ла и изпращани да действат, да постигат велики неща, които те самите никога не могат да разберат — отговори Херцог. Сега гласът му беше толкова немощен, че тримата трябваше да се наведат към него, за да го чуват.

— Защо искаш да се върнеш на това варварско място? — полюбопитства Нанси.

— Защото сега разбирам. Щом видях корубата от костенурка, разбрах всичко. Това е моята съдба. Когато видях царя на терасата, се уплаших от затворничеството и саможертвата. Бях ужасен и в своята слабост можех да мисля единствено как да спася моето малко човешко аз, моята незначителна личност. Но когато тези хора ме спасиха, осъзнах истината. Трябва да се върна и да приема определената ми роля. В края на краищата, по-добре да властваш в ада, отколкото да слугуваш в рая. Царят не избира да бъде цар, а го определят по-големи сили от него. Освен това, Нанси, ето другото нещо, определено от Оракула. Ти трябва да дойдеш с мен, ти трябва да станеш моя царица. Заедно ще хвърлим света в най-голямата война, която някога е виждал, и от пламъците на разрушението ще се роди свръхчовекът. Той ще се издигне от разрушенията като феникс, за да властва над пречистените раси на човечеството. Ела с мен. Залезът на боговете приближава.

Нанси подскочи, ужасена от неговите думи.

— Ти наистина си мръднал — ядосано подхвърли Джек.

Тя най-накрая се съгласи с неговото мнение, макар да бе готова да повярва почти всичко, защото това пътуване наистина се оказа необикновено. И според нея разумът на Херцог се беше пропукал от пресилването, затова брътвеше глупости в мрака.

— Джек, ти си невежа и винаги ще отричаш онова, което не разбираш — каза Херцог с яростен шепот. — Оставете ме тук. От Шангри Ла ще дойдат за мен, точно както предсказа царят. Ще дойдат и ще ме вземат. Ще видите. Те ще дойдат!

— Напълно луд — отбеляза Джек след известно мълчание. После изведнъж се стегна. — Хайде, трябва да тръгваме. Китайската армия може да се появи всеки момент. Дзиен, какво ще правим?

Дзиен не отговори, сякаш за първи път, откакто се бяха срещнали, не знаеше какво да прави. Откакто Херцог бе започнал да

разказва, той се отдръпваше все повече и повече от него, сякаш за да избяга от действителното значение на неговата история. Макар да желаше Книгата Дзян, помисли си Нанси, Дзиен изглежда отблъснат от пътешествието на Херцог, от онова, което означаваше притежанието ѝ. Сега стоеше неподвижен, мълчалив, сякаш Антон Херцог го беше превърнал в камък.

— Дзиен, моля те! — повтори Джек по-настоятелно. — Забавихме се твърде много тук.

Бавно, сякаш му струваше големи усилия, Дзиен вдигна глава.

— Да, прав си. Трябва да тръгваме. Аз ще се върна в Пекин, за да се посъветвам с моето Братство. В светлината на тази нова информация моето издирване на Книгата Дзян изглежда излишно. Всичко, което изстрадах, е било напразно. Разбрали сме всичко погрешно.

— Дзиен, я се съземай — прошепна дрезгаво американецът. — Херцог е напълно луд.

— Джек, мисля, че бъркаш. Страхувам се, че Херцог казва истината. Моето присъствие тук е доказателство за това. Оракулът е този, който ме доведе тук, а преди това в манастира Литанг и в гората. Съветвах се с него при всяка промяна на обстоятелствата. Колкото и да ми е неприятно да си призная, винаги изпълнявах неговите команди.

Джек изръмжа недоволно:

— Не ставай смешен. Просто съвпадения. Ти така или иначе щеше да стигнеш дотук. Това са приказки на един пушач на опиум... не обръщай внимание на думите му и ела с нас.

Нанси се беше надвесила над тялото на Антон Херцог, без да обръща внимание на техния спор.

— Какво ще правим с него?

Джек не отговори и дори не погледна към нея. Изглежда бяха прекарали цялата нощ в слушане на Херцог, защото вече беше сутрин. Не беше обръщала внимание на времето. Сега погледна отново съсипания човек пред себе си. Лицето му беше хлътнало, очите му здраво затворени, сякаш изпитваше силни болки. Устата му се раздвижи, но Нанси не чу нищо.

— Ще оцелее ли? — попита тя настойчиво Джек, защото много ѝ се искаше той да каже нещо.

Запитаният поклати глава.

— Не и ако го носим. А ако го оставим... — не довърши той, оставяйки я да си направи изводите сама.

Сълзи напълниха очите на Нанси, но тя се опита да ги потисне. Джек сложи ръка на рамото ѝ.

— Не изпитва болки. Опиумът се погрижи за това.

Дзиен ровеше в раницата си, приготвяйки се за път, но изведнъж се обърна към Нанси с въпрос.

— Имам една идея. Носиш ли Оракула?

— Да.

Нанси свали раницата си, извади книгата и я сложи на прашната земя. Тя излъчваше жива енергия — черна енергия. Усети Джек зад гърба си напрегнат от възмущение. Но въпреки това продължи.

— Имаш ли монета? — попита.

— Да.

Дзиен застана на едно коляно и извади монетата от джоба си. Нанси го погледна с очакване.

— А въпросът?

Дзиен издържа въпросителния ѝ поглед, сведе очи и след като сложи ръката си върху книгата, каза първо на китайски, а после повтори на английски:

— Оракуле, има ли нещо вярно в историята на Антон Херцог? Вярно ли е, че ти си Книгата Дзян?

Нанси си пое дълбоко дъх и започна да подхвърля монетата. Докато го правеше, Дзиен записваше с върха на пръста си резултатите в прахта. След като тя подхвърли монетата шест пъти, хексаграмата беше сглобена. Лицето на Дзиен преbledня. С равен, лишен от сила глас той каза:

— Слънце отгоре. Туй отдолу. Центърът е празен. Със страх в очите Нанси попита:

— Нима знаеш коя е хексаграмата дори без да поглеждаш в книгата?

— Да — кимна той и я изгледа с почти гневно изражение.

С развълнуван глас тя настоя:

— Моля те, кажи ми, коя е.

— Чунг Фу. Вътрешна истина.

По лицето на Дзиен се изписа страх. Преди Нанси да успее да каже нещо, той заговори с тревожен глас:

— Това означава, че Антон Херцог казва истината. Означава, че Шангри Ла съществува и че Оракулът е Книгата Дзян.

Той извърна глава, потънал в мисли. За около минута се възцари пълна тишина, след това най-накрая, сякаш разрушава магия, Джек протегна крак и заличи хексаграмата. После сложи ръце на раменете им и прошепна тихо:

— Хайде, време е да тръгваме.

54.

Светлините от фенерчетата и факлите на китайските войници просветваха в далечината на тъмната долина. Нанси виждаше оранжевото сияние на Меток, последния китайски гарнизон преди индийската граница.

— Трябва да продължите по тази пътека — каза Дзиен в мрака. — Аз ще поема в противоположната посока към Гоби, за да се посъветвам с моето Братство и да съобщя ужасната вест. Когато минете прохода, поспете. След това продължете по платото и ще попаднете на племе, търгуващо със сол. То ще ви отведе до индийската граница, където е водопадът на Ярланг Цангпо. Там има пътека, стръмна, трудна пътека, но вие ще се справите. Тя ще ви отведе през планините до бреговете на Брахмапутра. Следвайте течението на свещената река и скоро ще откриете населено място. Имате ли злато?

— Аз нося малко юани — каза Джек.

— Тук горе не вършат работа — Дзиен бързо разкопча униформената си куртка. Разкъса един вътрешен шев и извади парченце злато. — Ето, вземи. Тежи три унции. Дай го на старейшината на търговците на сол. Дай му и това.

Той извади някакви малки късчета хартия.

— Това са снимки на негово светейшество Далай Лама. В Тибет са незаконни, но както Херцог каза, затова ги ценят още повече. Те ще попречат на хората от племето да ви ограбят. Сега, ако ми дадете малко от вашето брашно и вода, мисля, че сме готови да се разделим.

Джек кимна с благодарност.

— Ще ти върна парите за златото, ако мога да те намеря — каза той.

— Не се тревожи за това. Вие ми спасихте живота. Просто вървете и не се обръщайте назад.

Нанси беше все още в шок и слушаше само с половин ухо този разговор.

— А Херцог?

Дзиен замълча, но това беше мълчание, което говореше повече от думите. След това много бавно каза:

— Ще му дам още една лула. Като тръгнем, ще му оставим пълна лула. Друго не можем да направим. Не можем да го носим, а ако останем още, ще ни пленят и убият.

И тримата изпитваха облекчение, което обаче никой не обяви гласно, че нямат друг избор, освен да изоставят умирация Антон Херцог. Той нямаше никога да се върне в Делхи, за да се възстанови, нямаше да може да потегли на втора експедиция за Шангри Ла, ако царството наистина съществува. Щеше да умре сам и така магията му да бъде веднъж завинаги разрушена. Обърнеха ли му гръб, щяха да пропъдят ужасната му истина и да осигурят победа на свободната воля. Неговата ужасна и призрачна конспирация не беше нищо повече от кошмар. Въпреки това беше страшно, че го оставят сам, и Нанси за миг постоя загледана надолу в обвивката на Антон Херцог: легендарен журналист, блестящ учен, който щеше да умре сам и луд в тази коварна земя. Тя се обърна и с горчив плач потъна в дивата джунгла. Далеч над тях се чуваше ниското бръмчене на самолет. Време беше да вървят. След последно сбогом Дзиен тръгна по пътеката, а те се обърнаха и започнаха последното изкачване.

Нанси не можеше да сдържа сълзите си. Те се стичаха свободно, докато се катереше с мъка по пътеката. Беше стигнала толкова далеч и научила толкова много, но за какво? За да изостави човека, когото беше търсила толкова дълго. В края на краищата, може би Херцог беше казал истината — може би техният живот не е нищо повече от куклен театър? Джек Адамс никога не се беше допитвал до Оракула и бе останал имунизиран срещу неговите интриги. Обаче тя беше почувствала неговата сила — мощта на една аморална формираща мощ, която Херцог описа — някакво присъствие, което направлява всички към край, който не могат дори да се надяват да разберат.

Беше гладна и зъзнеше, защото по нея не беше останало нищо, освен мускули и кости. В този миг не искаше никакъв дял от света, искаше да се оттегли от човешкото общество. То представляваше ужасна въртележка, чудовищна гатанка, контролирана от дяволи и демони. Щастieto беше друга дума за егоизъм, а той е истината за този свят. Хълцайки и подсмърчайки, с наведена глава, тя влачеше уморените си нозе по пътеката към прохода. Зад нея в пещерата,

легнал на носилката, може би вече мъртъв, остана този човек — мъдрец или луд — човекът, чийто живот беше преплетен по някакъв начин с нейния — Антон Херцог.

ЕПИЛОГ

Ню Йорк

Търговците на сол бяха там, където Дзиен им беше казал. Бяха вдигнали юртите си от кожа на як върху ветровитото плато. Животните им хрупаха тревата под тънката снежна покривка, а буйните им деца тичаха като подивели кучета из лагера. Първоначално хората бяха подозрителни и враждебни и Нанси разбра, че двамата с Джек представляват странна гледка — западници с окъсани дрехи, мълчаливи и объркани. Но след като ги дариха със златото и картичките, хората станаха достатъчно дружелюбни. Заведоха ги в юртата на старейшината, пълна с пушек и човешки сенки палатка. Старейшината беше възрастен мъж с гневно изражение. В пояса му бяха втъкнати ятаган и пистолет. Той прие даровете им и посочи двама млади мъже и един як, които да ги заведат до границата и да ги упътят по пътеката, която се спускаше в дълбока и тъмна клисура в подножието на Хималаите. Тя щеше да ги изведе на огрените от слънцето брегове на Брахмапутра.

Както им беше казал Дзиен, пътят беше труден, но най-сетне стигнаха до първото село и за дванадесет часа, благодарение на това, че различни земеделци ги качваха на стоп, се озоваха на железопътна гара в покрайнините на индийския щат Сиким. Чакаха да дойде местният влак, който щеше да ги откара до индийската национална железопътна мрежа. След още тридесет и шест часа друсане в претъпкани вагони най-накрая пристигнаха на делхийската централна гара със замъглени очи и все още невярващи, че са се измъкнали.

Вече бяха минали шест месеца и Нанси Кели бе оставила Индия зад гърба си. По-късно научи от Кришна, че индийската полиция е прекратила издирването на Херцог. Китайското правителство заяви, че го смята за мъртъв, макар трупът му да не беше намерен, или поне така твърдяха. Вероятно белоглавите лешояди още кълвяха костите му след

неговото безименно въздушно погребение в Пещерата на магьосниците. Обвиненията в шпионаж бяха по-скоро забравени, отколкото официално отменени, но от полицията съобщиха на Нанси, че е свободна да си замине.

Единственото, което оставаше да направи, беше да се свърже с Мая. Прекара една мъчителна сутрин в обмисляне какво да ѝ каже и накрая ѝ писа, че е стигнала до Тибет и е намерила Херцог там. Той умираше, написа тя, и умря пред очите ми. Сега Мая трябва да занесе завещанието при адвокат и ще получи пари, за да отгледа тяхното дете. Нанси се спря за малко, преди да напише последното изречение, и след това се насили да го направи. „Антон Херцог — написа тя — умря с твоето име на уста. Последната му дума беше «Мая».“ Да, това беше благородна лъжа, но въпреки това лъжа, ала какъв смисъл имаше да разстройва жената, като ѝ каже, че е стояла до смъртния му одър, а той нито веднъж не се е сетил за нея?

Качи се на първия самолет за Щатите. Гледаше втренчено през прозореца, докато самолетът рулираше по пистата под изгарящото делхийско слънце, и се питаше колко ли различен щеше да е животът ѝ в Индия, ако не беше Антон Херцог.

Първоначално не можеше да осмисли какво се беше случило с нея, но нямаше как да отхвърли подозрението, че бе стигнала много близо до откриването на ужасяваща истина, истина, която беше опустошила тялото на Херцог, щом я бе осъзнал. Завиждаше на Джек за неговия мироглед, за пълния му отказ да приеме дори за миг, че в думите на Херцог може и да има частица истина. Както и да е, дори за нея тайните, истина или не, и тяхното въздействие бяха прекалено сложни, за да бъдат разгадани дори за цял един човешки живот. Двамата с Джек единодушно решиха да си мълчат за своето пътуване и най-важното — никому да не казват, че са намерили Антон Херцог. Беше се надявала, че като отиде в Тибет, там ще попадне на най-великата история в своя живот, и в определен смисъл това наистина се случи. Обаче по пътя към Индия, изливайки душите си и търсейки истината за съвместното си преживяване в пещерата, те осъзнаха, че никой няма да им повярва, а още по-малко да разбере. Най-великата история в нейния живот нямаше никога да види бял свят.

Тя се сбoguва с Джек на перона на делхийската гара и обеща да му преведе парите по сметка. За миг и двамата застинаха в мълчание

сред множеството на гарата. Джек я прегърна и я целуна по бузата.

— Не мисли за това, което Антон каза. В него няма и частица истина. Фактът, че умря там горе, е доказателството. Фактът, че си тръгнахме, показва, че притежаваме свободна воля. Ако Оракулът е пророк, той лъже.

С тези думи той си тръгна и се върна в своя свят на антикварна търговия, стари кости и горещи делхийски нощи. Тя го гледаше как се отдалечава и видя, че поклати глава, сякаш се опитва да пропъди спомените за онова, което беше видял.

Сърцето я заболя, докато го гледаше да се отдалечава. В известен смисъл беше започнала да се влюбва в него. При други обстоятелства сигурно щяха да имат връзка, може би дори романтична. Но тя не мислеше трезво. Той беше обвързан с всичко онова, което беше видяла, това сеизмично преживяване, което изтърпя и още не можеше да осмисли. И двамата имаха нужда да се откъснат от всичко, което се беше случило, и можеха да го направят само сами.

Нанси се върна в Ню Йорк, Бруклин, покритите с листа улици на „Парк Слоуп“, при своите приятели, при кафенетата и книжарниците, които познаваше толкова добре. Беше дошла пролетта, цветята вече цъфтяха в Сентръл Парк. Предложиха ѝ отпуск, но тя отказа, защото се страхуваше да остане дълго време сама и предпочете да приеме работата на редактор. След това потъна с благодарност в ежедневните ритуали на спазените срокове, сутрешните съвещания, нарастващата лудост, когато приближаваше затварянето на вестника, пийването с колеги, вечерите с информатори и всички други успокояващи дейности. Постепенно започна да оставя зад себе си странното преживяване. Постепенно откри, че често не мисли за него и че понякога минаваха часове и дори дни, преди да се сети за случилото се. Някак си успя да го погребее. Разбираше, че това е единственият начин, ако иска да се върне към някаква нормалност: мирогледът на Херцог, неговият разказ в пещерата, неговата мечта, неговият кошмар, неговият свят, в който демони и Учители контролираха съдбата на човечеството, трябваше да бъдат заровени под нарастващата шумотевица на ежедневието. Колкото и да беше нездрав, изпитваше облекчение от мисълта, че Херцог е мъртъв. Не беше прав или беше луд, както каза Джек. Не е бил спасен от монаси от Шангри Ла и никога не е изпълнил съдбата, която смяташе, че му е обещана от

Оракула. Това я улесняваше да гледа на разказа му като погрешен начин да се възприема и анализира светът, а на твърдението му, че е стигнал до Шангри Ла и че Оракулът и Книгата Дзян са едно и също, като на бълнуване.

И тогава един ден в края на лятото телефонът зазвъня. Беше седем сутринта, тя си беше у дома в леглото, слушаше радиото, което я беше събудило, и точно мислеше да става. Вдигна, питайки се не може ли да почакаат, докато отиде на работа, и чу един глас, който ѝ беше толкова познат и толкова важен за нея, че ръцете ѝ се разтрепериха.

— Нанси, здравей, Джек се обажда — обяви гласът.

За миг тя изгуби дар слово.

— Нанси? — попита той отново, сякаш се безпокоеше, че връзката е лоша.

— Джек, каква изненада — успя най-накрая да каже, опитвайки се да вложи в думите си обикновена топлина. Стари спътници, това се опитваше да наподобява.

— Виж, съжалявам, че не се обаждах. Аз... може би разбираш защо. Причината да ти се обадя, е... Минавам през Ню Йорк. В момента съм на летището. Питам се дали би пила кафе с мен, разбира се, ако имаш възможност.

Тя се опита да се засмее на старомодната му учтивост, но се беше напрегнала, сякаш отново се намираще в джунглата на Пемако и не знаеше накъде да побегне. Страхуваше се да го види отново, страхуваше се да си спомни отново онези дни в Тибет, които толкова трудно бе успяла да погребее. Беше избрала съзнателно да приеме обикновения свят, да забрави всички познания за възможните други и това не беше изцяло отрицателна постъпка. Беше започнала да осъзнава, че си има и положителните страни: започна да приема историята, да възприема един по-обобщен мироглед и това вероятно беше единственият начин да запази разсъдък си. Дори самата мисъл за Антон Херцог я разстройваше: оставен да умре сам в мрачната джунгла.

— Наистина би било чудесно да се видим, но тази сутрин ми е малко трудно — излъга тя. — Имам... много задачи.

— Хайде, Нанси, по едно кафе набързо. Няма да ти отнема много време.

Той знаеше защо проявява неохота. Беше сигурна, че я разбира. Това направи решението ѝ по-лесно и се чу да казва:

— Пред „Бейгъл Зоун“, намира се на площад „Томкинс Парк“ в Алфавет Сити. Таксиджиите знаят мястото. Ще се видим там след четиридесет и пет минути.

Беше дълбоко обезпокоена, но не искаше да си го признае. Влезе да си вземе душ, облече се, излезе с бързи крачки от апартамента и си хвана такси. Денят беше прекрасен. Зелената трева на парка на площад „Томкинс Парк“ вече беше пълна с хора, които се наслаждаваха на утринното слънце и ясното небе: куриери с велосипеди, които чакаха следващата си задача, минувачи, които пиеха кафе и преглеждаха вестниците, търкаляха се мързеливо по моравите или водеха разговори на малки групи. Нанси намери свободна пейка и седна. Не се наложи да чака дълго. Таксито на Джек спря до бордюра почти пред нея. Той слезе и започна да се оглежда. Сърцето ѝ прескочи, когато го видя — изглеждаше както обикновено: красив, пъргав и динамичен, но тя знаеше колко повече се крие под това мъжкарско държане.

— Джек, тук съм — извика Нанси с глас, който прозвуча остро и тревожно.

Той се обърна и се усмихна. Приблужи се към нея с протегнатата ръка и когато стисна нейната, я придърпа към себе си и я целуна по бузата. Дъхът му беше топъл. Вълна на чиста близост я заля и това я обърка още повече. Тя се дръпна назад.

— Нанси, толкова се радвам да те видя — каза той и я огледа от горе до долу. — Добре изглеждаш.

— Имаш предвид в сравнение с последния път, когато и двамата бяхме умрели от глад в Тибет? Радвам се, че смяташ така.

Той се засмя весело и седна на пейката до нея. За миг и двамата потънаха в мълчание и тя забеляза, че Джек е несигурен как да започне.

— Какво те води в Ню Йорк? — попита, за да му помогне.

— Отивам в музея „Метрополитън“ във връзка с моите изследвания: палеонтология на Хималаите и така нататък.

— О, да, помня.

— Как е животът в слънчевия „Парк Слоуп“?

— Хубав, благодаря. В момента съм редактор. Не е толкова бляскаво като чуждестранен кореспондент, но нищо.

— Е, предполагам, това ти спестява сблъсъците с индийската тайна полиция — подхвърли той с усмивка.

— Да, сега съм изложена само на ежедневните опасности на безкрайните приказки в редакцията и по нюйоркските купони.

— Да, според мен и това са опасности — потвърди той. Тя кимаше и му се усмихваше, а през цялото време си мислеше, че това е лудост: те двамата споделиха толкова много неща, наистина бяха отишли до ада и обратно, а сега седят и си говорят по този надут формален начин. Това я разстрои и тя се ядоса на себе си, че не е способна да каже онова, което искаше.

— Съжалявам... — избъбри. — Всъщност не мисля това... И това не е, което е в действителност...

Той я хвана за ръката. Тя усети топлината на неговата кожа.

— Нанси, зная какво искаш да кажеш. Разбирам те.

— Аз се... опитах се да върна нещата в нормалното им русло. Месеци наред успях да не мисля за това. То ме разстройва.

Джек я гледаше мълчаливо. Тя искаше да каже още нещо, но от устата ѝ не излезе нито звук. Накрая той пусна ръката ѝ и отвори чантата си.

— Искам да ти покажа нещо.

Извади един брой от сутрешния „Ню Йорк Таймс“ и го сложи на масата. После бръкна отново в нея и трудно измъкна една кутия. Бутна вестника настрана и внимателно сложи кутията на масата. Отвори я и отвътре се показа нещо, което приличаше на парче кост.

— Джек, за бога, какво е това? — попита Нанси, опитвайки се да си върне иронията.

— Човешки череп. Черепът на анатомично модерен хоминид. Един хомо сапиенс. Този череп може да се сложи на тялото на всеки днешен бял човек.

— Прилича на парче дърво.

— Причината е, че наистина през черепа расте дърво — пробило е темето. Ако го вдигна, можеш да видиш: това е част от черепа, а това дървото. Семето трябва да е попаднало в черепа преди много хилядолетия. Може би мозъкът е доставил влагата за поникването на семето, а може да се е събрала дъждовна вода в черепа, ако е бил обърнат. Както и да се е случило, черепът е играл ролята на един вид саксия.

— И?

— Съчетанието е свършено. Дървото и костта значително подобряват сигурността на датиранието.

Той я погледна, сякаш очакваше да му зададе въпрос.

— Това е най-възрастната кост на хоминид, откривана някога в Азия. Това търсих през всички тези години. С нея моята работа завършва и доказва доста убедително, че аз съм прав. Модерният човек е крачел по земята още преди четвърт милион години. Няма да спечеля пари от това, но поне ще знам, че съм прав. Днес ще я занеса в музея. Няма да ми повярват, но въпреки това ще им я покажа.

Той се усмихна извинително.

— Та това е чудесно! Поздравления. Благодаря, че ми я показа.

Но не можеше да разбере какво означава всичко това. Видя, че изражението му се промени, изгуби цялото си повърхностно спокойствие. Ръцете му се плъзгаха над костта, сякаш се страхуваше да я докосне. Най-накрая заговори:

— Нанси, трябва да знаеш, че има много малко хора, които разбират моята работа. Да не говорим да вярват в нея. Всъщност имаше само един човек... — Той се вторачи в черепа на масата. — Пристигна по пощата преди две седмици, адресирано до дома ми в Делхи...

Изведнъж Нанси не искаше да слуша повече. Тя вдигна ръка, сякаш това можеше да го спре. Мина ѝ мисълта, че трябва да стане и да си тръгне, но нещо я задържа на мястото ѝ. А Джек продължаваше, устата му се движеше и тя трябваше да чуе какво ѝ разказва.

— Изпратено от Поме, близо до гомпата Бхака, значи — от Тибет. На него беше закачена бележка, адресирана до теб. Съжалявам, но я прочетох, преди да разбере, че не е за мен. А може би така или иначе щях да я прочета. Не знам. На нея бяха изписани точната дължина и ширина на някакво място. Пишеше и нещо друго.

Той остави парче хартия на масата и ѝ махна да го вземе.

— Отново играя ролята на пешка — каза и успя да пусне бледа усмивка.

Нанси взе бележката и прочете текста. След това я хвърли, сякаш ѝ беше припарило на ръката. Слънцето грееше ярко. Навсякъде около тях се разгръщаха сцени на обичайно спокойствие — минаваха хора, носещи чаши с кафе и вестници, сякаш в живота не съществуваха

никакви тайни. Повече от половин минута Джек Адамс я изчака да каже нещо и най-накрая вдигна неловко рамене и започна да прибира костта.

— Съжалявам, че дойдох. Реших, че може би ще искаш да я видиш. Сметнах, че така ще престанеш да изпитваш вина. Обаче може би само съм влошил нещата за теб...

Бележката лежеше в скута ѝ, едно незабележимо парче хартия, но тя не поглеждаше към нея.

— Виж, това нищо не означава. Един Господ знае как е оцелял. Мога само да предполагам, че местни хора са го намерили. Това означава единствено, че е жив и луд. Напълно луд.

Нанси откри, че все още не може да говори. Затова само бавно поклати глава.

— Съжалявам, ако само съм влошил положението — повтори Джек и на лицето му беше изписано толкова силно разкаяние, че тя го хвана за ръката.

— Не, не, не е това. Благодаря, че дойде. Постъпил си правилно.

След това внимателно взе бележката и я прочете отново. За Джек шестте думи, които съдържаше, означаваха, че Херцог е луд и затънал в налудничавите си мечтания. Но за нея — и заради това те с Джек така ѝ не се разбраха взаимно дори след всичко, което изтърпяха заедно, защото между тях остана една съществена пукнатина — те означаваха, че нейната мечта за нормалност е разбита и че повече нищо няма да е същото. Тя се беше променила, всичко се беше променило, и то завинаги. Тревожно огледа площад „Томкинс Парк“. Колко му оставаше на света да живее? Дни? Седмици? След това погледът ѝ попадна на заглавието на първата страница от вестника, който Джек беше оставил на масата: „Американската флота предупреждава за нова кубинска криза, докато Китай прави обръч от атомни подводници около Тайван. Президентът обеща да използва атомни оръжия, за да защити островната нация“. Внезапен порив на вятъра подгони боклуците надолу по тротоара. Черни облаци покриха слънцето и на площад „Томкинс“ стана сумрачно. Залезът на боговете. Докато Джек я гледаше, прочете думите в бележката, сякаш бяха някаква магия. Светът беше под властта на тази магия и тя осъзна, че никой не може да избяга от нея.

„Поздрави от царя на Шангри Ла.“

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.